GORE VIDAL

KENT VE TUZ

TÜRKÇESİ FATİH ÖZGÜVEN

HELİKOPTER

Kent ve Taş / Gore Vidal

Özgün Adı
Özgün Adı, Yayıncısı ve Yayın Yılı:
The City and the Pillar, E.P. Dutton, 1948.

© 2010, Kitap Yayınevi Ltd.
Bu eser Akçalı Ajansı ile yapılan anlaşma uyarınca yayınlanmıştır.

Türkçesi
Fatih Özgüven

Düzelti
Gökhan Gençay

Kitap Tasarımı
Bülent Erkmen

Tasarım Danışmanlığı
BEK

Grafik Uygulama ve Baskı
MAS Matbaacılık A.Ş.
Kâğıt Hane Binası
Hamidiye Mahallesi, Soğuksu Caddesi No. 3
34408 Kâğıthane-İstanbul
Sertifika no:12055
t: (0212) 294 10 10 f: (0212) 294 90 80
e: info@masmat.com.tr

1. Basım
Nisan 2010, İstanbul

ISBN 978-605-5819-16-3

Yayın Yönetmeni
Levent Yılmaz

Helikopter
Kitap Yayınevi Ltd.
Kâğıt Hane Binası
Hamidiye Mahallesi, Soğuksu Caddesi No. 3/1-a
34408 Kâğıthane-İstanbul
Sertifika no: 12348
t: (0212) 294 65 55 f: (0212) 294 65 56
e: kitap@kitapyayinevi.com
w: www.kitapyayinevi.com

Helikopter bir Kitap Yayınevi Ltd. Kuruluşudur.

GORE VIDAL

KENT VE TUZ

TÜRKÇESİ
FATİH ÖZGÜVEN

ROMAN

HELİKOPTER

J.T.'nin anısına

fakat karısı, onun arkasından geriye baktı
ve bir tuz sütunu oldu.
Yaratılış 19:26

BİRİNCİ BÖLÜM

Garip bir andı. Barda gerçeklik kesintiye uğramıştı; her şey bulanıktı; her şey birbirinin içine geçmişti, iç içe. Zaman durmuştu.

Bölmelerden birinde oturmuş, içinden ışıklandırılmış kırmızı, plastik bir kutudan çıkan müziği dinliyordu. Müziğin bir kısmını başka yerlerde duymuştu, oradan hatırlıyordu. Ama sözleri anlayabilecek durumda değildi. Sarhoşluğu iyice artarken çalan müzikte ancak belli belirsiz çağrışımlar yakalayabiliyordu.

Buzlu sulu viskisinden birazı masaya dökülmüştü, masanın üzeri ilginç bir manzara oluşturuyordu şu anda; adalar, nehirler ve arada bir de göl masanın üzerini bir kıta haline getirmişlerdi. Parmağıyla ahşap masanın üzerinde desenler çizdi. Bir gölü yuvarladı; iki nehri birleştirip bir daire yaptı; bir adayı suyla doldurup yok etti, deniz yaptı. Bir masa yüzeyindeki viski ve suyla ne çok şey yapılabiliyordu.

Müzik kutusu sustu.

Uzun süre bekledi, yeniden başlayacak diye. Bir yudum viski aldı beklemesine yardımcı olsun diye. Sonra, düşünmemeye çalışmakla geçirdiği uzunca bir süre sonunda müzik yeniden çalmaya başladı. Hatırladığı bir şarkı çalıyordu, o duygusal ana bıraktı kendini, o ana.. hangi ana? Zamanını ve yerini hatırlamak için çok uğraştı ama çok geçti. Sadece hoş bir duyguydu geri getirebildiği.

Sarhoştu.

Zaman çöktü. İçkisini ağzına doğru götürebilmesi için yıllar geçmesi gerekti. Bacakları uyuşmuş, dirsekleri tutmaz olmuştu, sanki öyle havada duruyordu, bir de müzik kutusundan gelen müziğin yardımıyla. Bir an için nerede olduğunu bilemedi. Etrafına baktı ama hiçbir ipucu yoktu, yalnızca bir şehirde bir bar. Hangi şehir?

Masanın üzerine yeni bir ada çizdi. Masa eviydi, kahverengi, üzeri çizikli ahşaba, bölmenin karanlık koruyuculuğuna, duyunda ampul olmadığı için yanmayan lambaya büyük bir sevgi duydu. Burayı hiç terk etmek istemiyordu. Burası eviydi. Ama sonra içkisini bitirdi ve ne yapacağını bilemedi. Bir içki daha içmeliydi. Nasıl? Kaşlarını çatıp düşündü. Uzun bir süre geçti, hiç kıpırdamadı, boş bardak önünde duruyordu.

Sonunda kararını verdi. Oturduğu bölmeden kalkacak, bardaki adamla konuşacaktı. Bu uzun bir yolculuktu ama o hazırdı.

Ayağa kalktı, başı dönünce yeniden yerine oturdu, çok yorgundu. Beyaz önlüklü bir adam masanın yanına geldi; herhalde içkiden anlayan biri.

"Bişey mi istedin?"

Evet istediği buydu, bir şey. Başını salladı ve anlaşılsın diye tane tane, "biraz viski istiyorum, su, burbon, su... içtiğimden," dedi.

Adam ona kuşkulu gözlerle baktı. "Ne zamandır buradasın?"

Bunun cevabını bilemiyordu. Kurnazlık etmeliydi. "Bir saattir buradayım," dedi dikkatli bir sesle.

"Bana bak, sakın sızayım veya kusayım deme. Sonra başkalarının temizleyeceği şeyler konusunda düşünceli olun biraz."

Başkaları konusunda düşünceli olduğunu söylemeye çalıştı ama nafile. Artık konuşamıyordu. Evine dönmek istiyordu, masanın üstüne. "İyiyim ben," dedi, adam gitti.

Ama masanın üstü evi değildi artık. Önlüklü adam o sıcak duyguyu yok etmişti. Nehirler, göller, adalar, artık

hepsi yabancıydı; yeni bir ülkede kaybolmuştu. İlgisini bardaki diğer kişilere yöneltmekten başka yapacak bir şey yoktu. Kendi özel dünyasını yitirdiğine göre, eğer bulduklarsa, başkalarının neler bulduğuna bakmak istiyordu.

Bar tam karşısındaydı, barın gerisinde beyaz önlüklü iki adam gidip geliyorlardı. Barda dört-beş-altı kişi oturuyorlardı. Onları saymaya çalıştı ama sayamadı. Rüyalarında ne zaman saymaya ya da okumaya kalkışsa, her şey birbirine karışırdı. Bu da bir rüya gibiydi. Rüya mıydı gerçekten?

Yakınında yeşil elbiseli bir kadın ayakta duruyordu, geniş kalçalıydı, üzerindeki elbise vücuduna dardı. Siyah takım elbiseli bir adamın çok yakınında duruyordu. Orospuydu. Hele, hele...

Öteki bölmeleri merak etti. Sıra sıra bölmelerin tam ortasında duruyordu, ama onların içindeki insanlar hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Üzücü bir düşünceydi, buna içti.

Sonra ayağa kalktı. Ayakta zorlukla duruyordu, ama yüzünde çok ciddi bir ifadeyle barın arkalarına doğru yürümeye başladı.

Erkekler tuvaleti pisti, içeriye girmeden önce derin bir soluk aldı, içeride nefes alması gerekmesin diye. Duvarın yukarılarına asılmış çatlak, sırı dökülmüş bir aynada kendini seyretti. Sarı saçlar, süt beyazı, kan çanağı gözler, parlak, deli deli bakan. Evet, evet, başka birisiydi canım. Ama kim? Bara geri dönünceye kadar tuttuğu soluğunu bırakmadı.

Ne kadar az ışık vardı burada. Duvarlarda bir iki tane karpuzlu lamba, hepsi o kadar, bunun dışında sadece ışık değil, pırıl pırıl renkler de saçan müzik kutusu. Kırmızı kan, sarı güneş, yeşil otlar, mavi gökyüzü. Müzik kutusunun yanında durup pürüzsüz plastik yüzeyi okşadı. *Burasıydı* onun yeri, renklerin ve ışığın yakını.

Sonra başı döndü. Başı çatlayacak gibi ağrıyordu ve görüşü bulanıktı; midesi müthiş bir bulantıyla kasılıyordu.

Başını ellerinin arasına aldı ve baş dönmesini ağır ağır iterek çıkardı. Ama çok ileri gitmişti, anıları da geri getir-

mişti; bunu istememişti. Çabucak bölmeye döndü, yerine oturdu, ellerini masaya koydu ve dosdoğru ileriye baktı. Bellek çalışmaya başladı. Bu barı bulmadan önce bir dün olmuştu, bir önceki gün, yaşamakla geçen yirmi beş yıl.

"Al, içkin." Adam ona baktı. "İyi misin? Değilsen bir an evvel çık git buradan. Sarhoş kusmuğuyla uğraşacak halimiz yok."

"İyiyim."

"Epey içtin bu gece." Adam çekip gitti.

Epeyce içmişti. Saat biri geçiyordu ve o saat dokuzdan beri bardaydı. Sarhoştu, daha da sarhoş olmak istiyordu, hatırasız, korkusuz.

"Tek başına mısın?" Kadın sesi. Bir süre gözlerini açmadı, o kadını görmezse kadının da onu görmeyeceğini umut ederek. Kolay bir dilekti, fakat tutmadı. Gözlerini açtı.

"Tabii," dedi. "Tabii." Yeşil elbiseli kadındı.

Kadının saçı koyu kırmızı boyalıydı, yüzü pudradan bembeyazdı. O da sarhoştu. Sallanarak masanın üzerine doğru eğildi, kadının memelerinin ayrığını gördü.

"Oturabilir miyim?"

Bir şeyler homurdandı; kadın karşısına oturdu.

"Bu yaz felaket sıcak geçti, öyle değil mi?" Kadın sohbete başladı. Kadına baktı, acaba onu nasıl yapar da bölmenin içindeki dünyaya yedirebilirim diye. Sanmıyordu. Her şeyden önce, çok fazla teferruatı vardı ve hepsi de karmakarışıktı.

"Hıı," dedi.

"Çok konuşkan sayılmazsın, öyle değil mi?"

"Öyle gibi." Bölmenin yuva gibi sıcaklığı kalmamıştı artık. Aldırmadı, devam etti. "Adın ne?"

Kadın gülümsedi, onun dikkatini çekebilmişti işte. "Estelle. Güzel isim, değil mi? Annem hepimize böyle isimler koymuş. Anthea adında bir kız kardeşim vardır, erkek kardeşimin adı da Drake. Drake çok hoş bir erkek ismi değil mi –kadın konfeksiyonu işi yapıyor. Senin adın ne?"

"Willard," dedi, ona gerçek ismini verdiğine inanamıyordu. "Jim Willard."

"Güzel isim. Çok İngiliz. İngiliz isimlerini güzel bulurum. Ben kendim İspanyol asıllıyım. Ah, susadım! Sen bırak, ben çağırırım garsonu."

Garsonun kadını tanıdığı anlaşılıyordu, ona bir içki getirdi. "Benim ilacım bu." Kadın ona bakarak gülümsedi. Masanın altında ayağını ayağına değdirdi. Jim ayaklarını iskemlesinin altına çekti.

Kadın umursamadı. Hızlı içiyordu. "New Yorklu musun?"

Jim hayır anlamında başını salladı, işaret parmağını yarı yarıya boşalmış bardağa sokarak serinletti.

"Konuşman Güneyliye benziyor. Güneyli misin?"

"Hu." Erkek işaret parmağını bardaktan çıkarttı. "Güneyliyim."

"Oralar güzel olmalı. Hep Miami'ye gitmek istemişimdir ama nedense bu şehirden bir türlü ayrılamıyorum. Biliyor musun bütün dostlarım burada, onlardan ayrılamıyorum. Bir arkadaşım vardı bir aralar, bir erkek," anlamlı anlamlı gülümsedi, "kışları hep Florida'ya giderdi. Çok güzel bavulları var. Onunla birlikte gideyim istemişti, az kaldı gidiyordum bir keresinde." Durdu. "On yıl önceydi bu dediğim." Sesi hüzünlüydü, ona hiç acımadı.

"Tabii yazın müthiş sıcak oluyordur herhalde. Aslında, *burası da* o kadar sıcak ki bazen sıcaktan *ölecekmiş* gibi oluyorum. Savaşa katıldın mı sen?"

Esnedi, sıkılmıştı. "Askerdim, evet."

"Eminim üniforma sana çok yakışıyordur. Ama çok şükür bitti şu savaş."

Jim bardağını masanın üzerinde dolaştırdı, bardağın pürtüklere ve çatlaklara çarparken çıkardığı ses çok, çok iyiydi. Kadın onu seyrediyordu. Keşke kalkıp gitse, diye düşündü Jim.

"Ne için bulunuyorsun New York'ta?" diye sordu kadın. "Ve neden içiyorsun? Her şeye sahipsin, gene de otur-

muş tek başına içiyorsun. Keşke ben senin yerinde olsam. Keşke senin gibi genç ve güzel olsam. Keşke..." Usulca ağlamaya başladı.

"Her şeyim var," dedi erkek, içini çekerek." Her şeyim var, Anthea."

Kadın burnunu bir kâğıt mendille sildi. "O kız kardeşimin adı, Anthea. Benimki Estelle."

"Bir de Drake adında erkek kardeşin var."

Kadın şaşırmış göründü. "Doğru. Nereden bildin?"

Birden kadının hayatına dalıp kaybolacağı korkusuna kapıldı, itiraflar dinleyecek, ona hiçbir şey ifade etmeyen isimler öğrenecekti. Gözlerini yumdu, kadını sürüp atmaya çalıştı.

Kadın ağlamayı kesti, çantasından küçük bir ayna çıkardı. Hafif hafif gözlerinin altındaki torbaları pudraladı. Sonra aynayı çantasına koyup gülümsedi. "Peki bu gece napıyorsun?"

"Yaptığımı. İçki içiyorum."

"Hayır, aptal, daha sonra yani. Bir yerde bir otelde kalıyorsundur herhalde?"

"Burada kalıyorum, burada."

"Kalamazsın ki. Saat dörtte kapıyorlar."

Panik. Saat dörtten sonra ne yapacağını düşünmemişti. Suç kadındaydı. Güzel güzel müziği dinliyordu şurada, o gelip her şeyi alt üst edinceye kadar. Hataydı onu da eritip manzaraya karıştırmamış olması.

Gerçeklikle tehdit ediyordu onu kadın. Yok edilmeliydi.

"Tek başıma eve gideceğim," dedi. "Eve hep tek giderim."

"Yaa." Kadın biraz düşündü, sonra incinmeye ve yaralanmaya karar verdi. "Sana layık değilim, öyle mi?"

"Hiç kimse değil." Kadından müthiş bıkmıştı, seksin düşüncesindense midesi bulanıyordu.

"Müsaadenle," dedi Estelle, Anthea ile Drake'in kız kardeşleri. Ayağa kalktı, memelerini toparladı ve bara geri döndü.

Artık önündeki üç bardakla tek başınaydı ve bundan çok memnundu; ikisi boş, biri yarıya kadar dolu, kenarında ruj izi. Bardakları üçgen şeklinde dizdi, dörtgen şeklinde dizmeye çalışınca olmadı. Mutsuz olmuştu. Allahtan, gerçeklik yeniden geri çekilmeye başladı. Ve Jim Willard barının bölmesinde oturdu, göller, nehirler, adalar yaptı. Tek istediği buydu. Yalnız kalmak, belleksiz bir varlık, bir bölmede oturan. Ağır ağır, korkunun dış çizgileri bulanıklaştı. Ve her şeyin nasıl başladığını tamamen unuttu.

İKİNCİ BÖLÜM

1

İlkbaharın en sıcak ve en yeşil akşamüzerlerinden biriydi, lisenin diploma töreni sona ermişti, kız ve erkek öğrencilerle veliler ve öğretmenler Eski Georgia üslubunda ama yepyeni binadan akın akın dışarı çıkıyorlardı. Jim Willard kalabalıktan ayrıldı, bir an en üst basamakta durdu, gözleriyle Bob Ford'u arayarak çevresine bakındı. Ama siyah ceketli, beyaz pantolonlu erkek çocuklar, beyaz etekli kızlar ve hasır şapkalı babalar (Virginia'da yılın modası buydu) arasında onu göremiyordu. Erkeklerin çoğu puroluydu, bu politikacı oldukları anlamına geliyordu. Burası eyalet başkentiydi, birçok yüksek memur burada oturuyordu, adliyede kâtip olan Jim Willard'ın babası da bunlardan biriydi.

Bir çocuk koşarak geldi, şakadan Jim'in koluna vurdu. Jim, Bob olduğunu umut ederek arkasına döndü. Ama başka birisiydi. Gülümsedi, o da şakadan karşılık verdi, neşeli neşeli küfürleştiler. Jim sevilen bir çocuk olduğunu biliyordu, okulun tenis şampiyonuydu ve bütün atletler hayranlıkla karşılanırdı, özellikle de Jim gibi alçakgönüllü ve çekingenseler.

Sonunda Bob Ford göründü. "Bu yıl ben. Gelecek yıl sen."

"Mezun olan keşke ben olsaydım."

"Hapishanenin kapısını açmış da dışarı bırakmışlar gibi oldum. Sahnede üzerimde o kara patates çuvalıyla nasıl görünüyordum?"

"Harika."

"Demez mi?" Bob kıs kıs güldü. "Hadi, gel. Hava kararmadan biraz oynayalım." Kalabalığı yarıp soyunma odasının önüne gelirlerken, bir sürü kız Bob'a selam yolladı, o da onlara lakayt ve hoş bir biçimde karşılık verdi. Uzun boylu, mavi gözlü, koyu kızıl kıvırcık saçlı Bob bütün okulda 'Büyük Âşık' diye tanınıyordu, bu ise sanıldığı kadar masum bir lakap değildi çünkü 'Âşık' iyi öpüşen birinden daha ötesini ima ediyordu. Kızların çoğu Bob'u karşı konulmaz buluyordu, oğlanlarsa ondan çok hoşlanmıyorlardı, büyük ihtimalle kızlar hoşlandığı için. Tek arkadaşı Jim'di.

Loş soyunma odasına girerlerken, Bob çevresine hafif bir melankoli duygusuyla baktı. "Belki de buraya son kez gelişim."

"Bu yaz hâlâ tenis kortlarını kullanmaya hakkımız var..."

"Benim demek istediğim o değil." Bob paltosunu çıkardı, dikkatle astı. Sonra kravatını çıkardı. Üzerindekiler yabanlık elbiseleriydi, onlara özen gösteriyordu.

"Ne demek istiyorsun peki?" Jim anlayamamıştı. Ama Bob esrarengiz bir havaya bürünmekle yetindi.

İki oğlan tenis kortlarına kadar olan yarım mil yolu hiç konuşmadan yürüdüler. Birbirlerini ta ne zamandır tanıyorlardı ama ancak geçen yıl yakın arkadaş olmuşlardı. Birlikte beysbol takımında oynamışlardı, tenis oynamışlardı; teniste hep Jim kazanır, Bob'u deli ederdi. Ama Jim o çevredeki en iyi oyuncuydu, eyaletteki en iyi oyunculardan da biriydi. Spor her ikisi için de çok önemliydi, özellikle de Bob'la ne konuşacağını bilemeyen Jim için. Raketiyle beyaz bir topu fırlatıp yakalamak hiç değilse bir çeşit iletişimdi, sessizlikten ya da Bob'un söylevlerinden daha iyiydi.

Kırmızı toprak zeminli kortta yalnızca ikisi vardı. Bob raketi çevirerek kura çekti, kaybeden Jim oldu, güneşe bakan tarafa geçti. Oyun başladı. Beyaz topa vurmak,

topu ağın üzerinden sektirmek ona iyi gelmişti. Jim elinden geldiğince iyi oynadı, alıştıkları bir töreni son kez yerine getiriyorlardı, bunun belli belirsiz farkındaydı.

Güneş batarken uzun ağaçların gölgeleri daha da uzadı, kortu kararttı. Serin bir rüzgâr çıktı. Üçüncü setten sonra bıraktılar. Jim üçe iki kazanmıştı.

Bob "çok iyi oynadın," dedi, sanki bir tenis turnuvasındaymışlar gibi Jim'e elini uzattı. Ardından ikisi de tenis kortunun yakınındaki çayıra uzandılar ve derin bir soluk aldılar, yorulmuş fakat gevşemiştiler.

Alacakaranlık çöktü, gün bitti. Cıvıldaşan kuşlar geceye hazırlanarak ağaçların arasında daireler çizdiler.

"Geç oldu." Bob doğrulup oturdu, sırtına yapışan yaprakları ve ince dalları temizledi.

"Hâlâ aydınlık." Jim gitmek istemiyordu.

"Ben de burayı hiç terk etmek istemiyorum aslında." Bob etrafına bakındı, gözlerinde gene o anlaşılmaz hüzün.

"Neden bahsediyorsun sen? Bütün gün bir şeyler ima ettin durdun. Neler dönüyor?" Birden anladı Jim. "Tayfa yazılıp denize açılmayacaksın, öyle değil mi? Geçen sene dediğin gibi?"

Bob sırıttı. "Merak kediyi öldürmüş."

"Peki." Jim kırılmıştı.

Bob arayı yapmaya çalıştı. "Bak, şu anda bir şey söyleyemem. Ne olacaksa, sana pazartesinden önce söyleyeceğim. Söz veriyorum."

Jim omuzlarını silkti. "Senin bileceğin iş."

"Giyinmem gerek." Bob ayağa kalktı. "Bizim Sally Mergendahl'i dansa götüreceğim bu gece." Göz kırptı. "Bu gece onun tadına bakacağım biraz."

"Neden olmasın? Herkes bakmadı mı zaten?" Jim son bir yıldır Bob'un peşinde olan uzun boylu, esmer, saldırgan kızdan hoşlanmıyordu. Ama Bob'un ne yaptığından ona neydi ki.

Mavi alacakaranlıkta okula doğru yürürlerken, Bob birden sordu. "Bu hafta sonu ne yapıyorsun?"

"Hiç. Neden sordun?"

"Neden kulübenin oraya gitmiyoruz?"

"Tabii ya. Neden?" Jim fazlasıyla sevindiğini belli etmemeye çalışıyordu; uğursuzluk getirirdi. Kulübe çok yaşlı bir zenci kölenin eviydi, adam yakınlarda ölmüştü. Potomac Nehri'nin yakınlarındaki sık ormanların ortasında boş duruyordu. Bir keresinde bir gece kalmışlardı orada; Bob kulübeye birkaç kere kız getirmişti. Jim orada neler olduğunu tam olarak hiçbir zaman anlayamamıştı, çünkü Bob her defasında değişik bir hikâye anlatıyordu.

"Peki," dedi Bob. "Yarın sabah senin evde buluşalım."

Kapıcı söylenerek onlara soyunma odasının kapısını açtı.

2

Kahvaltı her zaman tatsız geçerdi, büyük olasılıkla Willard ailesinin her zaman bir araya geldiği tek öğün olduğu için.

Jim yemek odasına girdiğinde Bay Willard sofranın başındaydı. Küçük, sıska, grimsi bir adam olan Bay Willard uzun boylu ve heybetli görünmeye çalışırdı. Ailesine bakılırsa kolaylıkla vali seçilebilirdi, ama nedense daha az yetenekli adamlar o göreve gelmiş, Bay Willard adliyedeki görevinde kalmıştı, kaderin cilvesi.

Bayan Willard da küçük ve grimsiydi ama tombulcaydı; kocasının boyunduruğu altında geçen yirmi üç yılın nihayetinde yüzüne gönüllü bir azizenin yüzünde görülebilecek kabulleniş ifadesi gelmiş yerleşmişti. Şu anda üzerinde kendisine yakışmayan fırfırlı beyaz bir önlükle, bitişikteki mutfakta kahvaltı hazırlıyor, ara sıra da yemek odasına göz atıyordu, çocuklarının üçü de kahvaltıya inmiş mi diye.

Kahvaltıya ilk inen büyük oğlu Jim oldu. Bugün özel bir gün olduğu için neşesi yerindeydi, hayatından memnundu.

"Günaydın, baba."

Babası ona sanki kim olduğunu çıkaramamış gibi baktı. Sonra, "Günaydın," dedi ve yeniden gazetesine gömüldü. Oğullarını kendisiyle sohbet etme konusunda cesaretlendirmezdi, özellikle de uzun boylu, yakışıklı olma hatasını işlemiş, Bay Willard'a yakışacak küçük, ileride grileşecek bir oğul olmamış olan Jim'i.

"Erkencisin." Bayan Willard Jim'e kahvaltısını getirdi.

"Güzel bir gün de ondan."

Bay Willard, *Richmond Times* gazetesinin gerisinden "Saat yedi kırk beş o kadar da erken bir saat sayılmaz," dedi. Bay Willard çiftlikte büyümüştü ve hayattaki başarılarının başlıca sebeplerinden biri "şafağın ilk ışıklarıyla birlikte ayakta olması" idi.

"Jim. Dün gece evin çevresinde tuhaf bazı gürültüler duydun mu?" Annesi de, Orleanslı bakire Jan Dark gibi, hep garip gürültüler duyardı.

"Hayır, annecim."

"Garip şey, oysa birinin pencereyi zorladığından çok eminim; bir tıkırtı vardı..."

"Biraz daha kahve alabilir miyim, mümkünse." Bay Willard gazetesini indirdi ve çenesini havaya dikti.

"Elbette, canım."

Jim, kahvaltılık mısır gevreğini yemeye koyuldu. Bay Willard gazetesinin sayfalarını yeniden derleyip toparladı.

"Günaydın." Carrie odaya girdi. Jim'den bir yaş büyük olan Carrie güzelce fakat solgun tenli bir kızdı, solgun tenli olmaktan hoşlanmadığı için de yüzüne cüretli ve yaratıcı bir makyaj uyguluyor, bu da bazen ona bir orospu ifadesi vererek babasını çileden çıkarıyordu. Liseden geçen yıl, on yedisinde mezun olmuştu, aile bunu sık sık Jim'in kafasına kakmayı fırsat biliyordu. O zamandan beri annesine evde yardımcı oluyor, bir yandan da genç bir emlakçinin kendine gösterdiği ilgiyi karşılıksız bırakmıyordu. Çocuk "bir kenara bir şey koyar koymaz" Carrie'yle evlenecekti.

"Günaydın, Carrie." Bay Willard kızına soğukça ama onaylayan gözlerle baktı. Çocukları arasında onu memnun eden bir o vardı; Carrie babasına tapıyordu.

"Carrie, buraya gelip kahvaltıda yardım eder misin?"

"Tabii, anne. Mezuniyet töreni nasıldı, Jim?"

"İdare eder."

"Ben de gelmek istiyordum ama neden bilmem o kadar meşgulüm ki, her iş bana bakıyor..."

"Tabii, tabii."

Carrie mutfağa annesinin yanına gitti, Jim onların alçak sesle tartıştıklarını duyabiliyordu; hep tartışırlardı. Sonunda John da içeri girdi. On dört yaşında, sıska, sinirli, ileride grimsi olacak bir oğlandı, kara gözleri dışında.

"Selam." Gürültüyle iskemlesine bıraktı kendini.

"Aramıza katılmana çok memnun olduk," dedi babası, savaşa devamla.

"Bugün cumartesi." John becerikli bir ev savaşçısıydı, topçu bölüğünden. "Geç kalkılır."

"Elbette ya." Bay Willard John'a baktı ve sonra nedense, gördüğü şeyden memnun kalarak gazetesine döndü.

Carrie babasının kahvesini tazeledikten sonra Jim'in yanına oturdu. "Dükkânda çalışmaya ne zaman başlayacaksın, Jimmy?"

"Pazartesi sabahı." Ablasının kendisini Jimmy diye çağırmasından nefret ederdi.

"Çok iyi. Biraz sıkıcı bir iş herhalde, ama başka türlü işler bulmak için *kalifiye* bir eleman olmak gerekir, öyle değil mi, bir büroda daktilo yazmak falan gibi?"

Ablasına cevap vermedi. Ne Carrie ne de babası ona bugün ilişemeyeceklerdi. Bob'la buluşuyordu. Dünya mükemmeldi.

"Hey, bugün okulda basket maçı var. Sen de oynayacak mısın?" John tatlı bir şaplama sesi çıkartarak yumruğunu avucuna indirdi.

"Hayır, ben nehir kenarındaki kulübeye gidiyorum. Bütün hafta sonu orda olacağım." Bay Willard yeniden saldırıya geçti. "Peki, merakımı mazur görünüz ama, kiminle?"

"Bob Ford. Annem izin verdi."

"Demek öyle? Bunca masraf edip size bir ev, yuva sağlıyoruz, sizse kalkıp burun kıvırıyor–" Babası ev savaşlarının sancağını ağır ağır dalgalandırarak saldırıya geçti. Jim kendisini savunmaya kalkışmadı, yalnızca kendi kendine, günün birinde birlikte yaşamak zorunda kaldığı bu huysuz ihtiyara bir tabak fırlatacağına dair söz verdi. Babası ailenin bir Birim olduğundan ve Jim'in bütün aile fertlerine karşı Borcu olduğundan, Bay Willard'ın onları geçindirecek Parayı kazanmak için nasıl sıkıntılar çektiğinden, zengin olmasalar da saygın insanlar olduklarından, Jim'in kentin ayyaşının oğluyla gezmesinin onlara hiçbir

yararı olmayacağından bahisle esip savururken Jim önünde duran, gelecekte kullanacağı silaha bakmakla yetindi.

Kocasının tiradı sırasında, Bayan Willard yüzünde munis birçok çekmişlik ifadesiyle aralarına katıldı. Kocasının sözleri bitince, "Ben Ford'ların oğlunun iyi bir çocuk olduğunu düşünüyorum. Okulda iyi notlar alıyor, babası hakkında düşüncelerimiz ne olursa olsun, annesi *dostumuzdu.* Jim'in onunla görüşmesinde bir sakınca görmüyorum bu yüzden," dedi.

"*Bana* göre hava hoş," dedi Bay Willard. "Ben sadece *senin,* oğlunun bu çeşit insanlarla görüşmesine karşı çıkacağını sanmıştım. Ama bir itirazın yoksa, daha başka söyleyecek sözüm yok." Bay Willard, oğlunu utandırıp karısıyla tartıştıktan sonra görülmemiş bir fiyakayla yağda yumurtalarını mideye indirdi.

Bayan Willard arayı bulmak üzere bir şeyler mırıldandı. Jim, babasının Bob'un babası gibi olmasını diledi içinden, sarhoş ve umursamaz.

Annesi, kocasını rahatsız etmemek için, alçak sesle, "Ne zaman gidiyorsunuz kulübeye?" diye sordu.

"Kahvaltıdan sonra."

"Peki yemek işini ne yapacaksınız?"

"Bob çalıştığı dükkândan bir şeyler ayarlayacak."

"İyi o halde," dedi Bayan Willard, aklı başka yerdeydi; dikkatini uzun süre bir konuya vermekte zorlanıyordu.

Carrie'yle küçük erkek kardeşi tartışmaya başladılar ve çok geçmeden kahvaltı sona erdi. Bay Willard ayağa kalkıp adliyede işi olduğunu bildirdi, doğru değildi. Adliye cumartesi günleri tatildi. Ama karısı karşı çıkmadı, Bay Willard çocuklarına mesafeli bir baş selamı yolladı, hasır şapkasını başına geçirdi, sokak kapısını açıp güneşli sokağa çıktı.

Bayan Willard onu bir an ifadesiz gözlerle izledi. Sonra döndü ve "Carrie, gel bulaşığa yardım et. Çocuklar, siz de odanızı toplayın bakayım," dedi.

Oğlanların yattığı oda küçük ve karanlıkçaydı. Aralarında yan yana iki çalışma masası olan, birbirine yakın iki

yatak odayı dolduruyordu. Duvarlar beysbol ve tenis yıldızlarının resimleriyle kaplıydı, Jim'in bir zamanki idolleri.

John'un idolleri yoktu. O ciddi ve çalışkan bir çocuktu ve Kongre üyesi olacaktı. Bu babasının çok hoşuna gidiyordu, ona sık sık politikada başarılı olmanın yolları üzerine konferanslar çekiyordu. Jim'in üniversitenin ötesinde planları yoktu. Gelecek henüz o kadar uzaklardaydı ki.

Jim yatağını hemen yaptı; John'un işi daha uzun sürdü.

"Nehir kıyısında ne yapacaksınız Bob'la?"

"Bilmem." Jim artık kumaş parçalarından yapılmış yorganı düzeltti. "Balık tutacağız. Tembellik edeceğiz."

"Boşa vakit ziyanı." John aynen babası gibi konuşuyordu.

"Yaa, ne yazık değil mi?" dedi Jim, dolabı açıp raftan iki battaniye alırken, John'un sesini taklit ediyordu. Onun hafta sonuna katkısı da bu battaniyelerdi.

John yatağın üzerine oturup onu seyretti. "Bob, Sally Mergendahl'le çıkıyor epeydir, değil mi?"

"Galiba. Sally bir sürü tiple çıkıyor."

"Ben de tam bunu söylemek istiyordum." John'un bilmiş ifadesini görünce Jim güldü.

"Sen böyle şeylere kulak kabartmak için çok küçüksün."

"Yok yaa!" John diklenerek erkekliğini kanıtlamaya çalıştı.

"Tabii tabii, çok çapkınsın, bütün kızlar senden sorulur."

John kızmıştı. "E, senden daha iyiyim hiç olmazsa. Sen hiç kızlarla çıkmazsın. Bir keresinde Sally'nin senin okuldaki en yakışıklı çocuk olduğunu söylediğini duydum, fakat neden hiç kızlarla çıkmadığını anlamıyormuş. Senin kızlardan korktuğunu söylüyor."

Jim kızardı. "Halt etmiş o. Ondan da, kimseden de korkmuyorum. Ayrıca, ben işimi şehrin öteki yakasında görüyorum."

"Sahiden mi?" John ilgilenmişti, Jim yalan söylediğine memnun oldu.

"Tabii." Esrarengiz bir havaya büründü. "Bob'la ben çok gittik oraya. Beysbol takımı da hep gidiyor. Bizim 'ci-ci' kızlarla işimiz yok."

"Öyle görünüyor."

"Ayrıca, Sally de o kadar matah değil."

"Ne biliyorsun?"

"Ben bilirim."

"Mutlaka Bob Ford söylemiştir sana." Jim kardeşine aldırış etmeden çalışma masasının üstünü topladı. Rahatsız olmuştu, nedenini de bilmiyordu; John'un onu böyle rahatsız edebilmesi sık sık olan bir şey değildi.

Jim yazı masasının üzerindeki tozlu aynaya baktı ve haftalık tıraşının gelip gelmediğini düşündü. Geri dönünceye kadar bekleyebileceğine karar verdi. Dalgınca elini kısa sarışın saçlarının üzerinden geçirdi, yaz olduğuna memnundu, kısa saç zamanı. Yakışıklı mıydı? Yüzünün hatları son derece sıradandı, öyle düşündü; yalnız vücudundan hoşnuttu, yaptığı sıkı sporun sonucu.

"Bob ne zaman gelecek?" John yatağın üzerine oturmuş, elinde ağabeyinin tenis raketini sallıyordu.

"Biraz sonra."

"Güzeldir herhalde nehrin orası. Kulübeye sadece bir kere gittim ben. Herkes gidebilir oraya, değil mi?"

"Tabii."

"O arazinin sahibinin New York'ta oturduğunu ve hiç buraya gelmediğini söylüyorlar. Bugün öğleden sonra beysbol oynayacağım, sonra eczanenin arkasındaki odada Demokrat Parti'nin toplantısına gideceğim."

"Sana iyi eğlenceler." Jim raketini dolaba koydu. Sonra iki battaniyeyi alıp aşağı indi.

Carrie oturma odasında tembel tembel mobilyaların tozunu alıyordu.

"Ah, *indin mi* sen Jim?"

Jim durdu. "Biri mi geldi?"

"Hayır, sadece indin mi sen, dedim." Tozluğu elinden bıraktı, işi yarıda kesmek için bir bahane çıktığına memnundu. "Bu gece lisedeki dansa gelecek misin?"

Jim başını iki yana salladı.

"Sahi," dedi Carrie. "Bob'la kulübenin oraya gidiyorsunuz. Eminim, Bob'u dansa gelmekten alıkoyduğun için Sally senden nefret ediyordur."

Jim hiç renk vermedi. "Bu onun fikriydi" dedi sakin bir sesle. "*Neden* olduğunu belki ileride anlarsın." Esrarengiz günündeydi belli ki.

Carrie başını salladı. "Galiba biliyorum. Bob'un buradan gideceğine dair bir şeyler duydum. Sally kısa süre önce öyle bir şeyler söylemişti."

"Belki gider, belki gitmez." Jim, Carrie ile Sally'nin bu konuyu bilmelerine şaşmıştı; Bob'un acaba kaç kişiye daha anlattığını merak etti.

Carrie esnedi, yeniden toz almaya başladı. Jim kolunun altında battaniyelerle mutfağa gitti. Annesi bulaşığı henüz bitirmemişti.

"Aman, pazar akşamına dönmüş olun. Büyükbaban geliyor, baban evde olmanızı ister. İyi battaniyeler mi o aldıkların?"

"Hayır, eskileri."

Jim, mutfak penceresinden Bob'un elinde büyük bir kesekâğıdıyla geldiğini gördü. "Ben gidiyorum."

"Su geçirmez ayakkabılarına dikkat et!"

Sabah güneşi kızgındı, fakat hava serindi. Yeşilli mavili, pırıl pırıl bir gündü. Jim Willard, Bob'la buluşacaktı ve önlerinde daha yaşanmamış bir hafta sonu uzanıyordu. Mutluydu.

3

Kayalıkların ucunda durdular ve ilkbahar yağmurlarının getirdiği çamurla kahverengi kesilmiş, tam ortasındaki kara kayaların orada, suların çatladığı yerde gürüldeyerek akan nehri seyrettiler. Altlarındaki kaya dik bir eğimle nehre kavuşuyordu, üzerini defneler ve yabani üzüm asmaları bürümüş koyu yeşil taş bir yüzey.

"Yukarıda bir taşkın olmalı. Bizim nehir kudurmuş sanki," dedi Bob.

"Belki de bir ev sürüklenerek geçer önümüzden."

Bob kıkırdadı. "Ya da bir kenef." Jim kayanın üzerine oturdu, uzun bir ot koparıp beyaz, tatlımsı sapını emmeye koyuldu. Bob onun yanına çömeldi. Birlikte nehrin gürültüsünü, kurbağaların ötüşünü ve rüzgârda taze yaprakların hışırdamasını dinlediler.

"Sally nasıldı?"

Bob homurdandı. "Adamınkini kaldırıp sonra eline verenlerden, hepsi gibi. Azdırıyor, tam attım yatağa diyorsun, iyice kızışıyorsun, birden korkuyor. 'Ay, ne yapıyorsun? Ay, dur! Dur diyorum sana!' "Bob tiksinmiş gibi hızlı hızlı soludu. "Öyle bir şey ki, insanın o an, eğer rahat duracak olsa, bir katır becereceği geliyor." Bob katırları gözünün önüne getirdi. "Neden dün gece dansa gelmedin? Bir sürü kız seni sordu."

"Bilmem. Dans etmekten hoşlanmıyorum galiba. Bilmiyorum."

"Fazla utangaçsın."

Bob pantolon paçalarından birini yukarı doğru kıvırdı ve baldırına doğru tırmanmakta olan iri, siyah bir karıncayı tutup attı. Jim, Bob'un teninin ne kadar beyaz olduğunu fark etti, mermer gibiydi, güneşte bile.

Sonra, sessizliği bozmak üzere, suya taş attılar. Taşın taşa çarpışı çok tatlı bir ses çıkarıyordu. Sonunda Bob, "Haydi gel!" diye bağırdı. Kayalıkların kıyısından sürünerek, çalılıklara tutunup, kayalarda tutunacak yarıklar bularak yere indiler.

Mavisi solmuş gökyüzünde kızgın bir güneş parlıyordu. Küçük kuşlar ağaçların arasında uçuşuyor, doğanlar gökyüzünde daireler çiziyorlardı. Kayadan inerlerken yılanlar, kertenkeleler, tavşanlar, hepsi bir yerlere kaçışıp gizlendiler. Sonunda nehrin çamurlu kıyısına ulaşmışlardı. Kahverengi kumun içinden uzun kara kayalar fırlayıp çıkıyordu. Mutluluk içinde, kayadan kayaya sekerek, ayakları hiç kuma değmeden, sadece buz çağından kalma fosil yüzeylere basarak yollarına devam ettiler.

Öğleden biraz önce, kölenin kulübesine vardılar, damı yağmurdan iyice delik deşik olmuş sacla kaplı küçük bir evdi bu. İçerisi çürük plastik ve eskilik kokuyordu. Kaba ahşap zemine sararmış gazeteler ve paslı tenekeler saçılmıştı. Taş ocakta taze küller vardı; sevgililer kadar serseriler de kalıyordu burada.

Bob elindeki kesekâğıdını yere koydu, Jim de battaniyeleri zeminin en temiz bulduğu yerine yerleştirdi.

"Çok değişmemiş." Bob başını kaldırıp çatıya baktı. Deliklerden gökyüzü görünüyordu. "Dua edelim de yağmur yağmasın."

Kulübenin yakınında etrafı söğütlerle çevrelenmiş, yüzeyi nilüferlerle dopdolu büyükçe bir su birikintisi vardı. Jim yosun kaplı su kıyısına otururken Bob soyundu. Elbiselerini yakındaki bir ağacın dalları arasına attı. Pantolonu bir ağacın dallarına bayrak gibi takıldı, çorapları birer flama gibi dallardan sarkıyordu. Uzun kaslarını bir sıkıp bir gevşeterek ve suyun yeşil, kaygan yüzeyindeki izdüşümünü hayranlıkla seyrederek mutlu mutlu gerindi. Bob, ince yapılı olmakla birlikte güçlüydü. Jim ona kıskanmadan, hayranlıkla baktı. Bob, güzel vücutlu birinden bahsederken, sesinde hep bir parça kıskançlık olurdu; oysa Jim, Bob'un vücuduna bakarken sanki kusursuz bir kardeşe, ikizine bakıyormuş gibi hissederdi, bu onu mutlu ederdi. Bir şeylerin eksik olduğu aklına gelmezdi. Birlikte tenis oynamaları ve Bob'un ona durmadan beğendiği kızlardan söz etmesi ona yeterdi.

Bob uzun ayaklarından birini çekine çekine suya soktu. "Su sıcak," dedi. "Bayağı sıcak. Hadi gel girelim." Sonra ellerini dizlerinin üzerine koydu, eğildi, sudaki izdüşümünü inceledi. Jim soyunurken, sanki birbirlerini son kez göreceklermiş gibi, Bob'un görüntüsünü sonsuza dek zihnine kazımaya çalıştı. Bir bir ezberledi onu: geniş omuzlarını, dar kalçalarını, ince bacaklarını, cinsel organının kavisini.

Soyunan Jim suyun kenarına Bob'un yanına gitti. Çıplak teninde dolaşan ılık esinti birden kendini özgür ve tuhaf biçimde güçlü hissetmesine yol açtı, rüya görmekte olan birinin rüya gördüğünü bilmesi gibi.

Bob ona dalgın gözlerle baktı. "İyi yanmışsın. Bense bembeyaz görünüyorum. Hey!" Parmağıyla suyu işaret etti. Koyu yeşil su yüzeyinin hemen altında, Jim bir yayın balığının ağır ağır yüzen yassı suratlı gölgesini seçebiliyordu. Sonra birden suya yuvarlandı, kulaklarına sular doldu. Bob onu suya itmişti. Su yutmuştu, sıçrayıp yüzeye çıktı. Jim, hızla Bob'un bacağına yapışıp onu suyun içine çekti. Boğuştular, suda döndüler, çırpındılar, yüzeyi köpüğe boğdular. Güreşirlerken, Jim bu fiziksel temastan haz aldı. Bob'un da aynı hazzı aldığı anlaşılıyordu. İkisi de yorgun düştüklerinde durdular.

Günün geri kalanını yüzmekle, kurbağa yakalamakla, güneşlenmekle, güreşmekle geçirdiler. Çok az konuştular. Ancak güneş çekilmeye başlayınca bir gevşeme geldi üzerlerine.

"Burası epey güzelmiş." Bob upuzun yere uzandı. "Böyle güzel ve sakin bir yer az bulunur." Düz karnına bir şaplak indirdi ve esnedi.

Jim onun bu fikrine katıldı, onun da içini kesin bir huzur kaplamıştı; Bob'un karnının atan bir nabız gibi inip kalkmakta olduğunu gördü. Kendine baktı: aynı şey. Daha bu konuda bir yorum yapamadan, cinsel organının kıllarına doğru yollanan bir kene gördü. Keneyi iki tırnağı arasında sıkıp öldürdü.

"Kene vardı üstümde."

Bob fırlayıp kalktı. Kene hummasından korktukları için üzerlerini iyice aradılar, ama bir şey bulamadılar. Giyindiler.

Havada bir altın rengi vardı. Kulübenin gri duvarları bile güneşin son ışıkları altında altın rengine boyanmıştı. Artık acıkmışlardı. Jim ateş yaktı, Bob da eski bir tavada hamburger pişirdi. Her şeyi kolayca yapıyordu, becerikliydi. Evde babasının yemeğini o pişiriyordu.

Nehre çevrili bir kütüğün üzerine oturarak yemeklerini yediler. Güneş çekilmişti. Ormanın yeşil gölgesinde ateş böcekleri küçük oklar gibi havaya zıplıyorlardı.

"Bunu özleyeceğim," dedi Bob sonunda.

Jim ona baktı. Sessizlikte sadece gürültüyle akmakta olan nehrin sesi vardı. "Kız kardeşim, Sally'ye mezuniyetten hemen sonra çekip gideceğini söylediğini söyledi. Ona 'bu konuda bir şey bilmiyorum,' dedim. Gidecek misin?"

Bob başını sallayarak evetledi ve ellerini pantolonuna sildi.

"Pazartesi günü, Old Dominion otobüslerinden birine atlayacağım."

"Nereye gidiyorsun?"

"Denize."

"Hep konuştuğumuz gibi."

"Hep konuştuğumuz gibi. Sana ne diyorum bak, bıktım bu kasabadan. Bizim pederle geçinemiyoruz, burada en ufak bir hareket yok. Ben de gidiyorum. Biliyor musun, hiç buradan dışarı adımımı atmadım, bir tek Washington'a gittim. Dünyayı görmek istiyorum."

Jim başını salladı. "Ben de. Ama sanıyordum ki önce üniversiteye gideceğiz, *sonra* birlikte... Sen arada bir seyahate çıkacaksın sanıyordum."

Bob bir ateşböceği yakaladı, başparmağından yukarı doğru tırmanıp uçmasını seyretti.

"Üniversite bir yığın külfet," dedi sonunda. "Okurken çalışmam gerekecek, bu da iş bulmam gerekecek demektir, o zaman da eğlenmeye vaktim olmayacak. Hem sonra, öğ-

renmek istediğim bir şey de yok. Tek istediğim yolculuk etmek, sağda solda sürtmek."

"Benim de." Jim dilinin ucuna geleni söyleyebilmeyi diledi. "Ama babam üniversiteye gitmemi istiyor, galiba gitmek zorunda kalacağım. Sadece, keşke birlikte gidebilsek diyordum... Birlikte tenis oynardık. Eyalet şampiyonu olabiliriz. Herkes öyle diyor."

Bob başını iki yana salladı ve gerindi. "Buradan gitmeliyim," dedi. "Neden olduğunu bilmiyorum ama öyle."

"Ben de öyle hissediyorum, bazen." Jim, Bob'un yanına yere oturdu, nehri ve kararmakta olan gökyüzünü seyrettiler.

Sonunda Bob, "New York nasıl bir yerdir acaba," dedi.

"Büyüktür herhalde."

"Washington gibi. Orası bayağı büyük bir şehir." Bob yuvarlanarak yanına döndü, Jim'e dönüp baktı. "Hey, neden sen de benimle gelmiyorsun? Kamarot yazılırız bir gemiye, hatta belki güverte tayfası bile oluruz."

Jim, Bob bunu söylediği için mutlu olmuştu ama yaratılış olarak temkinliydi. "Gelecek yıl lise diplomamı alıncaya kadar beklemeliyim sanıyorum, diploma önemli. Tabii peder üniversiteye gitmemi istiyor. Diyor ki, be..."

"Ne dinliyorsun sen o moruğu?"

Jim şoke olmuştu ama hoşlanmıştı da. "Şey, aslında onu umursadığım yok. Hayatta onu bir daha görmesem bir şey yazmaz hatta." Şaşırtıcı bir rahatlıkla, babasını silip attı. "Ama gene de, ürküyorum, öyle çekip gitmeye."

"Ürkecek ne var." Bob sağ kolunun pazusunu sıktı. "Yahu, senin gibi zeki, güçlü kuvvetli biri ne istese yapar. Tanıdığım birileri var, Norfolk'tan çıkıp tayfa olmuşlar, çocuk oyuncağı diyorlar; iş kolaymış, karaya çıkınca da eğlence, tam benim istediğim şey. Aman bu kasabada takılmaktan sıkıldım be, dükkânlarda çalışmaktan, 'cici' kızlarla çıkmaktan. Cici falan olduklarından değil, sadece hamile kalmaktan korkuyorlar." Öfkeyle yumruğunu yere indirdi. "Sally gibi! Biliyor musun, istediğim o bir tek şey

dışında ne istesem yapar. Öyle kızıyorum ki. Beni çileden çıkarıyor. Buralardaki bütün kızlar böyle!" Yeniden kara toprağa indirdi yumruğunu.

"Biliyorum," dedi Jim, aslında bilmiyordu. "Ama New York'ta birinden hastalık kaparım filan diye korkmuyor musun?"

Bob güldü, "Oğlum ben dikkat ediyorum!" Yüzükoyun döndü.

Jim yakınlardaki otların arasından yükselen ateşböceklerini seyretti. Artık akşam olmuştu. "Keşke seninle Kuzey'e gelebilsem. New York'u görmek istiyorum, bir kere olsun kafama göre takılmak..."

"E, o zaman neden gelmiyorsun?"

"Dediğim gibi, buradan, ailemden ayrılmaya korkuyorum, onlara çok bayıldığımdan değil ama..." Sesi belirsizlik içinde söndü gitti.

"Bak, istiyorsan benimle gelebilirsin."

"Gelecek yıl, mezun olduktan sonra geleceğim."

"Beni bulabilirsen eğer. O zamanlar nerede olurum, belli olmaz. Ben yuvarlanan taşlardanım."

"Merak etme. Seni bulurum. Zaten, sana yazacağım."

Yürüyerek suyun getirip attığı tahta parçalarıyla dolu dar kumsala indiler. Bob yassı bir kaya parçasının üzerine tırmanıp oturdu, Jim de onu izledi. Mavi, karanlık akşamda yan yana otururlarken nehir kıvrıla kıvrıla yanlarından geçip gidiyordu.

Birer birer, yıldızlar belirdi gökyüzünde. Jim çok mutluydu, artık yalnızlık sivri bir bıçak gibi midesinin ta ortasını kanırtıp durmuyordu. Mutsuzluğu hep 'katran hastalığı' diye düşünürdü. Eskiden yazın zift dökülü yollar eridiğinde, zift çiğner sonra kusardı. Bilmediği bir nedenden 'zift hastalığı'nı hep yalnızlıkla bağdaştırmıştı. Artık bitmişti.

Bob ayakkabılarıyla çoraplarını çıkardı, ayaklarını nehre sokup serinletti. Jim de aynısını yaptı.

"Bütün bunları özleyeceğim," dedi Bob belki onuncu kere, dalgınca kolunu Jim'in omzuna attı.

Hiç kıpırdamıyorlardı. Jim, Bob'un omzuna attığı kolun ağırlığını neredeyse katlanılmaz buluyordu; harikulade ama katlanılmaz. Ama Bob kolunu çeker korkusuyla yerinden kıpırdamaya da cesaret edemiyordu. Bob birden ayaklandı. "Hadi ateş yakalım."

Bir faaliyet, kulübenin önünde bir ateş yaktılar. Bob battaniyeleri dışarıya çıkarıp yere serdi.

"İşte," dedi, sarı alevlere bakarak, "bu iş de oldu." Uzun süren bir an gözleri dalarak oynaşan alevlere baktılar, ikisi de kendi, o anki kendi rüyasına dalmış gitmişti. Bob'un rüyası daha önce bitti. Jim'e döndü. "Haydi, gel," dedi, meydan okurcasına. "Güreşelim."

Tutuştular, birbirlerine yapışıp yere yuvarlandılar. İtişerek birbirlerinin üzerine çıkmaya çalıştılar; yenişemediler, çünkü daha güçlü olmakla birlikte Jim, Bob'un ne kazanmasına izin veriyordu ne kaybetmesine. Sonunda birbirlerinden ayrıldıklarında soluk soluğa ve ter içindeydiler. Yorgun, battaniyenin üzerine uzandılar.

Bob fanilasını çıkardı, Jim de aynı şeyi yaptı. Böyle daha rahattılar. Jim atletiyle yüzündeki teri silerken Bob fanilasını başının altına yastık yaparak battaniyeye uzandı. Alevlerin ışığı solgun bedenini aydınlatıyordu. Jim de onun yanına uzandı. "Çok sıcak," dedi. "Güreşmek için fazla sıcak."

Bob güldü ve ansızın Jim'i kucakladı. Birbirlerine sarıldılar. Bob'un vücudu Jim'i ateş gibi yakıyordu. Bir an güreşiyormuş gibi yaptılar. Sonra ikisi de durdu. Ama birbirlerinden ayrılmak ya da yeniden başlamak için bir işaret beklermiş gibi, birbirlerine sarılmış duruyorlardı. Uzun süre ikisi de kımıldamadı. Pürüzsüz tenleri birbirine değiyor, terleri birbirine karışıyor, hızlı hızlı bir ağızdan soluyorlardı.

Birden Bob hızla geriye çekildi. Gözü kara bakışları bir an birbirini buldu. Sonra, bile isteye, olanca ciddiyetiyle, gözlerini yumdu Bob. Jim rüyalarında defalarca yaptığı gibi konuşmadan, bir şey düşünmeden, korkmadan ona dokundu. Gözler kapalıyken, gerçek dünya başlar.

Yüzleri birbirine değerken, Bob'un vücudu baştan aşağı titredi, derin derin iç çekerek, Jim'i bütün gücüyle kollarının arasında sıktı: Artık bir bütündüler, birbirleri olmuşlardı, bedenleri insanlık kadar eski bir şiddetle birbirine çarpmış, benzerlerin çekimiyle, madenin mıknatısa çekilmesi gibi, bir yarı diğerini bulmuş, bütün tamamlanmıştı.

Öylece kaldılar. Gözleri artık umurlarında olmayan bir dünyaya karşı sıkı sıkıya yumulu. Ilık bir rüzgâr birden bütün ağaçları sarstı, ateşin küllerini savurdu, yere uzun gölgeler yolladı.

Fakat sonra rüzgâr dindi. Ateş korlara saldırdı. Ağaçlar sustu. Karanlık, güzel gökyüzünde kayan yıldızlar yoktu, o an geçmişti. İki kalp deli gibi çarparken, gelmiş geçmişti.

Gözler yeniden açıldı. İki vücut, kısacık bir an önce, bütün bir evrenin dimdik ayakta olduğu o noktada birbirleriyle yüz yüzeydiler şimdi; yıldız patladı, küçüldü, ikisi de güçsüzleştiler, ayrı ayrı yerlere, geceye, ağaçlara ve ateşin aydınlığına savruldular; azalmışlardı şimdi, küçücük kalmışlardı.

Soluk soluğa birbirlerinden ayrıldılar. Jim ayaklarında ateşin sıcaklığını hissetti, şimdi battaniyenin altındaki küçük taş ve dallar sırtını acıtıyordu. Bob'a baktı, onun yüzünde ne göreceğini bilemiyordu

Bob gözlerini dikmiş ateşe bakıyordu, yüzü ifadesizdi. Ama Jim'in kendisine baktığını görünce çarçabuk toparlanıp gülümsedi. "İyi halt ettik," dedi, o an gelmiş geçmişti.

Bob ayağa kalktı, alevlerin ışığı vücudunda oynaşıyordu. "Yıkanalım."

Karanlık gecede iki hayalet gibi solgun, suya doğru yürüdüler. Ağaçların arasından yaktıkları ateşin sarı, kıpır kıpır alevlerini görebiliyorlardı. Bir yandan kurbağalar ötüyor, böcekler vızıldıyor, nehir gümbürdüyordu. Gölün kara durgun suyuna daldılar. Ancak yeniden ateşin ba-

şına döndüklerinde sessizliği bozan Bob oldu. Doğrudan lafa girdi.

"Biliyor musun, bu yaptığımız küçük oğlan çocuklarının yaptığı cinsten bir şeydi."

"Belki de." Jim sustu. "Ama benim hoşuma gitti." Gizli rüyası gerçek olduğu an içini büyük bir cesaret kaplamıştı. "Sen hoşlanmadın mı?"

Bob alnını kırıştırarak sarı alevlere baktı. "Şey, bir kızla olduğundan farklıydı. Ayrıca, doğru olmadığını düşünüyorum."

"Neden?"

"E, erkeklerin bunu birbirleriyle yapmamaları gerekir. Normal değil."

"Belki de." Jim, Bob'un ateş rengi, uzun, kaslı vücuduna baktı. Üzerine birden gelen o cesaretle, kolunu Bob'un beline doladı. Yeniden, coşkuyla birbirlerine sarıldılar ve battaniyenin üzerine devrildiler.

Jim şafak sökmeden uyandı. Gökyüzü külrengiydi, yıldızlar sönmek üzereydiler. Ateş neredeyse sönmüştü. Bob'un koluna değdi ve onun uyanmasını seyretti. Birbirlerine baktılar. Bob gülümsedi, Jim "Gene de gidecek misin pazartesi günü?" dedi.

Bob başıyla evetledi.

"Bana yazacaksın, değil mi? Gelecek sene seninle aynı gemide olmak istiyorum." "Tabii, yazacağım."

"Gitmesen, keşke... Biliyorsun işte, bundan sonra."

Bob güldü ve onu ensesinden yakaladı. "Boş ver, bütün bir pazar var önümüzde," dedi. Jim bununla yetindi, gözleri açık gördüğü bu rüyayla bütün bir pazarı geçireceği için mutlu oldu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1

Bob, New York'tan bir tek mektup yazdı: Kolay olmamıştı ama galiba sonunda American Export Line'ın bir gemisine kapağı atmıştı. Bu arada çok iyi vakit geçiriyordu ve bir sürü kız tanımıştı, hah-ha. Jim hemen cevap yazdı, ama mektubu 'Adresi Bilinmiyor' damgasıyla geri geldi. İkinci bir mektup gelmedi. Jim incinmiş fakat çok da şaşırmamıştı. Bob pek mektup yazacak tip değildi, özellikle de şu aralar çok geçmeden paylaşacakları hayata iyiden iyiye gömüldüğü düşünülürse. Jim kararını vermişti, lise biter bitmez o da Bob'un peşinden denizlere açılacaktı.

Ertesi yılın haziran ayının en yeşil ve en sıcak günü, Jim liseden mezun oldu ve babasıyla iki hafta süren bir mücadele başladı. Kazanan Jim oldu. Yazı geçirmek üzere New York'a gidecek ve çalışacaktı ama sonbaharda Virginia'ya dönüp üniversiteye girecekti. Tabii, üniversitede okurken de çalışacaktı; gene de her baba oğluna bu fırsatı vermezdi. Böylece, güneşli bir sabah vakti, Jim annesini öptü, babasıyla tokalaştı, erkek kardeşiyle kız kardeşine öylesine veda etti ve cebinde yetmiş beş dolarla New York'a giden bir otobüse bindi, Bob'u buluncaya kadar bu paranın onu geçindirmeye yetip de artacağını düşünüyordu.

New York korkunç sıcak, gri, pisti. Jim kenti şaşırtıcı (nereden geliyordu bütün bu insanlar? nereye gidiyorlardı hızlı hızlı?) ve yaz sıcağında boğucu buldu. Ama tabii o turist değildi. Birini arıyordu. Y.M.C.A.'de bir oda tuttuk-

tan sonra Denizcilik Bürosu'na gitti, fakat orada Bob'la ilgili en ufak bir kayıt olmadığını söylediler. Bir an panikledi. Sonra eskilerden biri tayfaların çoğu kez başka birisinin kimliğini kullanarak denize çıktıklarını anlattı. Gene de, yapılacak en iyi şey kamarotluğa başvurmaktı. Er ya da geç, Bob'la karşılaşacaklardı. Deniz şaşılacak derecede küçük bir yerdi; yollar hep kesişirdi. Jim'i bir listeye yazdılar. Bekleyecekti, belki de uzun süre. Kâğıtları işlemdeyken barları gezdi, iki kere sarhoş oldu (ve bundan hoşlanmadığını gördü), düzinelerle film gördü ve sokak yaşamının meraklı bir izleyicisi haline geldi. Sonra, tam parası bitmeye yüz tutmuşken, bir şilebe kamarot alındı.

Deniz şaşırtıcı bir tecrübeydi. Çelik bölmelerin altındaki motorların sarsıntısına, tam hız yol alan geminin güvertesinde rüzgârın insanın suratına bir tokat gibi şaklamasına, küfürbaz fakat genellikle dost canlısı otuz yabancıyla bir arada yatmaya alışmak vakit aldı. Sonunda bu hayattan hoşlandığını gördü. Panama'da, Bob Ford adında bir güverte tayfasının kısa süre önce oradan geçtiğini, San Fransisco'ya doğru gittiğini öğrendi. San Fransisco yoluyla Seattle'a giden bir yük gemisine yazıldı. Ama iz San Fransisco'da sona eriyordu. Bob'dan eser yoktu. Mutsuzca, kentte gezindi, rıhtımdaki barlara girdi çıktı, belki Bob'a rastlayıveririm umuduyla. Bir keresinde bir barın karşı ucunda onu gördüğünü sandı, yüreği gümbür gümbür atarak gördüğü adamın yanına gitti, adam ona döndüğünde yabancı bir yüzle karşılaştı.

Jim, Alaska Line'a kamarot yazıldı ve yılın geri kalanını denizde geçirdi. Yeni hayatına tamamen gömülmüştü, ana babasına mektup yazmıyordu artık. Özgürlüğünün pırıl pırıl karlarla kaplı bu ilk kışını, bir tek Bob'un yokluğu gölgeliyordu.

Noel günü gemi Alaska açıklarında, Seattle yolundaydı. Karanlık sudan buz parçaları yükseliyordu. Deniz dalgalı, hava rüzgârlıydı. Kusmayan yolcular yemek salonunda kahvaltı ediyorlardı. Yuvarlak masalarda oturmuş, ce-

surca, geminin sallanması ve pes eden yol arkadaşları hakkında şakalar yapıyorlardı. Bu arada komiler, yiyecekle dolu ağır porselen tabakları istif ettikleri tepsileri geminin mutfağından yemek salonuna taşımakla meşguldüler.

Jim'in yolcularından yalnızca bir tanesi kahvaltıya inmişti. Cildi bozuk, tombul, tıknaz bir kadındı bu. Çok şen şakraktı. "Günaydın, Jim," dedi canlı bir sesle. "Hava bozdu, değil mi? Denize alışık olmayanlar kusuyorlardır şimdi."

"Evet, bayan." Jim, onun kahvaltısının artıklarını temizlemeye girişti.

"Beni sorarsan, ben kendimi hiç bu kadar iyi hissetmemiştim." Salondaki ağır havayı içine çekti. "Deniz havası o kadar iyi geliyor ki bana." Üzerindeki kırıntıları süpürürken tepsisini alıp gitmeye davranan Jim'e baktı. "Benim şu lombozu ne zaman tamir edeceksin, kırık, takırdayıp duruyor."

"Kamaranızı toplamaya geldiğimde bakacağım."

"İyi olur," dedi tombul kadın. Masadan kalktı, hafifçe iki yana sallanarak, kendi tabiriyle 'denizci yürüyüşü' ile uzaklaştı.

Jim tepsiyi mutfağa geri götürdü. Kahvaltı bitmişti. Baş kamarot ona izin verdi. Jim, ıslık çalarak, güverteye açılan koridoru geçip kıçtaki küçük bir kamaraya gitti. Orada Collins'e rastladı. Collins, yirmi yaşında ufak tefek, kemikli, koyu kıvırcık saçlı, mavi gözlü, kendinden memnunluğu şaşılacak derecede bulaşıcı olan biriydi. Sol kolunda girdili çıktılı damar mavisi bir dövme vardı. Bu dövme uzak bir geçmişte, on altı yaşında, daha denize çıkmadığı yıllarda Oregon'da tanıdığı Anna adında bir kıza ebedi aşkını ilan ediyordu. Collins bir kasanın üzerine oturmuş sigara içiyordu.

"Merhaba evlat," dedi Collins.

Jim ağzının içinde bir şeyler geveleyerek yanındaki kasanın üzerine oturdu. Collins'in gömlek cebinden bir sigara alıp kendi kibritiyle yaktı.

"Sadece iki gün daha kaldı," dedi Collins, "ondan sonra..." Gözlerini yuvarlayıp havada müstehcen hareketler yaptı. "Seattle'e dönmek için nasıl sabırsızlanıyorum bilsen. Hey, bugün şenlik var mı? Biliyorsun, Noel."

"Elbette, ben de takvime bakıyorum," dedi Jim pişkin bir tavırla.

"Acaba içki içecek miyiz," dedi Collins, daha teferruata girerek. "Noel'i ilk kez denizde geçiriyorum. Bazı gemiler, çoğunlukla yabancı gemiler mürettebata içki verir."

Jim dertli dertli içini çekti. "Sanmıyorum vereceklerini," dedi, sigarasının dumanının yok olup gidişini seyrederken. "Ama belki de yolcuların zulasından otlanırız."

"Umarım," dedi Collins esneyerek. "Bana bak, o karıyla nasıl aran?" Komiler, tombalak kadın yüzünden Jim'le dalgalarını geçiyorlardı. Kadının ona olan ilgisi görülmeyecek gibi değildi.

Jim güldü. "Onu aportta tutuyorum."

"Acaba paralı mıdır? Biraz para koparabilirsin ondan." Collins ciddiydi, bu da Jim'in midesini bulandırıyordu fakat Collins gemideki en iyi arkadaşı olduğu için duygularını saklıyordu. Ayrıca, Jim, Collins'in yaptım dediği şeyleri gerçekten yapıp yapmadığını da kestiremiyordu.

"O kadar da çaresiz değilim," dedi.

Collins omuz silkti. "Bana her zaman para lazımdır. Şimdi Seattle'a gittiğimize göre daha da fazla lazım olacak. Eh, belki zengin biri ölür de bütün parasını bana bırakır." Collins ruh itibariyle hırsızın tekiydi, ama tayfalar kusurlarını birbirlerinin yüzüne vurmamayı ilke edinmişlerdi. Ayrıca, Collins, Jim'in dostu olduğu kadar yol göstericisiydi de. Jim'e işten kaytarmanın çeşitli yollarını öğreterek, aynı zamanda da burası gibi gizlenilecek yerleri göstererek onun hayatını kolaylaştırmıştı.

Jim gerindi. "Gidip yatakları yapayım."

"Daha çok vakit var. Baş kamarot sana bakınmıyordur henüz." Collins sigarasını ayağıyla ezerek söndürüp bir yenisini yaktı. Jim de sigarasını bitirdi. Sigara içmekten hoş-

lanmıyordu. Ama gemide yapacak iş yokken bir şeyle meşgul olmak gerekiyordu. Denizde geçirdiği aylar boyunca, tayfaların kadınlardan, gemi kaptanlarından, iyi limanlardan ve kötü limanlardan söz edişlerini dinlemekten başka yapacak pek az şey oluyordu. Herkes de bir kere söyleyeceğini söyledi mi hemen kendini tekrarlamaya başlıyordu, artık kimse onu dinlemeyinceye kadar. Jim'in Collins'le uzun uzun sohbet edip de konuştuklarının tek kelimesini hatırlamadığı zamanlar olurdu. Yalnızlık çekilmiyordu.

Birden Collins'in konuşmakta olduğunun farkına vardı. Konu? "Seattle" kelimesini yakalayıncaya kadar bekledi.

"Sana etrafı gezdireceğim. Hiç kimsenin üzerine vazife olmayan yerler bilirim. Tanıdığım kızları görsen, İsveçliler, Norveçliler... biliyorsun, *sarışınlar*." Gözleri parladı. "Kapanın elinde kalacaksın. Senin yaşındayken ben de öyleydim. Ah, ne üşüşürlerdi başıma. Benimle kim çıkacak diye yazı tura atarlardı. Ben de az değildim, ha. Sana da öyle olacak, çünkü genç oğlanlara bayılırlar."

Jim bir soru soracaktı fakat baş kamarot, hiç şakası olmayan uzun boylu, zayıf bir İskoçyalı, yerlerini keşfetmişti. "Willard, Collins, neden işinizin başında değilsiniz?"

Tabanları yağladılar.

Güvertede buz gibi, ısıran bir rüzgâr esiyor, güverteye köpükler savuruyordu. Jim tombalak kadının kamarasına yollanırken rüzgârdan gözlerini kısmak zorunda kaldı.

Kapıya vurdu. "Girin."

Ona kesik olan kadın, kendisini olduğundan daha da şişman gösteren pembe ipekli bir kimonoya bürünmüştü. Tırnaklarını temizliyordu. Kamarada keskin bir nane ruhu ve gardenya kokusu vardı.

"Bugün geciktin, öyle değil mi?"

Dolaptan süpürgeyi alıp çabuk çabuk, sıkılganca yeri süpürmeye koyulduğunda evet haklısınız gibi bir şeyler geveledi. Kadın onu seyrediyordu.

"Uzun zamandır mı tayfasın?"

Süpürmeye devam etti. "Hayır, bayan."

"Tahmin etmiştim. Daha çok gençsin, öyle değil mi?"

Yalan söyledi. "Yirmi bir yaşındayım."

"A, yanılmışım. Kesinlikle daha küçük gösteriyorsun." Jim içinden, keşke sussa diye geçiriyordu. Kadın konuşmaya devam etti. "Nerelisin?"

"Virginia'lı."

"Sahi mi? Washington'da akrabalarım var. Oranın neresi olduğunu biliyorsun, değil mi?"

Hem eğlenmiş hem de kızmıştı. Onu budala sanıyordu kadın herhalde. Ama istenen rolü oynadı. Belli belirsiz baş sallayarak, kamaranın kapısını açıp tozları güverteye süpürdü. "Nerede öğrendin bu kadar iyi ev işi yapmasını?" Kadın şehvetinden hiç durmamacasına konuşma konusu yaratıyordu.

"Elim yatkın, her'alde," dedi Jim ağzını hafifçe aralayarak. Ağzı açık ayran budalası rolündeydi.

"Ya, demek öyle?" Kadın, Jim'in gösteri yaptığının farkında değildi. "Evdeyken hiç yapmamışsındır tahmin ediyorum, yaptın mı?"

Evet, 'yaptıydım' dedi Jim, bir yandan da yatağı yapmaya koyuldu, önce sigara küllerini temizlemekle işe girişti. Kadın çeneye devam etti. "Washington'daki dostlarım Virginia'nın çok güzel bir yer olduğunu söylüyorlar. Bir keresinde Blue Ridge Dağları'nı görmeye gitmiştim. Nerede olduğunu biliyorsun, değil mi?"

Bu sefer 'hayır' dedi ve şaşırmış gibi yaptı. Kadın onu bilgilendirdi. "Dağların altındaki bütün o mağaraları gezdim, çok ilginçlerdi, tepeden sarkan ya da dikine duran o taş şeyleri falan gördüm. Annen hayatta mı? Ailen Virginia'da mı?"

Bu soruya doğru cevap verdi.

"Aman Allahım, annen benim yaşımda olmalı," dedi tombul kadın, hafiften yoklayarak.

Jim üstüne gitti, "Sanıyorum öyle," dedi duygusuz bir sesle.

"Yaa." Kadın sustu. Jim hızlı çalışıyordu; temizlenecek başka kamaralar vardı.

Kadın "Alaska'ya ilk kez gidiyorum," dedi sonunda. "Anchorage'da akrabalarım var. Anchorage'a gitmişsindir, değil mi?" Oğlan başıyla evetledi. "Alaska için oldukça medeni bir yer, öyle değil mi? Yani, Alaska'nın hep Kuzey Kutbu gibi olduğunu düşünmüşümdür, buzlarla karlarla kaplı. Ama Anchorage herhangi bir yerdeki küçük bir kasaba gibi, ağaçlar var, güzellik salonları, tıpkı Birleşik Devletler'deki gibi? 'Dışarısı' diyorlar Birleşik Devletler'e. Dünyanın geri kalan kısmına böyle demek ne komik değil mi? 'Dışarısı'? Akrabalarımı falan ziyaret ettiğime çok memnun oldum. Sen yaşına göre epey yer görmüşsündür, öyle değil mi? Eminim, ilginç şeyler geçmiştir başından."

"O kadar çok değil." Kadının ranzasını düzeltip bitirdi. Oğlanın gitmek üzere olduğunu görünce, alelacele, "Aa, benim şu lombozu onarmayacak mısın? Takırdayıp duruyor, bütün gece uyuyamıyorum," dedi kadın.

Jim lomboz kapağına baktı, bir vida gevşemişti. Başparmağının tırnağıyla vidayı sıkıştırdı. "Artık sizi rahatsız etmez herhalde," dedi.

Kadın kalktı, pembe kimonosunun yakasını iyice kapatarak, lombozun yanına, Jim'in durduğu yere geldi.

"Ne beceriklisin sen öyle! Halbuki dün, bütün gece o lanet olası şeyi tamir etmeye çalıştım da yapamadım."

Jim kapıya doğru yanaştı.

Kadın oğlanı konuşarak alıkoymak ister gibi yeniden çabuk çabuk konuşmaya girişti. "Kocam tamirden çok iyi anlardı. Tabii hayatta değil. 1930'da öldü, ama bir oğlum var. Senden çok daha küçük. Üniversiteye yeni başlıyor..." Jim bir uçurumun kıyısına doğru itiliyormuş gibi oldu. Kadının kendisi yaşında bir oğlu vardı ve onu baştan çıkarmaya çalışıyordu. Birden evini özledi, kaçmak, saklanmak, kaybolmak istedi. Kapıyı açıp ıslak, pırıl pırıl parlayan güverteye çıkarken kadın hâlâ konuşuyordu.

Ama o akşam yalnızlık çekecek vakit bulamadı. Yolcular için bir eğlence düzenlenmişti, komi çocukların işten baş alacak vakitleri yoktu.

Salon yapma kokinalarla ve baş kamarotun ince düşüncelilik ederek Anchorage'dan taşıyıp getirdiği, iğneleri dökülen çam dallarıyla süslenmişti. Son yolcu sigara dumanıyla dolu salonu saat sabahın ikisinde terk etti. O zaman baş kamarot, kan ter içinde kalmış bir yüzle çocukların Noel'ini kutladı ve salonda kendi eğlencelerini düzenleyebilecekleri söyledi.

Yorgun olmalarına rağmen, epeyce içki içtiler. Jim bira, Collins ise yolculardan bir genç kızın verdiği şişeden burbon içti. Tayfalardan kimileri şarkı söylemeye başladılar, çok geçmeden herkes ne kadar eğlendiğini göstermek üzere bağıra bağıra şarkı söylüyordu. Jim birasını içmeye devam ederken, ötekilere karşı belli bir sevecenlik hissetti içinde. Seattle'la Anchorage arasında gemi batıncaya ya da o ölüp gidinceye kadar hep birlikte gidip geleceklerdi. Bu güzel dostluğu düşününce gözleri yaşlarla doldu.

Collins iyice sarhoştu. "Hadi, evlat, bırak bu kasveti."

Jim alınmıştı. "İyiyim, "dedi. "Kasvetli falan değilim." Bunu deyince üzerine bir hüzün çöktü. "Ama geçen Noel, evde, bu yıl Noel'i buralarda geçireceğim aklımın ucundan bile geçmezdi." Dediklerinin sarhoş sayıklaması olup olmadığı umurunda değildi.

"Ee," dedi Collins mutlu bir sesle. "Ben de hiç denize çıkacağımı sanmazdım, Oregon'da otururken. Peder kereste işindeydi. Eugene'nin dışında. Kereste işini devralayım istiyordu ama benim derdim dünyayı gezip görmekti, işte gördük. Belki günün birinde geri dönerim. Yerleşirim. Aile kurarım..." Devamını getirmedi, söylediklerinden kendisi de sıkılmıştı. Sonra sallana sallana ayağa kalktı, birlikte salondan çıktılar. Gökyüzü berrak ve pırıl pırıldı. Bulutlar dağılmıştı, uzaklarda karanlık denizin de ötesinde, yıldızların ışığı altında Alaska'nın tepeleri seçiliyordu.

Jim içi coşkuyla dolarak soğuk havayı içine çekti.

"Ne gece ama," dedi. Yatakhaneye doğru yürürlerken Collins'in tek derdi ayakta durabilmekti.

Yattıkları yer üçgen şeklinde, çift kat ranzalı, tavanından çıplak ampuller sarkan bir yerdi. Hava fazlasıyla küçük bir yere doluşmuş bir sürü erkeğin kokusuyla ağırlaşmıştı.

Jim üst ranzalardan birinde yatıyordu; Collins ise altında. Collins, ne kadar yorgun olduğunu göstermek üzere inleyerek, ranzasının kenarına oturdu. "Bittim ben." Ayakkabılarını çıkarıp yatağa uzandı. "Seattle'da karaya ineceğimiz anı dört gözle bekliyorum. Sen hiç gitmedin oraya, değil mi?"

"Sadece uğradım."

"Bak sana bildiğim bütün batakhaneleri gezdireceğim. Rıhtımdaki yerlerde beni çok iyi tanırlar. Sana bir de kız bulacağız. Gerçekten iyi bir parça. Ne seversin?"

Jim huylandı. "Bilmem," dedi. "Ne olursa."

"Bana bak, seçici olmalısın yoksa hastalık falan kaparsın. Bak bana. Ben hiçbir şey kapmadım... henüz." Ranzasının tahtasına vurdu. "Sana bir sarışın bulalım, en iyisi onlardır. Sahici sarışın demek istiyorum. İsveçli falan. Sarışın sever misin?"

"Tabii."

Collins dirseği üzerinde doğruldu ve birden dikkatle Jim'e baktı. "Hey, bana bak, eminim sen bakirsin."

Jim kıpkırmızı oldu, ne diyeceğini bilemedi; susması onu ele vermişti zaten.

"Allah cezamı versin." Collins bu işe bayılmıştı. "Senin gibisi kalmamıştır sanıyordum. E, kızı bayağı dikkatli seçmemiz lazım. Nasıl oldu da bu kadar bekledin? On sekiz yaşındasın, değil mi?"

Jim müthiş sıkılmıştı. Kendi kendine lanetler okudu, herkesin yaptığı gibi neden kız meselelerinde yalan söylememişti sanki. "Ne bileyim işte," dedi konuyu kapatmaya çalışarak. "Bizim oralarda bir türlü fırsat düşmedi."

"Tam sana uygun bir kız biliyorum. Adı Myra. Profesyoneldir fakat iyi kızdır, hem de temiz. İçki içmez, si-

gara kullanmaz, içki içmediği için de kendine dikkat eder. Hastalık bulaştırmaz sana. Seni Myra ile tanıştıracağım."

"Tanışmak isterim," dedi Jim. İçtiği bira yüzünden bu fikir ona heyecan vermişti. Ara sıra kadınları aklına getirdiği oluyordu ama düşlerinde çoğunlukla Bob vardı, düşündükçe bundan rahatsız oluyordu.

"Seni gezdireceğim," dedi Collins, soyunurken. "Çok iyi vakit geçireceksin. Evet aslanım, benim bilmediğim yoktur."

2

Seattle'a akşam vakti vardılar. Collins kırmızı ekoseli kahverengi bir takım elbise giymişti. Jim'in üzerinde ise omuzları çoktandır dar gelen gri bir takım elbise vardı. Hâlâ boy atıyordu. İkisi de kravatsızdı.

Tiyatrolar mahallesine giden bir tramvaya bindiler. Jim sinemaya gitmek istiyordu ama Collins bunun için vakitleri olmadığını söyledi. "Önce kendimize bir oda bulalım."

"Bana bahsettiğin kızların evinde kalacaktık hani."

Collins boş ver işareti yaptı. "Ne bilirim, buradalar mı değiller mi, belki de bu gece doludurlar. Oda bulalım da kendimize; o zaman bulduğumuzu götürecek yerimiz olur."

"Bildiğin bir yer var mı?"

"Bir sürü yer var."

Aradıklarını rıhtımın çok uzağında olmayan bir yerde, koftiden tuğla binaların olduğu bir yerde buldular. Bir sürü de bar vardı, her yer çarka çıkmış tayfalarla doluydu.

Bir sürü basamağı tırmandılar, en tepede bir tezgâhın gerisine oturmuş kel, kırışık suratlı bir adamla burun buruna geldiler. Regent Oteli'nin sahibi.

"Bir geceliğine oda istiyoruz," dedi Collins. Dediğinde ciddi olduğunu göstermek için de çenesini ileri doğru çıkardı.

"Çift kişilik mi?"

Collins başıyla onayladı, Jim de.

Kel adam, "Oda parası peşin, adam başı iki dolar," dedi. Parayı peşin ödediler. "Gürültü istemem, içki yok, karı kız getirmek yok. Yasaları biliyorsunuz, çocuklar. Gemiden misiniz?"

"Evet öyle," dedi Collins, çene hâlâ dışarıda.

"Ben de denizciydim bir zamanlar," dedi kel adam yumuşayarak. "Ama denize açılmayalı epey oldu." Onları iki kat yukarı çıkardı, karanlık, rutubet kokulu bir koridordan geçirerek küçük bir odaya götürdü. Işığı yaktı.

Duvarların boyası kalkmıştı ama oda oldukça temiz sayılırdı. Odanın ortasında büyük bir demir karyola vardı, tek penceresinden yandaki tuğla binanın duvarı görünüyordu.

"Çıkarken anahtarı resepsiyona bırakın," dedi kel adam. Bir an durup odaya bakındı, gördüğünden memnundu. Sonra çekip gitti.

"Amma olay değil mi?" Collins yatağın üzerine oturdu, karyola gıcırdadı.

Jim'in keyfi kaçmıştı. Gerçi daha kötü yerlerde de yatmıştı, ama gene de bir daha hiç Virginia'daki odası gibi bir odada yatıp yatamayacağını düşündü, duvarları tanıdık temiz bir odada.

"Hadi," dedi Jim, kapıya yönelerek. "Açım."

"Ben de!" Collins açlığının neyle ilgili olduğunu belirtmek üzere Jim'e göz kırptı.

Karanlık sokaklardan geçtiler. Denizcilere rastladıklarında sert erkek pozlarına giriyorlar, göz süren kızlar oldu mu arkalarından ıslık çalıyorlardı. Güzel bir kış gecesi Seattle'da olmak iyi şeydi.

Bir restoran-bar'ın önünde durdular. Yanıp sönen neon ışıklı bir tabelada 'spagetti' yazıyordu. "İşte burası," dedi Collins. "Aradığımız yer."

"Kızlar burada mı?" diye sordu Jim.

"Ne sandın?" İçeri girdiler. Restoran büyük fakat ancak yarı yarıya doluydu. Koyu renk saçlı bir garson kız onları bir bölmeye götürdü.

"Ee, ne vereceksin bize, tatlım?" diye sordu Collins göz kırparak.

Garson kız eline bir menü tutuşturdu. "Bunu," dedi ve yürüyüp gitti.

"Frijit kancık," dedi Collins. Jim onun şirinliğinin herkese işlemediğini gördü. "Kadınlar çalışmamalı zaten. Hele ekonomik kriz falan varken hiç. Evlerinde otursunlar."

Jim etrafına bakındı. Kırmızı perdeli bölmeler, kahverengi duvarlar, sarı siperlikli lambalar: cehennemin bir yerlerinde bir mağara.

Collins spagettiyi yedikten sonra geğirdi, ardından, "Biraz burada takılalım. Şurada, barda," dedi. "Sonra, hoşumuza gitmezse, Elhamra'ya gideriz, dans mekânıdır, herkesi tanırım."

Bar çok kalabalık değildi. Bira ısmarladılar. "Güzel yer," dedi Collins, seçiminden memnundu.

Jim ona katıldı, fakat biraz haince, "Tabii, New York'ta bunun gibi yüzlerce yer var," dedi. Collins hiç Doğu Kıyısı'nda bulunmamıştı.

Collins gözlerini birasına dikip kaşlarını çattı. "Biz küçücük Seattle'la idare edeceğiz," dedi. Birasından bir yudum aldı. "İddiasına girerim ki," dedi, üstüne basa basa. "Hollywood, New York'u havada katlar." Jim'in hiç Hollywood'a gitmediğini biliyordu. "Evet," diye devam etti, kendi taktiğinden hoşlanmıştı, "iddiasına girerim LA'de her yerdekinden daha fazla güzel kızlar, çılgın tipler, ibneler vardır."

"Belki de."

Sonra bara bir kız geldi. Kızı ilk gören Collins oldu ve dirseğiyle Jim'i dürttü. Yeşile çalar sarı saçlı, gri-mavi gözlü, iri elli, iri ayaklı, büyük göğüslü bir kızdı. Bara oturdu. Kıpkırmızı boyalı dudaklarında hafif bir gülümseme vardı.

"Peki buna ne dersin?" diye mırıldandı Collins.

"Güzel kız."

"Çok da klas," dedi Collins. "Büyük ihtimalle bir ofiste çalışıyordur." Anlaşılan barmen kızı tanıyordu çünkü ona alçak sesle bir şeyler söyledi, birlikte güldüler. Kıza bir içki verdi. Kız elinde içki, bir gözü kapıda oturdu.

"Seyret şimdi," dedi Collins. Erkekler tuvaletine doğru yollandı. Yolda, barın öbür ucunda durdu. Kıza bakıp gözlerine inanamamış gibi yaptı. Onunla konuştu. Jim neler söylediğini duyamıyordu ama kızın alnını kırıştırdığını, sonra gülümsediğini gördü. Kız Jim'e baktı. Tekrar gülümsedi. Collins eliyle Jim'e yanlarına gelmesi için işaret etti.

"Jim, sana Emily'yi tanıştırayım." El sıkıştılar.

"Memnun oldum," dedi Emily. Sesi boğuk ve kibardı. Jim selam niyetine bir şeyler mırıldandı.

"Onun kusuruna bakma. Müthiş çekingendir. Aynı gemideyiz. Daha bugün karaya çıktık."

Emily beklenildiği gibi etkilenmişti. "Ama bunu kutluyor olmanız lazımdı," dedi.

"Niyetimiz var. Ama hani ne derler, gece yeni başlıyor."

"E, biz de yeni tanıştık." Emily içkisinden bir yudum aldı. "Bu Seattle'a ilk gelişin mi?"

Collins hayır anlamında başını salladı. "Hayat boyu gittim geldim Seattle'a. Burasını avucumun içi gibi bilirim. Hatta, Jim'e etrafı göstermeyi düşünüyordum."

"Ya sen nerelisin?" Jim kıza nereli olduğunu söyleyince kız küçük bir çığlık attı. "Aa, bir Güneyli! Güneylilere bayılırım. Çok kibardırlar. Demek Virginialısın." Kelimeyi Vir-ciin-yah diye telaffuz etmişti. "Ama pek aksanlı konuşmuyorsun, nedendir acep?" Emily ve Collins, kızın şakasına birlikte güldüler.

Jim gülümsedi. "Evet, konuşmam," dedi.

"Söyleyin bakalım." Emily, Collins'e döndü, "Bu gece nereleri gezmeyi planlıyorsunuz?"

"Valla, belki Elhamra'ya gideriz diye düşünmüştük..."

"A, orası en sevdiğim yerdir! En iyi kız arkadaşımla ben oraya sık sık dans etmeye gideriz. Çok hoş insanlar gelir oraya. Bazı yerlerdeki kaba saba tipler değil."

"Oo, demek kız arkadaşınla oturuyorsun?" Collins kokuyu almıştı.

Emily başıyla evetledi. "Aynı ofiste çalışıyoruz, bazen birlikte dansa gidiyoruz. Bu gece burada buluşacağız. Tanıdığı iki çocuk gelecekmiş de (öyle sanıyoruz) onları buraya getirecekti."

"Hay aksi." Collins somurttu, keyfi kaçmış gibi yaptı. "Biz de sen ve arkadaşın Jim'le bana katılırsınız diye düşünüyorduk. Tanıdığımız kızlar şehir dışındalar, belki diyorduk..."

"Bakalım," dedi Emily düşünceli bir ifadeyle. "Ona telefon edip oğlanlar bu gece kesinkes geliyorlar mı gelmi-

yorlar mı sorabilirim, eğer gelmiyorlarsa... eh o zaman bize seve seve katılır sanıyorum."

Emily arkadaşına telefon etmek üzere barın arkasına gitti.

"Nasılım ama?" dedi Collins.

"İyi." Jim gerçekten etkilenmişti. "Kız arkadaşı gerçekten gelir mi dersin?"

"Şaka mı ediyorsun?"

"Güzel kız," dedi Jim, sarışın kızı telefon kulübesinin camının gerisinden seyrederken. Kızın güzel olduğunu görüyordu fakat bundan Collins'in etkilendiği gibi etkilenmiyordu. Kızın kendisini heyecanlandırmasını çok istiyordu. Ama yararı yoktu, en azından ayıkken. Bu çok garipti.

Emily, kırmızı dudaklarında bir gülümsemeyle bara döndü. "Arkadaşım Anne bizimle daha sonra Elhamra'da buluşacak. O iki oğlan gelemiyorlarmış. Biliyor musunuz, bazı insanlar o bakımdan çok güvenilmez oluyorlar. Ben de ona aylarca denizde kaldıktan sonra karaya yeni ayak basmış iki delikanlıdan çok kibar bir davet aldığımızı söyledim. Anne denizle ilgili her şeye deli olur. Bir keresinde bir ofis partisi yapılmıştı, Sound'da bir piknik, Anne çocuklardan biriyle denize açıldı, onu zor geri getirmişlerdi, o kadar hoşlanmıştı."

"Sanıyorum," dedi Collins göz kırparak, "Anne, Jim'in kız arkadaşı olacak. Sence sakıncası yoksa."

Emily güldü, ikisi de gülerken memelerinin sallanmasını seyrettiler. "Valla sizin için sakıncası yoksa, benim için de yok." Dudaklarını davetkâr biçimde aralayarak Collins'e baktı. Sonra Jim'e döndü. "Eminim Anne'den hoşlanacaksın. Çok eğlencelidir."

Elhamra sokak içinde büyük bir dans kulübüydü. Mağrip taklidi bir girişin üzerinde neon ışıklı bir tabela yanıp sönüyordu.

İçerisi kalabalık ve loştu. Bir caz orkestrası swing çalıyordu.

Siyah gece elbiseli, kır saçlı bir kadın onları bir masaya götürdü. Collins onu samimi bir şekilde selamladı.

"Eski bir tanıdık," dedi Collins. "Geçen sene buraya çok sık gelirdim. Beni hatırlar."

Garson geldi ve kısa bir tartışmadan sonra viski söylediler. Bu arada, Emily hiç durmadan konuşuyordu. "Anne neredeyse şimdi gelir. Hayatta gördüğüm en çabuk hazırlanıp çıkan kadındır. Buradan birkaç sokak ötede oturuyoruz zaten."

"Öyle mi?" Collins ilgilenmişti.

"Bir iki sokak ötede," diye tekrarladı Emily. Sonra: "Anne gerçekten cin gibi kızdır. Bir zamanlar modellik bile yapmıştı."

"Gerçekten güzel olmalı," dedi Jim, heyecanlanmış gibi yaparak.

Emily başını sallayarak onayladı. "Güzeldir. Ofisteki en beğenilen kızlardan biridir. İkimiz geceleri birlikte çıkarız, eminim benimle çıkan çocuklar hep keşke Anne'la çıksam diyorlardır." Bu Collins'in itiraz etmesi için mükemmel bir fırsattı. Collins itiraz etti. Emily sözüne devam etti. "Anne benden gençtir. O yirmi yaşında, ben yirmi iki yaşındayım. Sen kaç yaşındasın Colly?"

Collins yalan söyledi: "Yirmi beş." İskemlesini Emily'ye daha da yanaştırdı.

Emily, Jim'e baktı. "Eminim sen yirmisinden gün almamışsındır daha."

Jim ciddi ciddi başını salladı. "Öyle." Herkes yaş konusunda yalan söylediğine göre, artık gece başlayabilirdi.

Sonunda Anne geldi. Ufak tefek, sıska bir kızdı, üzerinde kahverengi bir elbise vardı. Şaşkın şaşkın etrafına bakındı, sonunda Emily'yi gördü. Görünce gülümsedi, havalı havalı masaya doğru seyirtti. Emily herkesi birbirine tanıştırdı, sonra biraz da sarhoş olduğu için, bir kere daha tanıştırdı. Komik bir durum oldu.

Anne gülerken, Jim onun gerçekten de güzel olduğu-

na karar verdi, ama otuzlarına yakındı. Buna hiç aldırdığı yoktu, o başka.

"A, demek sen de Jim'sin," dedi Anne bir içki aldıktan sonra. İçeri girerkenki heyecanı yatışmıştı.

"Evet. Emily bize senden çok bahsetti."

"İyi şeyler söylemiştir, umarım." Anne ara sıra bir İngiliz sinema oyuncusu gibi konuşuyordu. Arkadaşı gibi onun da çenesi düşüktü.

"Bir mağazanın ofis bölümünde çalışıyoruz. Ben dosyalamaya bakıyorum, Emily daktilo yazıyor falan, öyle şeyler. Güneyli misin?"

Jim başıyla evetledi. Anne Güneyli aksanıyla komik bir şeyler söyledi, herkes güldü, sonra Emily ile Collins kalkıp dans edeceklerini söylediler. Jim de Anne'ı dansa kaldırdı, hep birlikte dans pistine gittiler. Jim iyi dans etmeye çaba gösterdi.

Bu akşam ispat edeceği o kadar çok şey vardı ki.

Anne vücudunu Jim'in vücuduna bastırdı, yanağını yanağına yapıştırdı; Jim'in burnuna pudra, sabun ve parfüm kokusu geldi. Bir keresinde başını indirip Anne'a bakınca kızın gözlerinin kapalı olduğunu gördü.

Collins'le Emily yanlarına geldiler. "Hey, Jim," dedi Collins. Anne gözlerini açtı ve biraz geriye çekildi.

"Evet?" dedi Jim.

"Bak Emily onların yerine gidip biraz dinlenmemizi teklif ediyor. İçkileri de varmış, radyoları da, dans ederiz, burası gibi kalabalık olmaz hem."

"İyi fikir Emily," dedi Anne neşeyle.

Masalarına geri döndüler, hesabı ödediler, paltolarını giyip Elhamra'dan çıktılar. Soğuk bir gece olmasına rağmen, içtiği viski Jim'i terletmişti.

Yan sokaklardan birinde, küçük bir apartmanın önünde durdular. Emily kapıyı açtı. Temiz, halı kaplı merdivenlerden ikinci kata çıktılar. Emily bir oturma odası, küçük bir mutfak ve bir yatak odasından oluşan küçük bir dairenin kapısını anahtarla açtı. Yatak odasının

kapısı açıktı, Jim içerideki ikiz yatakları görebiliyordu.

"İşte evimiz," dedi Emily. O radyoyu açarken, Anne de mutfağa dalıp bir şişe viski ve iki bardakla geri döndü. "Biraz buz getirir misin, Emily?"

Emily mutfağa gitti, Collins de arkasından. Anne bardakları masanın üzerine koydu. Jim onun yanında ayakta duruyordu, aptallaşmıştı, ne yapacağını bilmez bir haldeydi.

Anne, "Hadi dans edelim," dedi bardakları masanın üzerine koyduktan sonra. Jim ondan biraz uzak durmaya çalışıyordu ama kız vücudunu ona yapıştırıyordu. Jim rahatsız olmuştu. Müzik, viski ve bu kız onu baştan çıkarsınlar, bunu çok istiyordu ama tek gördüğü kızın saçlarındaki kepeklerdi.

Mutfaktan bir kahkaha yükseldi. Collins'le Emily oturma odasına geldiler. İkisinin de yüzü al al olmuştu, Collins'in gözleri parlıyordu. Emily masaya bir kap dolusu buz koydu, Collins de bir şişe soda.

"Hadi, herkes içsin," dedi Emily. İçtiler. Collins, Emily'nin şerefine kadeh kaldırmayı önerdi, o da nezaketen Collins'in şerefine kadeh kaldırdı. Jim ile Anne de birbirlerine kadeh kaldırdılar. Jim artık kafayı bulmuştu. Gözleri kayıyordu. Her şey birden sıcak, hoş, senli benli bir hal almıştı. Jim, bütün cesaretini toplayarak kolunu Anne'ın omzuna attı. Divanda yan yana oturarak Collins'le Emily'nin dans edişini seyrettiler.

"Sen gerçekten iyi dans ediyorsun," dedi Anne. "Ders aldın herhalde. Ben hiç ders almadım, okuldaki öbür kızlara bakarak öğrendim. Sekreterlik okuluna gittim, orada bir sürü danslı partimiz olurdu. O kadar hoşuma giderdi ki. Dans etmeyi orada öğrendim."

Jim, kızın konuşmaya devam etmesini istiyordu. "Doğma büyüme Seattle'lı mısın?"

Kız, hoşlanmadığı bir soru olduğunu belli etmek üzere somurttu. "Evet, buralıyım ama burayı hiç sevmem. Biliyor musun, buradan uzaklara gitmek istiyorum. Hep yolculuk etmek istedim. Siz deniz adamlarını onun için kıs-

kanmışımdır, o kadar çok seyahat ediyorsunuz, öyle çok şeyler görüyorsunuz ki."

"Nereye gitmek isterdin?" Jim ona kolunu dolarken kendi cesaretine şaşmış, hoşuna gitmişti. Kız ona yanaştı.

"Her yere," dedi. "Ama en çok Güney Kaliforniya'ya gitmek istiyorum. Hollywood'a gitmek istiyorum. Biliyor musun, sanıyorum film yıldızı olmak isterdim." Bunu alçak sesle, bir sır verirmiş gibi söyledi.

"Bir sürü insan istiyordur herhalde bunu." Jim birkaç sinema dergisi okumuştu ve sinema yıldızlarının sinema yıldızı olma konusunda çektikleri sıkıntılardan çok etkilenmişti.

"Biliyorum," dedi Anne. "Ama sanırım ben farklıyım. Hayır, hakkaten. Meşhur olabilirim. Hatta, daha gençken, beyazperdede Jean Harlow gibi insanları seyrettiğimde benim de gün gelip onlardan biri olacağımı düşünürdüm. Günün birinde başaracağım. İçimde öyle bir his var."

"Gözün yükseklerde."

"A, hem de çok! Düşünsene bütün o güzel kıyafetleri giyiyorsun, tüvit takım elbiseler içinde bıyıklı erkekler seni palmiyeli yerlerde yemeklere çıkarıyorlar." Bu öteki hayatı düşünürken gözleri daldı, ağzı açık, boşluğa bakakaldı.

Jim onu kendine getirmek üzere bir şeyler söyledi, bu arada Collins'le Emily ortadan kaybolmuşlardı. Yatak odasına açılan kapı hâlâ açıktı ve Jim, içeride üzerinde donuyla, yataklardan birine çırılçıplak uzanmış Emily'ye doğru ilerleyen Collins'i görebiliyordu. Emily kıkırdadı. Jim, kızararak gözlerini kaçırdı.

"Neyin var?" Anne, Hollywood rüyalarından uyandı. Sonra yatak odasında olup bitenleri gördü. Kıkırdadı, aynen Emily gibi.

"İnsan bir kere genç olur," dedi. Jim ona baktı ve gözlerinde parlak, ışıl ışıl yanan, hayvansı bir ifade gördü.

Aynı bakışı Collins'in gözlerinde de görmüştü, Emily'nin gözlerinde de, oysa Bob'un gözlerinde görmemişti. Midesi bulandı. Onun bu tepkisini fark edemeyen

Anne, yüzünü Jim'in yüzüne o kadar yaklaştırmıştı ki, kızın nefesindeki viski kokusunu duyabiliyordu. "Aman Allahım, nasıl da eğleniyorlar!" Kızın vücudu vücuduna yapışıktı şimdi, ve onun kalbinin hızlı hızlı çarpışını duyabiliyordu.

"Eminim keyifleri yerinde," diye tekrarladı kız. "İnsan bir defa genç olur, ben onu bilirim." Jim'i öptü. Islak bir öpücüktü ve dilini ağzının içine sokmuştu. Jim geri çekildi. Onun geri çekildiğini hissedince kız ağlamaya başladı. "Ben de âşık oldum bir zamanlar," dedi, konuyu yanlış anlayarak. Küçük film artisti hıçkırıkları arasında Jim'e onun hislerini anladığını, yapmakta olduklarının çok fena bir şey olduğunu fakat çok yalnız olduğunu, sevecek kimsesi olmadığını söyledi, Tanrı biliyordu ya insan bir defa genç oluyordu.

Jim kendini zorlayarak onu öptü, aklından anılar ve yarı unutulmuş korkular geçiyordu. İradesini kullanarak, midesindeki korkuyu eritip yok etmeye çalıştı. Yavaş yavaş arzu yükseldi. Ürkmüş ama hoşlanmıştı. Az sonra hazır olacaktı. Fakat kız birden ayağa kalktı ve neşeli bir sesle, "Elbisemi çıkarsam iyi olacak. Buruşmasını istemiyorum," dedi.

Yatak odasına girdi. Jim onu yatak odasının kapısına kadar izledi ve yatağın üstündeki Collins'le Emily'yi seyretti. İkisinin de umurunda değildi. Çetrefil bir birleşme pozisyonuna dalmışlardı. Jim büyülenmiş gibi seyretti onları. İki cinsin o beyinsizce ritüeline kendilerini kaptırmış, ilkel sesler çıkarıyorlar, kör gibi kıvranıp duruyorlardı. Jim korktu, buna hazır değildi.

Anne üzerinde elbiseleri olmaksızın yanında belirdi. Jim irkilerek kendine geldi, büyülenmiş gibiydi. O ana kadar hiç çıplak bir kadın görmemişti. Anne ona doğru yürüdü. Kollarını ileriye doğru uzattı. Jim elinde olmayarak geri kaçtı.

"Hadi ama, Jimmy," dedi Anne. Sesi tiz ve yapmacıktı. Jim o an ondan nefret etti. Ondan yoğun biçimde nefret etti. İstediği bu değildi.

"Benim gitmem gerekiyor," dedi. Oturma odasına gitti. Kız arkasından geldi, Jim gözlerini dikmiş ona bakarken yakaladı kendini, bu kez onu Bob'la karşılaştırdı ve eksik buldu. Artık diğer insanlardan farklı olup olmamak umurunda değildi. Bu kadından ve onun vücudundan nefret ediyordu.

"Neyin var? Yanlış bir şey mi yaptım?"

"Gitmem gerekiyor." Başka bir şey söyleyemiyordu. Kız ağlamaya başladı. Jim hızla kapıya gitti ve açtı. Tam çıkarken, Collins'in Anne'a bağırdığını duydu: "Bırak ibneyi gitsin! Ben ikinize de yeterim!"

Jim uzun süre soğuk sokaklarda yürüdü ve yapmak istediği bir şeyde nasıl olup da böyle yüzde yüz başarısızlığa uğradığını düşündü. Collins'in dediği gibi değildi. Ondan emindi. Peki ama neden? Olması gereken şey olmak üzereyken, Bob'un görüntüsü kızla arasına girmiş, yapacakları şeyi müstehcen ve imkânsız kılmıştı. Ne yapmalıydı? İstese de silip atamayacaktı Bob'un hayaletini. Ama bu insanlık tarihi kadar eski ve gerekli ikili oyuna katılmadan erkeklerle kadınların dünyasında ayakta durmanın zor olacağının farkındaydı. Katılabilecek miydi bu oyuna? Evet, dedi, ama başka koşullarda. Zaten, Collins'in arkasından haykırdığı laf, kesinlikle doğru değildi. Olamazdı. Çok korkunç bir şeydi. Ama bu laf söylendiği için artık Collins'in yüzüne bakamazdı. Gemiden ayrılacak, çekip gidecekti... Nereye? Bir işaret arayarak karanlık, boş sokağa baktı. Tam karşısında bir sinema vardı. Sinemanın ampulleri henüz yanmayan ışıklı tabelası, *"Dünün Büyüsü*, Ronald Shaw'un son filmi!" diye haykırıyordu. Hollywood'u düşündü, Anne'ın sinema sayıklayan sesi geldi geçti kulağının dibinden. Kararını verdi. En azından Anne'den önce gidecekti oraya. Küçük intikamından belli belirsiz zevk alarak, otele döndü.

Kel adam hâlâ tezgâhın gerisindeydi. "Sen denizcisin. Belli oluyor. Ben de, ben de denizciydim ama denize çıkmayalı çok oldu. Yok, yok o defteri kapattım." Jim odasına çıktı ve uyumaya, Collins'in ona ettiği lafı unutmaya çalıştı. Uyuyunca unuttu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1

Otto Schilling yarı Avusturyalı, yarı Polonyalıydı. Sarışındı, güneşten kırış kırış olmuş tuğla kırmızısı bir suratı vardı. Beverly Hills'de Garden Hotel'de tenis öğretmeniydi.

"Denizciydin, öyle mi?" Hayatının yarısını Amerika'da geçirmiş olmakla birlikte Otto'nun şivesi epeyce bozuktu. "Evet efendim." Jim tedirgindi. Bu işe ihtiyacı vardı.

"Gemiden ne zaman ayrıldın?"

"Geçtiğimiz aralık ayında."

Otto düşünceli gözlerle pencereden hükmü altındaki krallığa, otelin havuzuna bitişik sekiz tenis kortuna baktı. "Altı ay önce. O zamandır Los Angeles'ta mısın?"

"Evet, efendim."

"Ne iş yaptın?"

"Bir garajda çalıştım genelde."

"Tenis oynuyorsun ama, öyle değil mi?"

"Evet efendim. Memleketteyken okulda oynardım."

"Kaç yaşındasın?"

"On dokuz."

"Burada bize yardımcı olacak derecede tenis bildiğine emin misin? Kortları düzeltmek, top toplamak, raket germek... Bütün bunları yapabilir misin?"

"Evet efendim. Benden önce burada çalışan çocuğa sordum, işi anlattı, yapabileceğimden eminim."

Otto Schilling başını salladı. "Seni denemek üzere alıyorum. Senden önceki oğlan tembeldi. Sen tembellik edeyim deme. Haftada yirmi beş dolar veriyorum fakat seni bu paranın karşılığında çok çalıştırırım. İyiysen ders verirken bana yardımcı olursun. İyi oynuyorsan, belki sana da ders verdiririm. İyi oynuyor musun?" Kocaman mavi gözleriyle Jim'e baktı.

"Oldukça iyiydim," dedi Jim. Alçakgönüllü olmak istiyordu ama bir yandan da kendisi hakkında doğru bilgi vermeye çalışıyordu.

Otto memnun başını salladı. Amerikalıların alçakgönüllülük merakını paylaşmıyordu. Avusturya tek erkekler şampiyonu olduğunda kendini beğenmiş olduğunu düşünenler çıkmıştı. Ne olmuş yani? Çok iyi bir oyuncuydu zamanında. "Otelde kalacaksın," dedi sonunda. "Git müdür Bay Kirkland'le görüş. Ben şimdi ona telefon edeceğim. Yarın sabah yedi buçukta işbaşı. Ne yapacağını sana ben gösteririm. Hadi bakalım, gidebilirsin."

Jim 'teşekkür ederim,' diye mırıldanarak tenis evinden ayrıldı. Sağında kenarları ithal kumla çevrili büyük bir yüzme havuzu vardı. Varlıklı görünüşlü erkeklerle kadınlar şemsiyelerin altına oturmuşlardı, bir yanda da bir sürü genç kızın tekinsiz görünüşlü fotoğrafçılar tarafından fotoğrafları çekiliyordu. Jim kızlar acaba film yıldızı mı diye merak etti, eğer öyleyse hangileri? Ama beyaz dişleri, rengi açılmış saçları, ince esmer bedenleriyle hepsi birbirine benziyorlardı. Hiçbiri tanıdık gelmedi.

Jim palmiyeler arasında dört bir yana doğru yayılan beyaz, büyük bir bina olan Garden Hotel'in girişindeki basamakları tırmandı. Rahatsız kira odalarında geçen altı aydan sonra, geçici de olsa burada yaşama fikri hoşuna gidiyordu. Seyyar olmaya iyice alışmıştı artık. Yolculuğunun Bob'u buluncaya kadar sona ermeyeceğini kabullenmişti. Ondan sonra birlikte bir hayat planlayacaklardı. Bu hayatın tam olarak ne olacağını bilmiyordu ama olsun. O zamana kadar ne iş bulursa yapacak, yaşadığı günü mutlu

yaşayacaktı. Nehir kıyısındaki o güneşli günde Bob'un güneş ışığına boğulmuş görüntüsü dışında tarihsizdi. Belleğinde, babası uzak bir lekeydi; annesi de; ikisi de külrengi, gölgeler içindeydiler. En karanlık ve belirsiz olan da denizdi. Collins ve Seattle'daki evdeki iki kız dışında her şeyi unutmuştu. Zihninde bir tek o gece capcanlıydı. Biraz çabayla, Garden Hotel'in merdivenlerini tırmanırken onları da düşünmemeyi başardı.

Bay Kirkland'in ofisi geniş, modern ve gerçekte olduğundan çok daha pahalı görünüşlüydü. Bay Kirkland da öyleydi. Asıl adı büyük ihtimalle Kirkland olmayan kısa boylu bir adamdı. İngiliz aksanıyla konuşmaya gayret ediyordu, hayatta birden yükselmişliğin ve alışılmadık bir refahın belirgin, göze görünür işareti olan sol elinin küçük parmağındaki iri elmas yüzük dışında elbiseleri, hali tavrı kusursuz ama gösterişsizdi.

"Willard mı?" Ses sert çıkmıştı.

"Evet efendim. Bay Schilling beni size yolladı."

"Top toplayıcı olarak çalışacaksın zannediyorum." Bay Kirkland bu sıfatı sanki bir rütbeymiş gibi söylemişti. "Bu görevde haftada yirmi beş dolar alacaksın. Bir delikanlı için oldukça büyük para fakat umuyorum karşılığında elinden geleni yapacaksın." Jim bu konuşmayı ilk defa duymuyordu. "Burada Garden Hotel'de biz kendimizi bir aile addederiz, bir ailede herkes kendi üzerine düşeni yapmakla mükelleftir, benden başlayarak," –dedi gergin bir gülümsemeyle,– "aşağı kademelere doğru." Jim'e baktı. "Yarın sabah itibariyle işe başlayacaksın. Umarım Bay Schilling'e referanslarını vermişsindir. Hizmetçilerin bölümündeki sorumluya söyle, sana odanı göstersinler." Bay Kirkland konuşmasını bitirdi, çenesiyle onaylayan bir hareket yaptı, Jim çıktı.

Otelin lobisi geniş ve baklava biçimli kesme taşlarla bezeli tavanı havada tutma iddiasında kare mermer sütunlarla süslüydü. Yer bordo halıyla kaplıydı. Maun taklidi formika masanın gerisinde üniformalı resepsiyon memur-

ları hoş geldiniz gösterileri içinde konukları karşılıyorlardı. Üniformalı komi çocuklar girişte bir sıranın üzerine oturmuşlar, bavulları taşımak ve getir götür işlerine bakmak üzere bekliyorlardı. Lobi genellikle hareketli bir yerdi, çünkü hep gelen giden birileri oluyordu. Jim bu görkemi çok etkileyici, komi çocukların canı sıkılmış ifadesini ise müthiş havalı buldu. Belki o da günün birinde onlar kadar umursamaz olabilecekti.

Jim lobiyi geçti, bavulunun ne kadar eski püskü olduğunun farkındaydı. Komi çocuklardan birine yanaşıp "Çalışanların kaldığı bölüme nasıl gidebilirim?" diye sordu.

Delikanlı ona acele etmeden, sıkıntılı bir yüzle baktı. Sonra esnedi ve gerindi. "Gel seni götüreyim." Lobiden otele adını veren tropik bahçeye geçtiler. Renklerden gözleri kamaşan Jim rehberini izleyerek bu yapay ormanın içinden geçip gitti.

"İşin nedir?"

Jim söyledi.

"Açık havada çalışacaksın! Nerelisin peki?" Jim ilginç olmaya karar verdi. "Hiçbir yerli. Denizlerde dolaştım."

Komi saygılı fakat ısrarlıydı. "Hangi denizlerde?"

Jim pes etmedi. "Karayipler, Pasifik, Bering Denizi, falan. Dolandım."

"Öyle mi. Peki burada işin ne?"

Jim omuz silkti. "Vakit öldürüyorum işte. Ne olsun?"

Delikanlı başını salladı ve dalgın dalgın birkaç sivilcesini sıktı.

Jim'e otoparka bakan küçük bir oda vermişlerdi. Bölüm sorumlusu iyi biriydi, komi de ona çevrede olup bitenler konusunda tüyo vereceğini söyledi. Olmuştu işte. Artık başkalarının dünyasında küçük bir yeri vardı.

Güney Kaliforniya'da eylül ayı diğer aylardan pek farklı değildi. Hava açık, gökyüzü parlaktı, yağmur yağmıyordu. Gazetelere bakılırsa Avrupa'da savaş vardı, ama Jim neler olup bittiğini pek bilmiyordu. Galiba Hitler diye bir

Alman vardı. Bıyığı vardı, bütün komedyenler onun taklidini yapıyorlardı. Her eğlentide mutlaka söylev çeken Hitler taklidi yapan birileri oluyordu. Biraz daha geniş bıyıklı bir İngiliz vardı, bir de tabii Mussolini, ama o savaşmıyordu galiba. Bir süre tansiyon artmıştı, gazeteler başlıklar atmaya başlamışlardı. Ama eylül sonlarına doğru Jim artık savaşla ilgilenmez olmuştu çünkü çarpışma yoktu. Zaten, şu sıralar günleri savaşla pek ilgilenmeyen zengin erkek ve kadınlara tenis dersi vermekle geçiyordu.

Schilling, Jim'den hoşlandı. Birçok kez birlikte maç yaptıktan sonra, ders vermesine izin verdi. Ona ayrıca turnuvalara da katılmasını söylemişti, ama Jim halinden memnundu. Hayatı kolay ve sağlıklıydı. Kilo aldı; vücudu kaslanıp doldu. Kortları kullananlar ondan hoşlanıyorlardı, özellikle de otelde kalan genç kızlar. Flört ediyorlardı, o da her zaman kibarca ama kaçamak biçimde karşılık veriyordu, kızlar onun yakışıklı olduğu kadar hassas da olduğunu düşünüyorlardı.

Artık tenis oynayan ve havuzun kenarında güneşlenen ünlü kadın ve erkek sinema oyuncularının görüntüsüne alışmıştı. Hatta çok yetenekli, yaşlı (kırklarında) bir aktris ondan her gün ders alıyor, kötü bir servis attığında müthiş küfürler savuruyordu. Jim kadından çok etkilenmişti.

Jim'in bir sosyal yaşamı da olmaya başlamıştı. Garsonlarla defalarca partilere gitmişti. Çoğu aktör olmak istiyordu, otelde işlerini yaparken takındıkları hava da bundandı. Birçoğu aktör olmak istemediği için Jim'i sevmişlerdi; ayrıca Jim de onlara içten içe bir hayranlık duyuyor gibiydi. Jim sosyal konularda dünkü çocuk sayılmazdı. Ama bu yeni çevre onu biraz şaşırtıyordu. Sohbetleri genellikle anlaşılmaz kelimelerle örülüydü, bakışlar çevrede dört dönüyor, bir şeyler aranıyordu. Gruba yeni girenlerden rahatsız oluyorlar, birbirleriyle didişiyorlardı. Tek ortak arzuları başkalarına ait hayatlarda görkemle salınmak, sonsuza kadar şahane yaşamlar sürmek ve hiç ölmemekti.

Davetler veren birçok zengin dostları vardı; çoğunlukla orta yaşlı, dul ya da boşanmış kadınlar ya da sarhoş olduklarında sevimsiz alışkanlıkları ortaya çıkan tombul erkekler. Kadınlar özellikle Jim'e bayılıyorlardı. Ona sık sık 'sahici biri' olduğu, ötekiler gibi olmadığı söyleniyordu, her ne demekse. Tombul adamlar da ona yakınlık gösteriyorlardı ama tecrübesizliğinden onların sohbetlerindeki imalı laflara tepki vermediği için onu rahat bırakıyorlardı.

Otto Schilling, Jim'i otelde çalışan çocuklar konusunda uyardı. Onların normal genç erkekler olmadıklarını, kendisini ayartmaya çalışacaklarını söyledi. Otto bu konuları Jim'e anlatırken çok sertti. Jim öyle şaşkın, kulaklarına inanamayarak dinliyordu ki (*gerçekten* şaşırmıştı) Otto ona demek istediklerini ayrıntılı olarak açıklamaya gerek görmedi.

Jim gerçekten de erkekleri seven birçok erkek olduğunu keşfetmesinin ardından çeşitli aşamalardan geçti. İlk tepkisi tiksinti ve panikti. Herkesi dikkatle inceliyordu. O da mı? Bir süre sonra açıkça öyle olanları gergin, kendine hayran hallerinden tanımaya başladı, özellikle yürüdüklerinde, boyunlarını ve omuzlarını dimdik tutuyorlardı. Bir süre sonra, bu delikanlılar Jim'e alıştıklarında, onunla açık açık konuşmaya başladılar. Derken bir tanesi onu yatağa atmaya kalkıştı. Jim çok tedirgin oldu, şiddetle tepki gösterdi. Ama sonra, hiçbir şey olmasa da yeniden hayır deme zevkini tatmak için yeniden onların eğlencelerine gitmeye başladı.

Bir gün akşamüzeri geç saatte, Leaper denen bir garson çocuk, Jim tam duştan çıkmak üzereyken tenis evine girdi. Leaper başını sokup duşlara baktı. "Hey, Jim."

Jim gözlerindeki sabunu duruladı. "Selam!" Leaper geri çevirdiklerinden biri olduğu halde, dost kalmışlardı.

"Partiye gelmek ister misin?"

"Nerede?" Jim duşu kapattı, havlusunu aldı ve soyunma odasına Leaper'in yanına gitti. Kurulanırken, Leaper'in ona yiyecekmiş gibi baktığını fark etti. Kızmaktan çok eğleniyordu.

"Ronald Shaw'un evinde. Beverly Hills'te."

Jim şaşırdı. "Sinema oyuncusu Shaw'un mu?"

"Ta kendisi, üstelik onun çok *sempatik* olduğunu söylüyorlar." Leaper kadınsı bir hareket yaptı. "Bir arkadaşımdan partisine güzeller bulup getirmesini istemiş, benim de aklıma sen geldin. Tabii, belki de orada kadınlardan hoşlanan tek erkek sen olacaksın, ama belli olmaz, partide, ortamda tutunmaya çalışan kızıl saçlı bir kız da olabilir." Jim hakkında kızıl saçlı kızları seviyor diye bir efsane doğmuştu. Jim giyinirken Leaper memnun mesut Ronald Shaw dedikodusu yapmaya devam etti.

"Shaw'un partilerine gitmek gerçekten olaydır. O tam bir sinema yıldızıdır, bütün kadınlar onun için deli olur, ölür biter! Halbuki, ne matrak, değil mi? Hatta hatırlıyorum, Metro'da onunla bir filmde çalışırken..." Garson çocukların çoğu gibi, Leaper da filmlerde figüranlık yapmıştı ve sık sık 'birlikte çalıştığı' yıldızlardan söz ederdi. "Bir keresinde İzci Kızlar gelmişlerdi, ona bir ödül vermek için mi ne, dedi ki: 'Alın şu yeniyetme canavarları, setin arkasına götürün, bir bir halledin.' Tabii bu laf hemen örtbas edildi, Santa Fe'de bir barda bir bahriyeliden yumruk yemesi olayı gibi. Ay, o inanılmaz biridir!"

"Bayağı genç, değil mi?" Jim ıslak saçlarını aynada ortadan ayırdı.

"Otuzlarında. Bu adamların yaşını bilemiyorsun ki. Her neyse, seni baştan uyarayım, mutlaka sana asılacaktır, eminim senin de hoşuna gider."

"Hele bir denesin," diye homurdandı Jim aynaya doğru. Güneşten yanmış yüzünün onu Güney Denizi'ndeki adalılardan birine benzettiğinin farkındaydı tabii. "Tamam, geliyorum," dedi, maceraya hazırdı.

2

Otuz beşinde, Ronald Shaw insanı rahatsız edecek kadar yakışıklıydı. Yüz çizgileri o kadar sadeydi ki, paradoksal bir biçimde, ortaya benzersiz bir yüz çıkıyordu. Klasik, dar alnına dökülen simsiyah bir bukle, onu sevenlerin "muzip", sevmeyenlerin ise "mağara adamı" dedikleri bir ifade veriyordu yüzüne. Açık mavi renk gözleriyle tam bir "kara İrlandalı" tipiydi, Yahudiler arasında sık sık rastlanan bir tip. Ronald Shaw'un gerçek adı George Cohen'di. Bir noktada George M. Cohan olarak tanınmanın kendisine faydası dokunabileceğini düşünmüştü, ama olmadı, bunun üzerine George Cohen, Ronald Shaw oldu, filmleri para getiren yakışıklı, ateşli, genç İrlandalı. Baltimore'lu George Cohen çok fakir büyümüştü ama artık Ronald Shaw zengin olduğuna göre bundan böyle ikisi de fakirlik nedir bilmeyeceklerdi. Cimriliği dillere destan olan Shaw, bir tek Baltimore'da oturan annesine karşı cömertti. Sinema dergilerinin bütün okurlarının bildiği üzere, annesi onun hayatındaki "tek kadın"dı ve hâlâ bekâr olmasının sebebi, her Freudçunun da hemen söyleyebileceği gibi, tastamam buydu.

Shaw beş yıldır yıldız olmasına rağmen, henüz Hollywood'da bir ev satın almamıştı. Kalın duvarlar ve gelişkin bir alarm sistemi ardında genç erkekler için partiler verebileceği büyük, kimliksiz evler kiralamayı tercih ediyordu. Kendince, dikkat çekmemeyi de başarıyordu. Ama homoseksüel dünyadaki herkes onun kendilerinden biri olduğunu biliyordu. Tabii başka aktörler hakkında da dedikodular çıkıyordu ama ötekiler hakkında Sokratik günahın en tutkulu savunucularının bile zihinlerinde küçük de olsa bir şüphe yer alırken, Shaw hakkında en ufak bir şüphe yoktu. Büyük Biraderler Topluluğu onun adından her zaman gurur, kıskançlık, şehvetle söz ediyordu. Allahtan Amerika'nın kadınları bir şeyin farkında değillerdi, onu tatmin edici bir aşk nesnesi olarak görüyorlar, ulaşılmaz,

fakat rüyalarda yaşatılacak bir partner olarak kullanışlı buluyorlardı, gazete reklamlarındaki çocuk-erkeğin perdede otuz misli büyümüş hali.

Ronald Shaw yırtmıştı, ama o da nihayet insan olduğu için, insan ilişkilerini bir türlü beceremiyordu. Yatak arkadaşlarını seçerken beden güzelliğiyle erkeksi sertliğin karışımını arıyordu. Her ilişkisi sanki dünya yeni baştan yaratılıyormuş gibi başlıyor, ama hepsi de genellikle Ahd-i Atik'teki Yaratıcı'nın gökleri yaratışından çok daha kısa bir sürede bitiyordu. Shaw'u hiç kimse uzun süre memnun edemezdi. Bir oğlan onu sevecek (ve böylece efsaneyi hiçe sayacak) olursa, Shaw kendini hakarete uğramış ve köşeye kıstırılmış hissederdi; fakat başka bir sevgili de tutar, gözleri kamaşarak Ronald Shaw efsanesine inanmaya devam ederse, Shaw çok geçmeden sıkılırdı. Gene de Shaw mutlu biriydi ve birileri ona romantik aşktan bahsetmemiş olsa, çiftleşmeyi ciddiye almak aklının ucundan bile geçmezdi.

Jim, Shaw'un evindeki görkemden çok etkilenmişti. Bir dekoratör bedava yapmıştı burayı; ne yazık ki, yatak odaları bitmeden ilişkileri bitmişti. Mamafih, salon çok başarılıydı, bir İspanyol baroğu karmaşası, artı batıya doğru ışıklar içinde uzanan Los Angeles'a nazır pencereleri olan büyük bir oturma odası. Mağara ağzı genişliğinde bir şöminenin üzerinde, aslının bir buçuk misli bir Ronald Shaw portresi asılıydı. Bu göz kamaştıran sanat eserinin gerçeği odanın ortasında durmuş, olanca zarafetiyle davetin trafiğini idare etmekteydi. Konuklar garip bir topluluktu. Bir kere, kadınların üç misli erkek vardı. Jim çeşitli karakter oyuncularını tanıdı: Ronald Shaw'un pek yardımcı oyuncuya ihtiyacı yoktu ya. Kadınların hepsi şık, tiz sesliydiler, iri mücevherler, kocaman tüylü şapkalar takmışlardı. Ortamın yabancısı olmayan Leaper, Jim'i onların lezbiyen olmadıkları konusunda temin etti. Sadece normal erkekleri cezbedecek yaşı geçmişlerdi, ve hâlâ ilgi çekmek peşinde oldukları için de kuaförlerin ve 'stilist'lerin dünyasına sığınmışlardı. Burada dedikodu yapabiliyorlar,

âşıktaşlık oynuyorlar ve umarsızlıktan değilse de can sıkıntısından kurtuluyorlardı.

"Ne müthiş, değil mi?" diye mırıldandı Leaper; hayranlığından bu âlemlerin çocuğu ve Jim'in rehberi rolünü unutmuştu.

Jim başıyla onayladı. "Ronald Shaw nerede?"

Leaper parmağıyla odanın ortasını işaret etti. İlk bakışta Jim hayal kırıklığına uğradı. Shaw'u bu kadar kısa boylu beklemiyordu. Ama yakışıklı olduğuna şüphe yoktu. Ötekilerle tezat teşkil edecek biçimde, ince bedenine saygın bir hava katan koyu renk takım elbise giymişti. Şu anda çevresi kadınlar tarafından sarılıydı. Genç erkekler daha temkinliydiler; eğlentinin eteklerine çekilmiş, bekliyorlardı.

"Tanışsan iyi olur," dedi Leaper.

Kadınların oluşturduğu gruba doğru yürüdüler ve Shaw'un anlatmakta olduğu hikâyeyi bitirmesini beklediler. Sonra, çıngıraklı, yüksek perdeden kahkahalar arasında, Leaper aceleyle, "Beni hatırlıyorsunuz, değil mi Bay Shaw?" dedi. Shaw'da bir tanıma belirtisi yoktu, fakat Leaper hiç tınmadan konuşmasına devam etti. "Bu gece beni Bay Ridgeway davet etti, yanımda arkadaşım Jim Willard'ı da getirdim. Sizinle çok tanışmak istiyor..."

Robert Shaw, Jim'e gülümsedi. "Nasılsınız?" Uzattığı eli soğuk ve sertti.

"Ben... ben filmlerinizin hayranıyım," dedi Jim. Leaper dehşet içinde kaldı. Bu inanılmaz kötü bir girişti. Sinema yıldızlarının karşısında, onlardan etkilenmemiş görünmek gerekirdi.

Ama hayranlık Robert Shaw'u hiçbir zaman gücendirmezdi. Bembeyaz dişlerini göstererek gülümsedi. "Bunu söylemeniz çok hoşuma gitti. Haydi gelin, size bir içki bulalım." Shaw, zarif bir hareketle, kadınların arasından sıyrıldı ve birlikte odanın öbür ucuna doğru yollandılar.

Müthiş utanan Jim bir sürü gözün kendisini izlediğinin farkındaydı. Ama Shaw bir garsonu durdurup tepsi-

den bir kadeh alırken son derece rahattı. "Umarım martini seviyorsunuzdur."

"Şey, ben pek içki içmem."

"Ben de öyle." Shaw'un sesi alçak ve güven vericiydi, sanki şu anda dünyada dostluğunu istediği, düşüncelerini önemsediği tek bir kişi varsa, o da yanındaki gözleri kamaşmış Jim'di.

Sorduğu sorular beylik sorulardı ama sıcacık sesi bu tanıdık cümlelere gizli, hatta kaçınılmaz anlamlar katıyordu. "Aktör müsünüz?"

Jim çabucak ona ne iş yaptığını izah etti.

Shaw'un ağzı kulaklarına vardı: "Bir atlet, ha! Ama... tenis öğretmeni olamayacak kadar genç görünüyorsunuz." Şu anda büyük pencerelerden birinin yanında ayakta duruyorlardı. Jim göz ucuyla öbür konukların Shaw'a yanaşıp onu ele geçirmeye hazırlandıklarını fark etti. Fazla zamanları yoktu. Shaw da bunu fark etti. "Adınız ne demiştiniz?" Jim söyledi. "Lütfen," dedi Shaw dalgın bakışlarını aşağılarında uzanan kente doğru indirerek, "bir gün ziyaretime gelin. Ne zaman serbestsiniz?"

"Perşembe akşam üzeri çalışmıyorum," dedi Jim. Cevabının çabukluğuna kendisi de şaşırmıştı.

"O zaman neden perşembe günü bana uğramıyorsunuz? Çekimim bitmemişse, ben dönünceye kadar havuzda yüzersiniz. Genellikle saat beşe doğru işim biter."

"Tabii. Çok sevinirim." Jim midesinin korku ve merakla kasıldığını hissetti.

"Perşembe günü görüşürüz." Ronald Shaw, seyircilerinin gözünü boyamaya yönelik kibar ve uzak bir baş işareti yaparak döndü ve genç erkeklerin etrafını sarmasına müsaade etti.

Leaper, Jim'in yanında bitti. "Eh, yani on ikiden vurdun." Gözleri parlıyordu. "Olduğu yerde öyle kala–"

"Kapa çeneni, tamam mı?" Jim kızgın bir ifadeyle ona sırtını döndü.

"Bana numara yapma. Onu tavladın. Herkes gördü

seni. Senin kim olduğunu bilmek istiyorlar. Senin sıfır numara hetero olduğunu söyledim, bu yüzden ağızlarının suyu daha çok akıyor tabii. Gecenin hit elemanısın, canım. Sana nasıl yiyecekmiş gibi bakıyorlar, baksana." Jim çevresine baktı ama kimsenin bakışını yakalayamadı. "Ee, Shaw neler söyledi sana?"

"Hiç."

"Yaa, tabii! Eh, artık ona ver bari. Sana çok yararı dokunabilir."

"Üzgünüm, onunla yatağa girmeyi düşünmüyorum. Ne de başka birisiyle."

Leaper ona gerçek bir hayretle baktı. "Tamam, belki ibne değilsin ama bu bir *istisna.* Bana bak, bu insanların ancak rüyalarında görebildikleri cinsten bir şey. Onun sayesinde bir servet edinebilirsin."

Jim güldü, yürüyüp gitti. Gevşek ve lakayt görünmeye çalışıyordu, ama ikisi de değildi. Çok yakında bir karar vermesi gerekecekti, kesin söylemek gerekirse perşembe günü. Ne yapmalıydı? Gecenin bitiminde, kalbi yerinden çıkacakmış gibi çarpıyordu. Gitme zamanı geldiğinde Shaw ona gülümseyip göz kırptı. Jim yüzü kızararak başını öte yana çevirdi. Otobüsle eve dönerlerken ağzını açıp Leaper'la tek kelime konuşmadı.

3

Jim Willard'ın erotik yaşamı tamamen rüyalarından ibaretti. Bob'la nehir kıyısında geçirdikleri güne kadar, hem kadınları hem de erkekleri düşlemişti ve ona ikisi arasında bir fark yokmuş gibi gelmişti. Ama o yaz gününden beri, sürekli rüyalarına giren Bob'du ve kızlar artık bu kusursuz erkek birlikteliğine dahil olmuyorlardı. Düşlediği şeyin normal erkeklerin düşlediği şey olmadığını biliyordu. Ama Bob'la kendisi arasında yaşananla yeni tanıdıklarının marifetleri arasında da bir bağlantı kurmuyordu. Onların çoğu kadın gibi davranıyorlardı. Onlarla vakit geçirdikten sonra, çoğu kez, aynaya gidip bakardı, yüzünde ya da tavırlarında bir kadınsılık var mı diye; her seferinde olmadığını görünce sevinirdi. Sonunda kendisinin benzersiz olduğuna karar verdi. Yaptığı şeyi yapıp da hâlâ kendisi kalan bir tek oydu. Çıtkırıldım, uzun saçlı oğlanlar bile onun kendilerinden olmadığında hemfikirdiler. Kadınlar onun kendileriyle sevişmesini bekliyorlardı ve bu olmayınca (kendi kendine hiçbir zaman açıklayamıyordu neden olmadığını) kusurun onda değil kendilerinde olduğunu düşünüyorlardı. Hiçbiri, onun her gece rüyasında bir nehrin kıyısındaki uzun boylu bir oğlanı gördüğünden kuşkulanmıyordu. Fakat Jim, Leaper'ın dünyasına giderek daha çok girince, onların birbirleriyle yaşadıkları şeylerin hikâyelerini anlatmalarını çok büyüleyici bulduğunu fark etti. Kendisini, onların yaptıklarını söyledikleri şeyleri yaparken gözünün önüne getiremiyordu. Ama bir yandan da onlar hakkında daha çok şey öğrenmek istiyordu; sırf, kendisi için o kadar doğal ve kusursuz olan bir şeyin bu garip, kadınsı yaratıklar tarafından nasıl olup da böylesine kirletilebileceğini anlama arzusundan bile olsa.

Jim, kararsız bir ruh hali içinde Ronald Shaw'u görmeye gitti ve olacağını tahmin ettiği şey oldu. Shaw'un ününden ve yakışıklılığından çok etkilenmişti, kendisini baştan çıkarmasına izin verdi. Yaptıkları şey yabancısı de-

ğildi, ama bu kez, olayı yönlendiremeyecek kadar çekingen olduğu için, o pasifti. Bob'la dizginleri ele alan o olmuştu ama o başka bir durum, benzersiz bir zamandı.

İlişkileri başladı. Shaw âşıktı ya da en azından aşktan ve hayatlarının geri kalanını beraber geçirmekten söz ediyordu ("hani şu eski Yunanlılar vardır ya –biliyorsun, Akhilleus filan– aşkları çok meşhurdur hani"). Etrafa ilan etmeyi de yoktu elbette. Hollywood acımasız bir yerdi ve son derece dikkatli olmaları gerekiyordu. Ama onları bilenler, onlara göz kamaştırıcı bir çift olarak bakacaklar, onları Mulholland Yolu üzerindeki evin beyaz duvarları ardında yeniyetmelik düşlerini gerçeğe dönüştüren iki kusursuz genç erkek olarak ilahlaştıracaklardı.

Jim, Shaw'un ettiği aşk yeminlerinden hoşlanmakla birlikte, kendisinden yaşça büyük bu erkeğin vücudu onu uyarmıyordu. Jim, ne kadar yakışıklı olursa olsun, olgun bir erkeğin vücuduna dokunmaktan pek hoşlanmıyordu. Görüldüğü kadarıyla onu ancak kendi yaşıtları cezbediyordu. Ama gözlerini kapattığında hoşuna gidiyordu, çünkü o zaman Bob'u düşünüyordu. Böylece maceraları ya da terapiye gidenlerin verdiği isimle "ilişki" başladı. Bu Jim için yeni bir deneyimdi, bazen hoşlanmadığı da oluyordu.

Dış dünyayla ilk sürtüşme, Jim, Otto Schilling'e işten ayrılacağını söylediğinde yaşandı.

Schilling şaşırmıştı. "Anlamıyorum," dedi. "Neden ayrılmak istediğini anlamıyorum. Başka bir yer daha yüksek maaş mı teklif etti?"

Jim başıyla onayladı.

Schelling ona kızgın gözlerle baktı. "Neresi? Nasıl?"

Jim huzursuzlandı. "Bakın, şey, aktör Ronald Shaw ve bazı başkaları" (diye ilave etti yarım ağızla) "kendi kortlarında özel ders vermemi istiyorlar, ben de olur dedim."

"Nerede oturacaksın?"

Jim sırtından terler süzüldüğünü hissetti. "Shaw'un evinde kalacağım."

Schilling zalimce başını indirip kaldırdı. Jim yalan söylemediği için kendi kendine lanetler okudu. Herkes Shaw'u biliyordu. "Senin de öyle olduğunu bilmiyordum," dedi Schilling ağır ağır. "Senin için üzüldüm. Ronald Shaw gibi biriyle görünmekte kötü bir yan yok, öyle olmakta da kötü bir yan yok, ama birinin kapatması olmak, işte o kötü."

Jim elinin tersiyle alnını sildi. "Ayrılmadan önce yapmamı istediğiniz bir şey var mı?"

"Hayır," dedi Schilling bezgin bir sesle. "Bay Kirkland'e ayrıldığını söyle. O kadar." Dönüp gitti.

Jim sarsılmıştı, odasına gidip toparlanmaya başladı. Leaper yanına geldi. "Tebrikler!" diye bağırdı. "Acemi şansı diye buna denir."

"Neden bahsediyorsun sen?" Jim hırsla eşyalarını toplamaya devam etti.

"Boş versene. Herkes Ronald Shaw'la yaşayacağından bahsediyor! Ne yaptınız, anlatsana!"

"Bilmiyorum." Jim normallik maskesinin parçalanmaya başladığını hissediyordu.

"Ee, onun evinde ne yapacaksın peki, aşçısı mı olacaksın?"

"Tenis dersi vereceğim ona." Bu kendisine bile budalaca geliyordu. Leaper hor görüyle, kişner gibi güldü. Ama Jim inatla aynı hikâyeyi, Shaw'un ona haftada elli dolar ödeyeceğini tekrarladı, doğruydu da.

"Beni de çağır bir ara," dedi Leaper, Jim toparlanmayı bitirdiğinde. "Üçlü oynarız."

Jim ona kötü kötü bakmakla yetindi. Bütün bu olup bitenlerde onu şaşırtan yalnızca bir tek şey vardı; onun heteroseksüel olduğunu sanan Leaper, fırsatını buldu mu her normal erkeğin ünlü bir aktörle böyle bir şey yapmasına olağan gözüyle bakıyordu. Leaper'ın dünyasında bütün erkekler orospuydu, bütün orospular da biseksüel.

Jim gittiğinde Shaw havuzun kenarında oturmaktaydı. Yüzme havuzu, bir göbek deliği gibi tuğla kırmızısı terasın

ortasına kondurulmuştu. Her iki yanında ortaçağ şövalyelerinin kuleli pavyonlarını hatırlatan mimarisiyle iki soyunma kabini vardı. Jim yaklaşırken, Shaw ona el salladı.

"Pürüz çıkmadı ya?" Kalın sesi alaycıydı.

"Hiç çıkmadı. Schilling'e sana ve bazı başka kişilere tenis dersi vereceğimi söyledim."

"Benim adımı verdin mi yoksa?"

"Evet. Keşke vermeseydim. Üzgünüm. Çünkü hemen anladı. Pek bir şey demedi ama kendimi kötü hissettim."

Shaw içini çekti. "Benim hakkımda nasıl bu kadar çok şey biliyorlar anlamıyorum. Bu işin en lanet tarafı bu." Birçok homoseksüel gibi Shaw da maskesinin nasıl olup da işe yaramadığına şaşardı. "Beni kıskananlar o kadar çok ki, ondandır. Herkes kim olduğumu biliyor tabii, çok para kazandığım için de mutlu olduğumu sanıyorlar, ortalarından çatlıyorlar ama tabii işin aslı öyle değil. Matrak, değil mi? Hayatta istediğim her şeye sahibim, gene de... insanın yanında sevdiği biri olmaması korkunç bir duygu. Ah, annemi Baltimore'dan buraya getirtecektim ama oradan ayrılmak istemiyor. Bu durumda, 'kendi kendimle ben, dost oldum yeniden,' şarkının dediği gibi. En azından kısa zaman öncesine kadar böyleydi." Bembeyaz dişlerini göstererek gülümsedi. Jim ister istemez bu gülümsemeye karşılık verdi. Adamın gerçekten her şeye sahip olduğunu, şimdiye kadar bir sevgili bulamadıysa bunun kendi kabahati olduğunu düşünüyordu.

Jim gömleğinin düğmelerini açtı. Sıcak bir gündü ve güneş tatlı tatlı ısıtıyordu. Hiç kıpırdamadan oturdu, Ronald Shaw'un hayatının sonsuz ıstıraplarını düşünmemeye çalışıyordu. Ama Shaw ısrarlıydı. "Biliyor musun," dedi, "Senin gibisiyle hiç karşılaşmadım şimdiye kadar. Bu kadar doğal... ve hesapsız biri. Ayrıca seni becerebileceğimi de sanmazdım. O tip değilmiş gibi duruyorsun." Jim bunu duyduğuna memnun oldu, erkekliğine olan inancı bir anlığına da olsa okşanmıştı. Shaw sırıttı. "Ama olayların böyle gelişmesinden memnunum."

Jim de gülümsedi. "Ben de öyle."

"O ötekilerden nefret ediyorum, o iğrenç zırıl ibnelerden." Shaw bir omzunu kaldırdı ve garip, dişi bir sarsılışla tüm vücudunu sarstı, bir sarsışta onların hepsini silip atıvermişti sanki.

"O kadar kötü değiller canım, bazıları en azından."

"İnsan olarak demiyorum," dedi Shaw. "Seks için diyorum. Bir erkek erkeklerden hoşlanıyorsa, erkek ister, kadınlardan hoşlanıyorsa kadın ister, ikisi arası tuhaf bir yaratıkla neden uğraşasın ki? Beni aşar." Shaw esnedi. "Belki de psikanalize gitmeliyim."

"Neden?"

Shaw kol kaslarını şişirip dikkatle inceledi: dış görünüşü onun ekmek kapısıydı. "Bilmiyorum, bazen..." Ama aklına gelenin üstüne gitmedi. Kollar gene gevşedi. "Hepsi sahtekârdır onların da, sana zaten bildiğin şeyleri yeni baştan anlatırlar. Yok, önemli olan sert olmak. Bu dünyada kimseye acımayacaksın. Dünyada zayıflara yer yok, annem hep derdi. Haklıydı da. Olduğum yere böyle geldim ben, kimseye acımadım, kendi kendime de gözyaşı dökmüyorum."

Jim bu konuşmanın ciddiyetinden etkilenmişti. Bu ona kendi durumunu hatırlatıyordu. "Senin için kolay," dedi. "Bu kimseye acımama işi. Senin yeteneğin var. Ne istediğini biliyordun. Ya ben! Ben ortalamanın üzerinde bir tenis oyuncusuyum. Peki ben ne yapayım? Acımasızlık benim daha iyi tenis oynamama yaramayacak ki."

Shaw ona baktı, düşünmek için çaba harcadığı belli oluyordu. "Valla bilmiyorum." Güzel gözleri hafifçe şaşılaştı. "Aktör olmak... ister miydin?"

Jim omuzlarını silkti. "Ben mi? Niye ki?"

"E, ama sen de hırslı bir insan sayılmazsın. Bir şeyi o kadar çok istemelisin ki bu istek seni yakıp kavurmalı." Böylece Shaw en çok sevdiği monologa başladı, nasıl yükseldiğini, anneciği dışında hiç kimsenin yardımı olmaksızın, saydı döktü. Kendine olan aşkının çemberinde mut-

luydu Shaw, Jim de bu benmerkezlilik halinin kenarlarında bir yerde yer almaktan şikâyetçi değildi. Jim, Shaw'u tamamen olduğu gibi kabul ediyordu. Sonuç olarak, ilişkileri, son noktası Bob olan uzun bir yolculuk üzerinde geçici bir durak değil miydi?

Jim, başarıya övgü monologunu bitirdiğinde, Jim çok da sahte olmayan bir hayranlıkla, "Galiba bende öyle bir hırs yok," dedi. "Hiçbir şeyi delicesine istemiyorum."

Shaw, göğsünde yatay bir çizgi halinde yayılan koyu renk kılları okşadı. "Seni kolaylıkla figüran yapabiliriz. Sonra –kim bilir?"

"Kim bilir?" Jim ayağa kalkıp gerindi. Shaw onu hoşlanmış ve tahrik olmuş gözlerle seyretti.

"Hadi, mayonu giy," dedi. Jim'in peşinden o da küçük bölmelerden birine girdi.

İki ay olaysız geçti. Birer film setine benzeyen büyük odaları olan ev Jim'in hoşuna gidiyordu. Shaw'un stüdyoda olduğu günler, Jim, Shaw'un yeni sevgilisiyle tanışmak ve tenislerini ilerletmek isteyen Shaw'un çeşitli arkadaşlarına tenis dersi veriyordu. En azından, kendini içinde bulduğu bu çevrede, bir çeşit şöhret olduğunu görmek Jim'in hoşuna gitmişti. Çevrenin ilgisi, Schilling'in onda uyandırmış olduğu utancı biraz da olsa telafi ediyordu.

Jim, Shaw'un partilerinden hoşlanıyordu ve çok geçmeden işe yaramaya başladı. Sarhoşlarla başa çıkmayı, kokteyl hazırlamayı ve Shaw'un anlatmak istediği bir hikâye varsa, kimseye hissettirmeden lafı oraya getirmeyi biliyordu. Jim küp gibi içen ve durmadan seks hayatlarından bahseden şık giyimli insanları çok etkileyici buluyordu. Onların dobra, sözünü sakınmaz halleri onu hem sersemletiyor, hem de hoşuna gidiyordu. Hiçbir şeyden korkuları yoktu, en azından Shaw'un topraklarını çevreleyen yüksek duvarların gerisinde.

Jim, Shaw'u sevgili olarak sadece hoş değil, daha önemlisi öğretici buluyordu. Shaw ona, herkesin dediği gibi, hemen hemen bütün erkek başrol oyuncularının homoseksüel olduğu, olmayanların da sürekli olarak her attıkları adımın izlendiği gizli Hollywood'u göstermişti. Bazı kadınlar, bu güzel erkekler grubunun yanı sıra geziyorlar ve onlara genellikle 'refakatçi' deniyordu. Ama bu kadınlara her zaman güven olmuyordu. Bir gece bu 'refakatçi'lerden sarhoş bir tanesi Shaw'a sırnaşmaya çalıştı, Shaw onu itince de orada bulunan herkese hakaretler yağdırmaya başladı; kadını çekip götürdüler, bir daha da onu partilerde gören olmadı.

Shaw, reklam amacıyla, düzenli aralarla kadınlarla, çoğunlukla da yükselmekte olan yıldızlarla gece kulüplerinde gözüküyordu. Bunu, en kıymetli oyuncusunu bir skandal sonucu kaybedeceği korkusuyla yaşayan, tedirgin bir adam olan stüdyo patronunu memnun etmek için yapıyordu.

Jim, Shaw'dan hoşlanıyordu ama geceleyin baş başa kaldıklarında onu çok sevdiğini söyleyişine hiçbir zaman inanmıyordu. Bir kere Shaw bu sözleri o kadar kolaylıkla söyleyiveriyordu ki, tecrübesiz Jim bile aktörün oyun oynadığını anlıyordu. Ama Jim umursamıyordu. Shaw'a âşık değildi, âşıkmış gibi de yapmıyordu. Bir kere, bir erkeğe âşık olma fikri gülünçtü, doğal değildi; olsa olsa, bir erkek ikizini bulabilirdi, Bob gibi, ama bu da ender olurdu ve apayrı bir şeydi.

Bir gün, Shaw, Jim'i stüdyoya götürdü. Kural olarak hiçbir zaman birlikte insan içine çıkmıyorlardı, ama o gün Shaw, Jim'in kendisini işini yaparken seyretmesini istemişti.

Stüdyo, dev boyutlarda garajları andıran beyaza boyalı sesli çekim setlerinden oluşan uçsuz bucaksız bir yapıydı. Shaw, arabasıyla stüdyonun kapısından içeri girerken, kapıdaki görevli onu saygılı bir biçimde selamladı, onu tanıyan bir grup kız da çığlıklar atarak imza defterlerini ona doğru salladılar.

Kapının ardında başka bir dünya vardı, ahalisi kostümlü figüranlar, idareciler, teknisyenler ve işçiler olan bir dünya. Aynı anda yirmi film birden çekiliyordu. Burada başka hiçbir şeyin önemi yoktu.

Çevresi yeşil bitkilerle çevrili bir bungalovun önünde park ettiler.

"Burası soyunma odam." Shaw profesyonel yüzünü takınmaya başlamıştı bile. İçeride, bir divanın üzerine uzanmış küçük, kel bir adam vardı.

"Yavrum, geciktin. Konuştuğumuz gibi yarım saat önce geldim ben. Seni beklerken *Variety*'yi, *Reporter*'i, hatta senaryoyu bile okuyup bitirdim."

"Kusura bakma, Cy." Shaw, Jim'i divanın üzerindeki adama tanıştırdı. "Bu Cy, benim filmimi yönetiyor."

"Bu sefil yerde yaptığım şeye bu adı veriyorsan, evet, öyle." Cy bir inilti salıverdi. "Neden ayrıldım sanki New York'tan? Ne demeye bıraktım Group Theater'ı?"

"Seni istemiyorlardı da ondan, yavrucuğum." Shaw ceketini çıkarırken sırıttı.

"İşte karşınızda. Dirhemi dirhemine Amerika'nın en yeteneksiz aktörü." Cy, Jim'e döndü. "Tek serveti şu tatlı gülümsemesi ve müstehcen adaleleri... ya da 'adileleri', onun arkasından dedikleri gibi."

"Kıskanıyor musun, yavrucuğum?" Shaw, donuna kadar soyundu ve meşhur adalelerini şöyle bir şişirdi. Cy iğrenmiş gibi inleyerek gözlerini yumdu.

"Tahammül edemiyorum!" Parmağıyla bir kapıyı gösterdi. "Kostümünü giy. Makyajcı saat on birden beri bekliyor."

Shaw yandaki odaya girdi, kapıyı aralık bıraktı. "Evet, nedir bugünkü iş?"

"Yeni bir sahne, ne olacak. Yazarlar bütün bir gece bunun üzerinde çalıştılar. Cotton Club'da bir menünün üzerine şahane bir sahne yazdılar. Bayılacaksın."

"Gene kahramanlık mı yapıyorum?"

"Başka ne olacak ki? Dudaklarını gururla büzüyorsun, sfinkster kasını da mümkün olduğunca sıkıyorsun... *malum.*"

"Neyimi sıkıyorum, neyimi?"

"Şunu bilir şunu söylerim, siz alık takımının mektep medrese gördüğünüz gün, Amerikan Rüyası'nın sonunun geldiği gündür. Öyle değil mi, yavrum?" Cy, Jim'e ters ters baktı. "Tabii, tabii," dedi Jim.

"*Tabii-tabii*," diye taklidini yaptı onun Cy. "Tanrım, benim burada ne işim var?" dedi gözlerini tavana çevirerek.

"Ne olacak, haftada bin beş yüz doları götürüyorsun!" diye seslendi Shaw yan odadan, "İyi yönetmene helâl olsun, ama sana..."

"Ta buralara gelip, bugünkü gibi çok önemli bir sahnede bön bön kameraya baktığında ne yapacağını öğretmem karşılığında aldığım teşekkür bu mu? Evet bu, oysa sen her zamanki gibi rolünü keseceksin ve Amerikalı sinema seyircisinin kucağına bir kere daha beşlik simit gibi dü-

şeceksin. Herhalde sen de sinema oyuncusu olmak istiyorsundur?" Acımasız bakışlar yeniden Jim'e çevrildi.

"Şey...."

"Şey, *tabii*! Dünyada başka neresi var ki, beyinsiz ve yeteneksiz herifin teki gömgök zengin ve meşhur olsun, sırf–"

Shaw bir on sekizinci yüzyıl kostümü içinde odaya girdi. "Sırf bir seks sembolü olduğu için," dedi mutlulukla. "Şu bacaklara bir bak hele, yavrucuğum. Düşüncesi bile ağzını sulandırıyor." Shaw belirgin bir hayranlıkla kaslı kalçasını okşadı. "Işıklar sönünce istedikleri bu, bende de âlâsı var."

"Aman kalsın."

Jim tamamen makyajlı bir oyuncu görmemişti o ana kadar. Shaw'un geçirdiği değişim karşısında ağzı açık kalmıştı. Bu tanıdığı adam değildi, bambaşka biriydi, göz kamaştırıcı bir yabancı. Her zamanki gibi, Shaw yarattığı etkinin farkındaydı. Jim'e bir sır verir gibi gülümsedi.

"Ne filmi bu?" diye sordu Jim.

"Bok," dedi Cy, alçak sesle.

"Eğlencelik," dedi Shaw. "Ülke içinde dört milyon dolar hasılat yapacak. Dumas *fils*'in kaleminden çıkma bir Fransız klasiğinin yeni çevrimi," diye ekledi en sahne sesiyle, sanki röportajcılarla konuşuyordu.

"Dumas *fils* de zamanının Ronald Shaw'uydu. Gene de Tanrı yardımcısı olsun." Cy ayaklandı. "Hadi sete yollanalım artık. Kancık Tanrıça bizi bekliyor."

Shaw, Jim'e 'Kancık Tanrıça'nın filmde başrolü paylaştığı kadın oyuncu olduğunu açıkladı. Bir filmde o oynadı mı filmin gişesi garantiydi. Shaw'la bu hanım yan yana oldular mı, film tam bir bomba etkisi yapıyordu.

"Kendileri akşamdan kalma mı?" diye sordu Shaw, bungalovun basamaklarından stüdyonun zeminine inerlerken.

"Şafak vakti, gözleri kan çanağı gibiydi," dedi Cy rüyada gibi. "Soluğu ise lağımlardan yükselen bir bahar esintisi gibi kokuyordu."

Shaw yüzünü ekşitti. "Aşk sahnemiz var mı?"

"Sayılır." Cy, Shaw'a iki sayfa uzattı. "İşte burada. Cotton Club'ın menüsünden aynen kopya ettirdik. Bayılacaksın."

Yürürlerken, Shaw elindeki iki sayfayı dikkatle inceledi. Jim, stüdyonun sokağını dolduran gösterişli kıyafetler içindeki insanların Shaw'a kıskançlıkla baktıklarını fark etti; bu ilgiden kendine bir gurur payı çıkardı. Tam setin önünde Shaw, Cy'a elindeki kâğıtları uzattı. "Ezberledim," dedi.

"Ezberledin ezberlemesine de anladın mı acaba?"

"Bu meslekteki en çabuk ezber." Shaw, Jim'e döndü. "Fotoğrafik hafızam vardır. Oynarken bütün sayfayı kafamda görürüm."

"Çıkan sonucu görüyorsunuz." Cy alay ediyordu. "Shaw insana daktilo yanlışlarını bile nakleder. Hatırlıyor musun, bir keresinde 'Peki, koçan nerede?' diye sormuştun kadına."

"Kes," dedi Shaw. Sesli çekim setine ayak bastıkları an şakayla karışık dalaşmaları sona erdi. Burada kendi krallığındaydı Shaw. Olağanüstü güzel görünen Kancık Tanrıça, şahane kostümünü kırıştırmamak için eğimli bir tahtanın üzerine uzanmıştı. Shaw'u görünce, o dillere destan boğuk sesiyle haykırdı: "Mer'aba, Sert Erkek!"

"Yeni sahneyi verdiler mi?" Shaw bozum olmuştu.

Öteki başrol oyuncusu elindeki sayfaları havaya kaldırdı. "Eskisinden de kötü."

"Akademi Ödülleri geliyor," dedi Shaw şakaya vurarak.

"Akademi Ödülü mü? Bu facia sinemalara çıktığında, soluğu radyoda almazsak şanslı sayılırız." Kadın senaryoyu yere fırlattı.

O arada Cy geldi. "Hazır mısınız, millet?" Söz dinleyen çocuklar gibi, onun arkasından setin ortasına gittiler. Cy onlarla alçak sesle bir şeyler konuştu, bir raunt öncesi antrenörün boksörle konuşmasını andırıyordu bu konuşma daha çok. Kurallar anlaşılınca, Cy, "yerlerinize!" diye

bağırdı. Figüranlar yerlerine geçtiler, bazıları üçlü dörtlü gruplar halinde konuşuyorlardı, 'kamera!' denilince ağır ağır gruptan gruba yürümeye başlayacaklardı. Bir zil çaldı ve Cy haykırdı, "Kıpırdayın çocuklar! Çekiyoruz!" Sesli çekim setinde çıt çıkmıyordu artık. Kamera kadın yıldıza yaklaştı, kadın gülümseyerek başını çevirdi, sonra solunda Shaw'u görünce şaşırmış gibi yaptı.

"Neden geldin?" Ses billur gibiydi, soru can alıcı.

"Biliyordun geleceğimi." Shaw'un sesi de ahenkli ve sıcaktı. Jim tanıyamadı bu sesi.

"Ama... kocam..."

"Onun icabına baktım. Pelerinini al. Çabuk! Bu gece Calais'ye doğru yola çıkmalıyız."

"Kes!" diye haykırdı Cy. Oda yeniden gürültüyle doldu.

"Bunu yeni baştan alalım. Shaw, kadraja girerken sol omzunu aşağıda tutmayı unutma. Sevgilim, sen de onu görünce biraz şaşırmış görünmeyi unutmamaya çalış. Sonuç olarak, kocanın onu hapse attırdığını sanıyordun. Okey, bu sahneyi bir daha alıyoruz."

Jim aynı sahneyi defalarca çekişlerini seyretti. Günün sonunda oyunculuğa olan bütün ilgisini kaybetmişti.

Kasım ayı geldi. Jim kışa girdiklerine inanamıyordu, güneş hâlâ sıcak, ağaçlar yemyeşildi. Her gün tenis oynayabiliyordu. Para kazanmaya başlamıştı, iyi bir tenis öğretmeni olarak şöhreti giderek yayılıyordu. Bir derginin fotoğrafçısı Shaw'un evine resim çekmeye geldiğinde, Jim'in de fotoğraflarını çekti. Bunlar bir sinema dergisinde yayınlandı. Bunun sonucu olarak Jim bir sürü ders teklifi aldı ve bunları kabul etti. Başka türden teklifleri ise kesin bir dille geri çevirdi.

Shaw onun para kazanmasından hoşlanıyordu ama, Jim'in evden uzaklaşması hoşuna gitmiyordu. Bir gece, Jim ancak akşam yemeğinden sonra eve geldiğinde, Shaw onu değer bilmezlik ve düşüncesizlikle suçladı. Birbirlerine bağırıp çağırdılar, sonunda Jim odasına çıktı, kendisine bir eşya gibi davranılmasına çok kızmıştı. Shaw, daha sonra Jim'in odasına geldiğinde işler daha da kötüleşti; Shaw, özür dilemek, sevişmek ve Jim'e "ona vermek istediği aşkın ne denli büyük olduğunu ama böylesi derin duyguların karşılık bulmasının ne kadar zor olduğunu da bildiğini" söylemek istiyordu. Jim, Shaw'un belki sandığından da çok duygu fukarası olduğunu düşündü.

Jim, bir kolu Shaw'un başının altında karanlıkta yatarlarken, en azından, sesini yükseltip istediği yere gideceğini, âşık olmayan bir âşıktan izin almak zorunda kalmadan istediği insanlarla görüşeceğini söyleyip söylememeyi düşündü. Ama Shaw onun içinde bulunduğu bu ruh durumunu fark etti.

"Affet beni kıskandığım için Jimmy, ama senin başkalarıyla birlikte olman düşüncesine katlanamıyorum. Yorgun olduğumda ve bütün o asalaklardan uzaklaşmak istediğimde sığınabileceğim bir tek sen varsın. Sen bütün ötekilerden farklısın. Gerçekten öyle. Ve Tanrım, günün birinde bütün bu yalan dolandan kurtulacağım. Bu sahtekârlar şehrinden çıkıp gideceğim, belki ülkenin ücra bir köşe-

sinde bir çiftlik satın alacağım. O zaman belki annem de yanımıza gelir. Tabii o yanımızdayken biraz dikkatli olmak zorunda kalacağız, ama idare ederiz. Evet, çok hoşuma gidiyor bu proje, sen ne dersin?"

Jim karanlıkta huzursuzca kıpırdandı. Kolu, Shaw'un başının altında uyuşmaya başlamıştı; kan dolaşımını harekete geçirmek için yumruğunu sıktı.

"Bilmiyorum, Ronnie. Yerleşik bir hayat isteyip istemediğimi henüz bilemiyorum."

"Yaa." Shaw teatral ve acıklı bir inilti salıverdi. "Hiç umursadığın yok, değil mi? Hepiniz aynısınız: ileri, ileri hep daha yukarı. Dünyanın bütün orospuları, birleşiniz. Eğer o tenis derslerini vererek hayatını kazanabiliyorsan bu benim sayemde –tenis dersiyse verdiğin tabii! Ben senin için bir hiçim." Shaw, yatağın öteki tarafına doğru yuvarlandı, Jim uyuşmuş kolu serbest kaldığı için memnun oldu.

"Doğru değil, Ronnie. Senden çok hoşlanıyorum ama bu konularda öyle çok fazla tecrübem olmadı. Hâlâ yeniyim," (Shaw'a Bob'dan hiç bahsetmemişti) "ve bana haksızlık ettiğini düşünüyorum. Bütün hayatımı sana adamamı bekleyemezsin herhalde değil mi, benden daha çok hoşlanacağın birini bulup bulmayacağını nereden bileyim, o zaman ben ne olacağım?"

"Beni bırakıp gidersen ne yapabilirsin ki?" Shaw'un sesinde bir uzaklık vardı.

"Belki bir tenis okulu açarım. Bunun için para biriktiriyorum." Jim çok fazla şey söylediğini fark etmişti; Shaw'un biriktirdiği parayı öğrenmesini istemiyordu, o ana kadar üç bin dolar biriktirmişti.

"Gerçekten gitmeyi düşünmüyorsun, değil mi?" Shaw'un sesinde bir acınma vardı.

"Sen gitmemi istemedikçe, hayır," demekle yetindi Jim, yaptığı gafı örtbas etmek için.

Noel sabahı, kahvaltıdan sonra, Shaw Baltimore'daki annesine telefon açıp onunla yarım saat sohbet etti, kaç pa-

ra yazarsa yazsın umurunda değildi. Sonra Noel ağacının önünde hediyeleri verdi. Jim'e armağanı, pahalı bir Avustralya tenis raketiydi. Sonra sıra saat birdeki akşam yemeğine geldi, gecenin doruk noktası.

Shaw bir düzine misafir çağırmıştı, eski dostları, Noel'de gidecek yeri olmayan bekâr erkekler. Jim onlardan biri, Cy'la hararetli hararetli konuşan beyaza yakın sarı saçlı genç bir adam dışında, hepsini tanıyordu. Jim'in gözüne bir ara pencereden, dışarıdaki palmiye ağacı ilişti. Hayır, gerçekten Noel olamaz, diye düşündü, bir yandan da filmlerindeki Acem vezirlerinden birine benzeyen Cy'la merhabalaşmaktaydı. Sarhoş ve neşeli olan Cy, Jim'i sarı saçlı adamla tanıştırdı.

"Jim Willard, bak bu büyük Paul Sullivan." Tokalaştılar ve Jim, Paul Sullivan'ın neden büyük olduğunu merak etti. Sonra izin istedi ve Shaw'a yumurta likörü servisinde yardım etmeye gitti. Shaw'un yüzü al aldı; neşesini bulmuştu.

"Güzel parti, değil mi, Jimmy?"

Jim başıyla onayladı. "Bu Sullivan denen adam kim? Kim olduğunu bilmem gerekiyor mu?" Shaw, Jim'in tek tek herkesin adını ve ne yaptığını bilmesine ve onlara ona göre davranmasına büyük önem verirdi. Hollywood'da işler böyle yürürdü. Para hiyerarşisinde, herkes aldığı ücretin gerektirdiği kadar saygı görürdü.

"Kitap yazarı, buraya Cy'le bir filmde çalışmak üzere geldi. Kaşı bir karış havada, yani gerçek bir baş belası, durmadan Hollywood'a bok atar. Bu herifler film endüstrisinin parasını cebe indirirler, sonra da şikâyet ederler. Tipik bir vaka."

Yemekte, hindi servisini Shaw yaptı. Şampanya açıldı. Misafirler mutluydular. Jim'in dikkatli kulağı, çok nüktedan konuşmalar yapıldığını fark etti. Fakat konuşmaların büyük çoğunluğu gene sinema üzerineydi: kimle hangi film için kontrat imzalanıyormuş, neden.

Sullivan, sofrada Jim'in yanına düştü. Çok konuşmayan bir adamdı, koyu renk gözleri ve kalkık bir burnu var-

dı. Dudakları çok kalın, kulakları fazla büyüktü. Ama çekici biriydi.

"Yazarsınız, değil mi?" Jim saygılı bir sesle konuşuyordu, adamın üzerinde iyi bir etki uyandırmak istiyordu.

Sullivan başını salladı. "Buraya bir film senaryosu üzerine çalışmaya gelmiştim, ama..." Sesi yumuşak ve çocuksuydu. Cümlenin sonunu özellikle getirmemişti.

"Filmlerde çalışmak hoşunuza gitmiyor mu?"

Sullivan biraz uzağında oturan Cy'a baktı. "Hayır," dedi alçak sesle. "Hiç hoşuma gitmiyor. Sen de mi bu meslektesin?"

Jim başını iki yana salladı. "Kitap yazıyormuşsunuz, öyle mi?"

Sullivan başıyla evetledi. "Roman mı?"

"Roman, şiir. Yazdıklarımı okuduğunu sanmam."

"Ben de sanmıyorum." Jim numara yapmaya kalkışmadı. "Okumaya vakit bulamıyorum bir türlü."

"Bu Allahın belası kentte kim buluyor ki?"

"İşlerini seviyormuş gibi görünüyorlar," dedi Jim kararsız bir sesle. "Tek düşündükleri sinema."

"Biliyorum." Sullivan bir kereviz sapı yedi, Jim onu seyretti, bu adamdan hoşlanıyor muydu acaba. Shaw'un misafirlerinin hepsi birbirlerine benzeyen insanlardı. Kendileri de dahil olmak üzere herkes hakkında düşündüklerini söyleyiverirlerdi, genellikle hakkında iyi düşündükleri tek kişi de kendileri olurdu, hem de kendilerini oldukça beğenirlerdi. Cinsel kimlikleri çok fazla ortada olurdu. Sullivan ise olduğu gibiydi.

"Doğu'dan mısın?" diye sordu Jim.

Sullivan başını salladı. "New Hampshire'lıyım aslında ama New York'ta oturuyorum."

Sonra Sullivan, Jim'e birçok soru sordu, Jim de bunların çoğuna dürüstçe cevap verdi. Biraz soruşturma gibiydi. Jim şimdiye kadar bu kadar çok soru soran birisiyle tanışmamıştı. Sıra tatlıya geldiğinde, Jim, Sullivan'a hayatının birçok sırrını açmış bulunuyordu. Sullivan'a gelince,

yirmi sekiz yaşındaydı (Jim onun epeyce büyük olduğunu düşündü), bir kere evlenmiş, boşanmıştı, etkileyici bir hayat tecrübesiydi bu, Shaw'u ziyarete gelen hassas delikanlılara benzememesinin nedeni de bu olsa gerekti. Jim belli belirsiz memnun oldu.

Yemek bitince, misafirler oturma odasında toplandılar. Her zamanki gibi, bir grup insan Shaw'un etrafını sardı. Ama Sullivan onlardan biri değildi. Tek başına pencere çıkmalarından birinde oturmuş, kocaman elleriyle tembel tembel gümüş bir kibritlikle oynuyordu. Jim onun yanına gitti.

"Güzel yer," dedi Sullivan.

"Bu evi mi diyorsunuz yoksa..."

"Her şeyi. Sakin, huzurlu. Ölmeden cennete gitmek gibi bir şey. Kusursuz bir iklim, parlak renkler, göz kamaştırıcı evler. Tenleri güneşten esmerleşmiş güzel insanlar, beyaz dişler, boş kafalar."

"Benim gibi mi?"

"Evet. Hayır!" Sullivan güldü. Birden bir oğlan çocuğu oluvermişti, Jim'in yüreği burkuldu. "Ev sahibimiz gibi," dedi Sullivan. "Özür dilerim. Böyle konuşmamam lazımdı. Onunla yaşıyorsun, değil mi?"

"Evet."

"O zaman iyi biridir herhalde."

"Öyledir," dedi Jim. Daha fazlasını söylemesi gerektiğini fark etti ama söyleyemiyordu.

"Ayrıca tenis dersi de mi veriyorsun?"

"Geçimimi ondan sağlıyorum." Jim kapatma gibi görünmek istemiyordu. Ama boşunaydı. Her şey gün gibi ortadaydı.

"Hayatta ne yapmak istiyorsun peki?"

"Profesyonel tenis öğretmeni olacağım. Bir iki kort satın alacağım. Ama bunlar için para gerek."

"Peki *bunun dışında*, hayattan ne istediğini biliyor musun?"

"Hayır," dedi Jim dürüstçe. "Ne istediğimi bilmiyorum."

"Ben de bilmiyorum." Sullivan gülümsedi, Jim'e Bob'u hatırlatmıştı. Sonra gitmek üzere ayağa kalktı.

"Bir gün tenis oynayalım mı?" Jim atak davranmıştı. Gün kararlaştırdılar, Sullivan ayrıldı. Bütün bunlar olup biterken Shaw'un onları izlemekte olduğunu Jim ancak o zaman fark etti.

BEŞİNCİ BÖLÜM

1

Jim'le Sullivan, bir şeylerden kuşkulanan fakat tam olarak neler olup bittiğini bilmeyen Shaw'dan gizli her gün buluştular. İki sevgili her gün öğle vakti Sullivan'ın otelinde buluşuyorlardı. Gün boyu Sullivan'ın stüdyodan ayrılabildiği tek saatti bu. Jim genellikle önce geldiği için, hemen odaya çıkıyor, sabah oynadığı tenisin ardından bir duş alıyordu. Sonra yatağa uzanıp kalbi hızlı hızlı çarparak Sullivan'ı bekliyordu. Şaşkınlıkla şunu fark etmişti ki sadece sevişmeleri değil, insan olarak Sullivan'ın kendisi de heyecanlandırıyordu onu. Sullivan'ın ilişkilerinden hiç konuşmaması karşısında afallamıştı. Bu, Jim'in, bütün homoseksüellerin, Shaw gibi sürekli olarak aşktan bahsettikleri teorisini yıkmıştı. Bu sükûnet ona iyi gelecekti, devam ettiği sürece. Ama sonunda kelimeler gerekir oldu. Sullivan'ın stüdyoyla kontratı bitiyordu. Çok geçmeden Kaliforniya'yı terk edecekti. Plan yapmadan önce –plan yapacaklarsa eğer– birbirlerinin ne istediğini açıkça anlamalıydılar.

"Kaç kere yaptın bunu?" Sullivan damdan düşer gibi sormuştu. Jim duraksadı, sonra gerçeği söyledi. "Üç kere. Üç değişik insanla."

Sullivan başını salladı. "Tahmin etmiştim."

"Ne demek bu? İltifat mı hakaret mi?"

"Hayır, sadece genellikle geçilen yoldan geçmediğini söylemek istemiştim. Hemen anladım. Shaw da anladı. Bir-

likte yaşamanızı istemesinin sebebi bu." Sullivan, Shaw'ın adını ilk kez ağzına alıyordu.

"Peki genellikle geçilen yol ne?"

Sullivan yatağa uzandı, gözlerini tavana dikti. "Okulda başlar. Ötekilerden biraz farklısındır. Bazen çekingen ve biraz çelimsiz; ya da belki çok bilmiş, çok yakışıklısındır, bir atletsindir, kendi kendine âşık. Sonra başka bir oğlanla ilgili erotik rüyalar görmeye başlarsın –kendine benzeyen– sonra onunla tanışırsın, arkadaş olmaya çalışırsın, o yeterince belirsizse, sen de yeterince saldırgansan, birbirinizi cinsel açıdan tanıyarak çok güzel zamanlar geçirirsiniz. İşte öyle başlar. Sonra başka bir oğlanla tanışırsın, sonra bir başkasıyla, yaşın arttıkça, baskıcı bir tabiatın varsa, 'avcı' olursun. Edilgensen, altta kalan olursun. Belirgin biçimde efemineysen, sana benzeyenlerin oluşturduğu bir gruba dahil olursun, damgalanmayı ve tanınmayı kabullenirsin. Bir sürü tip ve izlenen bir sürü yol vardır ama çoğunlukla her zaman başlangıç aynıdır, başkalarından farklı olmak."

"Ben oldukça sıradanım," dedi Jim, dediğine neredeyse kendisi de inanarak.

"Öyle mi dersin? Belki de. Her halükârda, geç başlamışsın, ve sanıyorum başkalarıyla çok fazla ortak yönün yok. Senin bir erkeğe âşık olabileceğinden çok kuşkuluyum. Bu yüzden, dilerim kendine uygun bir kadın bulursun." Sullivan sustu. Sullivan'a Bob'u anlatmamıştı ama Sullivan da, tıpkı ötekiler gibi, ona kendi yüzlerinden birini göstermişti, herkesin geçtiğinden farklı yollardan geçilmiyordu. İnsan, kendini görünce korkuyordu. Gerçekten ötekiler gibiyse, nasıl bir gelecek bekliyordu onu? Sonsuza kadar sürüklenip durmak, durmadan sevgili değiştirmek, yenilgi? Hayır. Mümkün değildi. O farklıydı, Bob farklıydı. Hem, hepsini aldatmayı başarmamış mıydı, kendisi gibi olanları bile, Sullivan'ı bile? Kimseye açmadığı sırrını beyninin hatırlamak istemediği anıları yolladığı bölümüne yollamış, sonra, gerçeklerle yüzleşince de, Sullivan'ın söylediği bir şe-

yin onu incittiğini görmüştü. İlişkilerinde çok duygusuz olduğu doğru muydu? Belki Shaw'la ve Sullivan'la, ama Bob'la değildi. Bob çekip gittiğinde hissettiği ümitsizliği ve yalnızlığı dünyada başka hiç kimse hissetmiş olamazdı. Evet, elbette sevebiliyordu, en azından kardeşi olabilecek birini. Sullivan bu çoktandır aradığı ikizi hiç değildi, ama en azından Shaw'dan daha aklı başında, ondan daha az talepkârdı. Jim ona açılamasa da onunla beraberken kendini iyi hissediyordu, hatta ona bir sevecenlik bile duyuyordu.

"Galiba sen en şanssız tipsin." Sullivan karnının üzerinde yuvarlanıp döndü, Jim'e baktı. "Herkes seni çekici bulacak, ama bu senin bir işine yaramayacak. Yaramayacak, gerçekten. Ah, belki günün birinde sana uygun bir kadın bulabilirsin, erkek değil. Sen bizler gibi kendine ayna arayan biri değilsin. Bir bakıma heyecan verici ama aynı zamanda da hüzünlü bir şey."

"Demek istediğini anlayamıyorum," dedi Jim. Aslında çok iyi anlıyordu, ama o sırrını gizlemeyi seçmişti: bir kulübe ve suları kahverengi akan bir nehir. Günün birinde bütün bunları yeniden yaşayacaktı ve başladığı yere dönecekti. O arada dünyayı öğrenecek, hazları tadacak ve ondan sevgi isteyenlerden sırrını titizlikle gizleyecekti.

Şubat ayında Sullivan'ın kontratını yenilemediler. Birkaç gün sonra, tesadüfen, Shaw eve yeni birini getirdi. Jim mecburi ayrılık sahnelerinden kaçınmaya çalıştıysa da Shaw iki aydır bu anı bekliyordu. Oyun sonuna kadar oynanacaktı.

Başına gelecekleri bilen Jim o sabah eşyalarını toplayıp evden ayrılmaya çalıştı ama Shaw "son bir yemek" yemeleri için ısrar etti, Yahuda rolü Jim'e düşecekti. Jim de kaldı.

Shaw yemek sırasında sessizdi, başındaki dikenlerden tacı taşımakla meşguldü. Ancak kahveden sonra konuştu. Kızgınlıktan eser olmayan, hüzünlü bir sesle konuşmaya başladı. "Herhalde Sullivan'la buradan gidiyorsunuz?"

Jim başını sallayarak onayladı, Shaw hafifçe gülümsedi. "Ne yazık, Jim. Sana gerçekten çok güvenmiştim. Ger-

çekten bizimkinin büyük aşk olduğuna, bu aşkın süreceğine inanmıştım. Garip ama böyle masum bir tarafım da vardır. Senin farklı olduğunu sanmıştım, ama değildin. Seni suçladığımdan değil," dedi çabucak, adil davranmak istiyormuş gibi. "Benim gibi biriyle yaşamanın ne zor bir iş olduğunun farkındayım, hele etrafımızdaki herkes ilişkimizi bozmaya çalışırken. Tanrı biliyor ya, ben de biliyorum, insan türlü türlü şeylerle baştan çıkabilir. Sadece müthiş kuvvetli bir insan bunlara karşı koyabilirdi, çok güçlü biri –ya da âşık biri. Sen âşık değildin. Hayır, senin kabahatin değil. Seni suçlamıyorum. Nasıl suçlayabilirim?" Sözünün kesilmesini istemediği için, Shaw konuşmasını konunun iki yönünü de görmeye çalışarak sürdürüyordu. "Sonuç olarak, aşk ancak pek az kişinin becerebildiği bir şey. Sen çok gençtin. Bunu göz önünde bulundurmalıydım. Sen sadece kendini sevebilirsin, artık ilişkimizden alacağını aldın, şimdi artık şu Sullivan denen yazara hazırsın, hissetme konusunda en az senin kadar beceriksiz olan o uyumsuz adama," dedi Shaw uğursuz bir sesle. "*Onun* hakkında neler duydum, dünyada tahmin edemezsin tabii. Kendin öğrenmelisin hepsini. Sana bunları söylüyorum çünkü seni hâlâ çok seviyorum, yaptığın şeye rağmen, onun için de sana hınç duymadığımı göstermek istiyorum. Bir bakıma, Peter'i bulduğum için çok şanslı sayılırım, o artık benimle burada oturacak." Durdu, karşısındakinin savunmaya geçmesini bekledi. Ama savunma gelmedi. Jim ona kibarca baktı, kalkıp gitmek için uygun bir an kolluyordu.

Hayal kırıklığına uğrayan Shaw, su üzerinde yürümeyi denedi. "Eminim Peter sevgime karşılık verebilecek. En azından öyle umuyorum. Kötü şansım *artık* dönmek zorunda. Seni suçluyormuşum gibi konuşuyorsam, beni affet Jim, hayır suçlamıyorum. Ne kadar zor günler geçirdiğini tahmin etmek güç değil. Beni hiçbir zaman sevmedin, en azından dürüsttün; hiçbir zaman *seviyorum* demedin. Fakat hiçbir zaman *sevmiyorum* da demediğin için, biraz olsun sevdiğini umdum hatta bazen buna inandım. Ancak

şimdi, Peter karşıma çıktıktan sonra, belli bir mesafeden değerlendirebiliyorum ilişkimizi, *tamamen* anlıyorum. Evet yeterince olgun değildin, ve belki de imkânsızı istediğim için suçlu olan bendim." Jim bu son repliği tanıdı, Shaw'un son filmlerinden birindendi. Konuşmalarına ara sıra senaryolardan parçalar karıştığı olurdu.

"Umarım," diye sözünü sürdürdü Shaw, öbür yanağını çevirerek, "kendine ilişkin bu gerçekleri Sullivan'ı da incitmeden önce fark edersin. Evet, itiraf ediyorum ki incindim, beni müthiş incittin hem de, ama seni suçlamıyorum. Başka hiç kimsede bulamayacağın bir özelliktir bu. Hep bağışlarım. Peki, Sullivan bağışlayabilecek mi?" Jim, Shaw'un bir sonraki cümlesinde cevaplayacağını bildiği bu yeni soruyla ilgileniyormuş gibi görünmeye çalıştı. Cevap geldi de. "Bak, Paul Sullivan alışılmamış biri. Buna kuşku yok. Onu buraya hava olsun diye çağırdılar, onu havalı sandılar. O bir *entelektüel*, Greenwich Village'da solcular onu pek harika buluyorlar eminim, gerçi tek bir bestseller ya da herhangi birinin okuduğu bir şey yazmışlığı yok ama... Varsa da *ben* okumadım. Okumaya pek fazla vakit bulamıyor olabilirim, ama en azından bütün klasikleri okudum –Walter Scott, Dumas, Margaret Mitchell, bütün o ekibi okudum, ki asıl *popüler* olan bu isimler..." Durdu, popülerlik meselesini çok abarttığını fark etmişti. "Her neyse, iyi yazar olmak ya da olmamak çok da önemli değil. Önemli olan hissedebiliyor mu, senin kusurlarını görmezden gelebilecek olgunluğa sahip mi. Çok acımasızca davrandığı bir sevgilisi olduğunu söylediler. Ama eminim senin şansın daha açık olacak. Senin mutlu olmanı istiyorum. Gerçekten istiyorum bunu. Bütün kalbimle." Işıltılı tebessümü Shaw'un gözlerindeki nefreti ancak gizleyebilmişti.

Holde bir gürültü oldu ve eşikte koyu renk saçlı bir oğlan belirdi.

Shaw dirilip göğe yükseldi. "Girsene Peter, kendine bir kahve koy. Jim de şimdi kalkıyordu."

2

Jim, Sullivan'da, ilk kez acısından karanlık bir zevk alan birini tanıdı. Mesleki ve kişisel başarısızlığa takıntılı, Shaw'un kendini gösterdiği ortamlarda parlayamayan Paul'ün tek dışavurumu yazmaktı. Fakat yazdıklarında bile o kadar ölçülü ve tutuktu ki, bütün aktarabildiği, dünyaya yönelttiği ince bir hınç, lakayt bir öfkeydi, oysa dünya ona pek de kötü davranmamıştı. On altı yaşında Katolikliği reddedinceye kadar üzerine titreyen bir aile. Ailesi onu kararından vazgeçirmek için çok uğraşmıştı ama nuh demiş peygamber dememişti. Hatta aile rahibi bile pes etmiş, bu sebepsiz inkâr karşısında şaşkına dönmüştü. Hiç kimse homoseksüel olduğu için kiliseyi terk ettiğinden kuşkulanmadı. Uzun süre, bu doğaya aykırı cini içinden kovmaya çalıştı, Tanrı'dan öfke içinde onu bu korkunç eğilimden kurtarmasını istedi. Sürekli dua etti. Ama sonunda Tanrı yaya kaldı, o da yüzünü cehenneme döndü. Büyücülük üzerine bir kitap okudu, bir Şeytana Tapınma Ayini'ne katıldı, şehvetten kurtulmak için ruhunu şeytana satmaya kalkıştı. Ama şeytanın da işine yaramıyordu ruhu, bunun üzerine Paul Sullivan her türlü dini terk etti.

Bir müddet mutlu oldu Paul. En azından bu yaptığıyla özgür olabileceğini dünyaya ilan etmişti. Ama mutluluğu uzun sürmedi. Okulda genç bir atlete âşık oldu. Bütün cesaretini toplayıp onunla konuşuncaya kadar aylar geçti. Bu süre zarfında, sınıfta onun yakınında oturmaktan, futbol oynarken onu seyretmekten ve beklemekten başka bir şey yapamadı. Sonunda bir gün akşam üzeri, herkes eve gittikten sonra, okulun önünde buluştular. İlk konuşan öteki oldu, ondan sonrası kolaydı. Paul sıska ve çekingen olmasına rağmen, her zaman harbi çocuklar arasında sayılmıştı. Çok kitap okuması hayranlıkla karşılandığından, sporcu onunla arkadaşlık etmekle kastından düşmezdi. İlişkileri böyle başladı. Birlikte seksi öğrenmeye koyuldular, Paul hayatının en mutlu yıllarını geçirdi, Cennet'in de

Cehennem'in de kendisinden yüz çevirmesini zerre kadar umursamadı.

Ama ertesi yıl her şey değişti. Atlet kızlardan, kızlar da ondan hoşlanıyorlardı, Paul terk edildi ve müthiş acı çekti. Daha da çekingen oldu, eskisinden de mesafeliydi. Arkadaş edinmedi. Anne ve babası onun için kaygılanır oldular. Annesi mutsuzluğunun Tanrı'yı ve kiliseyi inkârından ileri geldiğini sanıyordu. Paul onun bu yanılgısını besledi. Onu başkalarından ayıran ve kendini heteroseksüel dünyaya karşı hafifçe üstün saymasına yol açan şeyin ne olduğunu ona anlatamıyordu. Tahmin edemeyecekleri bir sırrı vardı, çünkü hayatı onların göremeyeceği bir açıdan görebiliyordu. Ama aynı zamanda, tamamlanmak için başka bir erkeğin bedenine ihtiyaç duymak kendinden nefret etmesine yol açıyordu.

Kadınlar ona ilgi duyuyorlardı, özellikle de kendisinden yaşça büyük kadınlar. Bunun sonucunda Paul, yaşıtları genç kız bedenini keşfederken, kadınlar hakkında birçok şey öğrendi. Ama bu bilginin bedeli de vardı. Belli belirsiz, bu hoş kadın arkadaşlar sohbetle başlayan samimiyetin başka şeylere de yol açmasını bekliyorlardı. İş o raddeye geldi mi, Paul'e kaçmak düşüyordu.

On yedisinde Paul, Harvard'a gitti. Hayatında ilk olarak kendini hoşgörülü bir ortamda buluyordu. Çok geçmeden bir sürü arkadaş edindi, hepsi romancı olacaklardı. Onların da etkisiyle, yazmaya yoğunlaştı. Babası İktisat Fakültesi'ne girmesinin iyi olacağını söylediğinde, o kadar büyük bir tepki gösterdi ki, konu bir daha açılmadı.

Üniversitede Paul ilk romanını yazdı. Roman, romancı olmak isteyen genç bir adam hakkındaydı. (O yıl Thomas Wolfe popülerdi.) Roman yolladığı her yayıncı tarafından geri çevrildi. Şiir de yazıyordu; birçokları küçük dergilerde yayınlanmıştı. Şairliğinden emin, mezun olmadan Harvard'ı terk edip New York'a gitti, ailesiyle olan bütün ilişkisini kesti, çeşitli işlerde çalıştı ve New York'ta türlü türlü işlerde çalışan genç bir adam hakkında bir ro-

man yazdı. Yazısı sert, kaba, politikası Marksist, Katoliklikten nefreti sahiciydi. Kitap yayınlandı ve Paul kendini ümit veren bir yazar kimliğinde buldu, ümit veren başkalarıyla birlikte New York'ta yaşıyordu.

Bir gün, kendi doğasına başkaldıran bir ruh hali içinde, Paul yaşıtı bir kızla evlendi. Zifaf gecesi yaşanmadı. Kadın bedeninden tiksiniyordu. Kadınların yüzlerini seviyordu ama bedenlerini sevmiyordu. Çocukken annesini giyinirken seyrettiğini ve onun sarkık bedeninden dehşete düştüğünü hatırlıyordu. O günden beri bütün kadınları annesiyle bağdaştırıyordu, onları sadece tabu değil estetik dışı da buluyordu. Karısı onu terk etti, boşandılar.

Paul'ün pek çok maceraları oldu. Bazıları bedensel ihtiyaçtan, bazıları canı sıkıldığı için, bir iki tanesi aşk ya da aşk sandığı şey yüzünden. Bunların hepsi kötü bitti; hiçbir zaman tam olarak bilmiyordu nedenini. Tabii beğendiği tiplerin çoğunluğu zekâ düzeyi yüksek olmayan atletik tiplerdi, biseksüeldiler, aile yaşamının güvenliğini homoseksüel bir maceranın tetikte hazlarına tercih ediyorlardı. Böylece Paul geceyi geçirecek oğlanlar bulabileceği barlara takılmaya başladı. Buz gibi soğukkanlılıkla yapıyorlardı bunu, adeta nasırlaşmış bir yürekle, Paul'e giderek bekler olduğu ve gizli gizli gereksindiği acıyı sağlıyorlardı. Yalnız yaşıyor, pek az insanla görüşüyordu. Epeyce seyahat etti, romanlar yazdı. Romanlarına her şeyi koydu. Ama sonuç hayal kırıklığıydı. Kitapları övülüyordu ama ciddiye alınmıyordu. Geçinmesine yetecek parayı kazanıyordu ama hiçbir kitabı çok satmadı. Çok satan romanlara karşı samimi bir horgörüsü vardı ama gizliden gizliye, onların eleştirmenler tarafından lanetlenen fakat servet sahibi yazarlarına gıpta ediyordu. Gene de yazmaya devam etti. Yapacak başka bir şey yoktu, başka hayat yoktu onun için, hayatın yerini tutan şeyi kelimelere dökmekten başka.

Paul yaş aldıkça, kendini bile isteye daha çok açtı acıya, hayal kırıklığına da uğramadı. Hatta güçlendi. Ama duyduğu hınç hiçbir zaman peşini bırakmadı, her zaman

Şeytana Tapanların Ayinine katılmış o öfkeli çocuk olarak kaldı.

İçten içe, er geç Şeytan'ın ona mutlak aşkı yollayacağından emindi, erkek ya da kadın fark etmezdi. Buna karşılık ruhunu vermeye hazırdı.

Bir süre sonra, Paul bu sevgisizlik durumuna o kadar alıştı ki, kendine uygulamak üzere yeni ve daha incelikli işkenceler icat etmeye koyuldu. Bu amaçla, sanatlarını satarak, para karşılığı Kaliforniya'nın portakal bahçeleri içinde acı çeken ünlü muazzep ruhların yolundan gitmeye karar verdi. Uzun süren pazarlıklardan sonra (ruhunu satmak hiçbir zaman kolay değildir) bir film stüdyosu ona ajansının istediği parayı ödemeyi kabul etti. Paul, Hollywood'a gitti ve oradan aslında bayağı hoşlandığını görüp daha da mutsuz oldu. Fakat Allahtan Jim'le tanıştı ve yüreğinin henüz nasır tutmamış olduğunu gördü. İlişkileri çok ümit vaat ediyordu, sonsuz felaketlere gebeydi.

Shaw'la ilişkisini bitirdikten sonra, Jim, Sullivan'la New Orleans'a gitti. Burada şehrin yeni kesiminde bir otelde kaldılar, bir yandan da Fransız Mahallesi'nin dar kirli sokaklarını, alçak binalarını, demir tırabzanlarını ve tabii binlerce barını ve lokantasını keşfediyorlardı. Özellikle Bourbon Sokağı çevresinde dolanıyorlardı, gece gündüz caz ve blues nağmeleriyle inler burası, piyasa yeridir; denizciler ve taşralı erkekler kıvır kıvır saçlı, koyu tenli kızlara göz süzerler, kızlar da kıkırdayıp teklifsiz bakışlarıyla erkeklere "hoşça zaman" vadederler.

Sıcağa rağmen, New Orleans geceleri kanı kaynatıyordu. Havada öyle bir vaat geziniyordu, tadına varılacak öyle çok zevk vardı ki. İsa'nın çarmıha giderken çizdiği güzergâhı izler gibi Jim'le Sullivan da tek tek bütün barları ziyaret ettiler, erkeklere ve orospulara baktılar. Hoş vakit geçiriyorlardı, ne suçluluk duygusu vardı içlerinde ne gelecek kaygısı.

Sabahları Sullivan romanına çalışıyordu (hafif bir alayla kaleme alınmış, karşılık bulamayan bir aşkın öykü-

süydü bu) Jim de etrafta geziniyordu. Akşamüzerleri Y.M.C.A.'e gidiyorlar, havuza giriyorlardı.

Akşamları ibne barlarına gidiyorlar, masum turist rolüne yatıyorlardı, fakat kimse yutmuyordu.

Chenonceaux adında bir bar özellikle hoşlarına gitmişti. Bar, Fransız Mahallesi'nin sınırında, sakin bir sokakta koskocaman, sıvaları dökülmüş eski, taş bir binanın tümünü kaplıyordu. Odanın bir ucunda taş bir şömine harlıyordu, etrafta mumlar yanıyor, müzik dolabı hafif popüler parçalar çalıyordu. Sonuç o kadar sükûnet vericiydi ki en yırtık müşteriler bile derlenip toplanıyorlar, seslerini alçaltıyorlar, fısıltıyla konuşuyorlar, gözler daha az süzülüyordu.

Jim'le Sullivan hep şömineye yakın otururlardı. Oradan içeri girip çıkan erkeklerle kadınları, onların başkalarına gösteriş olsun diye kırıştırmalarını seyredebiliyorlardı.

Sullivan etrafı seyrederken alçak sesle konuşur, başka yerlerde söylemeyeceği birçok şeyi burada söylerdi, Jim onu dinler, her zamanki gibi kendisi hakkında yeni bir şeyler öğrenmeyi beklerdi. Ama Sullivan yalnızca başkalarından söz ederdi.

Mart'ta Jim yirmisine bastı, ve Virginia'dan ayrıldığından beri yaptıkları, gördükleri şeyler üzerine kafa yormaya başladı; sanki ihtiyarlığında, Virginia'da bir dükkânda, kendisi kadar macera yaşamamış başka ihtiyarlara anlatacak bir hikâyesi olsun diye, özellikle birbiri ardınca garip garip şeyler yaşamış gibiydi. Tabii, her şeyi anlatamazdı. Ara sıra Bob'un da böyle bir hayat sürüp sürmediğini düşünüyordu. Bob da kendisi gibi miydi? Öyle olmadığını umuyordu. Ama tam anlamıyla ikizseler, öyle olması gerekirdi. Tam emin olamıyordu. Ama günün birinde cevabı öğrenecekti. Şimdilik tecrübe ediniyordu.

Chenonceaux'un sahibi, bir zamanlar New York'ta dekoratörlük yapmış fakat artık "tövbekâr" olmuş tombul anaç bir adam, Jim'e doğum günü partisi düzenledi. İkisi-

nin de yalnızca isimlerini bilmekle birlikte, onların zengin ya da önemli –ya da ikisi birden– olduklarını sanıyor, fakat sormaktan kaçınıyor, onlar da bir şey söylemiyorlardı. Olsun, bu iki genç erkek öteki müşteriler tarafından çok seviliyordu, bu da dükkânın işine geliyordu.

"Paul, Jimmy, nasılsınız bu gece?" Patron, ikisinden daha çok sevdiği Jim'e gülümsedi, Jim de gülümseyerek karşılık verdi. Anaç hallerine rağmen seviyordu barın sahibini.

"Ne içiyorsunuz?" Bira söylediler, patron kendisi servis yaptı onlara. Sonra gelip masalarına oturdu.

"Eee, nedir en son dedikodular?" diye sordu Paul.

"Valla, dünyada aklınıza gelmez, ama o uzun boylu solgun oğlan var ya, hani Jim'e durmadan baygın baygın bakan... işte o *zenci* bir kamyon şoförüne kaçtı! İkisini bir arada görmelisiniz! Birbirlerinin içine düşecek gibiler, üstelik dediklerine göre zenci, oğlanı sürekli dövüyormuş. Gerçekten görülecek şey!" Durumun gerçekten de tuhaf olduğunu katıldılar, Jim 'öyle' olan çok sayıda zenci olup olmadığını sordu; hiç ihtimal vermezdi de.

Şişman adam gözlerini yuvarladı. "Sürüyle, kelimenin tam anlamıyla sürüyle! Tabii, Amerika'da zenci olarak yaşamak insanı sinir hastası yapmaya yeter de artar bile. Bir de üstüne bu, müessesenin hediyesi, şaşmamak lazım. Tabii onların da birçoğu gerçek birer primitif, primitif insanlar da *eğlenceli* olduğu sürece ne olursa yaparlar."

"Hepimiz öyle davranmalıyız," dedi Sullivan.

Şişman adam kaşlarını çattı; düşünmek onu zorluyordu. "Ama *bazı* göreneklere uymamız lazım, öyle değil mi, düzen diye bir şey olmalı, yoksa hepimiz vahşi hayvanlar gibi ortada dört dönerdik, adam öldürürdük, falan."

"Sadece seksüel tabuları kastettim ben, onların yasayla bir ilişkisi olmamalı!"

"Belki olmamalı ama var işte! Kaç kere sivil polisler alıp götürdü beni, hem de *kendileri* beni ayarttıkları halde, ne korkunç değil mi. En az yüz dolar ya da daha fazla rüş-

vet vermek zorunda kalıyorsun. Öyle üçkâğıtçılar ki, hele bizim buralarda."

"Bunların hepsi yanlış!" Jim, Paul'ün sinirlenmekte olduğunu görüyordu. "Neden saklanacakmışız ki? Yaptığımız şey son derece doğal, 'normal' olmasa da –o da her ne demekse. Her neyse, insanların beraberce kendi özgür iradeleriyle yaptıkları ancak kendilerini ilgilendirir, başkalarını değil."

Şişman adam gülümsedi. "Ama peki herkeslere kendini anlatmaya cesaretin var mı?"

Paul içini çekti ve ellerine baktı. "Hayır," dedi. "Yok."

"Peki ne yapacağız, hepimiz bu kadar korkuyorsak?"

"Kendimize saygımızı kaybetmeden yaşayacağız, herhalde. Ve kardeşimizi sevmeyi öğreneceğiz, tabir caizse."

"Haklısın," dedi şişman adam. "Benim bara dönmem lazım." Onları yalnız başlarına bıraktı.

"Gerçekten umurunda mı?" diye sordu Jim. "Başkalarının başına gelenleri gerçekten umursuyor musun?"

Paul omuzlarını silkti. "Bazen, evet. Bazen çok umursuyorum."

Biralarını içip çevredekileri seyrettiler.

Birçok bakımdan, kadınlar çok acıklıydı. Özellikle 'Albay' denen saçları erkek saçı gibi kesilmiş, etekli takım elbiseli, kravatlı bir kadın vardı ki durmadan bütün genç kızların üstüne düşüyordu, özellikle de çekingen ve başkalarının eteğinden ayrılmayan kızların.

"Bak," dedi Jim, Albay'ı işaret ederek. "İşte sana dürüst biri. Onun gibi mi olmak istiyorsun?"

"Benim demek istediğim öylesi değil. Ben sadece bir parçacık şatafatsız, gösterişsiz dürüstlük istiyorum ve de kabul edilmek. Kimin neden olduğu gibi olduğunu zaten bilemiyoruz, bir de yasanın üzerine vazife değil."

Jim konuyu değiştirdi. "New Orleans'ta ne kadar kalmak istiyorsun?"

"Neden? Sıkıldın mı?"

"Hayır, ama er geç çalışmam gerekecek... o tenis işi, sana bahsetmiştim ya."

"Rahat bırak kendini. Onu yapmak için önünde daha yıllar var. Paranı biriktir. Keyfine bak. Bekle."

Ne kendisinin ne de Paul'ün sonsuza dek birlikte yaşayacaklarmış gibi davranmadıklarını görmek Jim'i rahatlattı. Ama bu lakaytlığının, ona az çok âşık olan Paul'ü ne kadar üzdüğü aklına bile gelmedi. Birbirlerini anlamadıkları için, ikisi de birbiri hakkında bir hayali ayakta tutabiliyorlardı, bu da gerçeğin değilse de aşkın başlangıcıdır genellikle.

Belvedere Apollo'sunun alçıdan dökülmüş kopyasına benzeyen güzel sarışın bir lezbiyen kız yanlarına geldi. Çok talibi vardı.

"Selam, çocuklar! En sevdiğiniz kız arkadaşınıza bir içki ısmarlamayacak mısınız?"

3

Günler çabucak geçti, Jim belli bir amacı olmadan yaşamayı seviyordu. Sabahları yataktan kalktığında mutluydu; geceleyin ertesi günün yeni bir gün olacağını düşünerek yatağa girmekten mutluydu. Hayatının hedefsiz olduğunu biliyordu ve bundan son derece memnundu.

Birdenbire Avrupa'daki savaşa ilişkin haberler Chenoncaux'dakilere kadar bile ulaştı. İngiltere'nin istila edilip edilmeyeceğini tartışmaya başladılar, herkesin birden Stratford, ya da Marble Arch ya da Knightsbridge'deki muhafız alayı ile ilgili duygusal bir anısı olduğu ortaya çıktı. Oldukça bencil bir biçimde, herkes yüzyılın içinden geçmekte olduğu bir tarih parçasına dahil etti kendini.

Mayıs sonunda, New Orleans onlara sıkıcı gelmeye başladı. Jim, New York'a gidip çalışmaktan bahsetmeye başladı, Paul ise Güney Amerika'ya gitmeleri gerektiğini düşünüyordu; ama ısrar etmiyordu. Yalnızca bir süre daha Jim'le olmaktan hoşlanacağını ima ediyordu. Sonunda hayatları birden kendi yolunu çiziverdi.

Bir gece Chenonceaux'da, barın sahibiyle konuşurlarken Jim, içeri tek başına bir kadının girdiğini gördü. Esmer, egzotik görünüşlü, iyi giyimli, insanın hangi kategoriye sokacağını bilmediği bir kadındı. Çevresine aldırmadan bir içki ısmarladı. Barın sahibinin ilgisini çekti bu. "A, bak hele!" Hoşnutsuz görünüyordu. "Bu yanlış bara gelmiş. Bir kilometre öteden anlaşılıyor!" Ayaklandı. "Buraya normal vatandaşlar gelecek olursa, şöhretimize halel gelir." Asık bir suratla bara doğru yürüdü. Sullivan'la kadın birbirlerini aynı anda gördüler.

"Paul!" diye bağırdı kadın, barın üzerinden içkisini alarak yanlarına geldi. Kadın, her kimse, Paul onu gördüğüne mutlu olmuştu. Onu Jim'e tanıştırdığında, kadın Jim'e içtenlikle gülümsedi, ilgili fakat meraklı olmayan bir gülümseme, Jim ona bunun için müteşekkirdi.

Kadın konuşurken Jim onun yüzünü inceledi, doğal birer yay çizen ince kaşları, ela gözleri, koyu renk saçları

vardı. İnceydi, kendini çok ortaya koymayan hatları vardı, hareketleri bir balerinin hareketleri gibiydi.

Sullivan'ın boşandığı karısı, Amelia'dan bahsetti. "Nerelerde bu ara?" diye sordu Paul.

"Hâlâ New York'ta sanıyorum." Maria'nın kendine özgü bir aksanı vardı, hoş, çağrışımlarla yüklü.

"Yeniden evlenecek mi sence?"

"Sanmam. Ama kim bilir? Bir dergide çalışıyor. Daha bir hafta önce gördüm. Bu aralar... dünya konusunda pek bilinçli. İki kişinin evliliği kadar sıradan bir şeyle ilgileneceğini sanmam. Sadece kitleleri ve tarihin ruhunu düşünüyor. Şu anda şiddetle Ruslara karşı, Hitlerci oldukları için. On ay önce Stalinistti. Korkarım özel hayat fikrini tamamen bir kenara bıraktı. Tamamıyla kamuya adadı kendini, çok hayranlık uyandırıcı bir hali var."

Jim ilgiyle dinledi. Sullivan evli bir erkek olarak geçirdiği günlerden pek ender olarak bahsederdi. "Zavallı Amelia," dedi Sullivan sonunda. "Çok kolay geçmedi hayatı. Para kazanıyor mu?"

Maria başıyla evetledi. "Kazanıyor galiba. O çevrelerde pek el üstünde tutuluyor."

"Peki sen neler yaptın bu arada, Maria?"

Maria güldü. "Her zamanki gibi, hiçbir şey. Ama bu da bir meşguliyet. Sonbahara kadar Fransa'dayım. Sonra savaş başladı, New York'a geri döndüm, orada da çok uslu durdum."

"Hiç Verlaine'dan haber alıyor musun?"

Marie hafifçe kaşlarını çattı ve uzun parmaklarıyla masanın üzerine bir şeyler çizdi. "Orduya katıldı, bildiğim kadarıyla. Hayır, ondan haber almadım. Onu yıllardır görmüyorum."

"Resim yapmaya devam ediyor musun?"

"Hayır," dedi kadın. "Hollywood nasıl geçti?"

Paul sırıttı. "Kusursuzdu, benden bir senaryo yazmamı istedikleri ana kadar, o zaman şapkamı aldım çıktım tabii."

Maria güldü. "Hâlâ Don Kişot, ha?"

"Korkarım öyle." Sullivan pratik hayatla alakasız fakat kalbi temiz bir insan sayılmaktan hoşlanıyordu anlaşılan.

Sustular. Jim, Maria Verlaine'nin pürüzsüz, bakımlı yüzünü inceledi, baktıkça onu daha da güzel bulduğunun farkındaydı. Sonunda Sullivan ona New Orleans'a ne yapmaya geldiğini sordu.

"Yolumun üstü."

"Nereye gidiyorsun, yoksa öyle amaçsızca geziniyor musun?"

"Geziniyorum. Ama en yakın zamanda Yucatán'a gitmek var planlarımda."

"Ne garip bir hedef."

"Nedensiz değil. Babam geçen kış öldü, bana ekili bir arazi bıraktı, şu halat yapılan bitkiden yetiştiriyor üzerinde. Araziyi satın almak isteyen birileri çıktı. Orada olmam gerekiyor."

"Uygar bir yer mi?"

"Hayır, ama Mérida'ya yakın, orası da basbayağı bir şehir."

Sullivan, Jim'e döndü ve onun María Verlaine'i seyretmekte olduğunu gördü. Alnını kırıştırdı, ama ikisi de bunu fark etmediler. "Ya sen," dedi Maria, "sen nerelere gidiyorsun?"

Sullivan omuzlarını silkti. "Belli bir yere gitmiyorum. Jim'le ben öyle takılıyoruz."

"Anlıyorum." Sanki gerçekten de anlıyormuş gibiydi. "Neden benimle takılmıyorsunuz o zaman? Mérida'nın harikulade bir yer olduğu söyleniyor, bir sürü harabeler varmış, sıkılacak olursak her zaman uçağa atlayıp Mexico City'ye gidebilirsiniz. Ciddi söylüyorum, gelsenize! Hayatımı kurtarırsınız." Böylece birlikte yolculuk etmeye karar verdiler.

Otel odasında Jim, Sullivan'a María hakkında sorular sordu. Sullivan hiçbir zaman olmadığı kadar konuşkandı. "Bir Fransızla evliydi, jigolomsu bir adam. Boşandılar. Ba-

zı gönül maceraları oldu, genellikle sanatçılarla, hepsi kötü sonuçlandı. Tabii o Isolde tipidir. Aynı zamanda da hep zor erkeklere çekilir, özellikle de homoseksüellere, genellikle onlar da onu çekici bulurlar. Sen bulmuyor musun? Ben bulurum. Hatta yıllar önce bir kez yatmıştık."

Jim bunun doğru olup olmadığı merak etti. "Çok hoş birine benziyor," dedi temkinli bir sesle.

"Seveceksin onu. Söz veriyorum." Yattılar. Sullivan, yaptığından müthiş hoşnuttu. Jim'le olan ilişkisini kendi eliyle tehlikeye sokmuştu. Onu bile bile, hoşuna gidebilecek tek kadınla tanıştırmıştı. Büyük ihtimalle Jim'i kaybedecekti, bunun düşüncesi onu derin ve acı bir hazla doldurdu. Acı çekecekti. Acıyı tadacaktı. Sonsuz bir özen ve sabırla, kendi mutluluğunu yıkmaya koyuldu.

ALTINCI BÖLÜM

1

Yucatan, bodur ağaçlı sık ormanlarla ve sisal keneviri tarlalarıyla dolu düz bir bölgedir. Başkent Mérida, Meksika Körfezi'ne yakındır. Kent sisal tarlalarıyla çevrelenmiştir ve havadan yaklaşıldığında aşağıda apak Chichén Itzá piramitleri ve antik Maya kentleri görülür. Turist rehberi bilgileri bu kadar.

Havaalanından kent merkezindeki otele doğru yaklaşırlarken, şoför, eliyle ağaçlarla çevrili büyük bir meydana bakan duvarları çatlamış Barok bir yapı olan Katedrali gösterdi. İspanyol' dan çok Kızılderiliye benzeyen ufak tefek, kara kuru yerliler taş sıraların üzerinde oturuyorlardı. Paçavralar içinde ufak çocuklar meydanda koşuşturuyor, ayakkabı boyuyor ya da topaç çeviriyorlardı.

Bir zamanlar özel bir konut olan otel, büyük, kare biçiminde, pembe bir binaydı, içerisi eski bir puro kutusu gibi, kapalı hava ve hafif küf kokuyordu. Pos bıyıklı, uzun boylu bir bandito karşıladı onları. Otelin müdürü ve Maria Verlaine'in babasının arkadaşıydı. Onlara krallar gibi itibar gösterdi, odalarına çıkardı.

Jim'le Sullivan'a Fransız taşra kerhaneleri üslubunda döşenmiş, füme kesme camdan avizeli, yeri çini karolarla döşeli, cibinlikli iki büyük yatağı olan üç odalı bir süit verilmişti. "Sevdiniz, yes?" Evet, sevdik. Sevmişlerdi de. Jim, gün ortasında uyku uyumaya bile alıştı. Maria'ya gelince, artık kendisini boğan bir dünyadan kurtulmuş bulunuyordu. Öte yandan Jim'le birlikte olmaktan da hoşlanıyordu,

artık flört etmeleri kaçınılmazdı. Jim ise ondan hoşlanıyor, ama bu hoşlanmanın niteliğine karar veremiyordu. Bu oyun onun için yeni bir şeydi. Kuralları oyun sırasında öğrenmesi gerekecekti. Bu arada, açılış hamleleri oynanmıştı bile.

Sullivan, garip bir önseziyle neler olacağını gayet iyi biliyordu. Tanrı gibiydi. Birtakım koşulları hazırlamıştı, şimdi bütün yapması gereken oturup kaçınılmaz sonucu beklemekti.

Çevreyi gezip görmekle geçen ilk haftadan sonra pek dışarı çıkmadılar. Sabahları Maria'yla iş konuşmak üzere adamlar geliyordu. Sullivan kitap okuyor, Jim ise kaplıcalarda yüzmeye gidiyordu. Daha fazla güç gerektiren bir şey mümkün değildi, sıcak insanı elden ayaktan kesiyordu.

Derken Sullivan aşırı içki içmeye başladı. Jim ne yapacağını şaşırmıştı. Sullivan eskiden hiç bu kadar içmezdi. Şimdiyse gün boyu içiyor, akşam yemeği vakti yatağa seriliyordu. Nazikçe, biraz elleri titreyerek, müsaade ister, Jim'in Maria ile kalıp ona arkadaşlık etmesi için de üstelerdi.

Bir akşam Sullivan gene yatmaya gitmiş, Jim ile Maria patio'da oturuyorlardı. Kara gökyüzünde bembeyaz ve pırıl pırıl, hilâl bir ay parlıyor, hafif bir esinti palmiyelerin dallarını hışırdatıyordu.

"Biliyorum, çok zor." Maria, Jim'in düşüncelerini okumuştu sanki. "Paul garip bir adamdır, her konuda birikmiş hınçları vardır. Herkes hakkında. Başka bir yazarı övsen, övdüğün Shakespeare bile olsa, incinir. Siyah saçlıları sevdiğini söyleyecek olsan, gene incinir, saçları siyah değil diye. Şimdi de tamamen insanlardan yüz çevirdi. Sebebini bilmiyorum. Eskiden farklıydı. O zamanlar daha... canlıydı. O zamanlar kendisine bir içgörü armağan edildiğini düşünürdü, başkasına bahşedilmiş olanlardan daha derin bir içgörü, buna kutsal bir armağan gözüyle bakardı, öyleydi de, fakat belki de sandığı kadar derin bir içgörü değildi bu, kim bilir."

"Ama çok iyi bir yazar, öyle değil mi?" Jim bilmek istiyordu.

"Evet," dedi Maria çabucak, "çok iyidir. Ama belki de yeterince iyi değil. İstediği kadar iyi değil. Bu da onu incitiyor."

"Çok önemli mi, büyük bir yazar olmak?"

Maria gülümsedi. "Önemli olduğunu düşünenler, büyük olmak için her şeyden vazgeçenler için evet, önemli."

"Paul çok şeyden mi vazgeçti?"

"Kim bilebilir ki? Aşkta kendini verebiliyor mu?"

Soru çok doğrudandı, Jim'in yüzü kızardı. "Ben... bilmiyorum. Sanıyorum." Ama Jim aşk denen şeyin ne olduğunu bildiğinden pek emin değildi. Bob için hissettikleri gibi bir şey olmalıydı, sanki Bob'un yanında olmayışı o duygunun bir biçimde tertemiz kalmasını sağlıyormuş gibi, yaşı arttıkça daha da güçlenen bir duygunun. Bir de dile getirilmeyen bir şey olmak gibi bir erdemi vardı aşkın, tamamen kendisine ait bir sırdı. Bunu düşünerek gülümsedi. "Nedir seni gülümseten?" diye sordu Maria.

"Virginia'dan, doğup büyüdüğüm yerden ne kadar uzaklarda olduğumu düşünüyordum da. Hayatımın oradakilerden nasıl farklı olduğunu."

Maria bunu yanlış anladı. "Üzüyor mu seni bu, farklı olmak?"

Sullivan'la olan ilişkisine ilk olarak doğrudan göndermede bulunuluyordu. Jim bu konuyu açtığı için kızdı ona, Maria tarafından damgalanmış olmak onu öfkelendirmişti. "O kadar da farklı değilim," dedi.

"Özür dilerim." Hatasını fark eden Maria elini onun kolunun üzerine koydu. "Aptalca konuştum."

Jim onu affetti, ama tam da değil. Belli belirsiz, onu sarsmak istiyordu, bir yatağın üzerine atmak ve ona zorla sahip olmak, onu, kendini ve herkesi, başkaları gibi olmadığına inandırmak istiyordu. Boynunda bir damar atmaya başladı. Başka, zararsız konulara geçtiler, ama Jim korkmuştu.

Yukarıya odaya çıktığında Sullivan kitap okumaktaydı. Cibinliğin altında hortlak gibi görünüyordu. "Eğlendiniz mi?"

"Ne demek istiyorsun?" Jim kapışmaya hazırdı.

"Maria'yla –biliyorsun ne demek istediğimi. Güzel kadın, değil mi?"

"Tabii. Öyle." Jim üzerindekileri çıkarıp yere attı; çok sıcak bir geceydi; birden bir bezginlik çöktü üzerine.

"Onu daha yakından tanıyınca göreceksin. Olağanüstü sevişir."

"Kapat çeneni."

"Bekle de gör. Hepsi bu. Bekle gör." Sarhoş sarhoş sırıttı. Jim ona küfretti. Sonra ışıkları söndürüp yatağına girdi. Ancak saatler sonra uykuya dalabildi.

2

Maria Verlaine kimseye benzemeyen bir kadındı, inceliklere vâkıf, kolay anlaşılmayan. Kırk yaşında fakat hâlâ bir genç kız gibiydi, incecik, beklentilerini yitirmemiş, hayaller kuran, romantik şeylere kafayı takıp gerisini boş veren insanların arzularına sahip, o arzuların peşinde koşan bir kadın. Bir serüvenden ötekine atılır, dengeleri hassas, kırılgan, imkânsız şeyler peşinde koşardı. Hayal gücü sayesinde en sıradan erkekleri rüyalardan fırlama âşıklara çevirirdi –hele durum uygun, erkek de istekliyse. Ama zamanla hayal gücü tavsardı. İşin içine gerçekler girer, genellikle kaçarcasına serüveni sona erdirirdi. Ama Maria, sonu hüsranla bitecek bir arayışın peşindeki her yiğit savaşçı gibi aynı şeyleri yeniden yeniden yaşardı, ne de olsa en sevdiği öykü Don Kişot ve onun imkânsız arayışının hikâyesiydi. Ona inanmış, hayatını bu öyküye dönüştürmüştü. Fakat zaman geçtikçe, kendinden daha da, daha da genç erkeklere yöneldiğini gördü, hassasiyetleri neredeyse kadınsı denebilecek genç erkeklere. Ergenlikten yeni çıkma delikanlılar hassasiyete hassasiyetle, coşkuya coşkuyla karşılık veriyorlardı ve tabii, onlar da aşka inanıyorlardı. Gelgelim Maria genellikle homoseksüellere yanaşmazdı. Avrupa'da çok uzun süre yaşamıştı. Terzilerine, kuaförlerine kaptırmış fazlasıyla yaşıtı kadın tanımıştı, kendi kendine, onu eğlendirseler de, güldürseler de, sırdaş muamelesi yapsalar da, onların tuzağına düşmeyeceğine söz vermişti. Onların arasında, kötü niyetten değil, iyi niyetlerinden onu kadınlıktan çıkarmaya, kendilerinden biri yapmaya çalışan çok olmuştu. Bereket versin, kaçıp gitmeyi biliyordu. Hangi noktada, acı vermeden çekip gideceğini bilirdi. Bu yüzden onlar Maria'ya kendi dünyalarında geçici vize verirler, o da orada turist olarak bulunmayı severdi.

Şimdiyse Jim'den hoşlanıyordu. Jim egzotikti onun için. Bırakın genç, tecrübesiz bir oğlanı, hiçbir zaman sıradan bir erkeğe bile tutulmamıştı. Estetik olarak hoşuna gidi-

yordu Jim. Her zaman Kuzeyli tanrılara bir çekim duymuştu. Mavi gözler, sarı saçlar, solgun ten aklını başından alırdı. Onların duyguları var mıydı, bu gümüşsü Kuzeylilerin? İnsan mıydılar gerçekten? Ama daha da önemlisi, Jim onun içine dokunuyordu. Öyle kendi kendine kilitli, öylesine kendini ifade etmekten aciz, ifade etmenin yolunu bilmeyen biriydi ki –vücudundan başka verecek hiçbir şeyi yoktu, onu da tehlikeli bir Tanrı'yı dize getirmek için bir sunu gibi kullanıyordu neredeyse. Maria onu istiyordu. Gümüş rengi Kuzeyli bir gizem varsa, onu paylaşmak istiyordu. Duraklaması sadece Paul yüzündendi. Ondan gelen ilk işarette ortadan kaybolacaktı. Ama o işaret hiçbir zaman gelmedi, Maria da bunu kendisine izin verildiği şeklinde yorumladı.

Bir gün öğleden sonra Jim'le beraber faytonla, sık sık yüzmeye gittikleri havuza gidiyorlardı. Sullivan otelde kalmıştı.

"İşinin ne zaman biteceğini tahmin ediyorsun?" diye sordu Jim.

"Bilmiyorum. Gerçekten bilemiyorum. O kadar ağır yürüyor ki işler burada. Birkaç hafta içinde, belki. Çok canın sıkıldı herhalde."

"Hayır, canım sıkılmadı. Daha değil, en azından. Sıcak havayı seviyorum bile diyebilirim. Ama sonbahardan önce New York'ta olmak istiyorum."

"Ve tekrar tenise başlamak, öyle mi?"

"Evet, çalışmayı seviyorum."

"New York'ta Paul'le beraber mi oturacaksın?" Soru sorulmuştu.

Jim hemen cevap vermedi. "Belki. Ama serbestim." Soru cevaplandırılmıştı.

"Hollywood'da ne iş yaptın?"

"Tenis dersi verdim. Pek fazla bir şey yapmadım."

"Hollywood ilginç bir yer olmalı. Orada hiç çok uzun süre kalmadım. Şeyi tanıyor musun..." İsimler söyledi, Jim 'evet' ya da 'hayır' diye cevaplıyordu. Sonra, sözü oraya getirip, tanınmış homoseksüellerin isimlerini sordu;

Jim çoğuna 'evet' diye cevap verdi. En sonunda da Shaw'dan bahsettiler.

"Ona bir keresinde New York'ta rastlamıştım. Kendini beğenmiş bir küçük adam gibi gelmişti bana."

"Yalandan tanırsan o kadar fena değildir." Jim, Shaw'u satmadı. "Çok mutlu değil, Tanrı bilir neden. Her şeyi var oysa."

"İstediği tek şey dışında."

"Ne istediğini bildiğini sanmıyorum, o da hepimiz gibi."

Maria'nın hoşuna gitmişti bu: Jim'i hafife almıştı demek ki. "Galiba haklısın. Pek azımız biliyor ne istediğini. Bilsek bile, bulmak kolay değil."

"Galiba ben param olsun istiyorum," dedi Jim. "Geçinecek kadar en azından."

"Hepsi o mu?"

"Yok, bir şey daha var."

"O da nedir?"

"O sır." Jim güldü.

Yaz geçti. Maria'nın işleri bitmişti ama ayrılmadılar. Sullivan içiyordu. Jim, Maria'yla yüzmeye gidiyor ya da harabeleri geziyorlardı. Sıcak neredeyse elle tutulacak kadar yoğundu.

Karşıdan karşıya geçerken bile tere batıyordu insan. Ama kaldılar, hiç kimse gitmekten bahsetmiyordu, Jim bile. Üçü de bekliyorlardı.

Bir gün Chichén Itzá harabelerini ziyarete gittiklerinde harabelerin yakınında bir handa Seattle'lı Johnson çiftiyle tanıştılar. Johnsonlar genç, şen ve masumdular. Bayan Johnson ("elime ne geçse okurum,") Sullivan'la tanışmaktan dolayı çok mutluydu. Aslında sadece bir kitabını okumuş ve neyle ilgili olduğunu unutmuştu. Ama gene de, gerçek bir yazarla tanışmış olmaktan dolayı heyecanlıydı.

O gece, yemekten sonra, dışarıda palmiyelerin altında oturdular. Bayan Johnson gece boyu konuştu durdu. Her-

kes hoş bir mahmurluk içindeydi. Maria ellerini kucağında kavuşturarak oturmuş, uzaktaki harabelere bakıyordu; yıldızların ışığı altında korkutucu birer yaratık gibi görünen piramitlere ve üzerleri bezekli, birer kütle halindeki yapılara. Jim, esnemesini gizlemeye çalıştı. Yatmak istiyordu. Sullivan tekilasını ve Bayan Johnson'ın övgülerini içiyordu yudum yudum.

"Siz yazarlara gerçekten gıpta ediyorum. Oradan oraya gezerek ne güzel vakit geçiriyorsunuz. Biliyor musunuz, ben de bir zamanlar büyük bir yazar olacağımı düşünürdüm. Fannie Hurst falan gibi. Ama anlaşılan yapacak daha önemli işlerim varmış hayatta." Sevgiyle kocasına baktı.

"Evet," dedi Sullivan. "Öyle olduğu anlaşılıyor."

"Evli misiniz, Bay Sullivan? Özel hayatınıza burnumu sokuyorum, özür dilerim."

"Başımdan bir evlilik geçti."

"Ah, ne yazık. Bu sizi şaşırtabilir ama George ile evlenmeden evvel gerçekten *yaşamamışım* gibi geliyor bana. Ama herhalde yeniden evlenirsiniz, öyle değil mi Bay Sullivan... Sizin gibi seçkin bir insan, üstelik hâlâ da gençsiniz..."

"Sanmıyorum."

"Hep öyle söylenir!" Bayan Johnson evlilik ve onun emsalsiz hazları konusunda gevezelik etmeye koyuldu.

Jim, herkesin aynı zevkleri paylaştığını sanan normal insanlarla birlikteyken içinde onlara karşı garip bir üstünlük hissediyordu. Bir bilseler, diye düşündü, karanlıkta kendi kendine gülümseyerek. Maria'ya baktı; onun o gün harabeler arasında gördükleri bir heykel, o kurukafa başlı Tanrıça heykeli kadar kıpırtısız oturmakta olduğunu gördü. Paul taş heykeli gördüklerinde gülmüştü; Maya mitolojisi hiyerarşisindeki tek Tanrıça'nın ölüm olmasını anlamlı bulmuştu.

"Siz de yazar mısınız, Bayan Verlaine?"

Johnsonlar birlikte gezen bu üçlüyü biraz alışılmışın dışında bulmuşlardı, ama herhalde 'zararsız'dılar. Değillerse, o zaman daha bile ilginçtiler.

"Hayır," dedi Maria, "Ben hiçbir şey değilim."

"Yaa." Bayan Johnson, Jim'e döndü, ama sonra sorgulamayı sürdürmemeye karar verdi; o, sözü edilecek bir iş başarmış olamayacak kadar gençti.

"Buradaki yerliler ne şirin, öyle değil mi, Bay Sullivan?"

"Ne anlamda?"

"Yani, o kadar sade fakat bir o kadar da... gizemliler ki. Galiba fakir olmalarına rağmen çok mutlular. Onları eğitmek büyük bir hata olurdu. Sadece mutsuz olurlardı, o kadar." Bir süre daha yerliler hakkında gevezelik etti Bayan Johnson. Sonra, kaçınılmaz olarak konu sinemaya yöneldi.

Bayan Johnson okuma meraklısı olduğu kadar sinema meraklısıydı da. En keyif aldığı şey okuduğu bir kitabın filmini seyretmekti. Hep bütün karakterleri hatırlar ve kitaba sadık kalınmamışsa bundan hoşlanmazdı. "Tabii en sevdiğim aktör Ronald Shaw. O kadar *etkileyici* oynuyor ki. Bir sinema dergisinde okudum –kuaförde okuyorum onları, kuaförlerde hep sinema dergileri olur ya,– kendisinden epeyce büyük olan şu İspanyol aktrisi Carlotta Repollo ile evlenecekmiş. Ne yazık, öyle değil mi?"

Sullivan, Jim'e baktı, Jim kızardı. Maria da eğlenmişti. Gerçek kimliklerini gizlemiş üç kişi, gösterinin kıymetini hiçbir zaman takdir edemeyecek iki seyirci karşısında bir oyun oynuyorlardı.

"Harabeleri gezmek istiyorum," dedi Maria birdenbire.

"Yıldızların altında ha?" Sullivan alay ediyordu. "Ee, neden olmasın? Jim, ona eşlik etsene."

"Ee..?" Maria'ya baktı.

"Bence hep birlikte gidelim," dedi Maria.

"Hayır, siz ikiniz gidin. Romantik olanlar sizsiniz."

Johnsonlar üçlüye baktılar, bazı imaların farkına varmışlardı. Maria masadan kalktı, Jim de onun peşinden gitti. Elektrik ışığıyla aydınlatılmış küçük meydandan çıkıp karanlığa daldılar. Yıldızların aydınlattığı serin gecede gölgeler kaybolmuştu. Vücutlarından ayrılmış ruhlar gibi, ot-

ları biçilmiş bir yoldan aşağı doğru indiler ve aynı anda, hiç konuşmadan, unutulmuş bir tanrının yıkıntılarının dibine, yan yana oturdular.

Jim başını kaldırıp yıldızlara baktı, siyah gökyüzünde ışıl ışıl, bembeyaz parlıyorlardı. Derin bir soluk aldı. Havada hem bir adaçayı kokusu vardı, hem de güneşte kızmış taşların kupkuru kokusu.

Maria'ya döndü. Maria beklemekteydi. Jim korkmuyordu, bunu fark edince hayret etti.

"İnsan kendini burada ölmüş gibi hissediyor." Maria'nın sesi uzaklardan, harabelerin arasından geliyor gibiydi.

"Ölmüş mü?"

"Huzur dolu bir ölüm. Her şey sona ermiş, kaçınılmaz, şu taşlardan biri gibi: başka hiçbir şey olmayacak."

"*Eğer* ölüm dediğin gibi bir şeyse."

"Öyle olmalı."

Uzun süre konuşmadılar. Sonunda Maria konuştu. "Bir oyun oynadık." "Evet."

"Dürüst davranmadık." "Paul'e karşı mı?"

"Paul'e karşı. Kendimize karşı." Maria içini çekti. "Keşke insanları daha iyi tanıyabilseydim. Her şeyin nedenini daha iyi anlayabilseydim."

"Hiç kimse anlayamaz ki." Kendini bilge kılığında görmek Jim'i şaşırtmıştı birden. "Ben de yaptığım şeyleri neden yaptığımı bilemiyorum, kim olduğumu bile bilmiyorum."

"Senin kim olduğunu ben de bilmiyorum." Birbirlerine baktılar, yüzleri beyaz birer karaltıydı.

"Ben, benim. Hepsi bu. Sınırlı biri."

"Sınırlı biri mi? Hiç de değil. Gerçekte, sen hepsisin, erkek, kadın, çocuk. İstediğin şey olabilirsin."

"Şimdi neyim?"

"Bir iki saniye öncesine kadar çocuktun."

"Şimdi neyim?"

"Bilmiyorum."

Jim'i bir titreme aldı; içini bir ümit kapladı. Belki de olacaktı.

"Korkuyor musun?"

"Hayır. Korkmuyorum." O anda korkmuyordu gerçekten de.

"Beni öpebilir misin?"

"Öpebilirim" dedi Jim ve öptü. Ölüm Tanrıçası'nı öpmüştü.

Ondan sonra hiçbir şey eskisi gibi olmadı; hem eskisi gibi olmadı, hem de eskisi gibi kaldı, çünkü yarıda kalmıştı. Jim başaramamıştı. Yapamamıştı. Becerememişti. Gene de bir bakıma, Maria ile olan ilişkisi bir aşk ilişkisiydi. Olabildiğince beraber oldular. Birbirlerine sırlarını açtılar. Ama fiziksel ilişkiye gelince, o ilk öpücüğün dışında, Jim kadın vücudunun yumuşaklığına ve pürüzsüzlüğüne tahammül edemiyordu. Maria şaşkındı. Jim, hem erkekti, hem de ondan hoşlanıyordu, bu yüzden başarısızlığı Maria'ya daha da anlaşılmaz geliyordu. Hiçbir zaman birbirlerine dokunmamış iki âşık olarak, olanı sürdürmekten başka yapacakları bir şey yoktu. Sullivan ise görünürdeki ilişkiyi gerçek bir ilişki olarak kabul etti ve bunun ona verdiği azap tadına doyulmaz bir şey oldu.

Kasım ayı geldiğinde hâlâ Mérida'dan bir yere kıpırdamamışlardı.

Jim ve Maria vakitlerinin çoğunu birlikte geçiriyorlardı. Sullivan gündüzleri onlarla birlikte olmayı reddediyordu. Kahvaltıdan sonra içkiye başlıyordu; akşamın erken saatlerinde çoğunlukla neşeli ve eğlenceliydi, ama yemeğin sonunda ister istemez çöküyor, içinde bir zehir birikiyordu.

Hayatları aralık ayına kadar böyle devam etti. Aralıkta Amerika Birleşik Devletleri, Japonya'ya savaş açtı ve onlar yeniden dünyaya geri döndüler. Sullivan içkiyi kesti. Artık yemekten sonra *patio*'da otururlarken planlar yapılıyordu. Sullivan da, Jim de coşku içindeydiler, canlanmışlardı. Maria hüzünlüydü. "Aklıma bile getirmek istemiyorum," diyordu. "Hayatım boyunca hep savaş gör-

düm, yeni bitmiş bir savaş, yeni başlamış bir savaş. Bundan kaçış yok sanki."

Sullivan, *patio*'nun etrafında sinirli sinirli bir tur atarken durdu, döndü. "Geri dönmeliyiz," dedi Jim'e.

Jim başını salladı, yeni başlayan olayların heyecanı sarmıştı içini. "Ben askere çağrılmadan önce, gönüllü olarak gitmek istiyorum," dedi. Düşüncenin kendisi değilse de bunu sözlere dökmüş olmak hoşuna gitmişti.

"Ne anlamsız." Maria kızgındı. "Ben erkek olsam, kaçar, saklanırdım, asker kaçağı olurdum."

Sullivan gülümsedi. "Beş yıl önce ben de aynen öyle yapardım."

"Peki şimdi neden yapmıyorsun?"

"Çünkü, bu... yerine getirilmesi gereken bir şey."

Maria, Jim'e döndü. "Senin de hislerin aynı mı?"

"Savaş birçok şeyi halledecek."

"Belki de." Maria ikna olmuş görünmüyordu.

"Mümkün olduğunca çabuk geri dönmeliyiz," dedi Sullivan.

"Ne yapacaksın ki?" dedi Maria.

"Asker olacağım. Ya da savaş muhabiri. Ne yapabilirsem."

"Anlaşılan," dedi Maria, "Meksika tatilimiz sona erdi. Ben çok hoşlanmıştım ondan."

"Ben de." Jim ona baktı ve içinden birden bir sıcaklık yükseldi; savaş ve ayrılık tehdidi onu Maria'ya daha çok yaklaştırmıştı.

"Ve ben de." Sullivan'ın sesi onlarla alay eder gibiydi. "Her dakikasından büyük tat aldım. İlginç bir üçlüydük, öyle değil mi?"

"Öyle miydik?" Maria yorgundu.

Birleşik Devletler'e Guetamala City yoluyla dönmeye karar verildi.

Bulutların, dağların, koyu yeşil balta girmemiş ormanların üzerinden rahat bir yolculuk yaptılar. Üzerlerinden buharlar yükselen toprakların üzerinden, sanki artık

yeryüzü varlıkları değillermiş de insandan daha üstün, hava, su, toprak ve ateş gibi bir şeymişçesine uçarak geçmek çok hoş bir duyguydu, sanki artık şu kaskatı, gümüşten kanatlarla aşılamayacak bir zorluk yoktu.

Jim kendini hava kuvvetlerinde gözünün önüne getirerek parlak hayaller kurdu, kıtalar ve okyanuslar aşıyor, uçarak yol alıyor, ardında bir tek iz bırakmıyordu. Çarpışmak istiyordu.

Yucatán'dan sonra Guatemala City'de nefes aldılar. Şehrin havası serindi, sokaklar yeni süpürülmüş gibi pırıl pırıldı. İnsanlar neşeli, iklim güzeldi. İnsan ne tarafa baksa, volkanların yükseldiğini görüyordu, tepeleri sivri, mavi dumanlarla gölgelenmiş, zirvelerinde yağmur bulutları olan volkanlar.

Otele vardıklarında Sullivan, kendisine bir savaş muhabirliği bulabileceğine inandığı bütün dostlarına telgraflar çekti. Gerçek dünyayla irtibat sağlandıktan sonra Jim'le Sullivan odalarına çıktılar.

"Bitti gibi bir şey." Sullivan pencerede durmuş, dağları seyrediyordu. Jim bavullarını boşaltmaktaydı.

"Yolculuk mu?"

"Yolculuk, elbette."

"Evet," dedi Jim, onun demek istediğini anlamıştı. "Galiba New York'a gidince birbirimizden ayrılacağız."

Sullivan gülümsedi. "Ordunun bizi beraberce savaşa yollayacağını sanmam."

"Her şey bitiyor. Neden acaba?"

"Bilmiyor musun?" Sullivan alay eder gibiydi. "Bilmiyor musun?"

"Sen biliyor musun?"

"Elbette. Başka birisine âşık olduğunda, bu kendiliğinden öteki ilişkiyi öldürür, öyle değil mi?"

"Maria'yı mı kastediyorsun?"

"Evet, Maria'yı kastediyorum."

"O... çok karmaşık bir iş, Paul. Dışarıdan göründüğü gibi değil." Ama Jim tüm gerçeği söyleyemedi; utanıyordu.

Allahtan, Sullivan olgularla ilgilenmiyordu; sezgileri yeterliydi. Ayrıntılar ne olursa olsun, sonuç aynıydı. "Her neyse, başından beri biliyordum bunun böyle olacağını. Olması için yardımcı oldum."

"Neden?"

Oysa Sullivan hiç kimseye onu böyle davranmaya iten nedenleri itiraf edemezdi. "Çünkü," dedi, dediklerinin inandırıcı olmadığını biliyordu, –"bunun senin için iyi olacağını düşündüm. O harika bir kadın. Seni bu dünyadan çekip çıkarabilir."

"Bu dünyadan neden çıkmam gerekiyor ki?" Jim ilk kez ne olduğunu itiraf ediyordu.

"Çünkü, hiçbir zaman bizimki gibi bir ilişkiye uygun olmayacaksın ve ne kadar çabuk kendi yolunu bulursan, senin için o kadar iyi."

"Belki de." Jim, Paul'e baktı. Gözlerinin altındaki mor halkalar kaybolmuştu. Jim onu hâlâ çekici buluyordu, her şeyin bittiği şu anda bile. Birbirlerine hoş şeyler söylediler. Ama sonuçta, ikisi de dürüst olmaktan o derece uzaktı ki, ne biri ne de öteki bitmekte olan şeyden en ufak bir pişmanlık duymayı beceremediler.

Son gece, özellikle ishal olmak istemeyenlere tavsiye edilen bir lokantada yemek yediler. Duvarlara primitif bir ressam elinden çıkma parlak renkli volkanlar, *conquistador*'lar, çiçekler, göller resmedilmişti. Odalar küçük bir *marimba* orkestrasının çaldığı müzikle inliyordu. Turist çiftler dans ediyordu.

Yemek sırasında Jim fütursuz ve neşeli hissetti kendini, okuldan salıverilmiş bir çocuk gibi.

Şili şarabı içtiler, Maria bile neşelendi. Fakat yemeğin sonlarına doğru, müzik hüzünlü ve duygusal bir hal alıp, beyaz şarabı fazlaca kaçırdıkları anlaşıldığında, gene hüzünlenip duygusallaştılar. Ama bu, mutluluğa çok yakın bir hüzündü. Her biri kendi başarısızlığı içinde güvenlikteydi artık. Kuşkular dağılmıştı. Sınırlar çizilmiş ve kabullenilmişti.

"Ne hüzünlü," dedi Maria, orkestra 'La Paloma'yı tıngırdatırken. "Ne kadar uzun süre birlikte yaşadık. Ne çok oyunlar oynadık."

"Doğru." Sullivan efkârlanmıştı. "Ama bir ferahlama da sağlıyor, bazı şeylerin sona erdiğini görmek."

"Bazı şeylerin." Maria şarap kadehini parmaklarının arasında çevirdi. "Bence aşk her zaman trajik bir şey, herkes için, her zaman."

"Ama hayatı ilginç kılan da bu. Bir şeyin değerini o elimizden gitmeden anlayabilir miyiz?"

"Karanlık olmadan ışık olmaz, ha?"

"Evet. Acı olmadan da haz olmuyor."

"Ne tuhaf ifade ettin." Maria ona baktı, sırrını neredeyse anlamış gibi.

"Öyle bile olsa," dedi çabucak, "Hayatta âşık olmaktan başka şeyler de var. Jim'e bak. Sen hiç âşık olmazsın Jim, öyle değil mi?"

"Elbette olurum. İstediğim bir şeyse." Jim, Bob'u düşündü.

Maria şaşalamıştı. "Nedir istediğin?"

Sullivan onun yerine cevap verdi. "Sahip olamadığı şey. Hepimiz gibi." Maria'ya döndü. "Senin istediğin şeye kavuştuğun oldu mu hiç?"

"Bir süre için, kuşkusuz."

"Ama çok uzun sürmedi."

"Hayır, çok uzun sürmedi. Ben de başaramadım, herkes gibi."

"Neden?"

"Sanıyorum, bir erkeğin verebileceğinden çok daha fazlasını istiyorum. Bazen de bir erkeğin alabileceğinden çok daha fazlasını verdiğim oluyor."

"Shaw öyleydi," dedi Jim ansızın. "Yani, ben öyle olduğunu sandım."

"Shaw budalanın tekiydi."

"Hepimiz öyleyiz," dedi Maria hüzünlü bir sesle, "eninde sonunda."

Sustular. *Marimba* takırtısını sürdürdü. Daha şarap içtiler. Sonunda Sullivan kalkıp tuvalete gitti. Jim, Guetamala'ya geldiklerinden bu yana ilk kez, Maria'yla yalnız başına kalıyordu. Maria ona döndü. "Yarın buradan ayrılıyorum."

"Bizimle gelmiyor musun?"

"Hayır, buna gücüm yok. Biliyor musun, bazen Tanrı'nın varlığına inanıyorum, intikamcı, kendi marifetlerinden hoşlanan bir Tanrı'nın, mutluluğu cezalandıran bir Tanrı'nın. Seninle mutluydum, sanmıştım ki..." Cümlesini bitiremedi. "Her neyse, sen bir kadını ancak yıllar sonra sevebileceksin. Benimse bekleyecek vaktim yok."

"Ama sana olan duygularımı biliyorsun."

"Evet," dedi Maria, sesinde duygudan eser yoktu. "Duygularını biliyorum." Ayağa kalktı. "Otele geri dönüyorum."

Jim de ayağa kalktı. "Gitmeden seni görecek miyim?"

"Hayır."

"New York'ta?"

"Belki."

"Orada görebilirim seni. Seni görmek isteyeceğim. Seni de kaybetmek istemiyorum."

"Daha mutlu olduğumda görüşürüz. İyi geceler, Jim."

"İyi geceler, Maria." Maria restorandan aceleyle çıktı, çıkarken elbisesinin siyah dantelleri bacaklarına sürünüp hışırdadı.

Sullivan geri geldi. "Maria nerede?"

"Otele gitti. Yorgundu."

"Öyle mi? Eh, bir içki daha içelim." İçtiler.

Üzgün olmakla birlikte, Jim duygulara geçici bir ara verilmesinden ötürü ferahlamıştı. Bu iki insan onu yormuşlardı, içini boşaltmışlardı. Yeni özgürlüğünü dört gözle bekliyordu. Savaş onu özgürleştirmişti, çarpışmak onu çok geçmeden kendine getirecekti. Yeni hayatı bir an önce başlamalıydı.

YEDİNCİ BÖLÜM

1

Jim ve Sullivan New York'a aralık ortası vardılar. Sullivan kente varır varmaz bir gazete grubunda iş buldu, Jim ise orduya katıldı. İkisi de Maria Verlaine'i görmediler; ortadan kaybolmuştu.

Jim önce Maryland'deki bir dağıtım merkezine yollandı. Ordu onu ne işte kullanacağına karar verinceye kadar ateşçilik yapacaktı. Kötü havaya ve küçük rütbeli yöneticilerin dediğim dedik tavırlarına sinirlenmekten, kendine acınmaya vakit bulamadı. Kara günler geçiriyordu, başka hiç kimseyi hayatına dahil edecek durumda da değildi.

Bir keresinde, bütün bir geceyi kömür boşaltmakla geçirdikten sonra, ertesi gün öğleden sonra geç saatte uyanmış, kışla vazifesi gören barakalardaki dinlenme odasına gitmişti. On, on iki kadar asker, iki askerin bilardo maçını seyrediyorlardı. Yalnızlıktan bıkan Jim, uzun sessizliğini bozmaya karar verdi. Yanında duran, kırk yaşındaki adama döndü, adam iflah olmaz biçimde sivil, küçük bıyıklı, üzgün gözlü biriydi.

"Ne kadardır buradasın?" diye sordu Jim.

Adam, Jim'e müteşekkir gözlerle baktı, biraz da şaşırmıştı. "E, neredeyse bir ay oluyor." Sesinden eğitim görmüş biri olduğu anlaşılıyordu, yokluk bölgelerinden ve Amerika'nın içerilerinden toplanıp getirilmiş acemi erlerin boğuk haykırmalarından çok farklıydı bu ses. "Ya sen?"

"İki hafta. Ben New York'tan katıldım orduya. Sen nerelisin?"

"Ann Arbor, Michigan. Üniversitedenim."

Jim etkilenmişti. "Öğretmensin ha?" Adam başını salladı. "Tarih profesörüyüm." "Peki burada işin ne? Senin gibilerini binbaşı yaptıklarını duymuştum."

Profesör rahatsız rahatsız güldü. "Ben de. Ama yanılmışım. Demos'un yönetiminde yalnızca bizim başçavuş gibi köy kabadayılarını yüksek rütbelere çıkarıyorlar."

"Gönüllü müydün?"

"Evet. Evliyim, iki çocuğum var, fakat gönüllüydüm."

"Neden?"

"Belki faydam dokunur gibisinden garip bir fikre kapıldım."

Jim, buraya gönüllü geldiğinden beri ilk kez birisine acıma duyuyordu. Karakter sahibi birini görmek ona iyi gelmişti. "Başına bela almışsın," dedi. "Seni nerede kullanacaklar dersin?"

"Yazıcıya ayıracaklar. Kaderim bu gibi görünüyor."

"Subay olamaz mısın?"

"Belki olurum. Washington'da dostlarım var. Ama bu işe olan bütün inancımı kaybettim gibi bir şey. Tabii, Potomac ordusunda işler çok daha kötüydü. İç Savaş," diye hatırlattı.

"Son çarpışmalar da korkunçmuş." Amerikalıların feci bir yenilgiye uğradığı Filipinlerdeki çarpışmalar hakkındaki ürkütücü hikâyeleri herkes duymuştu.

"Belki," dedi profesör, "ama gene de inanasım gelmiyor. Asıl burası cehennem gibi, ya da sabahı olmayan bir gece gibi. Delilerin emri altındayız."

İriyarı, kırmızı suratlı iki köylü delikanlısı yanlarına geldi. Kaba saba ve iyi niyetliydiler. "Hey, profesör barutu tüketmiş gibi bir halin var. Üzüyolar mı seni?"

"Merhaba, çocuklar. Hayır, henüz değil. Sadece ağır ağır barıştan savaşa uyum sağlamakla meşgulüm."

Çocuklardan biri 'barış' kelimesiyle ilgili bir şaka yaptı, profesör onların maskarası olmaya dünden razı, şakaya onlar kadar yüksek sesle güldü. Jim onun şamar oğlanı rolünü üstlenmesine üzüldü. İnsanın kendisi gibi kalabilmesi önemliydi. O, kendisi, ne olduğunu açıkça söylemiyorsa da, herkes gibiymiş gibi davranmayı reddediyordu. Bir başkasının gururundan taviz verdiğini görmek onu incitiyordu, hele hiç gereği yokken.

Profesör, kırmızı suratlı çocuklara nöbeti sırasında yaptığı şapşallıkları anlatarak onları kırıp geçirmeye devam ediyordu. Ara sıra Jim'e bakıyorlardı oğlanlar, o da gülüyor mu diye. Jim gülmüyordu, bozuldular. Neyse ki onlardan daha iri yarıydı.

Başçavuş, kısa boylu ellilik bir adam, odaya girdi, çevreye bir sessizlik çöktü, sadece bilardo toplarının takırtısı duyuluyordu. "İki adam istiyorum," dedi. "Siktiğimin kenefini temizleyecek iki gönüllü lazım. Bir orospu çocuğu tıkamış kenefi, iki adam istiyorum." Birden Jim'le profesörü gördü. "Siz ikiniz," dedi.

"Emret, çavuşum" dedi profesör, hemen hazır ola geçerek. "Her zaman gönüllüyümdür!"

Kenefi temizlemek iki saatlerini aldı. O zaman zarfında Jim profesörden Amerikan tarihi ve demokratik orduların zorbalığı hakkında çok şeyler öğrendi.

2

Şubat'ta Jim'i Georgia'ya sevk ettiler. Bunu izleyen üç ay boyunca Jim temel eğitim aldı. Ordu hayatının bedeni yormaya dayalı yanı hoşuna gidiyordu; ufak tefek pürüzler sinirlerini yıpratmaya devam etse de hareket halinde olmak iyiydi.

Mayısta vasıfsız asker olarak hava kuvvetlerine ayrıldı. Colorado'daki üsse yolladılar onu, İkinci Hava Kolordusu bünyesinde bulunan bir komuta merkezinin bir kanadına verdiler, burada ağırlıklı olarak pilot ve bombacı eğitimi veriliyordu. Bölüğündeki iki yüz askerden çoğu karargâh personeliydi. Ortalama askerden yaşça daha büyük olan bu askerlerden yüksek rütbeli olanları henüz Colorado Springs'de karıları ile birlikte oturabiliyorlardı.

Jim'i ve öteki piyadeleri uzun boylu, kadidi çıkmış bir adam olan başçavuş karşıladı, sivil hayatta bir zamanlar beyaz eşya satıcılığı yapmıştı.

"Artık Hava Kuvvetleri'ndesiniz." Sert davranmaya çalışıyordu. "Ordunun geri kalanı kadar sert olmadığımıza dair hikâyeler duymuş olabilirsiniz, hepsi palavra. Duydunuz mu? Duydunuz mu dediğimi, ha? Burada disipline inanırız, hem de çok. Çünkü burası son derece önemli bir karargâh, bunu sakın unutmayın. Generalimiz göz açtırmaz. Safları bozmayın, işinizi yapın, başınıza dert almayın."

Ama Hava Kuvvetleri kesinlikle piyade bölüğü kadar sert değildi. Disiplin sık sık tavsıyordu. Yazıcılar her yerdeki yazıcılar gibiydi, Jim'in onlara hiçbir saygısı yoktu. Dışları ziftli kâğıtla kaplı barakalar kasvetli ve yemekler kötü olmakla birlikte, hayat çok da sıkıcı değildi. İlk bir iki ay içinde o ve diğer piyadeler havacılarla kaynaşmadılar, kendilerini özellikle ayrı tuttular ama sonunda kaynaşmak zorunda kaldılar.

Her gün bir önceki gibiydi. Sabahın erken saatlerinde herkes hoparlörlerden içtimaya çağrılıyordu. Askerler esneyip küfrederek kalkarlarken, başçavuş fırtına gibi bara-

kalara giriyor, hâlâ uyuyanları kükreyerek ayağa dikiyordu. Sonra buz gibi havada yirmi yarda uzaktaki tuvaletlere koşuyorlardı; sonra kahvaltı. Jim, verilen çok yağlı yemekleri ne yediğinin farkına bile varmadan kaşıklıyordu. Arkasından başçavuş herkese bazı görevler veriyordu. Verilen işler çoğu kez zahmetliydi –baraka inşa etmek, çöp kamyonlarını doldurmak, uçak pistlerini tamir etmek. Zahmetli işlerdi, fakat uzun sürmüyorlardı. Çoğunlukla Jim'in arka arkaya günlerce boş vakti oluyordu. Pistlere gidip uçakların kalkış ve inişlerini seyrediyordu. Anlamsız işlerle uğraşıp duran öteki askerin tersine, bombardıman timlerinin görevlerinden çok memnun oldukları belliydi. Jim pilotlardan birinden, karacı timler tarafından özellikle popüler bulunan neşeli, sarışın bir delikanlıdan çok hoşlanıyordu. Boru gibi sesiyle şarkılar söyleyen, herkesle şakadan itişip kakışan, genellikle herkesi eğlendiren biriydi bu çocuk. Jim bir keresinde onunla burun buruna geldi. Selamını verdi, fakat pilot sadece sırıtıp Jim'in omzuna bir şaplak indirmekle yetindi, "Merhaba!" dedi. Aramızda teklif mi var, gibilerden. Jim'in gözleri kamaşmış, şaşkına dönmüştü. Bu kadarla kaldı. Rütbe onları birbirinden ayırıyordu. İçini bir hüzün kapladı.

Jim arkadaş edinmedi. Barakalarda her gece dönen geyikten özellikle kaçınıyordu. Onun yerine sinemaya gitti, kitap okudu. Bunların arasında Sullivan'ın bir kitabı da vardı; sanki hiç tanımadığı biri tarafından yazılmış gibiydi; kuşkusuz öyleydi de. Ara sıra Colorado Springs'e gidiyordu. Orada gözleri etrafta bir şeyler aranan, ilgisine karşılık vermeye hazır askerlerin farkındaydı. Ama Jim onları görmezden geliyordu; seksle ilgilenmiyordu.

Derken Jim'in sınıfını değiştirdiler. Personeldeki birileri, onun tenis hocası olduğunu fark edince, onu Özel Hizmetler'e spor hocalığına verdi. Durumu iyileşti. Özel Hizmetler subayı Yüzbaşı Banks'le araları iyiydi. Pilotluk yapmış eski bir futbolcu olan Banks, sağlık nedenleriyle yer hizmetine verilmişti. Yüzbaşı Banks dalgın dalgın ofi-

sinde dolaşır, rüyadaymış gibi evrak imzalardı. Yer hizmetlerindeki birçok subay gibi o da bütün yetkilerini çavuşuna devretmişti.

Çavuş Kervinski, küçük parmağında iri elmas taşlı bir yüzük olan, çabuk çabuk konuşan, sık sık kızaran zayıf, esmer bir adamdı. Jim'in bölüğe gelişinden duyduğu memnuniyet, bu gibi şeyleri anlamayanların bile dikkatini çekecek gibiydi. Al başına belayı, diye düşündü Jim.

Özel Hizmetler, tiyatro ve kütüphaneye bakan, piyesler sahneye koyan, radyo programları hazırlayan ve bölüğün gazetesini çıkaranlardan meydana geliyordu. Bu hareketli tiplerin yanı sıra, spor hocası olan altı yedi tane de sakin genç adam vardı. Ama yazıcılar her türlü grup faaliyetini baltaladığı için, Jim'in işi çok hafifti. Spor için pek başvuran olmuyor gibi bir şeydi, salon öğretmenlere kalıyordu, bu da işlerine geliyordu, çünkü hepsi de fanatik vücut geliştirmecilerdi.

Hayatı kolay geçmekle birlikte, Jim denizaşırı ülkelere yollanmak istiyordu. Modern ordularda göğüs göğse çarpışan askerlerle savaş pilotları dışında askere pek çarpışma fırsatı çıkmadığını biliyordu. Gene de tehlike fikri onu cezbediyordu. Kendi kendinden kurtulmak istiyordu. Onunla aynı kafada birkaç kişi daha vardı. Onlar da rutinden ve işsizlikten nefret ediyorlardı, fakat çoğunlukta değillerdi. Karargâhtaki her yazıcının, denizaşırı göreve yollanmamasını, ya da yollansa bile İngiltere gibi güvenli bir yere yollanmasını sağlayacak bir arkası vardı. Yazıcı takımı kahraman değildi ve bu konuda dürüsttüler. Sadece Çavuş Kervinski farklıydı. Onun düşü, beyaz kumsalları olan ve üzerinde kadın cinsinin bulunmadığı sere serpe adalara yollanmaktı. Jim ondan ilk denizaşırı yollanacaklar listesine dahil edilmesini istediğinde, Kervinski ona bu düşünden bahsetmiş, sonra da eklemişti: "Anlıyorum senin ne istediğini, inan anlıyorum, seni listeye yazacağım. Belki de birlikte Güney denizlerine gideriz. Hadi gel, yemek yiyelim."

Her zamanki yağlı karavana için kuyruğa girdiler. Sonra yemekhanenin uzun tahta masalarından birine oturdular. Kervinski'nin tam başının üzerine gelen yerde üzerinde büyük memeli bir kız resmi olan bir takvim asılıydı. Kervinski resme midesi bulanmış gibi baktı. Sonra Jim'e dönüp, yoklar gibi, "Tam *kadın*, değil mi," dedi.

"Evet, tam kadın," dedi Jim ifadesiz bir sesle.

"Kendine bir kadın, bir karı bulacak vaktin olmamıştır herhalde," dedi Kervinski canlı bir sesle. "Yani demek istiyorum ki, –oradan oraya yolculuk etmekten." Jim hakkında bir şeyler biliyordu.

"Hayır, olmadı." Bu yanaşma denemesi, çavuşun çirkinliği yüzünden daha da sinir bozucu oluyordu.

"Valla, evde bir karı gibisi yoktur diyorlar. Bana göre iş değil. Süt içeceğim diye evde inek beslemeye gerek yok! Yalan mı?"

Jim ağzının içinde bir şeyler geveledi. "Hollywood nasıl bir yerdi, söylesene?" Kervinski ona iştahla baktı.

"Her yer gibi." Jim, içinde fotoğrafı olan sinema dergisini yazıcılara göstermişti bir keresinde. Yeterince etkilenmişler, ona gıcık olmuşlardı; dersini almıştı, artık geçmişinden hiç bahsetmiyordu.

"Anladığım kadarıyla," dedi Kervinski, yüzü kızararak, "Ronald Shaw'u falan tanımışsın. Ronald nasıl biriydi?"

Bütün bir alt dünya Shaw'u biliyordu. "Onu pek iyi tanımazdım," diye kaçamak bir cevap verdi Jim. "Sadece bir iki kere tenis oynamışlığım var."

"Valla onun hakkında garip garip hikâyeler işittim, bilmem doğru, bilmem yalan."

"Ya? Ne gibi hikâyeler?" Jim işi inada bindirdi.

Çavuş kıpkırmızı oldu. "Yaa... sadece hikâyeler işte. Hollywood'dakiler için hep söylenir ya."

"Milletin ağzı torba değil ki."

"Ha aklıma gelmişken," dedi Kervinski yeşil, çok haşlanmış bir lahana yaprağını inceleyerek, "listeler bu ay asılıyor."

"Öyle mi?"

"Yüzbaşıya seni önerdim cephe görevi için." Çavuş lahanayı ağzına soktu.

"Çok sağ ol," dedi Jim, kendini en kötü ihtimale hazırlayarak.

Kervinski düşünceli düşünceli çiğnedi ağzındakini. "Bir gece şehirde beraber yemek yiyelim. Broadmoor yakınlarında nefis bir lokanta biliyorum. Biz bekârlar birbirimize arka çıkmalıyız," diye ekledi küçük bir kahkaha atarak.

"İyi olur," dedi Jim. İçinden, zamanı gelip de Kervinski'yi geri çevirdiğinde onun çok bozulmayacağını umuyordu.

"Sonra," dedi Kervinski, "tanıdığım kızlar da var. Temiz kızlar, seversin. Şehirde kızlarla beraber oldun mu hiç?"

Jim başını iki yana salladı.

"E şu Colorado'lu kızlara da bir kere tattır artık! Nerede kaldı Güneyli kibarlığı?"

Jim budala Güneyli köylü çocuk rolüne yattı. "Sanırsam, gezip tozmaktan pek hoşlanmıyorum."

"Bak, laf aramızda ben de. Buradaki kızlar bizim oradaki kızların tırnağı olamaz." Jim'e göz kırptı, Jim'in midesi bulandı. Askerde hiç kimsenin böyle konularda açık olması beklenemezdi belki ama, birini ayartmaya çalışmanın da daha dolaysız yolları vardı. Böyle giderse, çavuşun niyetini açık etmesi haftalar alacaktı, aslında daha iyiydi. Jim çavuşa onunla yemek yiyeceğine dair söz verdi; sonra izin istedi ve barakasına geri döndü. Bir grup asker ranzasının üzerine oturmuşlardı. Çoğu yazıcıydı ve genç değillerdi; geyik son hız sürüyordu. Jim dostça bir hareket yaptıysa da, adamlar hemen başka ranzalara geçtiler. Jim gömleğini çıkarıp uzandı. Bir şey demedi. Geyik devam etti. Her zamanki gibi şikâyet ediyorlardı. Dediklerine göre, orduda geçirdikleri zaman her birine müthiş para kaybına mal oluyordu; ve tabii bütün subaylar üçkâğıtçı, bütün kadınlar orospuydu.

Jim kaba kahverengi battaniyenin üzerine uzandığı yerde tavanın tahtalarına baktı. Baraka hep karanlıktı; ne yeterince aydınlanır ne yeterince ısınırdı. Kömür sobasına doğru döndü ve barakanın yeni sakinini, sobanın en yakınındaki ranzada yatan genç onbaşıyı gördü. Kibarca ötekileri dinliyordu; aralarına katılmak istiyorsa, gayet sınırlı konuda bir sürü gevezeliğe kulak vermek ve neredeyse bir doğa yasası gibi, aynı esprinin yüz kere aynı biçimde tekrarlanışına katlanmak zorunda olduğunu kavramış ve kabullenmiş gibi bir hali vardı.

Önemlice çavuşlardan biri (personel subayının sekreteri) onlara generalden bahsediyordu: "Tam bir vaka. Geçende bizim büroya gelmiş, bana soruyor. 'Çavuş,' diyor 'Weatherley Field'de kaç adamımız var?' 'Hiç,' dedim, 'Hepsini dün avcı filosuna verdik.' Kendi üslerinden birinin önceki gün yer değiştirdiğini bilmiyor daha. Ee, transferin gerçekleştiğini bilmiyordum diyerek işin içinden sıyrılmaya çalıştı. Ama işte adamın kafası nasıl çalışıyor, görün, buna çalışmak denirse eğer. Bir de askere disiplin vermenin yollarını düşünür durur. Sanki filosunu idare etmek için yeterince canımız çıkmıyormuş gibi. Weatherley'nin transfer edildiğinden haberi yokmuş!"

Ötekiler generalin çok fazla sertlik tasladığına ve pek zeki olmadığına katıldılar. Geçmişinde ne olduğu belli olmayan bazı başarılar bulunan başka bir çavuş, "Sivil hayatta tutunsun da görelim bakalım, iddiasına girerim haftada otuz beş dolar kazanamaz," dedi.

Ötekiler de ciddi ciddi, kendi dünyalarında generalin kendilerinden çok daha az değerli bir insan sayılacağına katıldılar, haftada otuz beş doları kazanamazdı.

Derken konu kadınlara geldi.

Kimileri balıketi kadınlardan hoşlanıyordu; bazıları ufak tefek kadınlardan; kimileri sarışınlardan, kimisi esmerlerden, birkaçı da kızıl saçlılardan. Ama hepsi kadınlardan hoşlandıklarında hemfikirdiler ve konuşurken karılarını, sevgililerini, rüyalarını hatırladıkça gözleri parlıyordu; bü-

tün bu adamların kadınlar konusunda gerçekten başarıları var mıydı? Hiçbiri fiziksel olarak çekici değildi. Ya çok şişkoydular, ya çok sıska, Jim kadınların onların nesini çekici bulacaklarını düşündü. Oysa durmadan baştan çıkardıkları kadınlardan bahsediyorlar, böbürlenen hemcinslerini etkilemek için onlar da böbürlenip duruyorlardı –söylediklerinin doğruluğunun kanıtı olsun diye. Öyle bile olsa, bunları birine âşıkken görmek fikri insanın içini karartıyordu.

Sonra biri ibnelerden laf açtı. Jim'in bildiği kadarıyla, barakalarda bir tane bile yoktu, belki konuyu başlatanın haricinde. Küçük ve yusyuvarlak bir adamdı bu, tekdüze, sevimsiz bir sesi vardı. "Geçen gün ibnenin biri şehirde sinema salonunun kenefinde yanıma geldi, beraber gidelim mi dedi. Benimle! Hakkında ne düşündüğümü suratına söyledim orospu çocuğunun. Hemen toz ol, yoksa boynunu kırarım dedim; nasıl tüydü, göreceksiniz!" Ötekiler bu hikâye üzerine ciddi ciddi başlarını sallayarak benzer hikâyeler anlattılar, hatta bu hikâyelerin bazılarından tacize maruz kalan adam ibneyi iyice bir ıslatıyordu. Jim gülmemeye çalıştı. Kendisine yanaşıldığını iddia eden adam, hiç şaşmıyor, daima aralarındaki en çirkin ve şüphe uyandıranları oluyordu.

Jim karşı ranzadaki genç onbaşıya baktı. Gri gözleri olan koyu renk saçlı bir çocuktu, güçlü olduğu belli olan ufak tefek, sırım gibi bir vücudu vardı. Yarı kapalı gözkapaklarının ardından onu seyrederken Jim içinden yükselen arzuyu hissetti. Aylardır ilk kez canı seks istiyordu. Genç onbaşıyı istiyordu. Zihninde onun ırzına geçti, onunla sevişti, ona taptı; kardeş olacak, hiç birbirlerinden ayrılmayacaklardı.

"Bu şehir Allahın belası ibnelerle kaynıyor," diye vızıldamaya devam etti kel kafalı asker. "İnsan ne kadar dikkatli olsa yeridir." Ama başka bir konu açıldığından, Jim'den başka hiç kimse adamın dediklerini dinlemiyordu. Adam bir yandaş aranarak Jim'e baktı. "Haklı değil miyim?"

"Haklısın," dedi Jim. Uykulu uykulu esnemekte olan onbaşıya bakmayı sürdürdü.

Jim çok geçmeden Ken Woodrow adındaki, yirmi bir yaşında, bir buçuk senedir orduda bulunan bu Cleveland'lı onbaşıyla ahbap oldu. Bir sekreterlik okulu mezunuydu, hayattaki en büyük hedefi zengin bir sanayicinin sekreteri olmaktı. Tercihen, 'insanların daha sahici oldukları' Orta Batı eyaletlerinden birinde. Ken ona kendisi hakkında her şeyi anlatı, Jim yoğun bir dikkatle dinliyordu, aklı başında değildi aslında, Ken'i yatağa atmaktan başka bir şey düşünemiyordu. Bob'dan beri hiç kimseden bu kadar hoşlanmamıştı. Ama Bob'la aralarında bir aidiyet duygusu olmuştu, birbirlerini tamamlayan ikiz kardeşlerdi onlar; Ken'e karşı hissettiği ise sadece şehvetti. Onu elde etmeliydi.

Birbirlerini her gün görüyorlardı. Ama Ken, Jim'in arzularından masumca habersiz görünüyordu. Anlamlı sorular her seferinde masum cevaplarla karşılanıyorlardı. Durum müthiş umut kırıcıydı. Bu arada, Çavuş Kervinski onları karanlık bakışlarla izliyor ve en kötü tahminlerde bulunuyordu; hâlâ kendisiyle kentte yemek yemeyi reddettiği için Jim'e kızgındı.

Sonunda, bir dakika daha bekleyemeyeceğini hisseden Jim, Ken'i Colorado Springs'e gitmeye kandırdı. Aralık ayında buz gibi soğuk bir geceydi. Gece izni almışlardı. Geceyi bir otelde geçireceklerdi. Ne olacaksa olacaktı.

Colorado Springs asker kaynıyordu. Sadece hava üssünden değil yakınlardaki bir piyade kampından da gelmişlerdi, sokakları, barları, sinemaları, bilardo salonlarını, bowling salonlarını dolduruyorlar, seks ve eğlence aranıyorlardı.

Jim'le Ken bir İtalyan lokantasında yemek yediler. Yanlarındaki masada yalnız başlarına yemek yiyen iki güzel kız vardı.

"Bana bakan şu kızı gördün mü?" diye fısıldadı Ken, hoşlanmıştı. "Onları masamıza davet edelim mi, ne dersin?"

"Aman, boş ver yahu," dedi Jim. Bunun düşüncesi bile onu yoruyormuş gibi yaptı. "Canım hiç istemiyor. Bugün çok iş yaptım. Pestilim çıktı."

"Yahu, sen hiç kızlarla çıkmaz mısın?" dedi Ken, sanki o an aklına gelmiş gibi.

Jim haftalardır bu soruyu bekliyordu. Bir yalan hazırlamıştı. "Valla burada bir kız var görüştüğüm, ama onunla baş başa buluşuyoruz, o kadar."

Ken bilmiş bilmiş başını salladı. "Anlıyorum. Kendi kendine saklıyorsun, öyle mi. Böyle bir dalaveren olduğunu tahmin etmeliydim, çünkü epeydir buradasın ve bir yerlerde bir yavru sotalamış olmasan garip olurdu." Ken birkaç kere üst üste başını salladı. Spagettilerini yediler. Sonra Ken, "arkadaşları var mı senin kızın? Biliyorsun yani, hani–"

"Hangi kızın?"

"Senin buradaki kızın... başka kız arkadaşı var mı?"

"Şey, yok. Ya da en azından, olduğunu sanmıyorum. Yani, sormam gerekir. Pek dışarı çıkmaz da."

"Peki nerede tanıştın onunla?"

Jim, yalan uydurma mecburiyetinden sıkılmıştı. "Asker balolarından birinde karşılaştım, ama dediğim gibi dışarı çıkmaktan pek hoşlanmıyor. Telefon şirketinde çalışıyor," diye de ekledi daha inandırıcı olmak için.

"Ya." Ken bir an sustu, uzun parmakları önündeki bıçakla oynadı. "Bir kızla tanıştım. Böyle koca göğüslü falan, Pikes Peak taraflarında bir apartman dairesinde oturuyordu. Ama o kadar sarhoş oldum ki, her şey bittikten sonra adresi unuttum, bana adını da söylemedi, bu yüzden onu nasıl bulacağımı bilemiyorum. Yaa, o kızı yeniden görmek için neler vermezdim. Asker dolu bir yerde olup abazan kalmak korkunç şey."

"Acıklı." Jim pek yol alamadığını fark etmişti. Her yeni ipucu, Ken'in normalliğini daha da çok ortaya koyuyordu. Başından beri, Jim, Ken'in Clevelandlı bir kızla nişanlı olduğunu, savaş biter bitmez evleneceklerini biliyor-

du. Ama nişanlısına rağmen, Ken, başka kızlardan söz etmekten hoşlanıyordu ve Jim'e sık sık, belki de aşırı seks düşkünü olduğunu, çünkü kadınları düşünmekten kendini alamadığını söylüyordu. Ken'in erkeklerle ilgilendiği yolunda bir ipucu olmadığı için, Jim'in tek umudu kendisiyle arkadaşlıktan hoşlanan genç adamın çift taraflılığına bel bağlamaktı.

"Peki," dedi Ken en sonunda, gözleri yeniden iki kıza doğru kayarak, "En iyisi gidelim bir yerde sarhoş olalım, eğer birilerini götürmek istemediğinden eminsen."

Barları turladılar. Jim sarhoş olmamaya dikkat ediyordu. Ken iki içki içerken o bir tane içiyordu. Her gittikleri yerde, Ken kaçınılmaz olarak bir kadınla sohbet koyuyor, ama Jim yorgun olduğunu söylediği için kadınla gitmiyordu; "harbi" bir arkadaş gibi davranacak ve o da sarhoş olacaktı.

Gece yarısını biraz geçe Ken iyice sarhoş olmuştu, dili peltekleşmiş, gözleri camlaşmıştı; düşmemek için bara yaslanmak zorundaydı. Tam sırasıydı. "Belki de bu geceyi burada geçirsek iyi olur," dedi Jim.

"Tabii, tabii... iyi fikir," dedi Ken peltek peltek.

Dışarıdaki hava onları ayıltttı. Jim, düşmeden yürümesi için Ken'e destek oldu. Gece izni olan askerlerin kaldığı bir otele gittiler.

"Çift kişilik yatak mı, tek kişilik iki yatak mı?" diye sordu resepsiyondaki memur.

"Hangisi daha ucuz?" diye sordu Jim, aslında biliyordu.

"Çift kişilik." Defteri doldurdular. Oda, benzeri döküntü otellerdeki bütün odalar gibiydi.

"Yahu, amma sarhoşum." Ken aynada kendine baktı, yüzü kıpkırmızıydı, terliyordu, siyah saçları kan çanağı gözlerinin üzerine dökülmüştü.

"Ben de." Jim ona baktı, içinden Ken'in istediği şeye hayır demeyecek kadar sarhoş olmasına dua ediyordu.

"Hay Allah." Ken ortaya doğru çukurlaşan büyük yatağın üstüne oturdu. "Hay Allah, bir kız olsa şimdi. Ya-

ni o gördüğümüz kızlardan birini ben götürseydim, ötekini de sen. Ne kıyak olurdu değil mi? Yatakta dördümüz. Bir zamanlar böylesinden hoşlanan bir arkadaşım vardı. Ben ve iki kız hep birlikte yapalım istemişti ama yok, ben baş başa olmayı severim. Yaparken birilerinin seyretmesinden nefret ederim, sen etmez misin?"

"Tabii."

Ken üzerinde elbiseleriyle yatağa uzanıp gözlerini kapadı. Jim onu sarstı. Ken anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı. Jim bütün cesaretini toplayarak Ken'in ayakkabılarını, terli çoraplarını çıkardı; Ken yerinden kımıldamadı. Ama sıra kemerini çözmeye geldiğinde, Ken gözlerini açtı ve gülümsedi; kilise korosunda şarkı söylerken ayartılmış bir oğlan çocuğu gibiydi. "Servis diye buna derim," dedi, ayak parmaklarını kıvırarak.

"Sızdın sandım. Hadi. Soyunsana."

İkisi de nefti asker donlarına varıncaya kadar soyundular. Sonra Ken kendini yatağın üzerine attı. "Sarhoşken amma da deliksiz uyunur," dedi mutlu bir sesle, sonra gözlerini yeniden yumdu, uyur gibiydi.

Jim ışığı söndürdü. Oda kapkaranlıktı. Kalbi hızlı hızlı çarpmaya başlamıştı. Yanı başındaki Ken'in vücudunun sıcaklığını hissediyordu. Elini yavaşça örtülerin altından ilerletip, Ken'in kalçasına dokundu; parmaklarını hafifçe gergin tene bastırdı.

Ken yana kaçtı. "Kes şunu," dedi ayık bir sesle.

Jim'in şakaklarında hiddetten bir damar zonklamaya başladı. Kan beynine kan hücum etti. Sabaha başı ağrıdan çatlıyormuş gibi kalkacağı kesindi.

Kış soğuk ve zorlu geçti. Kar yağdı ama çöl gene de kuru kaldı, rüzgâr hâlâ kumları savuruyordu. Jim çok üşüyordu. Gündüzlerini mümkün olduğunca rüzgârdan kaçarak, sıcak güneş altında geçirmeye çalışıyordu. Ama geceleri hep üşüyordu.

Ken de, Jim de o gece bir şey olmamış gibi davrandılar ama Ken'in rahatsız olduğu açıkça ortadaydı. Jim ise öfkeliydi. Birbirlerini görmezden geldiler, Jim artık bir zamanlar öylesine yoğun bir tutkuyla rüyalarını dolduran delikanlıdan nefret ediyordu. Yalnızdı. Arkadaşı yoktu. Çavuş Kervinski bile vefasız çıkmış, tüm ilgisini yeni gelen bir beden eğitimi hocasına yöneltmişti.

O zorlu kışta, Jim kendini yoğun bir sorgulama sürecine bıraktı. Durmadan kendisi, hayatı ve neden böyle olduğu üzerine düşünüp duruyordu. Bulup çıkarabildiği ilk anısı bir mutsuzluk, annesinin onu haksız yere cezalandırışıydı. Oysa annesini severdi. Ama gene de, onun sesini hatırlayıp –yumuşak, Güneyli, yorgun bir ses– yüzünü hatırlayamamasını garip buluyordu. Anılarının çok gerilerinde, annesinin onu kolları arasına aldığı, öptüğü, okşadığı, kendini güvende hissettiği bir zaman olduğunu hatırlıyordu. Ama bütün bunlar kardeşi doğduğunda sona ermişti, ya da ona öyle gelmişti. Annesi ondan sonra sevgisini hiç göstermemişti.

Okulla ilgili anıları yarım yamalaktı. Jim'in kızlara ilgi duyduğu bir dönem olmuştu. On dört yaşında Prudence adında büyük göğüslü bir kızla çok ilgilenmişti. Birbirlerine Sevgililer Günü'nde kartlar vermişlerdi, öteki çocuklar onların birbirlerine âşık olduğunu söyleyerek kıkırdamışlardı. Prudence'la ilgili cinsel fantezileri vardı, ama on beş yaşında atletizmle ve Bob'la ilgilenmeye başlayınca bunlar sona ermişti. O andan sonra dünyada Bob'dan başkası yoktu artık.

Sonra denizde geçirdiği günler geldi. Collins'le ve Seattle'daki o iki kızla geçirdiği geceyi düşündükçe hâlâ ür-

periyordu. Kendini ne kadar az anladığına hayret ediyordu o zamanlar. Ama şimdi bile o işi sonuna kadar götürse olacakları merak ediyordu. Hâlâ bir kadınla yatsa normal olacağına az çok inanıyordu. Bu umudun çok da sağlam bir temeli yoktu, ama inanıyordu buna.

Shaw'a ilişkin anılar hoştu ve onu hatırladıkça gülümsüyordu, ayrılmalarındaki dramatikliğe rağmen. Shaw'dan çok şey öğrenmişti; hem onun aracılığıyla hâlâ ona yardımı dokunabilecek ilginç insanlarla tanışmıştı. Bir yandan da Shaw'a acıdığını görüyordu, her zaman için iyi bir duygudur bu, sevginin nesnesini etkisizleştirir, ki bu da hoş bir duygudur.

Sullivan'la Maria Verlaine, onları çözümleyemeyecek kadar yakındılar henüz. Ama her ikisinin de hayatında önemli yeri olduğunu biliyordu. İkisinden daha önemsediği Maria'ydı, biliyordu onunla hiçbir zaman sevişemeyecekti, çünkü bu konu hakkında çok fazla konuşmuşlardı. Kelimeler, sevişmenin yerini almıştı. Sullivan da kelimelerden, altları fazlaca çizilmiş ama yeterince tanımlanmamış duygulardan oluşan bir perdenin ardında kaybolmaya yüz tutuyordu.

Bob'a gelince, o ortada yoktu. Jim'e ara sıra mektup yazan ve babasının hastalığı, Carrie'nin evliliği, John'un eyalet üniversitesine girişi hakkında haberler veren Bayan Willard'a bakılırsa kimse onun nereye gittiğini bilmiyordu. Ama Jim, Bob'un günün birinde ortaya çıkacağından ve o gün nehir kıyısında başlayan şeyi devam ettireceklerinden emindi. O gün gelinceye kadar, hayatı askıdaydı, bekliyordu.

Soğuğa daha fazla tahammül edemeyen Jim, Kervinski'ye gitti. Kervinski masasında oturuyordu, tiyatrocu askerler çevresini sarmışlardı, meşhur insanlar hakkında binlerce nahoş hikâye bildikleri kesin olan yumuşak delikanlılar.

"Ee, Jim sana ne gibi bir yardımım dokunabilir?" Kervinski ağzı kulaklarına vararak gülümsedi.

"Diyordum ki, Çavuş, denizaşırı bir yere yollanma ihtimalim var mı acaba?"

Kervinski içini çekti. "Bak Jim, gerçekten ne kadar ballı olduğunun farkında değilsin. Son gelen emirlere göre senin dahil olduğun sevkiyat ancak nisanda. Ama kim bilir? Her neyse, benim ya da başka birisinin elinden bir şey gelmez. Karar Washington'dan çıkıyor."

"Burada kurulan bombacı timlerinden birine tayinim çıkar mı acaba diyordum."

"Olabilir. Ama onlar da ilkbahara kadar bir yere kıpırdamayacaklar. Hem neden buradan ayrılmak istiyorsun ki?"

"Bokum dondu. Soğuktan ölüyorum."

Çavuş güldü. "Sen de bizimle birlikte sert koşullara katlanmak zorundasın korkarım. Siz Güneyli delikanlılar, nasıl da... sıcakkanlı oluyorsunuz," diye de ekledi, yanındakiler çok eğlendiler. Hayır, oluru yoktu.

Noel'le birlikte bir kar fırtınası geldi. Üs iki gün boyunca rüzgâr ve karla sarsıldı. İki adım ötenizi göremiyordunuz. İnsanlar bir binadan ötekine yollarını kaybediyorlardı. Gündüzler gece gibiydi. Fırtına dindiğinde, üs binaların boyunu aşan kar tepeleri ve güneşte ışıl ışıl yanan kraterlerle dolu beyaz bir ay yüzeyi olup çıkmıştı.

Asker lokalinde, bir Noel ağacı donatılmış, herkes bira içip acı acı geçmiş Noelleri yâd etmek için ağacın etrafına toplanmıştı. Canı sıkılan Jim piyanonun yanına gitti. Orada, onbaşılardan biri tek parmakla bir şarkıyı çıkarmaya çalışıyordu. Jim, piyanonun yanına gelinceye kadar piyanonun başında oturanın Ken olduğunu fark etmedi.

"Merhaba," dedi Jim. Gergin bir andı.

"Selam." Ken'in sesi ifadesizdi. "Sıkıcı yahu."

Jim başını salladı. "Biradan da hoşlanmam."

"Biliyorum. Meşgul müydün son zamanlarda?" Ken, tek parmağıyla piyano çalmayı sürdürdü.

"Sadece ısınmaya çalışıyordum."

"Alaska'da bulunduğunu söylemiştin."

"Ama ardından uzun süre tropikal iklimlerde vakit geçirdim. Soğuk havadan nefret ediyorum."

"Neden Lousiana'ya sevkini istemiyorsun? Orada yeni bir üs kuruldu."

"Nasıl?"

Ken, Bahriyeli Marşını çalmaya başlamıştı. "Bak istiyorsan, personeldeki çavuşa söylerim, ayarlar. İyi arkadaşız."

"Keşke yapabilsen."

"Yarın söylerim."

"Sağ ol." Jim müteşekkir kalmıştı, aynı zamanda da şüphelenmişti. Ken neden bu kadar istekliydi yardım etmeye? Onun Colorado'dan gitmesini mi istiyordu?

Ertesi gün Jim tesadüfen posta kütüphanesinde Çavuş Kervinski'ye rastladı. Çavuş bir sinema dergisi okumaktaydı.

"Merhaba Jim." Kervinski kızardı. "Bakıyorum bugün ikimiz de kebap yapıyoruz. Ha aklıma gelmişken, Ken sana Lousiana'dan bahsettiğini söyledi."

"Evet, doğru." Jim irkilmişti. "Tanıştığınızı bilmiyordum."

"A, evet!" Kervinski'nin ağzı kulaklarına vardı. "Hatta, bu gece Springs'e yemek yemeğe gideceğiz. Neden sen de bize katılmıyorsun?"

Öyle bir davetti ki bu, Jim'in onlarla birlikte gelmesinin Kervinski'nin dünyada en son istediği şey olduğu açıkça anlaşılıyordu.

"Yok, teşekkürler. Bu gece olmaz. İyi çocuktur Ken."

"Bence de. Onu ilk geldiğinde fark etmiştim, o zamanlar ikiniz çok yakın arkadaştınız, hatırladın mı? Çok samimi biri."

"Evet." Jim birden öfkelenmişti. "Evet, fena değildir." Durdu, selefini yaralayacak bir şeyler bulmaya çalıştı. Tek bulabildiği, "Sanıyorum Ken yakında evleniyor," demek oldu.

Kervinski istifini bozmadı. "A, tehlike *o kadar da* yakın değil. Keyfi yerinde. Ayrıca, süt içeceğim diye evde inek beslemeye ne gerek var, değil mi?"

Jim, Kervinski'ye midesi bulanarak baktı. Ama çavuş, Jim'in bu bakışı karşısında hiç oralı olmadı. "Biliyorsun, Louisana'ya bir miktar asker yollanacak."

Jim sonunda anladı. "Evet, Ken benim de onlar arasında olup olamayacağıma bakacaktı. Yüzbaşı Banks onaylar mı dersiniz?"

"Tabii onaylar. Seni kaybettiğimiz için çok üzüleceğiz, o başka." Jim afalladı. O Ken'i baştan çıkaramamıştı. Kervinski bunu başarmıştı. İmkânsız görünüyordu, ama belli ki bir şeyler olmuştu ve şu anda ikisi de Jim'in ortadan kaybolmasını istiyorlardı.

"Teşekkürler," dedi Jim. Aklından cinayet planları geçirerek kütüphaneden çıktı.

Ama Jim, Lousiana'ya yollanamadı. Yılın son günü üşüttü. Bir boğaz enfeksiyonuyla hastaneye yattı. Günlerce kâbuslar gördü, günlerce belleği dağlandı sanki, durmadan kimi kelime ve cümle parçalarını tekrarlayıp duruyordu, yüksek sesle lanetler okuyor, yatağında dönüp duruyordu. Bob'u görüyordu kâbuslarında, saldırgan, biraz çarpıtılmış bir Bob'du bu, dokunmaya çalıştığında uzaklaşıp gidiyordu. Bazen aralarına nehir giriyordu, yüzerek karşıya geçmeye kalkıştığında, sivri kayalara çarpıp parçalanıyor, Bob'un alaylı kahkahası kulaklarında çınlıyordu.

Ardından Jim, Shaw'un durmadan aşktan konuştuğunu, konuştuğunu, konuştuğunu, tekdüze bir sesle hep aynı şeyleri söylediğini duyuyor, öyle ki sonunda onun her bir cümlesinin hangi kelimeyle sona ereceğini ezbere biliyordu; ama o sesi susturmanın bir yolu yoktu; aklı, tam anlamıyla yerinden fırlayacak gibi oluyordu.

Sonra annesine ilişkin anılar vardı, annesi onu kollarının arasında tutuyordu, yüzü artık külrengi ve buruşuk değil, gençti, Jim'in çocukluğunda, kendini güvencede hissettiği zamanlarda olduğu gibi. Sonra babası yaklaşıyor, Jim annesinin kolları arasından sıyrılıp çıkıyor ve nehrin gümbürtüsü kulaklarında uğuldarken babası onu dövüyordu.

Gırtlağındaki acı keskindi, gittikçe derine dalan, kâbuslarının içine kadar giren bir bıçağın verdiği acı gibi. Sanrılarla boğuşup durması sanki yıllarca sürdü. Fakat aslında üçüncü gün ateşi düştü, sanrıları sona erdi ve bir sabah yorgun ve halsiz uyandı; en kötüsünü atlatmıştı.

Jim, üsteki hastanenin küçük bir odasında yatıyordu. Pencereden karlı dağları görebiliyordu. Yapayalnızdı, farkındaydı, bir an için dünyada kendisinden başka hiç kimse yokmuş gibi geldi, fakat sonra uzaktan gelen insan seslerini duydu ve hemşire içeri girdi.

"Bakıyorum bugün daha iyiyiz." Hemşire nabzını ölçtü ve termometreyi ağzına soktu. "Biliyor musun, epey ağır atlattın." Ağzından termometreyi çıkarırken, sesinin tonu oldukça suçlayıcıydı. "Sonunda normale döndün ama. Eh, epeyce sülfat yükledik sana."

"Ne kadar zamandır buradayım?" Jim'in sesi cılızdı; konuşunca canı acıyordu.

"Bu, buradaki üçüncü günün, ayrıca konuşmamalısın. Doktor çok geçmeden gelir." Jim'in yatağının yanına bir bardak su koyup gitti.

Doktor neşeliydi. Jim'in boğazını muayene etti ve memnun kalmış gibi başını salladı. "İyi. İyi. Bir iki hafta içinde buradan çıkarsın."

Anlaşılan Jim ölümden dönmüştü. Bu onu şaşırtmadı. Geçirdiği sanrılar sırasında ölümü yeğ tuttuğu anlar olmuştu. "Her neyse, geçti artık. Ama faal hizmete dönmen haftalar alabilir."

Günler çabucak ve güzel geçti. Jim'in ordu yaşamının en rahat dönemiydi. Dergi okudu, radyo dinledi. Bir süre sonra nekahet döneminde başka yirmi hastayla birlikte bir koğuşa nakledildi. Ağrılar başlayıncaya kadar hayatından son derece hoşnuttu; önce sol dizinde, sonra sol omzunda, sürekli bir ağrı başlamıştı, çürüyen bir diş gibi. Bir dizi test yapıldıktan sonra, bir gün doktor Jim'in yatağının kenarına oturdu ve onunla alçak sesle konuşmaya başladı, koğuştakiler ne dediğini duymak üzere kulak kabarttılar.

"Bu ağrıları ilk kez çektiğine kesinlikle emin misin?"

"Evet, efendim, kesinlikle." Jim'e bu soru defalarca sorulmuştu.

"Bak, korkarım romatizmal kireçlenme dediğimiz rahatsızlık var sende." İçini çekti. "Ordudayken yakalanmışsın."

Koğuş görevlisi Jim'e çoktan teşhisi koymuştu. Jim gene de şaşalamış gibi görünmeyi başardı. "Kötü müdür, efendim?"

"Hayır, şu aşamada değil. Acı verecek tabii. Kireçlenme hakkında fazla bir şey bilmiyoruz ama boğazındaki enfeksiyonla ilgisi olduğunu söyleyebilirim. Bu arada sıcak, kuru iklimli bir yere yollanacaksın. Tam iyileşmez tabii, ama kendini daha iyi hissedersin. Sonra büyük ihtimalle seni ordudan emekli edecekler, çünkü röntgende kalsiyum eksikliği açıkça görülüyor ve bu da vatana hizmet verirken olmuş. Yani işin iş, gidiyorsun."

"Nereye yollanacağım, efendim?"

"Kaliforniya'ya, belki Arkansas, Arizona. Sana bildiririz." Doktor ağır ağır ayağa kalktı. "Bende de aynı hastalıktan var." Bıyık altından güldü. "Belki beni de emekli ederler." Doktor çıktı, Jim'in şu anda dünyada en çok sevdiği insan oydu.

"Yolluyorlar mı seni?" diye sordu yanındaki ranzada yatan zenci asker.

Jim ne kadar mutlu olduğunu gizlemeye çalışarak başıyla evetledi.

"Adamım, çok şanslısın. Beni de buradan yollasalar keşke, nereye olursa."

"Ee, hayat zor."

Zenci bunun üzerine hoşgörüsüzlük ve ayrımcılıktan söz etmeye başladı. Ölmekte bile olsa beyaz subayların ona gerektiğince bakmayacaklarından emindi. Bir örnek zenci bir asker üs doktoruna sırtındaki ağrılar için gitmiş, doktor da hiçbir şeyi olmadığını söylemişti. Neyse, bir gün zenci bekleme odasında otururken, hemşire onun içe-

ri girip geldiğini bildirmiş, doktor da duyulacak bir sesle "Yolla bakalım Arabı içeri," demişti. Beyaz doktorlar ırkçıydı. Herkesin bildiği bir şeydi bu. Ama gün gelecek...

Zenci, ırkının bahtsızlıklarından söz etmeyi sürdürürken, Jim'in aklındaki tek şey kendi mutluluğuydu. Denizaşırı ülkelere gitmekten vazgeçeli çok oluyordu. Duyduğu kadarıyla Birleşik Devletler'de görev yapmaktan farkı yoktu. Şu anda orduyu terk etmek için can atıyordu. Savaşa bir katkısı olmamıştı. Yakında özgürlüğüne kavuşacaktı. Bu arada, özgürlüğüne kavuştuğunda, kendisi için önemli olan insanlarla ilişkilerini yeniden sürdürmeye söz verdi. Zenci askerden ödünç dosya kâğıdı aldı ve ağır ağır, zahmetli hareketlerle, o garip, çocuksu el yazısıyla, geçmişini yeniden geri getirebilmek üzere mektuplar yazmaya başladı.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Ronald Shaw yorgundu, on iki parmak bağırsağında kanser değilse bile ülser sancısı olduğundan emin olduğu bir ağrı vardı. Ölümü kendi gözlerinin önünde cereyan ediyordu, son derece güzel ışıklandırılmış ve filme çekilmiş bir ölüm, ses kuşağında Brahms çalıyordu. Sonra sahne ağır ağır kararıyor, bir sonraki sahnede Beverly Hills sokaklarında ilerleyen cenaze kortejine geçiliyordu, cenazenin iki yanında ağlayan kızlar, ellerinde imza defterleri...

Shaw, gözlerinde yaşlarla, Bel-Air denen yeşil vahaya dönüp baktı. Stüdyoda çok kötü bir gün geçirmişti. Yeni yönetmeninden hoşlanmıyordu ve canlandırdığı rolden nefret ediyordu. Hayatında ilk kez afişlerde bir kadın yıldızın altındaydı. Şu anda rolü geri çevirmiş olmayı çok isterdi, en azından rolünü yeniden yazdırmalı ya da yorgunluktan veya kanserden bitap düşerek sinemayı bırakmalıydı. Pırıl pırıl parlayan güneş işleri daha da kötüleştiriyordu; başı çatlayacak gibiydi; belki de başına güneş geçecekti.

Fakat ev serindi ve kâhyası ona kapıyı açarken belli belirsiz ferahladığını fark etti.

"Gününüz kötü mü geçti, efendim?" Kâhya durumu anlamış, ilgi gösteriyordu.

"Korkunç." Shaw mektuplarını alıp havuz başına gitti. George havuzun kenarında güneşleniyordu. George, beyaz saçlı denecek kadar sarışın Wisconsinli bir denizciydi. Bir haftadır Shaw'la birlikteydi. Bir sonraki haftanın

sonunda sefere çıkacaktı. Ya sonra, diye kendi kendine sordu Shaw acı acı.

"Selam, Ronnie!" Oğlan doğrulup bir dirseği üzerine yaslandı. "Tuz ocakları nasıldı?"

"İğrenç." Shaw havuzun kenarına oturdu. "Yönetmen yeteneksiz, berbat, meslekten Yahudi bir herif." Shaw son zamanlarda Yahudi düşmanı laflar eder olmaya başlamıştı, bu onu tanıyanları irkiltmekten çok eğlendiriyordu.

"Galiba bazıları hakikaten çok berbat oluyor bunların." George kendisine söylenen her şeye inanan safça bir gençti. Shaw onun sarı saçlarını tembel tembel karıştırdı. Hollywood'da bir barda tanışmışlardı. Shaw barlardan çıkmaz olmuştu. Tehlikeli bir meşgaleydi bu, ama canı sıkılıyordu ve huzursuzdu, zamanın geçmekte olduğunun şiddetle farkındaydı, boyalı saçları aslında kırlaşmıştı, göbek salmıştı, daha kırkına bile varmadan hayatı bitmişti. Neden? Çok fazla şey görüp geçirdiğine karar verdi; kariyeri onu perişan etmişti ve tabii aşkta da şans yüzüne gülmemiş, aldatılmış, ihanete uğramıştı.

George yeniden havuzun kenarına uzandı, Shaw ise mektuplarını okumaya koyuldu. Jim'in mektubunu açtı. El yazısı tanıdık gelmedi, önce bir hayran mektubu olduğunu düşündü. Sonra alttaki ciddi görünüşlü 'Jim Willard' imzasını gördü. Shaw memnun olmuş, gururu okşanmış, kuşkulanmıştı; Jim para istiyorsa, havasını alırdı. Böylelikle hem intikamını alacaktı, hem de Jim'e bir ders vermiş olacaktı; o Jim ki, gerçek, sahici bir insanı egoist bir yazar uğruna terk etmişti. Shaw mektubun dostça olmaktan ileriye gitmediğini görünce biraz hayal kırıklığına uğradı.

Jim, askeri hastanedeydi fakat artık iyileşmişti. Yakında taburcu edileceğini umuyordu ve Shaw'u yeniden görmek onu mutlu edecekti. Garip, tam Jim'den beklenecek bir mektuptu. Jim hiçbir zaman lafı dolaştırmazdı. Shaw'un cinsel hatıraları sızladı birden. Sonra George'un onu seyretmekte olduğunu fark etti. "Nedir o?" diye sordu George. "Hayran mektubu mu?"

Shaw hülyalı hülyalı gülümsedi. "Hayır, bir zamanlar tanıdığım Jim Willard adında bir çocuktan. Sana resmini göstermiştim."

"Ne olmuş ki ona?"

"Orduya katıldı," diye yalan söyledi Shaw. "Sık sık bana yazar. Galiba hâlâ bana âşık, en azından öyle olduğunu söylüyor. Ama ben artık ona karşı bir şey hissetmiyorum. Tuhaf değil mi?"

George başını salladı, etkilenmişti. Shaw onu içki almak üzere, soyunma odalarından birine yolladı. Batmakta olan güneş Shaw'un yüzünü aydınlatıyor, çiçek kokuları getiren ılık rüzgâr bir serinlik veriyordu, mutsuzluğu kayıtsızlığa dönüşmüştü, hiç de nahoş değildi bu duygu. Bu dünyada yapayalnızdı. Bunu fark etmek içini gıcıklattı. Tabii Baltimore'daki annesi, stüdyodaki kimi dostları vardı, ayrıca onu tanıyan ve kuşkusuz onunla dost olmaya can atacak milyonlar vardı; ama bütün dünyayı fethetmiş de olsa, hâlâ çok yalnızdı. Belki de şöhretin tutsağı olmakta görkemli bir yan var, diye düşündü. Gözlerine düşünceli bir ifade koydu. Ne yazık, diye düşündü, sunduğu aşka karşılık verebilecek yetenekte kimse çıkmamıştı. Onun duygularının yoğunluğuna kimse erişemiyordu. Trajik bir figür olduğunun bilincinde, gözlerinde güneşin son ışıkları, kendinden memnun, oturduğu yerde oturmaya devam etti.

George elinde iki bardakla geri geldi. "İşte, buyur." Shaw'a içkisini verdi.

Shaw büyük bir sevecenlikle teşekkür etti.

"İyi misin, Ronnie?"

"İyiyim, iyiyim, eksik olma." Cin buz gibiydi. Birden midesine bir sancı saplandı. Ronnie bir an panikledi. Ama sonra geğirdi ve sancı geçti; sadece gazdı.

Bay Willard ölüyordu, Bayan Willard onun bir an önce ölmesi için dua ediyordu. Yıllar süren huysuzluğu belli ki adamın karaciğerine vurmuş ve kalbini zayıflatmıştı.

Doktorlar onun acısını ancak yüksek dozda morfinle dindirebiliyorlardı.

Bayan Willard hasta odasına girerken yüzünü ekşitti; ilaç ve ölüm kokusu son derece kesifti. Bay Willard sırtüstü yatmış, gürültüyle soluk alıp veriyordu. Yüzü sapsarı, çökmüştü ve bir zamanlarki o dediğim dedik ağız gevşemişti. Gözleri morfinden külrengi birer cam parçası gibiydiler.

"Sen misin, Bess?" Ses boğuktu.

"Evet, canım. Nasıl hissediyorsun kendini?" Yastıkları düzeltti kadın.

"Daha iyi. Doktor daha iyi olduğumu söyledi." Bir önceki günün akşamı doktor, Bayan Willard'a kocasının bir haftalık ömrü kaldığını söylemişti.

"Biliyorum, bana da öyle dedi."

"Yakında ayaklanırım." Bay Willard ölmekte olduğunu kendine itiraf etmeye yanaşmıyordu. Karısına adliyedeki işine dair bir şeyler sordu.

"İdare ediyorlar, canım. Sen işe dönünceye kadar senin yerine Bay Perkins bakıyor."

"Perkins eşeğin tekidir," dedi Bay Willard.

"Eminim elinden geleni yapıyor. Zaten geçici olarak orada."

Bay Willard homurdandı ve gözlerini yumdu. Karısı içinde hiçbir duygu olmaksızın onun çökük sarı suratına baktı ve sigorta poliçesini nereye koyduğunu merak etti. Evde hiçbir yerde bulamamıştı, tabii vasiyetnamede yeri yazılı olacaktı ama vasiyetname de avukatın bürosundaydı. Bay Willard'ın gözleri kapandı, görünüşte uyuyordu. Karısı odadan çıktı.

Antrede yerde birkaç mektup duruyordu. Onları almak üzere eğilirken inledi. Yaşlandıkça eğilmek ona daha çok ıstırap verir olmuştu. Ama birden acılarını unuttu; mektuplardan biri Jim'dendi.

Mektubu ağır ağır okudu. Hastaneden yazıyordu, bu Bayan Willard'ı telaşlandırdı, ama Jim annesine iyileştiği-

ni, yakında taburcu edileceğini söyleyerek onu rahatlatıyordu. Ordudan ayrılır ayrılmaz eve gelecek, fırsat bulur bulmaz onu ziyaret edecekti. Mektubu okurken kadının kalp atışları hızlandı.

Büyük oğlunu, bunca uzun bir ayrılıktan sonra onun hakkındaki duygularını düşündü; çok uzun süredir ondan haber almıyordu.

Onun evi terk etmesini istememişti. Gideceği günün gecesinde, onun babasıyla artık hiçbir zaman aynı çatı altında yaşayamayacağını bilmesine rağmen ağlamıştı. Bayan Willard, evliliklerinin ilk gününden beri kocasından sessiz sedasız nefret etmişti. Aile kavgaları sırasında hep Jim'den yana çıkmıştı, ona hep duygularını paylaştığını ama değiştirilmesi mümkün olmayan şeylere birlikte katlanmak zorunda olduklarını söylemek istemişti. Ne yazık ki hiçbir zaman ona yüreğini açmamış, açmadığı için de Jim evi terk etmişti. Tabii artık çok geçti. Jim'i artık hiç kazanamayacaktı. Ağlamak istedi, ağlayamadı.

Bayan Willard, elinde mektup, dimdik oturmuş, hayatının muhasebesini yapıyordu. Çok geçmeden yalnız kalacaktı, hayatının son yıllarında nefret edeceği bir kocası bile olmayacaktı. Bütün bu zaman, bütün ümitler nereye gitmişti? Kendine acındı, ama sadece bir an sürdü bu. Hayır canım, Carrie ile kocası yakında oturuyorlardı, avukat çıkınca John da yakınına gelecekti.

Jim'in dönüşü neşesini epeyce yerine getirdi. Koca adam olmuştu, yakışıklı mıydı acaba. Sinema dergisindeki fotoğraftan başka ipucu yoktu elinde. O resmi herkeslere göstermiş, Jim'in sinema yıldızı olduğu izlenimini yaratmaya çalışmıştı. Hiçbir zaman doğrusunu söyleyip düzeltmeye çalışmadığı bir izlenimdi bu.

Bayan Willard gelecek hakkında tatlı hayallere daldı. Jim'i seve seve annesiyle paylaşacak bir sürü cici kız vardı. İşe gelince, Jim okuldaki jimnastik öğretmenliğine talip olabilirdi pekâlâ. Bunu mümkün kılacak politikacı tanıdıkları vardı. Evet, gelecek parlak görünüyor, diye karar verdi

mektubu elinden bırakırken. Hasta odasına geri döndü, kocası gözlerini açmıştı. Tavana bakıyordu.

"Jim'den mektup geldi."

"Ne diyor?"

"Hastanedeymiş –ciddi bir şey değil– çok geçmeden onu çıkaracaklarını söylüyor. Eve dönecekmiş."

"Herhalde beş parasızdır." Bay Willard biraz somurttu; yüzünün çizgileri bir somurtmayı bile uzun süre tutamayacak kadar gevşemişti. "Çıkınca ne yapacak Allah bilir. Ömrü billah tenis oynayacak hali yok ya."

"Lisede iş bulabilir diye düşünmüştüm. Ben... biz ona bir şeyler ayarlayabiliriz, öyle değil mi? Yargıç Claypoole'un seve seve bir şeyler ayarlayabileceğini düşünmüştüm."

Bay Willard'ın iskelet elleri beyaz çarşafı buruşturdu. "Kaç yaşında şimdi oğlan?"

Bayan Willard bir düşündü. "Nisanda yirmi ikisinde olacak."

"Büyümüş." Bay Willard karamsardı. "Evet," dedi Bayan Willard mutlulukla. Ona Jim bakacaktı. "Büyüdü."

"Ne gezinip duruyor hâlâ anlamıyorum."

"Hayat tecrübesi ediniyor, hem sonra bilirsin, ne derler, tilkinin dönüp dolaşıp–"

Bay Willard gözlerini yumdu. Konuşmak onu yoruyordu. Bayan Willard mutfağa gitti, mutfakta Carrie vardı. "Nasıl, anne?"

"Neredeyse bitti gibi. En çok bir iki gün daha yaşar. Tanrıya şükür acı hissetmiyor."

"Bu şükredilecek bir şey." Aralarında babasının yaklaşmakta olan ölümüne tek üzülen Carrie'ydi. Birbirlerinden hoşlanırlardı. Ama Carrie'nin acısını, bir parça da olsa hamileliği azaltıyordu. Tombulluğa eğilimi olan Carrie artık yusyuvarlak, mutlu, tam neyse oydu; kocasına âşık bir ev kadını. Bayan Willard, Carrie'ye Jim'in mektubunu verdi.

Carrie mektuba bayıldı. "Keşke geri gelip burada yaşasa!"

"Bence de."

"Nasıl bir delikanlı oldu acaba."

"Gelince göreceğiz. Artık gidip babanı görsen iyi olur."

Carrie mutfaktan çıktı, Bayan Willard kocası için koyu bir et suyu hazırlamaya koyuldu. Ölümü onun için büyük bir ferahlama olacaktı. Belki de sigorta poliçesini arkadaşı Yargıç Claypoole'a emanet etmiştir diye düşündü. Ama tabii vasiyetnamede her şey yazılıydı.

Londra serin ve nemliydi, St. James Sarayı'nın önünden geçip Mount Street'deki oteline giderken mutsuzdu Sullivan.

Yazar olarak değilse de bir kişilik olarak hayranlık duyduğu H.G. Wells'le yemek yemekten geliyordu. Gece iyi gitmişti; Bay Wells formundaydı. Fakat gene de Sullivan, büyük adamın onun kitaplarından hiçbirini okumamakla kalmayıp adını bile duymamış olması gibi son derece bariz bir gerçek karşısında az buçuk irkilmişti. Elbette, Wells yaşlı bir yazardı ama gene de durum inciticiydi ve Sullivan'a, yazar olarak bir fiyasko olduğunu bir kere daha hatırlatılmıştı.

Karanlık bir geceydi, karartma önlemleri etrafı daha da karanlık yapıyordu. Sokaklarda soğuk bir rüzgâr esiyordu. Titreyerek, trençkotunun yakasını kaldırdı. Şu sıralar Londra'da bulunan Amelia'yla karşılaşmak riskini göze alarak, otelinin barında sert bir içki içecekti. Saldırgan, enerji dolu, geçmişe bir sünger çekmeye ille de kararlı olan eski karısı tahammül edilemeyecek kadar şen şakraktı.

Ve tabii işte oradaydı karısı, sıska ve pasaklı, otelin barında taht kurmuş, etrafı diğer savaş muhabirleriyle çevriliydi (kendisi sol görüşlü bir derginin savaş muhabiriydi).

"Paul canım gelsene buraya!" Gitti.

Öteki muhabirler Sullivan'ı saygıyla selamladılar. En azından onlar yazar olduğunu biliyorlardı. Yazarlardan etkilenirlerdi, ama gazeteciliğini pek öyle ciddiye almıyorlardı, doğrusu haksız da sayılmazlardı.

Sullivan herkesle el sıkıştı. Onların hepsini ismen tanıyordu. Stalinist olmayanlar gizli Troçkistti. Sullivan apolitikti. Oysa Amelia tamamen angajeydi. Hızlı hızlı konuşuyordu, grubun liderliğini üstlenmişti. "Paul çok şekerdir. Hakikaten, hep insan eski kocalarına iyi davranmalı diye düşünmüşümdür, öyle değil mi?" Soru ortaya sorulmuştu, hiç kimse cevap vermedi. "Gerçekten uygar olmak istiyorsak evlilikte ya da herhangi bir konuda başarısız olduğumuzda hınçlanmamalıyız, belki bir tek politika dışında." Biraz sarhoştu. "O ihtiyar sinik La Rochefoucauld gibi mi konuştum? Ne söylesem onun ağzından konuşuyormuşum gibi oluyor da!" Şen bir kahkaha attı sonra Sullivan'a döndü. "Bu akşam nerelerdeydin?"

"H. G. Wells'le yemek yedim." Bu raundu Sullivan kazanmıştı. Hemen herkes ona Wells hakkında sorular sormaya başladı ve bir an için Amelia merkez olmaktan çıktı; eski kocası için yüksek sesle bir içki istediğinde bile ilgiyi Paul'ün üzerinden çekip alamadı. "Çok çelebi bir zat. Çoğunlukla yazarlıktan konuştuk. Kitaplarımdan birini okumuş, çok gururum okşandı tabii. Pek hoşlandığını sanmıyorum ama yine de..."

"Al içkini Paul." Amelia viskiyi eline tutuşturdu. Sullivan bir yudum aldı ve Amelia sessizliği doldurdu. "Bana kalırsa," dedi, masaya, ortaya, "İngiltere İşçi Partisi ancak yıllar sonra iktidara gelebilecek. Churchill-Cliveden takımı çok iyi mevzilenmiş durumdalar ve aramızda kalsın, bir devrim olmadan *dünyada* yıkılamayacak bir çeşit diktatörlüğe giderlerse de hiç şaşmam. Bu İngilizlerin herhangi bir şeye başkaldırma konusunda ne kadar ağırkanlı olduklarını çok iyi bilirsiniz! Milletçe mazoşistler."

Paul, insanların Amelia'yı ciddiye aldıklarını görünce şaşıyordu. Onu eleştirmeye hiç hakkı yoktu; onunla evlenmişti. Ama ilk tanıştıklarında Amelia farklı biriydi. Sessiz sedasız, düşüncelere dalmış bir kızdı, fiziksel ilişkinin mümkün olmadığını açık seçik gördükleri noktaya kadar Sullivan'a tapardı. Sonra, savunmaya geçerek erkekleşmiş,

saldırganlaşmıştı. Bütün kabahatin kendisinde olduğuna karar verdi ya da en azından olduğu gibi olmasındaydı, bunun sonucu da şu tuttuğunu koparan kadındı. Hiçbir şey de mi iyi bitmiyordu?

Sullivan içkisini bitirdi ve ayağa kalktı. "Müsaade edersen Amelia, sınıfı terk edebilir miyim?" Bunu gayet dostça söylemesine rağmen hâlâ onu incitebildiğini görmek hoşuna gitti. Amelia cümlesinin ortasında durdu; iğne plağın üzerinden kaldırılıvermişti. Muhabirlere iyi geceler dileyerek barı terk etti Sullivan. Lobiye girerken Amelia'nın yeniden konuşmaya başladığını duyabiliyordu.

Resepsiyondan mektuplarını alıp asansörle odasına çıktı. Bu gece uykusunu yarıda bölecek taarruz alarmları olmazdı inşallah, bezgindi. Yatağa girinceye kadar fark etmedi küçük sehpanın üzerinde duran Jim'in mektubunu. Mektubu iki kere okudu, hem hayal kırıklığına uğramış hem de hoşlanmıştı. Jim yakında ordudan terhis edilecekti ve onu yeniden görmek istiyordu. O kadar. Maria'dan bahis yok. İlişkilerinin süreceği anlamına mı geliyordu bu, ilişkiyse eğer? Sullivan, İngiltere'de bulunduğu yıllar içinde, Jim'i sık sık düşünmüş, rüyalarında görmüş, arzulamıştı. Devam edebilirler miydi? Mesele buydu.

Sullivan sabaha karşı uykuya daldı. Gece boyu çoğunlukla yazdığı kitapları düşünmüş ve içi karamsarlıkla dolmuştu. Hiçbir şeyi başaramamıştı. Sevgilisi yoktu, ailesi yoktu, H.G. Wells onu tanımıyordu. Ama yavaş yavaş uykuya gömülürken kendi kendini avuttu. Canım, daha gençti, henüz şaheserini yazacak zamanı vardı, Jim'i yeniden kazanacak zamanı da. Bu arada yarın ilk iş Bay Wells'e kitaplarından birini imzalayıp yollamalıydı.

Jim'in mektubu Maria Verlaine'i hüzünlendirmiş, biraz da utandırmıştı. Karşılık veremeyecek bir çocuğu sevme budalalığını göstermişti. Acı çekmeyi hak ediyordu, bir zaman çekmişti de. Artık sadece normal erkekler ve karmaşık olmayan ilişkiler istiyordu.

New York'ta, savaş zamanının yokluklarına rağmen, sık sık dışarıda yemek yiyor, yabancılarla tanışıyor, yatağa giriyordu. Sürekli hareket halinde olduğu için, kendini trajik biri olarak görmekten vazgeçmişti. Şimdi bu beklenmedik mektup, ona Yucatán'da genç bir çocuk ve onun erkek sevgilisiyle, garip biçimde kendini aşağılayarak geçirdiği o yazı hatırlatmıştı. Onu yeniden görmek istiyor muydu? Sanmıyordu. Eski yenilgilerinin hatırlatılmasından hoşlanmayacak bir yaştaydı. Ama aynı zamanda da Jim için üzülüyordu. Dahası, Jim'in yeniden ona dönmüş olması kendi gücünün kanıtı değil miydi? Onu arkadaşça yeniden görmesi kendi olgunluğunun bir kanıtı olmayacak mıydı? Evet, ona yazacaktı. Jim, New York'a geldiğinde buluşacaklardı. Ne de olsa, ne korkacak bir şeyi vardı, ne de kaybedecek. En kötü kısmı yaşanmış bitmişti.

Herkes, Bob Ford'un Ticaret Filosu üniforması içinde son derece yakışıklı göründüğünde hemfikirdi. Bir Liberty gemisinde ikinci kaptandı, memleketlisi gençler arasında en başarılısı olarak görülüyordu. Tabii, ticaret filosu, ordu ya da donanma sayılmazdı pek, ama gene de henüz yirmi beşine varmamışken ikinci kaptan olmak oldukça büyük bir başarıydı. Eve dönüşü epeyce büyük bir zafer olmuştu, gerçi babası bir yıl önce akıl hastanesine yatırıldığından bu yana bir 'evi' olduğu söylenemezdi ya –evleri pansiyon olmuştu. Evin yeni sahibi ona eski odasını yarı fiyatına kiralamaya hazırdı ve geriye döndüğünün ilk iki haftası burada kaldı. Bir yandan da geri dönüşünün asıl nedeni olan Sally Mergendahl'e kur yapıyordu. Beş yıl boyunca yazışmışlardı. Bu zaman zarfında, Sally oldukça hoş bir kadın halini almış, 'asi'liği yok olmuştu. Daha çocukken, Bob'la evlenmeyi kafasına koymuştu, hiçbir şey onu yolundan döndüremeyecekti. Artık sabrının karşılığını görüyordu. Bir gece, sinemadan çıkmış Sally'nin evine doğru yürürlerken, Bob evlilikten söz etti.

"*Gerçekten* evlenmek istediğine emin misin? Hem evli bir adam hem de denizci olunabilir mi ?"

Bob ona baktı. Uzun bir karaağacın altında duruyorlardı; Bob'un yüzü karanlıktaydı, kızın yüzü ise yakınlarındaki bir sokak lambasından gelen ışıkla aydınlanmıştı.

"Seninle evlenmek istiyorum, bundan eminim. Ama denizi de seviyorum. Bu benim bildiğim tek şey."

"Babamla konuştum," dedi Sally üstüne basa basa, "o sigortacılıkta, onun işinde çok başarılı olacağını düşünüyor. Senin gibi birinin babamla, ortak olarak, iş yapacak yerde denizlerde dolaşıp durmasının yazık olduğunu söylüyor."

"Bana savaş bitince iş mi verecek yani?"

Sally başını salladı. Bu savaşı kazanmış bulunuyordu.

"O zaman senin için uygunsa hemen evlenelim, ne dersin?"

"Bence," dedi Sally Mergendahl, "bu çok, çok iyi bir fikir."

Düğün bir pazar sabahı yapıldı. Kilisenin çanları çaldı, ve çoğu insan bir saat daha yatakta oyalandı. Ama Bob erkenden ayaktaydı. Özenle tıraş oldu, üzerine en yeni üniformasını geçirdi ve aşağıya kahvaltıya indi. Pansiyonun sahibesi kendinden geçmiş vaziyetteydi.

"Düğün için ne güzel bir gün! Tabii, insan evlenecek oldu mu hangi gün güzel değildir ki! Krep yaptım. Güne dolu mideyle başlamak gibisi yoktur. Ha unutmadan, sana bir mektup var. Cuma günü geldi, ben sana bu karışıklık arasında vermeyi unuttum. Özür dilerim. Babanın eliyle ulaştırılması için yollamışlar, demek ki buralı olmayan birinden geliyor. Hadi, güzelce kahvaltı et. Kilisede görüşürüz. Mutlaka orada olacağım!"

Bob, Jim'in mektubunu açtı. Bunca yıl sonra ondan haber almak onu şaşırtmıştı; Jim'in ona yazdığı mektuplara cevap vermediği için de kendini biraz suçlu hissediyordu. Mektup yazma konusundaki az buçuk yeteneğine Sally el koymuştu.

Mektup çok basitti. Jim terhis oluyordu ve yakında Bob'u görmeyi diliyordu, belki de New York'ta. Hepsi bu. Mektubu avucunda buruştururken bir şey Bob'u rahatsız etti. Kaşlarını çattı, ne olduğunu hatırlamaya çalıştı. Ama belleği bomboştu. Mektubu kâğıt sepetine atarken, içinden, gemiye döner dönmez Jim'in mektubunu cevaplandıracağına dair söz verdi.

DOKUZUNCU BÖLÜM

1

Jim'i hemen bırakmadılar. Onun yerine Kaliforniya'da San Fernando Vadisi'nde bir hastaneye gönderdiler, tedavi ve gözlem orada sürüyordu. Kızgın güneş romatizmasına iyi geldi, ama artık ordudan bir an önce kurtulmaktan başka bir şey düşünmediği için, doktorlara bundan hiç bahsetmedi. Son derece gösterişli bir biçimde topallamaya devam etti.

Jim sık sık Hollywood'a gidiyor, ama mektubuna cevap almadığı için Shaw'u ziyarete gitmiyordu; Shaw'un hâlâ Peter'la yaşadığını ve kendisiyle yeniden görüşmek istemediğini düşünmüştü. Derken bir barda Cy adlı yönetmenle karşılaştı, adam yanındaki denizciye iyice yapışmıştı, zurna gibiydi. Cy, Jim'i görünce, "Bak hele tenisçi çocuk bu!" diye haykırdı. Çok sevinmişti. "Ee, ne var ne yok? Şu üniformaya da bakın hele, sert erkek! Amerika'nın Bir Tanesi'ni mi görmeye geldin?"

"Hayır. Henüz değil."

"Nerede görevlisin?"

Jim durumu anlattı.

"Hastane mi? Neyin var? Gül pembesi bir şankır çıbanı olmasın? Hiç kimsenin adını anmaya cesaret edemediği zührevi illet?"

"Hayır, kireçlenme."

"Ciddi mi?"

"Çok değil."

"E, bir içki içelim."

Jim başını iki yana salladı. "İçmiyorum."

"O zaman ben bir tane içeceğim." Cy kendine cin söyledi.

"E, peki neden Shaw'u görmeye gitmedin?"

"Çünkü benimle görüşmek istediğini sanmıyorum, ne dersin?"

Cy yeni içkisinden bir yudum aldı ve kıllı pençesiyle ağzını sildi. "Aman canım Shaw'u bilirsin. Nasıl rol keser. Senden sonrakinin adı neydi? Unuttum."

"Peter. Aktördü."

"Ha şu!" Cy hain hain sırıttı. "E, o ilişkinin bozulmasına ben sebep oldum. Bir bakıma yani. Oğlanı bir filmde oynattım, ister inan ister inanma iyiydi. Stüdyo ona süreli kontrat önerdi, o da kabul etti, Shaw'u ekiverdi, oysa onu filmde oynatmamı isteyen de Shaw'un kendisiydi. Ne matrak değil mi? Aman yahu, çocuğun kabahati değil. Zaten ibne bile değildi. Şu an bir kızla oturuyor, Malibu'da. Onları daha bu akşamüzeri gördüm, plajda."

"Shaw kiminle birlikte?" Peter hikâyesine çok şaşmamıştı Jim.

"Herkesle. Hiç kimseyle. Barlara dadandı, stüdyo çok endişeleniyor. Bir de... ha aklıma gelmişken, donanmaya katılıyor. O hakikaten *matrak* işte!"

"Ama stüdyo için çok kıymetli falan diye düşünmüştüm!"

Cy bıyık altından güldü. "Film çevirmek istiyorsan savaşa katılman gerekiyor. Rütbe verecekler, denizaşırı bir yere yollayacaklar, Honolulu falan belki, kahraman asker pozunda bir sürü fotoğrafını çekecekler ve sonra, eğer Deniz Kuvvetleri onu adamlarına tecavüzden içeri atmazsa, bir iki kurdeleyle yuvaya dönecek ve stüdyodan yeni bir kontrat önerecekler. Son birkaç aydır çok terlettiler onu, o yokken bir sürü Shaw filmi olacak ortalıkta. Salaklara Shaw'u unutma fırsatı verilmeyecek."

"Ne zaman yola çıkıyor?"

"Deniz Kuvvetleri *Life* dergisinin harekât emrini alır almaz."

"İyi iş," dedi Jim. Barmen uğursuz bir biçimde ona doğru yaklaşmaktaydı: İçki içmeyenler pek sevilmezdi. "E, tamam görüşürüz."

"Neden bu akşam bende kalmıyorsun..." diye ağız aradı Cy.

"Hayır, teşekkür ederim."

"Keyfin bilir."

Colorado'dan sonra hastanenin monotonluğu iyi gelmişti, Jim keyfine baktı. İki yıl sonra ilk kez tenis oynadı. Kilo aldı, çok geçmeden hastalığı Colorado Çölü'ndeki buz gibi soğuk, karlı sabahlar gibi, geçmişte kalan bir kâbus oldu çıktı.

Nisanda annesinden babasının ölümünü bildiren mektup geldi. Jim üzüntü duymadı. Tam tersine, aklından bir yük kalktı, bir nefret sona ermişti. Güneşin altında oturup, kahverengi ordu hastane üniformaları içinde, yeşil otlarla kaplı bahçede bir aşağı bir yukarı dolaşan hastaları seyretti.

Güneşin altında ölüm imkânsızdı sanki. Ama Jim ölümün nasıl bir şey olduğunu merak etti yine de. Ölüme çok yaklaşmıştı ama hiçbir şey hatırlayamıyordu. Güneşin altında otururken ölümü ve babasını düşündü. Cennet ya da cehenneme inanmıyordu. İyi insanların gittiği belli bir yer olduğuna hiç ihtimal vermiyordu, hele iyi insan denen şeyin ne olduğunu kimse bilmezken, o son gidilen yerin nasıl bir yer olduğu konusunda kimsenin bir fikri yokken. *Ne oluyordu peki*? Hiçlik fikri ürkütüyordu onu, ölüm büyük ihtimalle hiçti: toprak değil, ışık değil, zaman değil, bir şey değildi. Jim eline baktı. Güneşten esmerleşmiş, kütçe bir el, üzerinde incecik sarı ayva tüyleri. Öldüğünde bu elin neye dönüşeceğini gözünün önüne getirmeye çalıştı; cansız, beyaz, toprağa dönüşmekte olan bir el. Uzun uzun, günün birinde toprak olacağı kesin olan eline baktı.

Çürüme ve hiçlik, evet, gelecekte bu vardı. Soğuk, hayvani bir korku içini ürpertti. Karşı konulmaz bir mıknatıs gibi insanları kendine çeken toprağı kandırmanın bir yolu olmalıydı. Ama on binlerce kuşak insanın mücadelesine rağmen, zafer hep bu mıknatısın oluyordu ve çok geçmeden kendi anıları da toprak olup gidecekti. Elbette, toprak olduğunda başka canlı varlıklara karışacaktı, en azından o anlamda yaşamayı sürdürecekti, ama onu kendisi yapan özel toplam var olmayacaktı artık.

Sıcak güneş iliklerini ısıttı. Kanı damarlarında dolaşmaktaydı. Yaşadığının tümüyle bilincindeydi. İçinde bulunduğu anda var oluyordu. Bu yeterdi. Hem belki gelecek yıllarda hayatı algılayışında yeni bir boyut belirir, bu da ona bir biçimde, hiçlik fikrini yenme gücü verebilirdi.

Mayısta Jim'i sağlık kurulu önüne çıkardılar. Röntgenlerde sol dizinin eklem yerinde bir mineral eksilmesi görüldüğü için kurul, Jim Willard'ın Birleşik Devletler ordusundan erken terhisine karar verdi, ayrıca kendisine malul maaşı bağlanacaktı. İşte her şey yolunda gitmişti. Sonunda belgeleri hazırlanmış, bir de New York'a bir tren bileti vermişlerdi. Trende, gazetede aktör Ronald Shaw'un deniz kuvvetlerine katıldığını okudu.

Jim, New York'a varınca Greenwich Village'de bir oda kiralayıp iş aramaya başladı. Bir süre sonra aradığını buldu. Doğuda tenis kortları haline getirilmiş boş bir arsa vardı. Jim, ortağı Isaac Globe'la birlikte kortların sahibi olan Wilbur Gray'le tanıştı. Bir zaman sonra bu arsada inşaat yapılacaktı ama Bay Globe'a bakılırsa buna daha beş yıl vardı ve bu arada kortlarda işler tıkırındaydı.

Jim her gün kortlara gidiyordu. Globe ve Gray'le ahbap oldu. Sonunda onlara ortak olmayı, aynı zamanda da kortlarda tenis dersi vermeyi teklif etti. Uzun müzakerelerden ve uzun uzun muhasebe defterlerini karıştırdıktan sonra tenisten hiçbir şey anlamayan bu iki adam ticaretten hiçbir şey anlamayan Jim'i ortak almayı kabul ettiler.

Jim senenin geri kalanını orada çalışarak geçirdi. Güzel günlerde ders veriyordu, o yıl yaz ve güz mevsimlerinde güzel günlerin sayısı oldukça fazla olduğu için de iyi para kazandı. İş dışında, ortaklarıyla pek az görüşüyordu. İkisi de aile babasıydı, dış dünyayla pek ilgilenmiyorlardı. Çalışırken o da pek etrafıyla ilgilenmiyordu. Hiç kimseyle görüşmüyordu. Bir kere Maria Verlaine'in otelini aradı ama Maria otele inmemişti.

Bir kış akşamüzeri, Jim Beşinci Cadde'de, büyük bir imrenmeyle, F.A.O. Schwartz'ın vitrinindeki oyuncaklara bakan Teğmen Shaw'a rastladı.

"Ronnie!"

"Jim!" Hararetle el sıkıştılar. Shaw, Atlantik'te seferden yeni dönmüştü. Şu anda izindeydi, Harding Oteli'nde kalıyordu. Jim bir içki içer miydi? Evet.

Harding'deki süit uçsuz bucaksızdı, rokoko aynalarla, ince bacaklı altın yaldızlı mobilyalarla doluydu. Shaw bir şişe viski ısmarladı, sonra lafa nereden başlayacaklarını bilemeden, ikisi de birbirlerine bakarak oturup kaldılar. Sonunda Shaw, son görüşmelerinden bu yana köprülerin altından çok sular aktığını söyledi. Jim buna katıldı. Gene epey bir süre susuldu, sonunda Shaw, "Tek başına mısın?" diye sordu.

Jim başıyla evetledi. "Yaz boyu çok çalıştım; henüz hiç kimseyle tanışmadım."

"Sürtmek daha iyi biliyor musun. Benim için öyle. İdeal olan bir ilişki tabii, ama duyguları bunun için yeterince derin olan kaç kişi var ki dünyada? Hemen hemen hiç."

Jim, Shaw'un her zamanki teranesini yarıda kesti. "Donanma nasıl?"

Shaw omuzlarını silkti. "Dikkatli olmak zorundayım. Ama zaten hayatım boyunca dikkatli oldum. Ha bu arada, akşama bir işin var mı? Bir ibne partisine davet edildim, çok şıngırtılı bir şey. Seni de götüreyim. New York'ta kendini açık etmiş olursun böylece. Herkes orada olacak."

Jim, Shaw'un gizlenme konusunda ne kadar umursamazlaştığını görünce şaşırdı. Eskiden olsa böyle bir partiye dünyada gitmezdi. Ama artık kayıtsızlaşmış, hiçbir şeye aldırmıyordu.

Partiyi veren, kötü şöhretli Amerikan sermayelerinden birinin varisi Nicholas J. Rolloson'du. 'Rolly'nin belli başlı iki tutkusu vardı, modern sanat ve askerler. Central Park'a bakan dairesinde ikisi de gereğince temsil edilmişti. Bembeyaz badanalı duvarlarda Chagall ve Dufy tabloları asılıydı. Etrafta tavandan sarkan mobiller tıngırdıyordu. Uzun oturma odasının bir ucunu devasa bir Henry Moore çıplağı kaplamıştı, odadaki sandalyelerden biri paramparça edilmiş bir armadilloyu andırıyordu. Bu irkiltici odalarda, bir asker, denizci ve tayfa kalabalığı geziniyordu, hepsi de dekordan müthiş etkilenmişlerdi. Rolly ve onun çevresine gelince, bu adamlar onları zaten çok iyi tanıyorlardı.

Shaw girdiğinde odada bir fısıltı dolandı. Partide başka meşhurlar, ressamlar, yazarlar, besteciler, sporcular, hatta bir kongre üyesi bile vardı ama Shaw hepsinin en göz kamaştırıcısıydı. Gözler en ufak hareketini bile kaçırmıyordu. Burada bir efsaneydi o, bu da onu çok mutlu ediyordu.

Rolly onları hararetle karşıladı; göğüs cebine arma işli koyu kırmızı bir ceket giymişti. Hareket ederken, açık sarı ipek gömleğinin altında göğüsleri titriyordu. Tahmin edilebileceği gibi tokalaşırken eli nemliydi. "Canlarım, ne iyi ettiniz de geldiniz! Gelmeyeceksin diye o kadar korktum ki Ronnie, hayal kırıklığından ölürdüm herhalde, ama artık gecem doruğuna erişti, kesinlikle *doruğuna*! Şimdi benimle geliyorsun. Herkes seninle tanışmak için ölüp bitiyor." Shaw'u çekti götürdü, Jim yalnız kaldı. Garsonun biri eline bir martini tutuşturdu. Jim, elinde kokteyl, Rolloson'un ordusuna yazılmış bunca askerin görüntüsünden biraz da tahrik olarak, etrafta gezinmeye başladı.

Yemek odasının bir köşesinde peruklu efemine bir adam ona el etti. "Gelsene yavrum. Partiye katıl." Başka

seçeneği olmayan Jim perukluyla şişe dibi gözlüklü bir adamın arasında divanın üzerine oturdu. Karşısında kır saçlı bir adamla kel bir adam oturuyorlardı. Herkes hararetli hararetli konuşmaktaydı. Kır saçlıyla gözlüklü konuşmaların yarıda kesilmesine sinirlendiler.

"Shaw'la geldin, değil mi?" diye sordu peruklu.

Jim başıyla evetledi.

"Oyuncu musun?"

"Tenisçiyim." Jim bunu en kalın sesiyle söylemişti.

"Ah, ne kadar heyecan verici! Bir atlet! Vücut insanlarına bayılırım," dedi gözlüklü. "Tötonik ve ilkeldirler, bizim gibi anlayamayacağımız kadar karmaşıklaşmış bir toplumun yasakları altında bunalmış değildirler. Bu genç adam bir ilk örnek, bizlerse nevrotik, çarpıtılmış imgeleriyiz onun." Gözlüklü, Jim'i orta ilginçlikte bir deney hayvanıymış gibi inceledi.

Kır saçlı olan itiraz etti. "Neden bizler ille de nevrotik çarpıtmalar oluyormuşuz? Neyse, sen görünüşe aldanıyorsun zaten. Onun gerçekliğini bilemeyiz. O hepimizin en nevrotiği olabilir. Ayrıca," dedi Jim'e dönerek, "senden sen olarak değil bir sembol olarak bahsediyoruz. Kabalık olarak alma."

"Fakat şu Töton teorisinde haklı bir yan da yok değil. Almanya'da, homoseksüel, en azından biseksüel olanlar, ordu, atletler, en erkeksi erkekler değil mi? Eh, Almanya'nın da nasıl ilkel bir yer olduğu malum. Öte yandan, biliyoruz ki Amerika ve İngiltere'de homoseksüelliğin dışavurumlarından biri efeminelik, giderek nevroz."

"Beş yıl önce bunun böyle olduğu düşünülebilirdi," dedi gözlüklü. "Ama artık emin değilim. Tabii her zaman aslında homoseksüel olup da nadiren cinsel ilişkide bulunan normal görünüşlü erkekler olmuştur. Öte yandan ötekiler (Tötonik dediklerin) çok görünür değillerdi, onların ne olduğunu pek bilmezdik, çoğunlukla vücutlarını sattıklarını sanırdık, örnekse aslında düzülmekten hoşlanan ama gerçekte ilgilendiği şeyin kadınlar ve para olduğunu öne

süren kamyon şoförü gibi. Ama bence savaş büyük bir değişikliğe yol açtı. Öz kısıtlamalar aşıldı. Türlü türlü genç erkekler türlü türlü şeyler deniyorlar, evlerinden ve tanıdık tabulardan uzakta oldukları için."

"Herkes tabiat olarak biseksüeldir," dedi kır saçlı adam. "Toplum, erken yaşta şartlanma, şans ya da şanssızlık –sana olaya ne türlü bakman gerektiği söylenmişse– sonucu belirler. 'Doğru' diye bir şey yoktur. Yanlış olan sadece dürtüleri bastırmaktır."

Odanın karşı köşesinden Shaw, Jim'e el ederek yanına çağırdı. Jim izin istedi.

Shaw ve Jim'in çevresini denizciler sarmıştı, gruba katılan Jim'e kıskançlıkla baktılar.

"O entelektüllerden sıkılmış gibiydin," dedi Shaw.

"Kim onlar?" diye sordu Jim.

"Valla, kır saçlısı City College'de profesör, gözlüklü olan gazeteci –söylesem bilirsin, ismi aklıma gelmiyor– öteki de tam bir şıllık," dedi Rolly, elini kabarık ışıltılı saçlarından geçirerek. "Büyük ihtimalle politika konuşuyorlardı, öyle değil mi? Ne sıkıcı! Bana sorarsan, nedir yani? Ekmekleri yoksa pasta yesinler, filan. Yani, hakkaten bırakınız yapsınlar, bırakınız şeytsinler, öyle değil mi?"

Jim hakikaten de size katılmamak mümkün değil, diye sarakaya girişince Ronnie ona bir çimdik attı. Denizciler aniden Shaw'u kapıp götürdüler, Jim, Rolly'le baş başa kaldı.

"Ronnie'den öğrendiğime göre tenis hocasıymışsınız. Yani hakkaten ne kadar heyecan verici... yani atlet olmanız ve açık havada çalışıyor olmanız. Hep düşünmüşümdür, hayata yeni baştan başlayacak olsam ki, maalesef böyle bir şey olmayacak, daha *alfresco* bir şeylerle ilgilenirdim, açık hava, temiz hava yani. Halihazırda, hiçbir şey yapmıyorum. Hiçbir iş yapmıyorum, biliyorsunuzdur herhalde, öyle değil mi? İnşallah benden nefret etmiyorsunuzdur bu yüzden. Herkesler bir çalışma snobu oldu ki son zamanlarda. Komünistlerin işi, her yerde cirit atıyorlar, neymiş, *üretmek* lazımmış. Valla, *üretilenleri* takdir edecek birileri de

olmalı, öyle değil mi? İşte bu yüzden de ben toplumun oldukça *yararlı* bir ferdiyim. Ne de olsa parayı dolaşımda tutuyorum ve başkaları da yararlanıyorlar ve herkesin iyi vakit geçirmesi gerektiğine de canı gönülden inanıyorum... Ah, şurada çok sert görünüşlü bir denizci var, nefis bir parça değil mi? Geçen pazar arka arkaya beş kere düzülmüş, sonra da kalkıp kiliseye gitmiş, inanabiliyor musunuz?" Jim bu meşhur insana baktı, oldukça bezgin görünüşlü üniformalı bir delikanlı gördü.

"Biliyor musun, şu zilli ibnelerden gına geldi bana," dedi Rolly, parmağındaki zümrütlü yakutlu yüzüğü çevirerek. "Kesinlikle sert erkeklere zaafım vardır benim. Yani, hakkaten, neden şu zilliler gibi olayım, anlatabiliyor muyum? Bereket versin, artık herkes *gay*, biliyor musunuz... ama *herkes*! Ben genç kızken ne kadar farklıydı. Daha geçen gün bir arkadaşım... aslında *arkadaşım* demek abartılı olur, tam bir *fesat kumkuması*, her neyse bir *tanıdık*, boksör Will Epson'u kapattığını söyledi! Yani valla işler bu raddeye gelmişse eğer, dünyanın çivisi çıkmış demektir!"

Jim, haklısınız dedi, gerçekten dünyanın çivisi çıktı. Rolly oldukça midesini bulandırıyordu, ama kendisine dostluk göstermek istediğinin de farkındaydı, eh bu da bir şeydi.

"Aman Allahım nasıl da kalabalık! İnsanların eğlenmelerine bayılıyorum! Böyle şeylerden hoşlanan *doğru* insanların demek istiyorum. Biliyor musun, ben Katolik oldum."

Johnny bu habere çok heyecanlanamadı.

"Peder Sheen yüzünden oldu aslında, yarabbim o ne *mavi* gözler! Tabii bir inanma açlığı içindeydim aynı zamanda. Derlenip toplanıp bu ölümlü dünyadan çekip gidince ne olacak, bunu bilmekliğim lazım, hem Katolik kilisesi *öyle* güzel ki, o görkem, o şaşaa insanın içini *ısıtıyor* adeta! İnsan onların seremonilerinde falan filan kendini *emniyette* hissediyor, ya o *roblar*! Valla onların üstüne kilise tanımıyorum. En şahane *seremoniler* inan onlarınki.

Bir keresinde Paskalya'da –Paskalya'da mıydı, evet ya Paskalya'daydı– Sen Piyer Kilisesi'ndeydim, Kutsal Peder altın yaldızlı bir tahtın üzerinde böyle kayarcasına içeri girdi, başında üç katlı bir taç, anlıyor musun, üzerinde hayatta gördüğüm en güzel beyaz roblar, bütün o kardinaller kırmızılar içinde, o tütsüler, o şahane mermerler, o altın heykeller... *dibim düştü*! Ha, ne diyordum, oracıkta Katolik oldum. Hiç unutman Dario Alarimo'ya döndüm (can dostumdu, son derece eski bir Napolili aileye mensuptu, babası düktü, kendisi de dük olacaktı fakat savaşta ölmüş sanıyorum, faşist olduğu için, gerçi bir dönem en kalburüstü insanlar faşistti, tabii hepimiz Mussolini'nin şık olmadığını zamanında fark etmiştik, o başka). Ben ne diyordum? Bir yere bağlayacaktım. A, evet, Katolik olma olayı. İşte orda, Dario'ya döndüm, 'hayatta gördüğüm en muhteşem olay,' dedim, o da 'yaa, değil mi, Rolly?' dedi. Bütün dostlarım Rolly der bana. Umarım sen de öyle dersin. İşte hemen ardından kiliseye *intisap* ettim. Ah, zavallı başçağızım! Öyle zordu ki. Ezberlenecek o kadar çok dua vardı ki, benim de hafızam korkunç zayıftır, anlıyor musun, fakat ezberledim. Kiliseye kusur buluyormuşum ya da dırdır ediyormuşum gibi olmasın ama bütün o ezberleri kesseler, işler *çok daha* kolaylaşacak, kiliseye çok hoş insanlar katılabilir, biliyor musun, yani tabii zaten çok hoş insanlardan *mürekkep* bir kilise, öyle değil demiyorum. İyi akşamlar Jimmy, Jack, Ailen. Eğleniyor musunuz? Fakat dediğim gibi, başlangıçtaki o korkunç ezber işi bir tarafa, nasıl hoşlandığımı anlatamam. Ayda bir günah çıkarıyorum, Pazarları da ayine katılıyorum, hani saat onda oluyor ya, yani hakikaten, görsen *örnek* bir Katolik dersin bana.

"Tabii daha ölümüme yıllar var, yani yıllar vardır *umuyorum*. Ama öteki dünyaya giderken hazırlıklı olmak istiyorum. Detroit'de St. Agnes Kilisesi'nde çok güzel bir lahit seçtim kendime. Ailemin o korkunç otomobilleri yaptığı yer. İşte oraya gömüleceğim. Cenazeme Kardinal gelecektir mutlaka. Gelmesin de görelim, tonla para bıraktım

onlara vasiyetimde. Kaçıyor musun, Rudy? Geldiğin için teşekkürler, iyi akşamlar. Papa'nın yaptığım hayır işleri için bana kurdele vereceğini söylüyorlar. Etekle para döktüm biliyor musun. Komünizmi alt etmenin tek yolu bu.

"Umarım cennete giderim yaptığım bunca iyilikten sonra. Günah çok *feci* bir şey, değil mi? Tabii biraz günah işlememek mümkün değil, ama bence affedilmemesi gerekenler *büyük* günahlar, adam öldürmek gibi. Birkaç yalan, beyaz yalanlar, ufak tefek yoldan çıkmalar, anca o kadar benim Tanrı önündeki günahlarım. Öteki dünya için büyük umutlarım var. Orayı bir renk cümbüşü olarak görüyorum! Bütün melekler denizci giysileri içinde. Had safhada *gay*! Parti iyi gidiyor değil mi, ne diyorsun?"

Laf selinden bezmiş olan Jim onu onayladı.

"Müsaade edersen, biraz hırlayacağım. Ah, ev sahibesinin işi hiç biter mi? Geceyi burada geçirmek ister misin, ne dersin?"

Jim hayır demeye davranmıştı ki, Rolly kıkırdadı. "Çok az evet diyen oluyor artık, yaşlanmanın korkunçluklarından biri bu işte. Neyse, seninle sohbet etmek *muazzam* zevk verdi bana, bir akşam uğra da şöyle *sakin* bir yemek yiyelim." Rolloson, Jimmy'nin kalçasını okşadı ve evin içerilerine dalıp gözden kayboldu.

Jim, Shaw'u sarhoş ve etrafı denizcilerle çevrili bir halde buldu.

"Ben eve gidiyorum."

"Ama daha erken. Haydi, bir içki iç, açılırsın."

"Seni bir iki gün sonra ararım." Jim çıktı. Açık havayı ciğerlerine doldurunca kendine gelmişti.

Kış çabuk geçti. Jim ara sıra Shaw'la görüşüyordu. Shaw dostça davranıyordu, eğlenceliydi, onu birtakım paralı ve yapacak işi olmayan insanlarla tanıştırdı. New York'ta farklı homoseksüel dünyalar vardı, bunlar genellikle birbirlerinden haberliydiler. Bir de heteroseksüellerle homoseksüellerin belli bir dürüstlük çerçevesinde birlikte yaşadıkla-

rı bir ara dünya vardı; özellikle de tiyatrocular ve edebiyatçılar çevresi. Ama en yüksek sosyetede, homoseksüeller rahatça gezinebilmek için stilize bir maske taşımak zorundaydılar, çoğu kere de çok inandırıcı biçimde yapıyorlardı bunu, özellikle kendilerine hayran kadınların eşliğinde; çünkü homoseksüeller hem kadınlardan az şey talep ediyorlar, öte yandan da onlara karşı çok anlayışlı davranıyorlardı. Ara sıra iki homoseksüelin dışarıda bir yerlerde karşılaştıkları olurdu. Karşılaştıklarında, bir bakışta birbirlerini tanırlar ve çok eğlenmiş iki işbirlikçi gibi, olayın birbirleri üzerinde yarattığı etkiyi izlerlerdi. Bir tür masonluk gibiydi.

Bütün ülkeden homoseksüeller akın akın New York'a geliyorlardı. Burada, umursamaz milyonların içinde, hem birbirlerini tanıyorlar hem de düşmana karşı korunuyorlardı. Ama açıkça erkek erkeğe yaşayan her homoseksüele karşılık, evlenip çoluğa çocuğa karışan, gizli, sıradan hayatlar yaşayan, ara sıra, özellikle saat beş sularında, ofisle ev arasında, insanın özellikle rahatlama ihtiyacı duyduğu o saatlerde hamamlara giden on tane homoseksüel gösterebilirdiniz. Bu çok erkeksi, gergin erkekler, Shaw aracılığıyla tanıştığı öbürlerinden hoşlanmayan Jim'in daha çok hoşuna gidiyordu. Ama açık davranan homoseksüellerden de çok şey öğrendi. Caz müzisyenleri ve keşler gibi, onlar da özel bir dil konuşuyorlardı. 'İbne' ve 'top' gibi sözcükler hoş karşılanmıyordu. 'Gay' sözcüğünü tercih ediyorlardı ya da bir erkek çok kadınsıysa 'kraliçe' diyorlardı. Bir yandan heteroseksüel olduklarını iddia ederken bir yandan da erkeklerle seks yapan delikanlılara "jigolo" deniyordu, çünkü bunlar çoğunlukla para istiyorlardı. Jigoloların 'erkekliği' oldukça şüpheyle karşılanıyordu; hatta homoseksüeller arasında meşhur laftı, bugünün jigolosu yarın öbür gün insana düpedüz rakip kesilebiliyordu. Shaw'un birçok arkadaşı Jim'i jigolo sanıyordu, hem de kolay erişilmez cinsinden.

Jim, kış boyu, Rolloson çevresiyle sık sık görüştü. Efemine homoseksüellerden hoşlanmamasına karşın, baş-

ka bir çevresi yoktu. Genç, evli erkeklerle kaçamak ilişkiler bir yere varmıyordu. Bir süre, ötekilerle yeterince sık görüşürse, o çevreden hoşlanabileceğini, onların arasında mutlu olabileceğini düşündü. Ama düşündüğü gibi olmadı ve Shaw izni bitip geri dönünce, Jim gay dünyadan ayrılıp gene kendisine benzeyen genç erkeklerle tanıştığı barlara girip çıkmaya başladı.

Bir gün öğleden sonra, içinden gelen sese uyarak, Maria Verlaine'i telefonla aradı. Şaşkınlıkla onun otelinde olduğunu gördü. Maria onu oteline davet etti. Jim'i kapıda kucakladı. "Ne kadar iyi görünüyorsun!" Onu içeriye doğru götürdü. Gözleri ışıl ışıldı; durmadan kahkahalar atıyordu. Derken Jim, sigara içerken ellerinin titrediğini fark etti onun, Maria huzursuzdu. Neden olduğunu merak etti, ama Maria hiçbir ipucu vermedi. "Nerelerde miydim? Dur düşüneyim. Her yerde. Hiçbir yerde. Yazın Maine'de. Sonra Jamaika'da. Ama yolculuklar arasında New York'u üs belledim."

"Mutsuz muydun?" Jim doğruca sormuştu.

"Ne tuhaf soru bu!" Maria, gözlerini Jim'in gözlerinden kaçırarak güldü. "*Mutlu* olmak ne demek, bunu bilmek öyle zor ki. Acı çekmemek mi? Öyle ise, mutlu oldum. Acı çekmiyorum. Hiçbir şey hissetmiyorum." Ama konuşurken kendi kendisiyle alay ediyordu sanki.

"O zaman hâlâ aradığını bulamadın?"

"Evet, bulamadım. Tamamıyla yüzeyde yaşıyorum, bir günden ötekine." Birden ciddileşmişti.

"Bulabilecek misin aradığın erkeği?"

"Bilmiyorum. Belki bulamayacağım. Genç değilim artık. Sonsuza dek yaşayacak değilim. Yaşamaya devam ediyorum. Ve de bekliyorum."

"Bilmem senin aradığın kadar kusursuz bir şeyi verebilecek bir erkek var mıdır? Bir erkeğin o denli duygulu olabileceğinden şüpheliyim, birçok erkeğin erkekleri kadınlara tercih etmeleri de bundan sanıyorum." Bunu söylediğine anında pişman oldu. Gene de, içten içe, haklı olduğundan emindi.

Maria güldü. "Kadınlara pek ümit payı bırakmıyorsun ha? İnsan neyse odur. Hem zaman zaman çok mutlu olduğum da oldu."

"Belki hepimiz sevgilileri boş verip dostlarımızla mutlu olsak daha iyi olur."

Maria gülümsedi. "Ama bu da çok yazık olmaz mı?"

Hava kararıncaya kadar başka konulardan konuştular, sonra Jim gitmek üzere kalktı. Maria ona saat beşte randevusu olduğunu söylemişti.

"Tekrar görüşeceğiz. Yakında," dedi Maria.

"Yakında," dedi Jim. Ayrılırken kucaklaşmadılar.

Jim oradan dosdoğru Times Meydanı'ndaki, askerlerin ve denizcilerin çok rağbet ettiği bir bara gitti. Odayı, savaş alanını gözden geçiren bir general gibi, dikkatle gözden geçirdi. Sonra hedefini seçti; uzun boylu, geniş omuzlu, koyu renk saçlı, mavi gözlü bir teğmen. Jim onun yanına sıkıştı ve bir içki ısmarladı. Jim'in bacağı teğmenin bacağına sürtündü, temasa karşılık veren sert, kaslı bir bacak.

"Asker misin?" diye sordu teğmen. Sesi kalın, boğuk Uzak Batılı sesiydi.

"Evet, askerdeydim," diye cevap verdi Jim.

"Nerede?"

Karşılıklı bilgi alışverişinde bulundular. Teğmen, Kuzey Afrika'nın işgalinde piyade olarak savaşmıştı. Şu anda Güney'de eğitmenlik yapıyordu.

"Buralarda mı oturuyorsun?"

Jim başıyla evetledi. "Kent merkezinde bir oda tuttum."

"Keşke benim de bir yerim olsa. Evli kuzenimin evinde divanın üzerinde yatıyorum." "Epeyce rahatsız olmalı."

"Hem de nasıl."

"İstiyorsan bende kalabilirsin," dedi Jim, biraz düşündükten sonra bu karara varmış gibi. "Yerim var."

Teğmen hayır dedi, bunu yapamazdı; birer içki daha içtiler, sonra eve gidip yattılar.

2

Bahar gelince Jim kortlara geri döndü. Ortaklarına bakılırsa arsanın üzerine inşaat yapılmasına daha on sene vardı; bu arada burası bir altın madeniydi, Jim sıkı çalışıyor, para kazanıyordu.

New York gelip giden askerlerle doluydu. Jim gene Village'de daha geniş bir apartmana taşındı. Artık tanıştığı birtakım insanlar vardı ama hiçbirini çok iyi tanımıyordu. Bir erkekle sevişmek arkadaş edinmekten daha kolaydı.

Jim bir iki kere Maria Verlaine ile görüştü, ama Maria onunlayken bariz biçimde rahatsız göründüğü için, Jim telefon edip aramaktan vazgeçti.

O yaz Sullivan İngiltere'den döndü. Jim onunla kulübünde buluşmaya gitti. Biraz tersçe, huysuzca selamlaştılar. Sullivan, Jim'in hatırladığından daha zayıftı ve kumlu sarı saçları kırlaşmaya başlıyordu. Sivil giyinmişti. "Evet, savaş muhabirliği yapmıyorum artık. Onlar beni işten atmadan ben istifa ettim. Melek karıcığımın yaptığı gibi, bayağı bir üslup tutturamıyorum."

"Amelia mı?"

Sullivan başını salladı. "Kendisi çok başarılı. *Ladies' Home Journal*'a bir İngiliz ev kadınının bombardıman altındaki yaşantısını anlatmakla işe başladı, oradan da yüksek politikaya atladı. Herkes ondan alıntı yapıyor. Karanlık Çağlar sürmekte." Sullivan kendine bir içki daha söyledi. "Maria'yı gördün mü?"

"Bir iki kere. Çok sık değil. Şehir dışında şimdi."

"Ne yazık. Onunla görüşmek istiyordum. Biliyor musun, insan olarak hoşlandığım hemen hemen tek kadın o. O kadar ısrarcı... değil ki."

"Galiba artık keyfi yerinde." Jim bunu yarım ağızla söylemişti.

Sullivan bekledi.

"Hayatında bir erkek varmış. Kim olduğunu bilmiyorum." Jim ısrarla devam ediyordu, neden yalan söyle-

diğini bilmiyordu, belki de sırf Sullivan'ı yeniden incitebilmek için.

"İyi, onun adına sevindim. Şansının dönmesi gerekiyordu." Sullivan konuyu değiştirdi. "Senin iş ne âlemde?"

Jim gururla ona işlerinin ne kadar yolunda gittiğini anlattı. Hayatta bir arkadaşa hava atmaktan daha büyük zevk veren çok az şey vardır.

"Güzel haber." Sullivan duraladı. "Yalnız mısın; yalnız mı yaşıyorsun?"

Jim başıyla evetledi. "Sadece barlara takılıyorum. Yabancılardan hoşlanıyorum sanırım."

"Bir tek kişiyle beraber olmak daha iyi... değil mi?"

"Belki, bazıları için. Ama benim için değil." Yalan söylüyordu. "Bazen isimlerini dahi bilmiyorum. Bazen bir iki kelimeden fazlasını konuşmuyoruz. Her şey öyle doğal, kolay oluyor ki."

"Yalnızlık gibi bir şey."

"Her şey öyle değil mi?"

Sullivan koltuğunda geriye kaykılıp duvarları koyu renk ahşap kaplamalı bara baktı. Birkaç kulüp üyesi bir köşede oturmuş sessiz sedasız içiyorlardı. "Değişmişsin." Sullivan'ın sesi kayıtsızdı.

"Biliyorum." Jim de kayıtsızdı. "Ölümün kıyısından dönünce değişiyorsun. Askerlik yapınca değişiyorsun. Yaş alınca değişiyorsun."

"Biraz daha... *kararını vermiş* gibisin şimdi."

"Bazı konularda. Ama istediğimi nasıl elde edeceğimi hâlâ bilmiyorum."

Sullivan güldü. "Kim biliyor ki? Hayatın kendisi değişim."

"Hayır, doğru değil," diye sözünü sürdürdü Jim, onun aklında başka bir şey vardı. "Ne?"

"Virginia'da birini tanımıştım. Birlikte büyüdük." Jim, ilk kez bir başkasına Bob'dan bahsediyordu. Hemen sustu. "Kim bu?"

"Çok, çok eskidendi." Jim daha fazlasını söylemedi. Ama günün birinde sadece doğduğu yere geri dönerek geçmişi geri getirebileceğini düşünmek ona güç veriyordu. Kendi kendine söz verdi. Yaz boyu onu bekleyen işler biter bitmez Virginia'ya geri dönecek, Bob'u bulacak ve o gün o nehir kıyısında başlayan şeyi tamamına erdirecekti.

Jim, Sullivan'ın bir soru sorduğunu ve cevabını beklemekte olduğunu fark etti. "Ne dedin? Özür dilerim."

"Dedim ki–" Sullivan beceriksizce lafa girmişti. "Ben de yalnızım dedim, ve eğer istersen, biz belki de.. yeniden."

Jim'in gururu okşanmıştı, ama çok da duygulanmamıştı. Bu teklife dostça karşılık verdi. İlişkileri yeniden başladı. Artık ikisi için de çok fazla önem taşımadığı için, bu kez birliktelikleri eskisine oranla daha hoştu.

Haziran ayında, Paul'ün yeni romanı yayınlandı ve yayımcısı bunun şerefine bir kokteyl parti verdi. Çok sıcak bir gündü. Jim sıkıntılı ve huzursuzdu, Sullivan ise, üzerinde yeni bir gabardin takımla iki dirhem bir çekirdek, neredeyse mutluydu.

Havası boğucu odada, New York yayın piyasasının kalburüstü insanları hep beraberce sarhoş olurlarken sesler iyice yükselmişti. Jim, gözleri sigara dumanından yanarak, gruptan gruba geçiyor, duyduğu bölük pörçük konuşmalardan hiçbir şey anlamıyordu. "Henry James modası mı? Çok sürmez. Ona İngilizler sebep oldu, biliyor musunuz. Sorumlusu onlar. Hava akınları sırasında millet avuntu istiyordu onun için James ve Trollope okudular. Yaldızlı, kendi içine kapalı, bombalar olmayan bir dünyaya özlem."

"Tahmin ediyorum savaş romanları yazılacak. Savaşın en korkunç yanı hakkında yazılan romanlar. Fakat en az bir on yıl ümitlenmeyin. Ben olsam dünyada savaş romanı yazmam. Harry Brown istisna tabii. John Hersey de öyle."

"Carson McCullers mı? Evet. Tabii bir de Faulkner. Kırsal kesim, evet. Ne çok Güneyli yazar var. Belki de İç

Savaş yüzünden. Edebiyat yazabilmek için insanın bir trajedisi olması lazım. Ayrıca Güneyliler hemen hayata atılmak zorunda da kalmıyorlar. O da fark ediyor tabii. Sonra bir de ne geveze hepsi de."

"*Partisan Review* dergisi harbiden Troçkist mi?"

"Yahudiler roman yazamıyor. Hayır, Yahudi düşmanı değilim. Evet Yahudiler mükemmel eleştirmen oluyorlar. Fakat yaratıcı değiller. Bütün o Talmud eğitimi yüzünden. Tabii ki Proust bir dâhiydi ama o yarı yarıya Fransızdı, ayrıca toplumda yükselmekten başka bir düşündüğü yoktu."

"Henry Miller neredeyse Walt Whitman kadar sıkıcı ve onun çok daha az yeteneklisi."

"*Çanlar Kimin İçin Çalıyor*'a bayıldım. İki kere okudum. Müstehcense müstehcen –çok güzeldi, iyi bir kitaptı ve gerçekti."

"Scott Fitzgerald mı? İsmini hiç duymadım. Şu an odada mı? Yazar mı?"

Tıraşı gelmiş bir genç adam Jim'e yazar olup olmadığını sordu, Jim hayır deyince genç adam ferahlamış göründü. "Çok fazla yazar var," diye söylendi. Sarhoştu.

"Paul Sullivan'ı nasıl buluyorsunuz?" Jim merak ediyordu. Fakat aldığı cevabın içinden çıkamadı: "Zaten ben Aldous Huxley'i de sevmem."

Odanın öteki ucunda Sullivan kitap imzalıyordu. Jim çıktı.

Bütün yazı çalışmakla geçti. Savaş devam ediyordu. Jim'in işi yorucuydu fakat karşılığını alıyordu. Özellikle de tenisten hiçbir şey anlamayan Bay Globe'la iyi anlaşıyordu. Adam, "Bu işe para için girdim, Jim," dedi bir gün. "Bir sahaf dükkânım vardı, ekonomik kriz sırasında kapatmak zorunda kaldım. Uzun yıllar memuriyetten sonra para kazanmak için iş kurdum. Bence bir işe para için giriyorsan para kazanırsın, fakat bazen dışarıdan biraz yardıma ihtiyacın oluyor. Seni neden ortak ettik biliyor musun?"

Jim başını iki yana salladı, oysa biliyordu.

"Bu işe sadece para için girmemenden. Yaptığın işi seviyorsun. Bir işe sırf para için girmiş olanlara yardım edecek birileri her zaman bulunmalı etrafta."

O yaz para kazandılar, Jim mutluydu.

Sonbaharda Maria Verlaine New York'a döndüğünde, Jim'le Sullivan Harding Oteli'nde ziyaretine gittiler. İyi görünüyor, diye düşündü Jim, bunu ona da söyledi.

"Arjantin'deydim."

"Bu bir cevap mı?" Sullivan güldü.

"Kanada'da değil miydin?" dedi Jim.

"Her ikinize de, evet. Size bir içki getireyim. Burada odada yemek yeriz diye düşünmüştüm." Hızlı ve zarif hareket ediyordu. "Çok basit, çok bildik bir hikâye. Kanada'da bir Arjantinliyle tanıştım. Beni Buenos Aires'e davet etti. Gittim."

"Akıllı bir davranış mı bu sence?" Paul'ün nedense gelenekçiliği tutmuştu.

"Paul, *canım benim*! O zengin bir şair ve kimseye metelik verdiği yok. Hatta, herkese benim Meksikalı ünlü bir edebiyatçı olduğumu söyledi, beni yere göğe koyamadılar. Nefisti."

"Peki şimdi?"

"Gördüğünüz gibi geri döndüm, kışı burada geçireceğiz."

"Biz?" diye sordu Jim.

"Evet, Carlos da benimle birlikte. Ama başka bir odada kalıyor. New York'ta ikiyüzlülük etmek zorundayız. Anglosaksonların ahlakını bozmak istemeyiz."

"Şiirleri Amerika'da yayınlanmış mı?" diye sordu Paul.

Maria başını salladı. "Pek şiir yazdığını sanmıyorum onun."

"Şair demiştin."

"Bu şiir yazdığı anlamına gelmez öyle değil mi? Aslında hiçbir şey yapmıyor, bu da onun şiiri, hiçbir şey yapmamak, hayal gücünü kullanarak yapıyor bunu elbette."

"Onunla tanışacak mıyız?" diye sordu Paul.

Maria kaçamak bir cevap verdi. "Tabii. Ama bugün değil. Belki sonra. Şimdi sen bana yeni kitabından bahset bakalım."

Jim, görebildiği kadarıyla istediğini bulduğu anlaşılan Maria adına sevinmek yerine neden aldatıldığı duygusuna kapıldığını sordu kendi kendine. Hayır, sevinmemişti. Ona ve kendine karşı öfkeyle doluydu, Maria'ya dostluktan ve kendisi kadar anlayışlı herhangi birinin verebileceği bir dürüstlükten ötesini verememişti. Evet, incinmişti; sanki gerçekten de Maria onu terk etmiş bir sevgiliydi.

Odaya yemek getirildi. Jim sarhoş olmak umuduyla savaş öncesinden kalma yıllanmış Burgonya şarabı içti ama zihni fazlasıyla kendi öfkesiyle meşguldü.

Yemek sırasında Paul, Londra'da Amelia'yla karşılaşmasını anlattı. Maria şaşırmış görünmedi. "Onun bir Amazon olacağından korkuyordum."

"Şimdi beni suçlamaya kalkma."

"Katiyen! Kabahat ne sende, ne de onda! Bu korkunç memlekette, o kadar."

"Korkunç mu?" Jim irkilerek kendine acıma düşlerinden sıyrılıp çıkmıştı. Şimdiye kadar 'Tanrı'nın kutsadığı' bu ülke hakkında hiç kimsenin böyle konuştuğunu duymamıştı.

"Maria Nazi olmuş," dedi Paul bıyık altından gülerek. "Ya da komünist."

"Ruslar müttefiklerimiz, unutma." Maria şakaya vurdu. "Ama ben politik bir insan değilim. Sadece bir kadınım. Sizin memleketinizde kadın olmak oldukça çetin iş. Karşıma ya... incinmiş erkekler çıkıyor ya da kadınları bir çeşit hap, aspirin gibi gören erkeklerle karşılaşıyorum."

"Gizli homoseksüeller, onlar berbat âşıklardır," diye sırıttı Paul. Maria'nın Afrodit'in cinsine yaptığı güzellemeleri hiçbir zaman pek umursamamıştı.

"Son derece haklısın." Maria onu ciddiye almayı seçti. "Bu ülkedeki her şey iki cinsi de mahvetmek üzere dü-

zenlenmiş. Erkeklere arzularının kirli ve istenmeyen şeyler olduğu söyleniyor. Kadınlara ise birer tanrıça oldukları, erkeklerin onlara uzaktan bile olsa tapınmak için ölüp bittikleri..."

"Reklamcıların marifeti," dedi Paul. "Tüketicilerin büyük kesimi kadın olduğu için, reklamcılar en çok onlara yağ çekiyor, onlara erkeklerden daha zevkli, daha duyarlı, daha zeki, hatta fiziksel olarak daha güçlü oldukları söyleniyor, yaşam süreleri daha uzun ya. Reklamcılar da tabii erkek."

"Evet, epeyce sorumluluk taşıyorlar bu konuda." Maria ikisinin de alışık olmadıkları kadar öfkeliydi.

"Avrupalılar daha mı iyi yani?" diye sordu Jim.

Maria omuzlarını silkti. "En azından erkekler kim ya da ne olduklarını biliyorlar ki bu da sağduyunun başlangıcı sayılır."

Paul buna katıldı. "Amerikalılar türlü türlü roller oynamak eğilimindeler, araya araya kendilerine uygun olanı bulacaklarını umuyorlar."

Jim, Maria'ya döndü. "Savaş bitince Avrupa'ya mı döneceksin?"

"Evet. Ebediyen!"

"Arjantinliyle mi?"

"Kim bilir?" Maria gülümsedi. Jim onu hiç bu kadar çekici bulmamıştı. "Ben içinde bulunduğum anı yaşarım."

Jim'e baktı; onun gözlerindeki şefkati görünce başını çevirdi Jim, uğradığı ihaneti düşündü, sebebini lanetle andı.

Sullivan'ın yeni kitabı başarı kazanmamıştı. Dergilere makaleler yazıyor, şansını tiyatroda denemeyi aklından geçiriyordu. Jim onunla rahattı. Zaman zaman birinden biri eve bir yabancı getiriyor, bu yüzden ne biri ne de öteki kıskançlık gösteriyordu. Jim açısından ideal bir ilişkiydi; Sullivan'la paylaştığı hayattan daha tatmin edici tek şey, ancak Bob'la paylaştığı yoğunluk olabilirdi.

Jim, ara sıra Maria Verlaine'le görüşüyordu; Arjantinli hiçbir zaman ortalarda olmuyordu. Eski senlibenlilikleri devam ediyordu, ama Jim bunun yetmediğinin eskisinden de daha çok farkındaydı. Maria'nın mutlu olması ve bunun sebebinin kendisi olmaması onun için katlanılmaz bir şeydi.

Yeni yılda Rolloson, Jim'le Sullivan'ı verdiği partiye davet etti: " 'ehl-i dil' bir grup canlarım, bir iki arkadaş toplanacağız sadece" demişti, ama Jim'in onun evine ilk gidişinde gördüğü herkes oradaydı. Rolloson beline iyice oturan inci grisi bir takım elbise, bunun içine, cebine görkemli bir arma işlenmiş siklamen bir gömlek giymiş, pembe boynuna da su yeşili krepdöşinden bir askot takmıştı. Onları kapıda karşıladı, buram buram menekşe kokuları saçıyordu:

"Gelmeniz ne ince bir davranış, Bay Sullivan. Size Paul diyebilir miyim? Paul, burada sizinle tanışmaya can atan yığınla insan var, eminim birçok eski dostunuza da rastlayacaksınız. Hemen hemen *herkesler* burada, biz bize bir parti olsun istedim. Artık, elimden geldiği kadar." Sullivan'ı, aralarında City College'de ders veren kır saçlı adamın da bulunduğu edebiyatçı tipli birtakım adamların arasına itti. Sullivan'ı ustalıkla bertaraf ettikten sonra, Rolly, Jim'i aldığı gibi odadaki çeşitli insanlarla tanıştırmaya koyuldu, bir yandan da çenesi işliyordu. "Önce Shaw, şimdi de Sullivan. Ah, sen yok musun, sen! Nasıl beceriyorsun bunu? Ya da daha doğrusu, *mal* nasıl bakalım?" Jim'in önünü sıkıştırdı hafifçe. Jim onun elinden kurtuldu, utanmıştı.

"Sadece o ikisini tanıyorum, bundan ibaret."

"Peki *nerede* tanıştın onlarla?"

"Hollywood'da. Papa şu şeyi verdi mi size, nişan mıydı neydi?"

Rolly'nin alnı kırıştı. "Şekerim, kilise boğazına kadar politikaya batmış, gerçekten söylüyorum. Hatta –bak bunun bir kelimesinden bile *kimselere* bahsedeyim deme,– galiba Vedanta'ya katılacağım. Çok şeker bir swami ile tanıştım. En azından ben swami olduğunu sanıyorum. Bu gece burada olmalı, çağırmayı unuttum mu acaba... hayır, onu Van Vechten'in evinde görüp davet ettiğimi hatırlıyorum... yoksa prensi mi çağırdım? Çok tatlı bir Hintli prensim de var burada. Bayılacaksın. Theda Bara'ya benziyor. *Prens* burada, onu biliyorum çünkü çok zarif türbanına iltifatlar yağdırdığımı hatırlıyorum. Ama swami'den pek emin değilim. Biliyor musun, burada New York'ta yanında milyonlarca dolarlık yakutlar, zümrütlerle geziyor –prens yani, swami değil. Swami'ye gelince onun bir şeyi olduğunu sanmıyorum ama müthiş kültürlü. Bana inanmıyorsan Gerald Heard'ı oku. Shaw nerelerde şimdi?"

"Kim? Ha, Shaw. Herhalde bu aralar Hollywood'a dönmüştür. Terhis oldu, gazeteler öyle diyordu."

"Gazeteler mi? Onunla haberleşmiyor musunuz?"

"Hayır, mektuplaşmıyoruz."

"Ne yazık! Biliyor musun, buradayken ne yürekler yaktı. İyi akşamlar Jack, Jimmy, Allen. Ne iyi ettiniz de geldiniz. Korkunç yakışıklı bence –Shaw, demek istiyorum. Öyle *havalı* ki."

Rolly, çevreye misafirlerine bakındı. Jim onun makyajlı olduğunu gördü. "Çok gay bir ortam, değil mi? Ay, işte Sir Roger Beaston geliyor, öyle *çılgındır* ki! Müsaadeni rica edeceğim–" Rolly ok gibi fırlayarak boyalı sarı saçlı, ufak tefek solgun bir adamı karşılamak üzere odanın öteki ucuna koştu.

Jim, Sullivan'ı hepsi de edebiyatçı olmayan bir grubun ortasında buldu. Şampanya içip, bir yandan da hararetle

Avrupalı bir kraldan konuşuyorlardı –kariyerine Miami'de vücudunu satarak başlamakla birlikte olağanüstü güzel ve cana yakın bir oğlanı himayesine almıştı. Jim konuşmaları dinledi, artık hiç ummadığı kişiler hakkında ifşa edilen sırlara şaşmamayı öğrenmişti. Önceleri ilke olarak, bütün bunlara inanmama yanlısıydı ama dedikodular çoğunlukla doğru çıkıyordu. Anlaşılan dünya göründüğü gibi değildi. Herkes her şey olabiliyordu.

Jim sallana sallana uzaklaştı yanlarından. Koridorda bir telefon buldu, telefonun gövdesi denizin sahile attığı bir tahta parçasıydı, ahize bunun içine gömülmüştü. Hiç düşünmeden ahizeyi kaldırdı ve Maria'yı aradı. Maria hattın öbür ucundaydı. Geride müzik ve insan sesleri duyuluyordu.

"Jim! Neredesin?"

"Sıkıcı bir partide."

"O zaman buraya gel!"

Maria lame bir gece elbisesi giymiş, saçına kırmızı bir çiçek iliştirmişti. Gözleri parlıyordu, sarhoş gibiydi, hiç içki içmezdi oysa. Sadece sevdikleriyle birlikteyken enerji ve coşkuyla doluverirdi. Kucaklaştılar, Jim'i içeri aldı. Maria, Jim'i on on iki kadar çiftle tanıştırdı, hepsi de Avrupalı göçmenlerdi bunların. Sonra ona şampanya verdi, taklit şöminenin önüne oturdular.

"Benim için kimin partisini terk ettin?"

"Rolloson diye birinin."

Maria suratını buruşturdu. "Rolly'yi yirmi yıldır tanırım. Zararsızdır, öyle sanıyorum, ama beni panikletir. İnsanın kendini çarpıtan bir aynada görmesi gibi bir şey."

"Sadece şey için gittik... davet edildiğimiz için." Maria onu kendi partisine davet etmediği için biraz incinmişti. Bunu sezen Maria, "Seni neden davet etmedim biliyor musun?" diye sordu.

"Carlos?"

Maria başını salladı.

"O burada mı şu anda, odada mı?"

"Hayır, daha şampanya söylemek üzere aşağıya indi. Onunla karşılaşmak, tanışmak seni üzmeyecek ya?"

"Elbette hayır. Sevinirim."

Sonra birden çanlar çalmaya başladı, radyodan Times Meydanı'ndaki yeni yıl kutlamaları duyuldu, herkes, "Mutlu yıllar!" diye bağırmaya başladı, Carlos odaya dönüp Maria'yı öptü. "Az kaldı yetişemiyordum," dedi. Maria, Jim'e döndü. "Seni Carlos'la tanıştırayım, Jim."

El sıkıştılar. "Mutlu yıllar," dedi Carlos.

"Mutlu yıllar," dedi Jim. Bir iki dakika daha kalıp eve döndü.

ONUNCU BÖLÜM

1

İlkbaharda, Sullivan bir yayıncıdan Afrika hakkında kitap yazmak üzere avans aldı. "Bu altı ay yolculuk demektir, bütün masraflar onlardan. Kabul etmeyecek olursam, beni sen geçindirmek zorunda kalacaksın."

"Yapmamayı tercih ederim." Jim tekrar yalnız başına kalacağı için suçlu bir zevk duyuyordu.

"Yolculuk garip şey, bir kez başladın mı bitiremiyorsun. Alkolizm gibi bir şey. Gerçekten gitmek istiyorum."

"Ben de isterdim. Ama çalışmam gerekiyor."

"Ve de başka birini bulman." Yumuşak.

"Aradığım söylenemez." Sert.

"Biliyorum." Geri çekilme. "Özür dilerim. Gene de iki erkeğin birlikte yaşamasında yanlış bir yan var, bir kadınla erkeğinkinde de ona bakılırsa. Çocuk olmadığı sürece anlamsız."

"Çok da benciliz galiba."

"Ayrıyız da. Belki bu iyi bir şey. Maria'nın aşk konusundaki yüce fikirlerine katılmıyorum. Sadece var olmak yoluyla birbirimizi yeterince etkiliyoruz. Yıldızlar çakıştığında, yoksa kuyrukluyıldızlar mıydı, kısa bir süre için birinden ötekine parçalar sıçrar. Çok ender olarak yüzde yüz çarpışmalar olur, ama çoğu kere bu iki yıldız herhangi bir olay olmaksızın, kendilerinden çok bir şey eksilmeksizin yollarına devam ederler."

Böylece ayrıldılar, yıldızlarla ilgili bir benzetmeyle birlikte.

Ertesi gün, sanki başka göksel bir tesadüf sonucu, Bayan Willard'dan bir mektup geldi, yeni haberleri vardı.

"Bob Ford'u hatırlıyorsun, değil mi?" diyordu mektubunda. "Okulda ne iyi arkadaşındı. İşte bu aralar ticaret filosunda, geçen hafta birkaç günlüğüne izine geldi. Bob da, karısı da seni sordular. Sana yazmış mıydım, bilmiyorum, Bob geçen sene Sally Mergendahl'le evlendi, bir de bebekleri var. Öğretmenlik işi hâlâ açık biliyorsun, eğer geri dönmek istiyorsan..."

İşte olmuştu. Bob geri dönmüştü. Ama evliydi. Bob'un nehrin kıyısında geçirdikleri o günden farklı olabileceği Jim'in bir an bile aklına gelmemişti. Demek ki değişmişti. Sally ile evlenmişti. Jim birden panikledi. Yıllar yılı, sadece kadınlardan hoşlanan bir erkeğe kavuşmak için beklemiş olabilir miydi? Hayır. Bu düşünceyi silip attı aklından. Bob belli ki biseksüeldi. Yoksa hiç kimse o günkü kadar güzel sevişip sonra tamamen değişemezdi. Jim kendini yatıştırdı ve hiçbir şeyin değişmediğine inanmak istediği için de hiçbir şey değişmedi, zihninde. Bu arada, yaz biter bitmez Virginia'ya gitme planları kuruyordu, hayatına yedi yıl önce yemyeşil bir yaz akşamı bıraktığı yerden devam edecekti.

Yaz içinde Shaw başka birinin prömiyerinde bulunmak üzere New York'a geldi. Jim onunla, yemeği ve servisi kötü, fakat meşhurların sadece birbirlerini değil salonu çevreleyen aynalarda kendilerini de seyretmek üzere bir araya geldikleri bir lokantada buluştu.

Jim, Shaw'un şakaklarının kırlaştığını görünce irkildi; alışılmadık bir hızla orta yaşa doğru ilerliyordu.

"Yakışıklı görünüyorsun, Jimmy," dedi Shaw, "gerçekten yakışıklısın. Bütün mezunların arasında, en yakışıklısı sensin."

"Davis Kupasını kazanmak gibi bir şey bu. Teşekkür ederim." Jim gülümsedi. "Şu anda kiminlesin?"

"Hiç kimseyle. Tam bir puştla birlikteydim, Detroitli, dalgıç bir de, iyi mi –biliyorsun işte, Olimpiyatçı filan. Nefis bir vücudu vardı ama kafa bomboş! Aman Tanrım, bu kadar aptalıyla uzun zamandır karşılaştığımı sanmıyorum. Bütün istediği bira içmek ve geç saatlere kadar gay barlarda oturmaktı. Bastım tekmeyi. Zaten bir karısı ve iki çocuğu vardı, iyi yapmışım, değil mi? Kimse yuva yıkmak istemez. Sen neler yaptın?"

"Çalıştım."

"Sullivan?"

"Afrika'ya gitti."

"İnşallah onu yerler." Shaw'un safrası kabarmıştı. "Nasıl da kendini beğenmiş bir mahluk. Bir yerlerde yeni kitabının çok kötü eleştiriler aldığını gördüm. Eleştirmenler de bir şey demek değil ya. Filmlerimi yerden yere vurdular mı para kazanıyorum, övdüler mi batıyoruz. Ne de olsa insanlar eğlence istiyor."

Jim odadaki herkesin Shaw'un farkında olduklarının bilincindeydi, ama bu kez bu ilgi hoşuna gitmedi; özellikle de Rolloson'un partisinde karşılaştığı birtakım erkekleri görünce; her birinin yanında bir kadın vardı, çünkü burası düşman bölgesiydi.

"Film çeviriyor musun?"

"Hayır, bugünlerde iyi roller bulmak zorlaştı. Oturup bekliyorum. Stüdyo savaşın sona ereceğini, eski starların geri geleceklerini hesaplıyor, bu arada onlara bilet satan bizlerin de canı cehenneme. Eh, görürler. Clark Gable artık kimsenin umurunda değil."

Jim, Shaw'un işinin bitip bitmediğini sordu kendi kendine. Herkesin sık sık tekrarladığı gibi, acımasız bir piyasaydı bu.

"Zaman içinde gelecekler kapıma. Ama çok geç olacak."

"Neden?"

Shaw çevresine bakındı; sonra fısıltıyla, "Sinemayı bırakıyorum, emekli oluyorum ben," dedi. "Hiçbir şey yapmayacak mısın?"

"Tam öyle değil. Tiyatro yapacağım. Eylülde provalara başlıyorum."

"Bu harikulade."

"Ama çetin iş. Hiç sahneye çıkmadım ama başarmam gerek."

"Annen nasıl?"

"Hâlâ Baltimore'da. Garip bir şey, benimle övünüp duruyor elbette, ama bazen onun benim başarılarımı kıskandığını düşünüyorum. Bir annenin rekabetçi olacağını düşünür müsün! Galiba insan ne de olsa insan. Neyse, evlilik haberime sevindi."

"Evlilik mi?"

Shaw başıyla evetledi. "Stüdyonun fikri. Milletin duruma uyanmaya başladığını düşünüyorlar. Belki de haklılar."

"Kız kim?"

"Calla Petra. Macar aktris. Patronun metresi, geçen gece Vegas'ta kumarda yüz binlerce dolar kaybetti. Tam bir sürtük. Ama benden kuruş işlemez. Patron verecek. Bir önevlilik anlaşması imzaladık, demir gibi. Benden para yok. Lezbiyen zaten, onun da benim gibi reklama ihtiyacı var."

"Çok hoş."

"Çok feci." Shaw bir inilti saldı.

Yaz boyu sık sık görüştüler. Shaw oyunun başladığı gün sinemayı bıraktığını açıkladı; bir hafta sonra oyun kalktı, Shaw da yeniden Hollywood'a döndü. Calla Petra'yla düğünleri sezonun en şaşaalı olayı oldu.

Shaw, New York'tan ayrıldıktan sonra, Jim barlara geri döndü. Erkeklerle kadınların bir araya geldikleri Sekizinci Cadde'deki bardan özellikle hoşlanıyordu. Erkeklerin bazıları elde edilebilecek cinstendi bazıları değildi, bu da olup bitenlere ayrı bir heyecan katıyordu. En sevdiği tipler de ertesi sabah, "aman yahu, dün gece ne kadar da çok içmişim!" diye uyanıp olup bitenleri hatırlamıyormuş gibi yapan saflardı.

Yapış yapış bir yaz gecesi, Jim barda ayakta durmuş, birasını yudumluyor, bir yandan da hücre arkadaşlarını inceliyordu. Mavi gözlü ve dişlek bir denizcide karar kılmıştı ki, arkasından bir ses "Willard diil misin sen?" dedi.

Jim arkasına dönünce genç, kel ve şişman bir tayfa gördü. "Evet, öyle, nereden...?" Çıkaramamıştı.

"Collins. Alaska. Hatırladın mı?"

"Tabii. Gel. Bir içki iç."

Collins bara, onun yanına sıkıştı. "Deniz Kuvvetleri'ndeyim artık. Erbaştım ama belamı buldum."

"Ne oldu?"

"Kafam attı, komutanın birine küfrettim. Her zamanki bela. Sen askerde miydin?"

"Karacıydım. Bir yıl önce terhis oldum."

"Şimdi ne yapıyorsun?" Jim anlattı.

"Para basıyorsun yani."

"İdare eder. Uzun süre kalacak mısın karada?"

"Hayır, yakında demir alıyoruz. Son özgür günlerim. Bak hele, işin iş, burada yaşıyorsun, işini kurmuşsun. Keşke senin yerinde olsam."

"Terhis olunca ne yapacaksın?"

"Ben mi? Ben denizciyim. Başka ne yapacağım ki? Başka iş bilmem. Bir ara bir tamirhanede çalışmayı denedim ama bir yerde o kadar uzun süre kapalı kalmaya dayanamadım, karıyı terk ettim, denize döndüm."

"Evlisin ha?"

"Boşandım. Kızı çocukluğumdan beri tanırdım, gözü bendeydi, fakat ben ilgilenmiyordum, sonra bir gün sarhoş olup gebe bıraktım, benimle evlenmek zorundasın dedi bana, ben de evlendim. Bir çocuğumuz var, annesiyle birlikte, Eugene, Oregon'da."

"Yazık." Jim üzülmüş gibi yapmaya çalıştı.

"Galiba evlilik bazı erkeklere göre değil, ben de onlardan biriyim. Seattle'da bir yavru var, benimle evlen evlen diye tutturuyor ama sütten ağzı yanan yoğurdu... Senin başından evlilik geçti mi?"

"Hayır," dedi Jim. "Daha geçmedi."

"Benden daha akıllıymışsın. Ama iddiasına girerim New York'ta bir sevgilin vardır?"

"Gibi bir şey." Jim fazla açıklama yapmadı.

Collins içkisinden büyük bir yudum aldı, ve "Tanıdığın kızlar var mı, buralarda?" dedi.

Jim başını iki yana salladı. "Sadece bir tane. Gece gündüz çalışıyorum da..."

"Anladım, anladım. Söylesene, gemiyi terk ettikten sonra nerelere gittin?"

"Los Angeles'a."

"Adamım, işte tam bana göre bir şehir! Ardına kadar açık. Kızları gününü gün etmekten başka bir şey istemez, bizim gibi, katiyen evlenme mevlenme lafı da etmezler. Hiç film yıldızı tanıdın mı?"

"Bir iki tane."

"Kim mesela?"

"Calla Petra."

"Deme yahu! O memeler falan, müthiş bir şey olmalı. Konuştun mu onunla?"

"Oo, defalarca."

"Deme yahu! Atladın mı ona?"

"Hayır, sadece tenis oynadık."

"Ah, onunla ne tenis oynarım ben." Collins pis pis sırıttı. "Sadece tenis oynamakla da kalmam."

Jim bir bira daha ısmarladı. Genellikle bir birayla saatlerce idare ederdi ama Collins onu tedirgin ediyordu, birasını gerçekten içtiğini fark etti, beklenmedik bir şey.

"Donanmadan memnun musun?"

Collins omuz silkti. "Denizcilikten anladıkları yok, orası kesin. Keşke yeniden ticaret filosuna geri dönsem."

"Neden dönmüyorsun?"

"Evliydim, karadaydım, askere alacaklardı beni. Bende Donanma'ya katıldım, karacı olmayayım diye, yürümek istemiyordum çünkü."

Birlikte içerlerken Jim barda çevresine bakmıyordu.

Denizci gitmişti. Hoşuna giden başka birisi yoktu. Barın öbür ucunda yaşlı bir adam bir tayfayı götürmeye çalışıyor, o tayfa da başka bir tayfayı götürmeye çalışıyordu. Çok komikti. Komediden tamamen habersiz olan Collins, birden, "Hey, gemiden neden öyle birden ayrılıverdin?" diye sordu.

Jim bu soruyu bekliyordu. Ağır ağır, umursamazmış gibi konuşmaya başladı: "Kaliforniya'yı görmek istiyordum, kaptanla hırlaşmaya niyetim yoktu, ben de kaçıverdim."

"Tahmin etmiştim." Collins içkisini bitirdi. "Neden o kızları bırakıp gittin o gece? Orasını anlayamadım bir türlü."

Jim omuz silkti. "Benimkini beğenmemiştim, onun için."

"Valla, öfkeden kudurdu senin arkandan, ama gittiğin iyi oldu."

"Neden?"

"İkisinde de belsoğukluğu vardı. Bana da bulaştırdılar, iyileşinceye kadar neler çektim ben bilirim." Güldüler, Collins Jim'e yirmi kere belsoğukluğuna yakalanıp ilk keresi hariç her keresinde iyileşen adam fıkrasını anlattı. Sonunda ayrıldılar. Jim, Collins'in izninin bittiğine seviniyordu, yeniden karşılaşmayacaklardı.

2

Gökyüzünün acı turuncu ve külrengi olduğu soğuk bir gündü, şehrin üzerine ilikleri donduran bir hava asılıydı. Jim kalkıp Noel'i geçirmek üzere baba evine gitti.

Bayan Willard oğlunu karşılamak için kapıya çıkmıştı. Jim annesini görünce irkildi. Beyaz saçlar, her zamanki gibi taranmamış, solgun, kırışmış bir yüz; annesi onun yokluğunda ihtiyarlamıştı. Kucaklaştılar, Bayan Willard sıkı sıkı sarıldı oğluna, hiçbir şey söylemeden, sadece sarıldı. Sonra eve girdiler, en azından burada hiçbir şey değişmemişti. Hol, üzerinde küçük parlak ışıklar olan Noel ağacına rağmen her zamanki gibi iç kapayıcıydı. Jim garip bir biçimde, zamanda geriye gitmiş gibi oldu. Annesine döndü, bir an hiç konuşmadan birbirlerine baktılar, ortak bir geçmişi paylaşan iki yabana.

"Büyümüşsün Jim," dedi annesi en sonunda. "Değişmişsin."

"Hepimiz değişmiyor muyuz." Yeterince sıcaklık gösteremiyordu.

"Benim aileme daha çok benziyorsun. Artık babana benzemiyorsun. Eskiden benzerdin."

Jim annesinin yüzünde kendi yüzünün çizgilerini yaşlanmış olarak gördü ve yaşlılıktan, ölümden korktu.

"Sen çok değişmemişsin," diye yalan söyledi.

Annesi kıkırdadı. "Yoo, değiştim. Artık yaşlı bir kadınım. Ama umursamıyorum. Zaten güzel değilsen, yaş insanı güzelleştirir derler, yüzüne ifade verirmiş."

Noel ağacının ışığında annesinin yüzüne baktı ve ona hak verdi. Zamanla daha iyi olmuştu. Kendine ait bir yüz edinmişti, önceden sahip olmadığı bir şey.

"Evlenecek misin, oğlum?" Birinin ona yeniden oğlum diye seslenmesi garipti.

"Günün birinde."

"Yaşlandıkça, insanların daha çabuk evlenmeleri ge-

rektiğini düşünüyorum. Bazen babanla benim hiçbir zaman geçinememezin sebebi geç evlenmemiz diye düşünüyorum. Aile kurmak için tam yaşın."

"Belki de."

"Burada yetişen cici kızlarımız var. İyi birer eş olurlar. Buradayken onlarla tanışırsın. O New Yorklu kızlardan biriyle evleneceğine buralı cici bir kızla evlensen diyorum, gerçi benim üzerime vazife değil ya." Jim gülümsedi: New Yorklulara Güney'de pek iyi gözle bakmazlardı.

Annesi ona işiyle ilgili sorular sordu, Jim anlattı. Kadın memnun olmuştu.

"Para kazanmana memnun oldum. Bu ailede hiç kimse para kazanmadı, birileri kazansa iyi olur. Ama para her şey demek değildir, değil mi? Yani demek istiyorum ki bazen evlilik, yuva kurmak ve hayatın tadını çıkarmak daha önemli diye düşünüyorum, değil mi?" Eninde sonunda neden gelip buraya yerleşmiyorsun diye soracaktı.

"Bilmiyorum, anne. Ev bark sahibi olmayı gerçekten henüz düşünmüyorum. New York'ta kazançlı bir işim var, yolunda gittiği sürece devam etmeyi düşünüyorum."

Direndiğini sezince annesi konuyu değiştirdi. "Ağabeyin teğmen oldu, hava kuvvetlerinde, bugün yarın denizaşırı göreve yollanacak. Neden bilmiyorum, savaş hemen hemen bitti gibi bir şey, gazeteler öyle yazıyor en azından."

"Noel'de burada olacak mı?"

Annesi başıyla evetledi. "Birkaç günlük izni var. Çok afili bir delikanlı oldu." Jim, annesinin küçük oğlundan pek hoşlanmadığını düşündü. Annesi tamamen değişmişti. Her şey mümkündü.

"Kiracı alıyormuşsun, öyle mi?"

Annesi ona mektubunda öyle yazmıştı. "Yalnızca bir çift, karı koca. Akşam yemeğinde görürsün. Carrie ile kocası da yemeğe gelecekler."

"Yeğenim nasıl?"

"Şirin, tombul mu tombul bir bebek." Annesi duraladı. "Ne kadar değişmişsin, hayret etmekten kendimi alamı-

yorum," dedi. Susuldu. Jim bavuluna hafif tekmeler indiriyordu. Annesi, "Eşyalarını odana çıkarsan iyi olur," dedi.

"Hangisi benim odam?"

"Senin eski odan."

"İzne geldiğinde John da orada mı kalıyor?"

"Evet. Hiçbir şey değişmedi. Elimden geldiğince bir şey değiştirmemeye çalışıyorum. Belki çok fazla geçmişte yaşıyorum ama geçmiş iyiydi, bazı bakımlardan. Gelecek de bir o kadar iyi olacak umarım."

"Babam öldüğünden beri demek istiyorsun." Jim sözü dolaştırmadı.

Annesi uysallıkla başını salladı. "Evet, baban öldüğünden beri. İnsan kötü bir pazarlık da yapmış olsa sonuna kadar sadık kalmalı, diye düşündüm her zaman. Ama bittikten sonra hâlâ 'ne iyiydi' demenin de faydası yok."

"Neden evlendin onunla?"

"Aman çocuğum, insan biriyle neden evlenir ki? Onunla neden evlendiğimi biliyor idiysem bile unuttum gitti. Herhalde evlenme teklif ettiği için. Peşimden erkekler koşmuyordu. Şimdi bavulunu odana çıkar da akşam yemeği için hazırlan."

Jim yemek odasına girdiğinde herkes masa başındaydı. Annesi onu kiracılarla tanıştırdı; sonra kayınbiraderiyle tokalaştı ve kız kardeşiyle öpüştü. Carrie tıknazlaşmıştı. Memeleri ve kalçaları elbiselerini patlatacak gibiydi. Makyajsız, yorgun ama keyfi yerinde gibi görünüyordu, belli ki kocasından memnundu, adam onun bir dediğini iki etmiyordu.

"Ee, anne her zamanki gibi pek yakışıklı." Carrie erkek kardeşine hayran hayran baktı. "Ailedeki bütün yakışıklılık ona gitmiş." Kahkahası bir püskürme gibiydi ve ancak kocası ona duymak istediğini söyleyince durdu: kendisinin de çok güzel olduğunu.

Yemek sırasında, Jim'in işinden, bu işin kârlı bir iş olup olmadığından konuştular, eve dönüp yerleşse acaba New York'ta kazandığı kadar para kazanabilir miydi? Ve

tabii Carrie kaçınılmaz soruyu sordu: "Ne zaman evleneceksin, Jim?"

Jim omuzlarını silkti. "Talibim çıktığında." Herkes bu cevaba güldü.

"Kızlar karşısında hep çekingen davranmışsındır," dedi kız kardeşi, dolu ağzıyla konuşarak. "Gerçekten evlenip barklanmalısın. Evlilik gibisi yoktur, öyle değil mi hayatım?" Kocası ona katıldı, evlilik gibisi yoktu. Jim bütün bu maskaralığı iç karartıcı buldu. Konuyu değiştirmeye çalıştı ama başaramadı.

"Jim hazır olduğu zaman evlenecek," dedi annesi sakin bir sesle. "Orada burada dolanıp dururken evlenmemekle akıllılık etti bence."

Evlilikten söz ettiler, hayatları belirli bir planı izleyen, kendilerini güvenceye almış insanlardı, birinin diğerinden pek farkı yoktu. Ama Jim'e öğüt verirken, ortak bilgilerinin onun bir işine yaramadığını, onun hayatının izlediği yolun kendilerininkinden değişik olduğunu anlamıyorlardı. Bu ona bir yandan hüzün veriyor, bir yandan da bitmek bilmeyen bu maskaralık karşısında kızdırıyordu. Söylemesi gereken yalanlardan sıkılmıştı. Onlara ne olduğunu harfi harfine söyleyebilmeyi ne kadar isterdi! Kendisi gibi olan her erkek doğal ve dürüst davranabilse acaba hayat nasıl olurdu diye düşündü. Cinselliğin doğal ve korkulacak bir şey olmadığı bir dünyada hayat herkes için çok daha yaşanacak bir şey olurdu, erkekler erkekleri doğalca sevebilirlerdi, istedikleri gibi. Ama masada oturmuş, bu özgürlüğü aklından geçirirken bile, dürüst davranmanın tehlikeli olduğunu biliyordu; sonuçta, buna cesareti yoktu.

"Aklıma gelmişken," dedi Carrie, "Bob Ford'un Sally Mergendahl'le evlendiğini biliyorsun, değil mi?"

"Annem mektupta yazdı. Nerede... neredeler şimdi?"

"Sally burada ailesiyle oturuyor, Bob sefere çıktı, ama sanıyorum bir iki gün içinde dönecek. Mergendahl'lerin vereceği Noel partisine katılmak için buraya gelecek. Sen

de davetlisin. Çok da şirin bir kız bebekleri var, saçları Bob'unkiler gibi kızıl."

"Aa, Jim, hayatta tanımayacaktım seni, ne kadar büyümüşsün böyle! Değil mi canım?" Bayan Mergendahl, Bay Mergendahl'e döndü ve onun da onayını aldı. Sonra seyircisinden emin bir şekilde devam etti. "E, tabii koca adam olacak. Hepsi büyüdüler. Okulun tenis turnuvalarında oynayışın daha dün gibi aklımda. Şimdi bak hele! Bütün diğer oğlanlar da askerdeler, kimi evlendi, bizim küçük kızımızsa anne oldu!"

Bay Mergendahl Jim'e göz kırptı. "Bırak da gitsin teyzesi, onu görmek için can atan genç kızlara. Son zamanlarda epeyce de çoğaldılar, ha." Jim izin isteyerek, kalabalık, eski tarz oturma odasına geçti. Carrie onun koluna yapıştı. "Seni tanıştırayım."

Gördüklerinin çoğunu tanıdı; bazıları okuldan arkadaşıydı, bazıları okul dışından. Herkes onu hatırladı, döndüğüne gerçekten sevinmiş gibiydiler, Jim'in çoktan unuttuğu olayları hatırlıyorlardı. Bir rüyadaymış gibi, bir gruptan diğerine gitti, Bob'un olduğu bir merkez noktaya doğru ilerlediğini biliyordu.

Derken Sally Mergendahl'i –artık Sally Ford– gördü, Carrie'nin elinden kurtulup onun yanına gitti. Sally iki örgü yaptığı saçlarını başının üzerinde toplamış uzun boylu, zarif bir genç kadındı artık. Dostça el sıkıştılar, birbirlerini inceliyorlar, değişip değişmediklerini görmek istiyorlardı.

"Tebrikler!" dedi Jim.

"Bebek için mi? Yoksa Bob'la evlendiğim için mi?"

"İkisi de." Jim anlamamış gibi göründü; oysa karşısındaki rakibesiydi.

"Çok tatlısın, Jim. Gel, oturalım. Konuşulacak o kadar çok konu var ki." At kılından dokunmuş kumaşla kaplı bir divana oturdular, konuşmaları ara sıra yanlarına gelip Jim'e merhaba demek isteyen insanlar tarafından bölünüyordu.

"Ne kadar popülersin, görüyor musun? Ah, buraya yerleşmelisin, aramızda yaşamalısın, gerçekten."

"Buna niyetli olmadığımı söyleyen biri mi oldu?"

"Yoo, tam değil, ama herkes herkesle nasıl ilgilidir buralarda, bilirsin. İşimiz gücümüz başkalarının hayatını kurcalamak, gerçekten ilginç bir şey olduğu yok gerçi ama. Birbirimizi fazlasıyla yakından tanıyoruz."

"Bob nerede?"

Sally'nin yüzü asıldı. "Newport News'da, gemisi orada. Ancak yarın karaya çıkıyor. O döndüğünde neden gelip bizimle yemek yemiyorsun, sadece üçümüz?"

"İsterdim. Bob ikinci kaptan olmuş, değil mi?"

"Evet. Ama savaş bitince kaptanlığı bırakacak."

"Nasıl olur? Denize bayılır o."

"Ama babamın sigorta işinde ona ihtiyacı var, herkes Bob'un çok iyi bir sigortacı olacağı fikrinde, babam da emekliliğinde şirketi Bob'a devretmeyi düşünüyor."

"Onun için iyi bir fırsat." Jim, isteği dışında Bob'un başına geçirilmekte olan ilmeği apaçık görebiliyordu. Acaba isteği dışında mı? Bob değişmiş olabilir miydi? Mümkündü.

"Yeterince gezdi, dolaştı. Öyle değil mi, dünyada görülüp gezilecek bir sürü yer var, gez gez biter mi? Zaten bütün arkadaşları burada, iyi bir işi de olacak. Bence her şey süper olacak bizim için. Bebeği sana bir an önce göstermek için can atıyorum."

"Bob iyi bir... baba mı?"

"Valla çok fazla deneyimi olmadı. Şu sırada bebeğin yalnızca oynanacak bir şey olduğunu düşünüyor, ağladığı vakit boynunu burmak istiyor. Bebeğe benden çok ilgi gösteriyorsun deyip kızıyor, ben de ona bebek ne de olsa senin bir parçan diyorum, yalan da değil."

"Bunu anlıyor mu?"

"Şey... evet, kimi zaman. Onu tanıyorsun."

"Çok uzun zaman oldu, emin değilim."

"*Gerçekten de* çok uzun zaman oldu, değil mi. Bob değişti. Tabii dış görünüşü aşağı yukarı aynı. Ama eskiden

olduğundan çok daha fazla yüzü gülüyor. Gençken biraz fazla ciddiydi. Bir de, o zamanlar kız delisiydi tabii. Hâlâ dünyanın dört bir yanından, kızlardan mektuplar geliyor. Mektupları bana da okuyor, görsen, acırsın kızlara. Ama kıskanmıyorum. Neden bilmem. Sanıyorum bana geri geldiği için, geri gelmesi gerekmediği halde."

Sally konuşurken, Jim, Bob'un erkeklerden gerçekten hoşlanıp hoşlanmadığını düşündü. Sally'nin söylediklerine bakılırsa –ve de kendi şüphelerine– öyle gibi görünmüyordu, demek ki birlikte yaşadıkları benzersiz bir şeydi. Demek ki, Bob onunla erkeklere istek duyduğu için değil, gerçekten hoşlandığı için sevişmişti. Şimdi kadınları erkeklere yeğliyor olması ilişkilerini daha da benzersiz ve bağlayıcı yapacaktı.

Jim, geri dönüşünün Bob'un evliliğinin sonu anlamına geleceği fikriyle kendini kandırmıyordu. İlk gençliklerinde paylaştıkları birlikte denizlere açılma rüyası artık geride kalmıştı. Çok şeyler olmuştu arada. İkisi de dünyanın bir parçasıydılar artık. Ama ilişkilerinin devam etmemesi için bir neden yoktu, hele Jim, Virginia'ya döner, okuldaki öğretmenlik işini kabul ederse. Mesafenin yakınlığı geri kalanı çözümleyecekti. Nehir kıyısındaki eski kulübeyi düşündü. Hâlâ orada mıydı acaba?

Sally hâlâ konuşuyordu. "Geri kafalı olmak istemem. Olduğumu da sanmıyorum ayrıca. Bir erkeğin bir kadınla evlenmeden önce birçok ilişkisi olması gerektiğine inanıyorum. Anneme bunu söyledim, aklını oynatıyordu az kalsın. Genç kuşağı *hiçbir* zaman anlayamayacağını söylüyor."

"Bob Ticaret Filosu'ndan ne zaman ayrılacak demiştin?"

"Almanya'yla savaş sona erdiğinde. Öyle diyorlar. Babamın Washington'da tanıdıkları var, aksilik çıkarsa bir şeyler ayarlayacak. Jim, biraz punç koyar mısın bana? Dilim damağım kurudu."

Jim, onunla konuşmak isteyenlere gülümseyerek kalabalık odanın öbür ucuna gitti. Popüler olduğunu görmek

onu şaşırtıyordu. Bir bilselerdi. Punç kâsesinin başında erkek kardeşiyle burun buruna geldi.

John uzun boylu, esmerdi, üniformasının içinde pek gösterişliydi. Jim onu her zamankinden de sevimsiz buldu. Kendine güveni şaşılacak derecede yerindeydi, herkes onun 'ses getirecek işler yapacağını' söylüyordu, kendisi de buna inanıyordu. Politikaya atılacaktı.

"Ne var ne yok Jim? Uzun zamandır görüşmedik." John'un sesi kalın ve dolgundu; Jim onun içkiyi fazlaca kaçırdığını fark etti. Selamlaştılar, gerekli iltifatları ettiler. Sonra John, Sally'yi işaret etti. "Çok tatlı kız değil mi?"

"Evet. Bence de."

"Bob'un partiye gelememesi ne yazık. Onu tekrar görmek için sabırsızlanıyorsundur."

Jim, John'un onu bilip bilmediğini düşündü. Kardeşi kurnazdı, Bob'la Jim'in ilk gençliklerinde birbirlerini ne kadar sık gördüklerini kuşkusuz unutmamıştı. Ama bu onun şüphelerini davet etmeye yeter miydi? Yoksa o da mı–? Jim bu düşünce karşısında gülümsedi. Bazı ailelerde 'mirastır,' derlerdi. Kardeşini uzun uzun süzdü.

"Neyin var?"

"Yoo... yok bir şey. Sadece düşüncelere daldım. Sally'ye punçunu götürsem iyi olacak."

"Kimseyle ökseotu altında öpüşürken falan yakalanma ha," dedi John kalın, alaylı sesiyle.

"Neden bu kadar geciktin?" Sally ona şirinlik yapıyordu. "Beni terk ettin diye korktum."

"Hayır. Erkek kardeşimle konuşuyordum, o kadar."

"Geri döndüğün için mutlu olmalısın," dedi Sally Ford.

Birlikte yemek yiyecekleri gün gelip çatmıştı, Jim diken üstündeydi. Ceket giymesini söyledi diye annesine çattı, çekmecede unuttuğu dolmakalem son temiz beyaz gömleğinin üzerine aktı diye kardeşine patladı. John'la iyi bir kavga ettikten sonra evden çıktı.

Jim, Mergendahl'lerin evinin kapısını çalarken kalbi yerinden çıkacakmış gibi çarpıyordu. Kapıyı Bob açtı.

Jim bayılacak gibi oldu, Bob'la el sıkışırlarken nutku tutuldu.

"Nasılsın yahu?" Bob konuşuyordu. "İçeri girsene, sana bir içki vereyim." Jim'i oturma odasına doğru görürdü. "Pederle valide yemeğe dışarıya çıktılar, Sally de yukarıda bebeğin bir şeyleriyle meşgul. Yahu, ne güzel seni görmek. Hiç değişmemişsin. Nasılsın bakalım?"

Nihayet konuşabilecek cesareti kendinde bulduğunda Jim'in sesi çatlak çıktı. "İyiyim. Çok iyi. Sen de iyi görünüyorsun."

Jim, hayretle Bob'un görünüşünü unutmuş olduğunu fark etti. Onun zihninde yaşattığı resminin her zaman eksiksiz olduğunu düşünürdü, ama şimdi görüyordu ki belleği duygusal bir bellekti, gerçeklere sadık bir bellek değil. Bob'un saçlarının nasıl koyu bir kızıl olduğunu, çilleri olduğunu, ağzının kenarlarının yukarı doğru kıvrıldığını, gözlerinin Kuzey Denizleri kadar mavi olduğunu unutmuştu. Sadece vücudu tıpkı hatırladığı gibiydi, uzun, ince, geniş göğüslü. Üniforma içinde iyi görünüyordu.

Şöminenin önünde oturdular, Bob içkileri getirmeyi unuttu. O da Jim'i inceliyordu. Her şeyi hatırlıyor muydu?

Sonunda, "Eee, ortadan kayboluverdin," dedi Bob.

"Ben mi? Sen! Sana yazdım, yazdım ama mektupları yolladığım hiçbir adreste yoktun."

"Durmadan hareket halindeydim, tıpkı senin gibi."

"İkimiz de öyleydik."

"Hey, Sally'yle görüştünüz mü? Döndüğünden beri yani?"

"Noel partisinde."

"Doğru. Unuttum. Bu gece seni o davet etti."

"Müthiş bir kız." Jim, baştan bunu teslim etmek istiyordu.

"Değil mi! Birbirinizden hoşlandığınıza memnun oldum. Okul sıralarında pek tanışmazdınız değil mi?"

"Hayır. Ama senin daha o zamanlar onunla çıktığını hatırlıyorum."

"Peki *sen* ne zaman evleniyorsun?" Gene o soru. "Daha değil."

"Buraya dönmeyi düşünüyor musun?"

Jim başıyla evetledi. "Evet, dönebilirim. Sen burada oturacaksın, değil mi?"

"Öyle olacak diyorlar. Galiba sigorta işine gireceğim, Sally'nin babasıyla birlikte. Herkes o işte başarılı olacağımı söylüyor."

"Ama aslında denizde olmayı istiyorsun, değil mi?"

Bob huzursuzca sandalyesinde kıpırdandı, uzun bacaklarını birbirinin üzerine attı, indirdi, yeniden attı. "E, neredeyse on yıldır denizlerdeyim, kendime o sahada bir yer edindim. Karaya ayak basmak kolay olmayacak. Ama madem Sally istiyor..."

"O istiyor. Peki sen istiyor musun?"

"Evet istiyorum." Bob bunu karşı koyar gibi, hatta terslenir gibi söyledi. Sonra çark etti, "Ee, belki de hayır."

"Denizci olmanın ne sakıncası olduğunu anlamıyorum, hele kazancın yerindeyse. Sally bundan niye hoşlanmasın ki?"

"Kadınları bilirsin. Seni her an gözlerinin önünde isterler. Ben seferde olduğumda kendini evli hissetmiyormuş, öyle diyor."

"Demek ki buraya yerleşeceksin."

Bob keyifsizce başını salladı. "Buraya yerleşeceğim. Alışırım canım, alışmasına. Ev erkeği olma fikri de hoşuma gidiyor. Aile ortamını seviyorum."

"O zaman ben de geri dönerim sanıyorum."

"Ne iyi olur, tıpkı eski günler gibi. Garip şey, burada türlü türlü kız tanıdım ama erkeklerden hiçbirini çok iyi tanımadım, sen hariç. Burada hiç değilse bir erkek dostum olması iyi olur. Tenis oynarız."

"Evet."

"Ama sen bana göre fazla iyisin. Profesyonelsin, bense yıllardır oynamadım. Gene de tenis oynamak kesin çok güzel olur." Eskilere gitmişti, Jim bir an zafer kazandığını

düşündü. Bob ona dönecekti, ilk keresinde olduğu gibi kolayca, doğallıkla olacaktı bu.

"Çocukluğumuzda güzel zamanlarımız oldu birlikte," dedi Bob, gözlerini ateşe dikerek. Jim de gözlerini dikip baktı ateşe. Evet, tıpkı o zamanki gibiydi işte: yanan ateş, ateşin başında oturuyorlardı. Gene olacaktı. Bundan emindi.

"Güzel zamanlardı." Jim kulübe lafını açacaktı, kendi kendine yemin etti.

"Bazen keşke birlikte üniversiteye gitseydik diyorum. Deniz eğlenceliydi eğlenceli olmasına ama belki de bir hataydı. Sen sırf ben denizci oldum diye denizci oldun, öyle değil mi?"

"O, sebeplerden biriydi."

"Sence hata mı... ettim, ettik?"

Jim sesini çıkarmadan ateşe baktı. "Hayır," dedi sonunda. "Yapmamız gerekeni yaptık. Senin deniz adamı benimse tenisçi olmam kaçınılmazdı. Bizler hiçbir zaman buradaki insanlar gibi olmadık. Ev, yuva bize göre değildi. Kaçtık. Bundan nefret ederler. Ama artık dönüyoruz."

Bob gülümsedi. "Neden evden kaçtığımı anlayan tek insan sensin. Evet, gerçekten de doğrusunu yaptık. Ama şimdi geri dönmekle doğru mu yapıyoruz? Aynı eve dönüp aynı insanlarla, günbegün birlikte *yaşayabilir mi* insan? Mümkün mü?"

"Bilmiyorum. Bilemem. Tabii benim işim daha kolay. Ben burada tenis hocalığı yapabilirim, ama sen karada denizcilik yapamazsın. Bence nasıl davranman gerektiğini düşünüyorsan öyle davran." Jim'in aklındaki konu farklıydı.

Bob içini çekti. "Karar veremiyorum."

Jim yardım etmek istiyordu ama edemiyordu. "Bekle," dedi. "Bir şeylerin olmasını bekle. Daima bir şeyler olur."

Şöminenin önünde sessiz oturdular. Jim uzaktan, yukarı kattan gelen bir bebek ağlaması duydu, Bob'un bebeği.

Jim sonunda, "Baban nasıl?" diye sordu.

"Öldü. Geçtiğimiz ay."

"Onu ölmeden önce gördün mü?"

"Hayır."

"Seni görmek istemedi mi?"

"Deliydi diyorlar. Son beş yıldır deliydi. Yararı olmazdı. Hem ben de onu görmek istemiyordum. Öldü mü kaldı mı umurumda değildi." Bob kayıtsız bir sesle konuşuyordu, sesinde hınç yoktu. Birdenbire, "Kız arkadaşın var mı Jim?" diye sordu.

"Hayır."

"Hep aynı Jim. Hâlâ kadınlara karşı çekingensin. Kendine birini bulmalısın. Daldan dala konmak yorar adamı."

"Belki de buraya döndüğümde bulurum."

"O zaman iki evli erkek olacağız. İşe bak yahu, hiç bu yaşlara geleceğimizi düşünür müydük?"

"Hayır, hiç."

"Bir iki yıl içinde de orta yaşlı olacağız, sonra yaşlanacağız, sonra öleceğiz."

"Feci, değil mi?" İkisi de güldüler. O sırada Sally odaya girdi.

"Merhaba Jim."

"Bebek nasıl?" diye sordu Bob.

"Uyuyor. Tanrı'ya şükür! Bob! Jim'e içki vermemişsin."

"Kusura bakma. Ne içersin?"

"Hiçbir şey, sağ ol."

"O halde sofraya geçelim," dedi Sally.

Yemek iyiydi, şehrin yerlilerinden, ailelerinden, Almanya'daki savaştan konuştular. Yemek odasında Jim iyice gevşedi. Onun bir adım atması gerekmeyecekti. Her şey kendiliğinden oluyordu. Çok geçmeden Bob yanında olacaktı. Gerçekten de hayatlarını kesişme noktasına getiren Bob oldu. "Mayısta New York'ta olacağım sanıyorum. Bir araya gelelim de hapishane kapıları üzerimize tamamen kapanmadan son bir kere azalım!"

Sally hoşgörüyle gülümsedi.

Jim, "Çok iyi olur. Adresimi vereyim, New York'a gelir gelmez beni ararsın," dedi.

3

O ilkbahar Jim, Bob'u düşünmemek için işte kendini iyice yordu. Ama kolay olmuyordu. Mayıs geçip de Bob'dan tek bir haber çıkmayınca daha da güçleşti her şey. Sonunda Sally'ye mektup yazdı, Sally cevabında Bob'un hâlâ denizde olduğunu söylüyordu, ne korkunçtu değil mi? Ama hiç değilse savaş sona ermişti, onu artık daha fazla tutamazlardı.

Bir yıl gecikmeyle Jim'in eşiğinde boy gösterdi Bob. Daha dün görüşmüş gibi el sıkıştılar.

"Çok güzel bir evin var." Bob, Jim'in apartman dairesine bir göz gezdirdi. "Bunu bırakıp da Virginia'ya gelmek koymayacak mı sana?"

"Henüz bırakmadım ki." Jim gülümsedi.

Bob bir iskemleye oturdu ve uzun bacaklarını ileriye uzattı. Hâlâ üniformalıydı. "Güzel yer," diye mırıldandı yeniden.

"Ne zaman ayrılıyorsun ticaret filosundan?"

Bob'un yüzü asıldı. "Biliyorsam ne olayım. Yetkinlik belgesi alma fırsatı var şimdi önümde. Benim yaşımda önemli, fırsatı kaçırmak istemem."

"Ya Sally?"

"İşte mesele de o... Sally. Ne yapacağımı bilemiyorum. Evde oturayım istiyor." "Sense istemiyorsun?"

"Hayır."

"E, oturma o zaman. Hayat senin hayatın. Denizde mutluysan, orada kal. Sally bir denizciyle evlenen ilk kadın olmayacak."

Bob başıyla onayladı. "Ben de öyle dedim, ama kafaya koymuş bir kere, geri döneyim istiyor. Ailesi de. Bazen düşünüyorum da Sally'den çok ailesi. Sally bebekle oldukça mutlu zaten. *Beni* çok özleyeceğini sanmam."

"Kendi kararını kendin vermelisin," dedi Jim. Bob'un denizciliğe devam etmesini istiyordu. Uzun süreler birbirlerinden ayrı kalırlardı ama Bob, Sally'den de ayrı kalacaktı. "Yemeğe ne dersin?"

Bir İtalyan lokantasına gittiler, birlikte bir şişe Chianti devirdiler. Yakında her şey başa dönecekti.

"Nereye gitmek istersin?" diye sordu Jim, yemeği bitirdiklerinde.

"Bilmem. Sarhoş olabileceğim bir yer olsun da."

"Bildiğim bir bar var."

Sıcak gecenin içinden, erkeklerin erkekleri tavladığı bir bara doğru yürüdüler. Jim, Bob'un tepkisinin ne olacağını merak ediyordu. Barda, rasgele çevreye göz gezdiren birini yanıltmaya yetecek kadar kadın vardı.

Bob çevresine bakındı. "Çok fazla kadın yok burada," dedi sonunda.

"Hayır, fazla yok. Kadın mı istiyorsun?"

Bob güldü. "Hey, ben evli bir erkeğim. Unuttun mu?"

"Ben de seni onun için buraya getirdim. Baştan çıkmazsın."

İçki içip konuştular. Eski yakınlıkları yeniden ortaya çıkmıştı, yani Bob bol bol çene çalıyor, Jim ise dinliyor ve bekliyordu. Bob denizde hayattan bahsederken, Jim bardaki komediyi izliyordu. Bir havacı, denizcinin birinin yanına sıkışıyor. Bacakları birbirine yapışık konuşuyorlar. Sonra birlikte çıkıyorlar, yüzleri kıpkırmızı, gözler pırıl pırıl. Gençler gençlere yöneliyor, yaşlı erkeklerse geri çevrilmeye alışkın, gözleriyle yaşlı erkekleri seven ya da parayla seks yapanları arayıp buluyorlar.

"Garip bir güruh," dedi Bob ansızın, bara doğru işaret ederek.

"New York işte." Jim biraz ürkmüştü. Ya Bob paniklerse? Çok mu ileri gitmişti?

"Evet, New York bu galiba. Her taraf ibne dolu. Şimdi nereye baksan onlar. Gemide bile. Bir keresinde bir süvarim vardı, o da öyleydi, ama hiç bana bulaşmadı. Zencilere düşkündü. Çeşit çeşit insan var dünyada. Bir içki daha ister misin?" İçkileri Bob ısmarladı.

Jim, Bob'un hoşgörü gösterisi karşısında rahatlamıştı.

"Tanıdığın kız var mı?" diye sordu Bob sonunda. "Yani sadece sohbet etmek için. Daha ileri gidecek olsam Sally öldürür beni. Evlendiğimden beri sadece bir tek kaçamağım oldu, ister inan ister inanma, sebebi de Sally, oldukça uslu durdum sayılır. Hayır, sadece sohbet etmek için istiyorum kızları."

"Evet ama bu saatte hepsi doludur."

"Evet, zaman dar. Tabii bende bir iki telefon numarası var. Belki de onları deneyebiliriz."

Jim karşı çıkmamanın daha akıllıca olacağını düşündü.

"Gel benim otele gidelim." Bob ayağa kalkmıştı. "Oradan ararım." İçkilerini ödediler ve bardan ayrıldılar. Kıskanç bakışlar onları izledi.

Times Meydanı'nın karşı kaldırımına geçtiler. Sıcak bir geceydi, yaprak kımıldamıyordu. Yanıp sönen ışıklar. Her yerde insanlar. Şenlikli bir hava, savaş yeni bitmiş. Bob'un oteli bir yan sokaktaydı. Hemen odasına çıktılar. Jim odadan içeriye adım atarken birden Bob'un fiziksel varlığının dört bir yanını sardığını hissetti. Yere, oraya buraya atılmış elbiseler, banyonun kapısından sarkan nemli bir havlu, yatağın üzerinde dağınık çarşaflar. Keskin dezenfektan ve toz kokusunun gerisinde Jim, Bob'un kokusu ayırt etti, ona erotik gelen o kokuyu.

"Ortalık berbat," dedi Bob laf olsun diye. "Çok derli toplu sayılmam. Sally her şeyi şuraya buraya atmama sinirlenir hep." Telefonun yanına gitti, birtakım numaraları aradı. Kimseyi bulamadı. Sonunda ahizeyi yerine koydu, sırıttı. "Anlaşılan bu gece uslu durmak var kaderde. O halde sarhoş olalım. Madem sap kaldık, bari içelim."

Bavulundan bir şişe çıkardı, iki bardağa içki doldurdu. "İşte böyle." Kendininkini bir dikişte içti. Jim viskiden sadece bir yudum aldı. Ayık kalmalıydı.

Tek bir elektrik ampulünün çıplak ışığında içerlerken, yaz sıcağı tahammül edilmez bir hal aldı. Gömleklerini çıkardılar. Bob'un vücudu hâlâ kaslı ve güçlüydü, cildi pürüzsüz, kızıl saçlılarda çok az rastlanan biçimde çilsizdi.

Düelloya hızlı girdiler.

"Eski kulübeyi hatırlıyor musun?" diye sordu Jim. "Nehir kıyısındakini mi? Elbette." "Çok eğlenmiştik orada."

"Bence de, büyükçe su birikintisi gibi bir şey vardı orada, değil mi? Yüzmüştük hani?"

Jim başıyla onayladı. "Oraya son gidişimizi hatırlıyor musun?"

"Hayır, sanmıyorum."

Unutmuş olabilir miydi? İmkânsız. "Tabii hatırlıyorsun. Sen gitmeden önceki hafta sonu. Hemen mezun olduktan sonra."

Bob başını salladı. "Ha, hatırlar gibi oldum." Kaşlarını çattı. "Epeyce bir... haltlar karıştırmıştık, değil mi?"

Evet, hatırlıyordu. Artık olacaktı. "Evet, eğlenmiştik ama, öyle değil mi?"

Bob kıkırdadı. "Çocukken böyle şeyler yapılır, öyle değil mi? Matrak gene de, o bir tek kez dışında, ben hiç yapmamıştım."

"Ben de."

"Demek ki o zamanlar bir çift küçük ibneymişiz." Bob sırıttı.

"Peki... *aynı şeyi* yeniden yaptın mı, başka biriyle?"

"Başka bir erkekle mi? Yok canım, hayır. Sen?"

"Hayır."

"Hadi bir içki daha içelim."

Çok geçmeden sarhoş oldular. Bob uykusu geldiğini söyledi. Jim kendisinin de uykusunun geldiğini söyleyerek eve gitmeye davrandı, ama Bob kalması için ısrar etti. Elbiselerini çıkarıp yere attılar. Ayaklarında sadece şort donları, örtüleri darmadağınık duran yatağın üzerine bıraktılar kendilerini. Bob sırtüstü yatıyordu, kollarını yüzüne çaprazlamıştı, sızmış gibiydi. Jim gözlerini dikip ona baktı: Gerçekten uyuyor muydu? Cesaretini toplayarak, elini Bob'un göğsüne koydu. Teni hatırladığı kadar pürüzsüzdü. Hafifçe, çukur göbek deliğinin etrafında biten seyrek, bakır rengi tüylere dokundu. Sonra, dikkatle, çok nazik bir ameliyat

gerçekleştiren bir cerrah gibi, Bob'un şortunun düğmelerini açtı. Jim kumaşı aralayıp sık, sarışın kılları ve onların içinden yükselen beyaz avı ortaya çıkarırken Bob kımıldandı ama uyanmadı. Jim yavaşça eliyle Bob'un cinsel organını kavradı. Kendisine çok uzun gelen bir süre tuttu. Ta ki başını kaldırıp bakıp da ötekinin uyanmış onu seyretmekte olduğunu görünceye kadar tuttu. Jim'in kalbi bir an durmuş gibi oldu.

"Ne yapıyorsun sen be?" Ses sertti. Jim'in sesi çıkmıyordu. Belli ki dünyanın sonu gelmişti. Elini çekemeden dondu kaldı. Bob onu itti. Ama Jim kıpırdayamıyordu.

"Bırak beni, ibne!"

Apaçık bir kâbustayım, diye düşündü Jim. Bunların hiçbiri gerçekten olmuyordu. Ama Bob suratına yumruğunu indirince, acı onu geri çağırdı. Jim geri kaçtı. Bob sıçrayıp kalktı, sarhoş iki yana sallanarak düğmelerini iliklemeye çalıştı. "Şimdi defolup gidecek misin buradan, ha?"

Jim, Bob'un vurduğu yere dokundu. Yumruk hâlâ başının içinde çınlıyordu. Acaba kan gelmiş miydi?

"Çık git, duyuyor musun?" Bob tehdit eder gibi ona doğru ilerledi, yumruğu sıkılıydı. Jim, öfke ve arzudan eşit derecede sarhoş bir halde, Bob'un üzerine atladı birden. Boğuşmaya başladılar. Yatağın üzerine devrildiler. Bob kuvvetliydi fakat Jim daha kuvvetliydi. Kesik kesik iniltilerle, nefes nefese, kıvrılıp büküldüler, elleriyle, ayaklarıyla birbirlerine vurdular. Bob, Jim'le eşit güçte değildi, sonunda kendini yüzükoyun yatağın üzerinde buldu. Jim kolunu arkadan bükmüş bastırıyordu, Bob terliyor, inliyordu. Jim altındaki teslim olmuş bedene baktı, öldürmek isteğiyle. Büktüğü kolu mahsustan daha da bastırdı. Bob bir çığlık attı. Jim onun acısından tahrik olmuştu. Ne yapmalıydı? Alnını kırıştırdı. İçki düşüncelerini toparlamasını zorlaştırıyordu. Altındaki hızlı hızlı inip kalkan bedene, geniş sırta, yırtılmış şorta, uzun, kaslı bacaklara baktı. Son bir aşağılama: Boşta kalan eliyle, Jim onun şortunu sıyırdı,

beyaz, sert, tüysüz kalçalar ortaya çıktı. "Tanrım," diye fısıldadı Bob. "Yapma. Yapma."

İşi bitince, hiç kıpırtısız yatan Bob'un üzerinde yattı, kesik kesik soluyordu, işte olmuştu, başa dönmüşlerdi, her şey bitmişti.

Jim sonunda ayağa kalktı. Bob yerinden kımıldamadı. Jim giyinirken yüzükoyun yatmayı sürdürdü, yüzünü eliyle kavradığı yastığa gömmüştü. Jim son bir kez yatağın yanına gitti ve yıllarca onca inatla sevdiği bu bedene baktı. Hepsi bu muydu? Elini Bob'un terli omzuna koydu. Bob omzunu ondan kaçırdı: Korku? Tiksinti? Artık fark etmezdi. Jim yastığa dokundu. Islaktı. Gözyaşı? İyi. Jim tek kelime söylemeden kapıya gitti, açtı. Geri dönüp bir kere daha Bob'a baktı, sonra ışığı söndürdü, kapıyı arkasından kapattı.

Otelden çıktı, nereye gittiği umurunda değildi. Uzun süre amaçsızca yürüdü, sonunda erkeklerin erkekleri aradığı bir sürü bardan birine geldi. İçeri girdi, rüya tamamen sona erinceye kadar içecekti.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Geçti, çok geç. Yeniden unutmaya başlamıştı. Olup bitenleri zaten büyük çabalar harcayarak hatırlamıştı. Artık üzüntü hissetmiyordu. Hiçbir şey hissetmiyordu. Hiçbir şey. Bob'u bitirmişti, işte o kadar.

Barmeni çağırdı. Adam geldi. "Bir tane daha?"

Jim başını aşağı yukarı salladı. Başı tonlarca ağırlıkta gibiydi. Çok hızlı sallayacak olursa kopabilirdi. "Bir tane daha."

Masasına koyu renk bıyıklı, gözleri fıldır fıldır küçük bir adam geldi. "Oturabilir miyim? İçki ısmarlayabilir miyim?"

"İstiyorsan."

"Hava çok sıcak kaç gündür, öyle değil mi? Ben kendim Detroitliyim. Sen nerelisin?" "Unuttum."

"A, rahatsız ediyorsam özür dilerim. Burnumu sokmak istememiştim."

"Zararı yok." Jim karşısında oturan birisi olmasından memnundu. Konuşmayı seven birisi. İnsan anlamlarını düşünmediği sürece kelimelerin sesi rahatlatıcıydı.

"Gerçekten büyük bir şehir, değil mi? Belki iki haftadır buradayım, hâlâ bir şey görmedim gibi geliyor. Detroit'den çok daha büyük, ne ararsan var burada. Her şeyden böyle *fazla fazla* gördüğümü hatırlamıyorum. Buralı mısın, burnumu sokmak gibi olmazsa?"

"Evet." Jim, garsonun içkisini getirmesinin ne kadar süreceğini merak etti. Bir içki daha içmedikçe gerçekle ya

da gerçeksizlikle bağlantı kuramayacaktı. Birden önünde bir bardak belirdi. Jim bir yudum aldı; soğuk, sıcak, soğuk, sıcak. İşte, böyle olmalıydı. Küçük adama baktı. Bir soru sorulmuştu galiba, adam gözlerini dikmiş ona bakıyordu. Soruyu duymuş da unutmuş muydu acaba, yoksa hiç mi duymamıştı. "Bir şey mi dedin?"

"Burada mı, bu şehirde mi oturuyorsun?"

"Evet." Şimdi bir sonraki soru. Soruların sırası hiç değişmez.

"Ailenle mi oturuyorsun?"

"Hayır."

"O zaman evli değilsin?"

"Hayır." Jim oyunu bir süre sürdürmeye karar verdi. Adamı ümitlendirecek, sonra kızmış gibi yapıp kaçıracaktı. Eğlenceli olacaktı.

"A, ben de değilim. Ne derler, süt içmek istiyorum diye neden evde inek besleyeyim, değil mi?" Jim'in bir kahkaha atmasını ya da evetlemesini bekliyormuş gibi duraladı. İkisi de olmadı. "Eminim, güzel kızlar vardır buralarda." Küçük adam Jim'e göz kırptı. "Eminim senin bir kız arkadaşın vardır."

"Kız arkadaşım yok." Jim umut verdi.

"Yaa, garip, senin gibi bir delikanlı. Savaşta mıydın?"

"Evet."

"Denizaşırı görev?"

"Pasifik?"

"Evet."

"Neydin?"

"Pilottum," diye yalan söyledi Jim. Kendine yeni kimlikler uydurmaktan hoşlanıyordu.

"Çok tehlikeli anlar geçirdin herhalde. Her zaman şu havacılara helâl olsun demişimdir, kendilerini en çok tehlikeye atan onlar. Ne istiyorlarsa, her şey onların hakkı. Evet, ben de askerlik yapacak olsam (ama tek böbrekliyim) hiç düşünmeden Hava Kuvvetleri'ni seçerdim. Pasifik'te hemşireler falan vardı, ha?"

"Evet."

"O hemşirelerin bazıları oldukça güzelmiş, ha?"

"Evet."

"Kadın olmayan yerlerde çok zorlanmış olmalısın, ha. Bir keresinde bir asker anlatmıştı, bir adada bir grup asker bir yıl kalmışlar, hiç kadınsız. Birbirlerine güzel gelmeye başlamışlar, biliyor musun, askerler yani." Küçük adam Jim'e bakarak durup bekledi.

"Evet." Jim içkisinden bir yudum daha aldı. Midesinin içi sıcacıktı, kelebekler uçuşuyordu. Ama dizleri garip, vücudundan kopuk gibiydi. Küçük adam ayağını Jim'in ayağına yaklaştırdı. Jim ayağını kaldırıp, bir süre havada tuttuktan sonra küçük adamın ayağının üzerine indirdi.

"Ahh!"

"Afedersin." Jim acı verdiği için mutluydu.

"Zararı yok," dedi küçük adam. İkisi de konuşmadılar. Jim içkisini içti, küçük adam da sinirli sinirli bıyıklarının uçlarını kemirdi.

"Herhalde tek başına oturuyorsun."

"Evet."

"İnsan çok yalnız hissedebiliyor kendini. Detroit'te annemle yaşıyorum ben. Muhasebeciyim, tabii büro hayatı, büroya gidip gelmek çok iyi. On yıldır o şirketteyim, herkesi tanıyorum, herkesle dost olmaya çalışıyorum. Şefim bana Walter der. Küçük adım Walter. Sorabilir miyim, seninki ne?"

"Herbert."

"Çok güzel bir isim," dedi Walter. "Şey isimlere bayılırım... H ile başlayan. İşte ne diyordum, büroda birçok kişiyle tanışıyorum fakat mesai bittiğinde eve gidip orada *kimsenin* olmaması, işte ona dayanamam herhalde. Bunun için annemle oturuyorum. Yetmiş iki yaşında ama son derece faal. Ben onun yaşına geldiğimde onun kadar faal olurum inşallah. Sen kaç yaşındasın Herbert, sormak ayıp olmazsa?"

"Yirmi bir."

"Aman tanrım, hâlâ çok gençsin. Keşke yeniden o yaşta olsam, gerçekten, ama tabii bugünkü aklımla. Tabu sen yaşma göre kim bilir neler görmüş geçirmişsindir. Ben senin yaşındayken pek çıkmazdım. Neler neler görmüş geçirmişsindir, değil mi?"

"Neler?"

"Neler mi?"

"Görüp geçirdiklerim."

"Canım, lafın gelişi. Yani tecrübe edinmişsindir demek istedim, orduda filan."

Jim içkisini bitirdi. Küçük adam ona bir içki daha ısmarlamayı teklif etti, Jim kabul etti.

"Aslında çok içtin," dedi Walter.

"Nereden anladın?"

"Yani... bana öyle geldi." Walter huzursuzca duraladı. "Aklıma gelmişken," dedi, "oteldeki odamda bir şişe viski var. İstersen..."

"Burası iyi."

"Belki odama çıkmak istersin biraz diye düşündüm, o kadar. Dostça sohbet ederdik, orası buradan çok daha iyi."

Jim, Walter'a kötü kötü baktı. "Beni parayla falan gidiyorum sandın, öyle mi? Senin gibi küçük bir ibnenin odasına çıkacağımı mı sandın? Belki de ibne değilimdir diye beni sarhoş etmeye mi çalışıyorsun, ondan sonra da düzeceksin, öyle mi?"

Walter ayağa kalktı. "Bak, darılma ama, gerçekten çok ileri gittin. Sarhoş olmasan, böyle şeyler söylemezdin bana. Öyle bir şey aklımın köşesinden bile geçmedi. İzninle..." Walter kalkıp gitti, Jim kahkahalarla gülmeye başladı. Dakikalarca güldü, sonra durdu, ağlamak, hıçkıra hıçkıra ağlamak ya da haykırmak istiyordu. Ama barmen olaya nokta koydu. Yanına gelip barın kapandığını söyledi, gitme vakti.

Jim, sendeleyerek sabahın erken saatlerinin nemli havasına attı kendini. Hava çok karanlıktı. Gökte yıldız yoktu; ay yoktu; sadece karanlıkta ışıklarını saçan sokak lambaları.

Derken ayıldı.

Binaların dış çizgileri keskinleşti, belirginleşti. Birden nerede olduğunu, kim olduğunu çok iyi bildiğini gördü. Devam etmekten başka çaresi yoktu, sanki hiçbir şey olmamış gibi. Buna karar verirken bile ateşin ışığını hatırladı, ırmağın gürültüsü kulaklarını doldurdu. Gözünün önünde beliren her şey ancak capcanlı, yeni bir sahneye dönüşerek bitiyordu, onun için yeni bir şey yoktu. Sevdiği, kardeşi gitmişti, geride hırpalanmış ten, dağınık çarşaflar, şiddet kalmıştı. Panikledi, kaçmayı geçirdi aklından. Denize geri dönecekti. Adını, anılarını değiştirecekti. Batıya, büyük gemilerin demirli olduğu limana doğru döndü. Evet, yeniden denize açılacaktı, garip ülkelere yolculuk edecek, yeni insanlarla tanışacaktı. Yeniden başlayacaktı.

Sonra birden bir kere daha rıhtımda buldu kendini, her yerde sessizce duran gemiler. Hava serindi. Sabah yaklaşıyordu. Ayağının dibinde sular alçalıp yükseliyordu, usulca, başı sonu olmayan bir canavarın nefes alıp verişi gibi. Gene bir nehrin kıyısında duruyordu işte, nehirlerin amacının denizlere karışmak olduğunu biliyordu artık. Hiçbir şey değişmez. Ama hiçbir şey de bir zamanlar olduğu gibi kalmaz. Büyülenmiş gibi, kayalık adaya doğru ürperen karanlık ve soğuk suya baktı. Çok geçmeden yürüyüp gidecekti.

GORE VIDAL
(3 Ekim 1925, West Point, N.Y.)

İlk romanını İkinci Dünya Savaşı'nda Kara Kuvvetleri'nde görev yaptığı sırada on dokuz yaşındayken yazdı; *Williwaw* (1946). Şu anda elinizde Türkçe çevirisini tuttuğunuz *City and the Pillar* 1948 yılında yayınlandı ve Amerikan kamuoyunda büyük sarsıntılar ve tartışmalar yarattı. Bunu takip eden beş romanı beğenilmeyip düşük satış rakamlarında kalınca roman yazmayı bıraktı. Bu dönemde çeşitli sahne ve TV oyunları, senaryolar yazmaya başladı. Bu alanda ciddi bir başarı elde etti.

Vidal, *Empire* (1964) ile yeniden romana döndü. Amerikan tarihinin önemli kişi ve olaylarını anlattığı *Burr* (1974), İngiltere ve ABD'de çok satan listelerinde bir numara oldu.

Romanlar. *Williwaw*, *In a Yellow Wood*, *The City and the Pillar*, *The Season of Comfort*, *A Search for the King*, *Dark Green Bright Red*, *The Judgment of Paris*, *Messiah*, *Empire*, *Washington D.C.*, *Myra Breckkinridge* (Ayrıntı Yayınları, 1995, *Myra*), *Two Sisters*, *Burr*, *Myron*, *1876*, *Kalki*, *Creation*, *Duluth*, *Lincoln*.

Kısa Öyküler: *A Thirsty Evil*.

Oyun ve Senaryolar: *Weekend*, *Romulus*, *The Best Man*, *Visit to a Small Planet*.

Gore Vidal'le ilk tanışmam o muhteşem tarihsel roman, *İmparator*'la oldu. Eski E Yaymları'ndan çıkmıştı ve benim ellerime Aydın Uğur tutuşturmuştu. Üç aylık bir Anadolu turuna çıkmıştım ve nereye gitsek Dönek Julianus'un izlerini görüyordum. Sonra yıllar geçti, Gore Vidal'in kim olduğunu daha iyi öğrendik. Türkçeye de çevrilmeye başladı, özellikle tarihsel-siyasal romanları. Ama en hoşuma giden şey, Fellini'nin *Roma*'sının sonundaki büyük şölen yemeğinde Vidal'le karşılaşmaktı.

Vidal'de skandal sever bir ruh, inceden inceye kötücül bir hava vardır. İnsanların canını sıkmayı sever. *Kent ve Tuz* da böyle. 1948'de yayınlandığında Vidal'i neredeyse aforoz ediyorlardı. Niye mi? Niyesi şu: Bu roman Amerikan edebiyatında eşcinsel aşk romanlarının ilkidir ve bu *nedenle de bir türe, bir genre*'a başlangıç oluşturur. Bu ve diğer açılardan, benzersizdir, ilktir. Türkçesi de, Fatih'in elinden çıktığı için, tabii ki, şahanedir.

LY

ISBN 9786055819163
ROMAN
20,- TL